T.C.
Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

COVİD 19 PANDEMİSİNİN HASTANELERİN MALİYET YAPILARI ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: DİYARBAKIR ÖZEL BİR HASTANE ÖRNEĞİ

Ahmet YOSUNKAYA
19926109

Danışman
Prof. Dr. Abdulkadir BİLEN

Diyarbakır 2021

T.C.
Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

COVİD 19 PANDEMİSİNİN HASTANELERİN MALİYET YAPILARI ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: DİYARBAKIR ÖZEL BİR HASTANE ÖRNEĞİ

Ahmet YOSUNKAYA
19926109

Danışman
Prof. Dr. Abdulkadir BİLEN

Diyarbakır 2021

TAAHHÜTNAME

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Dicle Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum "Covid 19 Pandemisinin Hastanelerin Maliyet Yapıları Üzerine Etkilerinin Araştırılması: Diyarbakır Özel Bir Hastane Örneği" adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığımı taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

..../…./2021

Ahmet YOSUNKAYA

İmza

ÖN SÖZ

Hastanelerde oluşan maliyetlerin belirlenmesi, sağlık hizmetinin ve sağlık işletmesinin devamlılığı açısından önemli olduğunu düşünmekteyim. Karmaşık bir hizmet üretimi gerçekleştiren hastanelerde, maliyetlerin hesaplanması ve tedavi için gelen bir hastanın tedavi maliyetini bilmek hastane yöneticileri açısından oldukça önemli olmaktadır. Hastane yöneticilerinin, tedavi olmaya gelen bir hastanın tedavi maliyetini bilmeleri doğru yönetsel kararlar almalarına yardımcı olmaktadır.

Son dönemlerde tüm Dünya'yı etkisi altına alan pandeminin hastanelerin birim hasta maliyetlerinde bir değişime neden olduğunu düşünmekteyim. Pandemi döneminde özel hastanelerin birim maliyetlerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığını bu tez çalışmasında inceleyerek karşılaştırmak istedim.

Bu kapsamda tez konusu olarak bu araştırmayı belirleme sürecimde, uygulama aşamasında ve sonrasında desteklerini esirgemeyen ve beni yönlendiren saygı değer hocam Prof. Dr. Abdulkadir BİLEN'e, çalışmalarım süresince beni yönlendiren ve destek veren sayın Prof. Dr. Mehmet KAYGUSUZOĞLU'na, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin KURT'a ve lisansüstü eğitimim boyunca engin bilgilerini bizlere aktaran değerli hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Ahmet YOSUNKAYA

Diyarbakır 2021

ÖZET

Hastanelerde oluşan maliyetlerin belirlenmesi, sağlık hizmetinin ve sağlık işletmesinin devamlılığı açısından önemlidir. Karmaşık bir hizmet üretimi gerçekleştiren hastanelerde, maliyetlerin hesaplanması ve tedavi için gelen bir hastanın tedavi maliyetini bilmek hastane yöneticileri açısından oldukça önemlidir. Hastane yöneticilerinin, tedavi olmaya gelen bir hastanın tedavi maliyetini bilmeleri doğru yönetsel kararlar almalarına yardımcı olacaktır. Pandemi döneminde özel hastanelerin birim maliyetlerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığı bu araştırma kapsamında incelenmiş olup farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda pandemi öncesi dönemi kapsayan 2019 yılı pandemi dönemini kapsayan 2020 yıllarının birim hasta maliyetleri kapsamında karşılaştırılması sağlanmıştır. Bu çalışmada doktor, hemşire ve diğer personel ücretlerinden bir hastaya düşen payın hesaplanması, hasta başına tüketilen pamuk, sargı bezi, şırınga benzeri sarf maliyetlerinin belirlenmesi gibi hastane maliyetlerinin ortaya konulması amaçlanmış ve bu durumun önceki dönemlere göre farklılıkları pandemi özelinde ortaya konulması amaçlanmıştır. Bir hastanede ortaya çıkabilecek çeşitli maliyetler baz alınarak her bir tedavi servisinin, bir hastanın tedavisi için katlanması gereken maliyetin ne kadar olduğu ayrıntılı olarak incelenmiş ve hesaplanmıştır. Pandemi döneminde hastane birim maliyetlerini etkileyen unsurlar değerlendirildiğinde en çok farklılık yaratan kalemlerin; temizlik, sarf malzeme ve personel giderleri olduğu görülmüştür. Bunun nedeni ise pandemi döneminde bu kalemlerde yaşanan artışın birim maliyetleri yükseltmesidir. Ayrıca pandemi döneminde bazı ameliyatların ertelenmesi gider yerlerine düşen maliyetlerin artmasına neden olarak bazı bölümlerin zarar etmesine neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Hastane, Maliyet Muhasebesi

ABSTRACT

Determining the costs incurred in hospitals is important for the continuity of health service and health business. In hospitals that perform a complex service production, it is very important for hospital managers to calculate the costs and to know the treatment cost of a patient who comes for treatment. Knowing the cost of treatment for a patient who comes to be treated by hospital managers will help them make the right managerial decisions. Whether there was any change in the unit costs of private hospitals during the pandemic period was examined within the scope of this research and the differences were tried to be determined. In this context, a comparison of the unit patient costs of 2020, covering the 2019 pandemic period, including the pre-pandemic period, was provided. In this study, it is aimed to reveal the hospital costs such as calculating the share of a patient from the doctor, nurse and other personnel wages, determining the consumption costs such as cotton, bandage and syringes consumed per patient, and it is aimed to reveal the differences of this situation compared to the previous periods in the context of the pandemic. Based on the various costs that may arise in a hospital, the cost of each treatment service for the treatment of a patient has been examined and calculated in detail. When the factors affecting hospital unit costs during the pandemic period are evaluated, the items that make the most difference are; cleaning, consumables and personnel expenses. The reason for this is that the increase in these items during the pandemic period increases the unit costs. In addition, the postponement of some surgeries during the pandemic period caused an increase in the costs falling on the expense centers, causing some departments to lose.

Keywords: Pandemic, Hospital, Cost Accounting

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖN SÖZ ..... **I**
ÖZET ..... **II**
ABSTRACT ..... **III**
İÇİNDEKİLER ..... **IV**
TABLO LİSTESİ ..... **XI**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **XV**
KISALTMALAR ..... **XVI**
GİRİŞ **1**
BİRİNCİ BÖLÜM **4**
SAĞLIK SEKTÖRÜ VE SAĞLIK KURUMLARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER **4**
1.1. SAĞLIK KAVRAMI VE SAĞLIK SEKTÖRÜ **4**
1.1.1. Kavramsal Olarak Sağlık ve Önemi 4
1.1.2. Sağlık Sektörünün Ekonomik Açıdan Önemi 6
1.2. SAĞLIK HİZMETLERİ **10**
1.2.1. Sağlık Hizmetlerinin Amaçları ve Özellikleri 11
1.2.2. Sağlık Hizmetlerinin Sınıflandırılması 12
1.2.2.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri 12
1.2.2.2. Tedavi Hizmetleri 13
1.2.2.3. Rehabilitasyon Hizmetleri 15
1.3. BULAŞICI HASTALIKLAR VE PANDEMİ KAVRAMI **15**
1.3.1. Tarihteki Küresel Pandemiler 16
1.3.1.1. Veba Pandemisi 16
1.3.1.2. Kolera Pandemisi 16
1.3.1.3. İspanyol Gribi Pandemisi (1918) 17
1.3.1.4. Asya Gribi Pandemisi (1957) 17
1.3.1.5. Hong Kong Gribi Pandemisi (1968) 18

1.3.1.6. Domuz Gribi Pandemisi (2009) 18
1.3.1.7. SARS ve MERS Pandemileri 19
1.3.2. Covid-19 Pandemisi 19
1.3.2.1. Virüsün Uluslararası Yayılımı 20
1.3.2.2. Türkiye'de Pandeminin Yönetimi 22
1.3.3. Covid-19 Salgınının İşletmelere Etkisi 27
İKİNCİ BÖLÜM 29
MALİYET MUHASEBESİ İLE İLGİLİ GENEL KAVRAMLAR VE SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ 29
2.1. FİNANSAL MUHASEBE, YÖNETİM MUHASEBESİ VE MALİYET MUHASEBESİ 30
2.2. MALİYET MUHASEBESİNDE KULLANILAN KAVRAMLAR VE SINIFLANDIRMALAR 33
2.2.1. Maliyet Kavramı ve Gider-Maliyet Arasındaki İlişki 33
2.2.2. Harcama Kavramı 34
2.3. MALİYET HESAPLAMA YÖNTEMLERİ 35
2.3.1. Geleneksel Maliyet Hesaplama Yöntemleri 35
2.3.1.1. Mamul Maliyetlerinin Kapsamına Göre Yöntemler 36
2.3.1.1.1. Tam Maliyet Yöntemi 36
2.3.1.1.2. Normal Maliyet Yöntemi 36
2.3.1.1.3. Değişken Maliyet Yöntemi 37
2.3.1.1.4. Asal Maliyet Yöntemi 38
2.3.1.2. Kullanılan Üretim Tekniğine Göre Belirlenen Yöntemler 38
2.3.1.2.1. Sipariş Maliyet Yöntemi 38
2.3.1.2.2. Safha Maliyet Yöntemi 41
2.3.1.2.3. Karma Maliyet Yöntemi 43
2.4. GELENEKSEL MALİYET MUHASEBESİNDE GİDER DAĞITIMLARI 44
2.4.1. Birinci Dağıtım: Giderlerin Gider Yerlerine Dağıtımı 44
2.4.2. İkinci Dağıtım: Yardımcı Üretim ve Hizmet Gider Yerlerinde Toplanan Giderlerin Esas Üretim Yerlerine Dağıtımı 45
2.4.3. Üçüncü Dağıtım: Üretim Giderlerinin Ürünlere Yüklenmesi 46

2.5. SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ 46
2.5.1. Hastanelerde Hizmet Maliyeti Hesaplamanının Amaçları 48
2.5.2. Hastanelerde Hizmet Maliyetlerini Etkileyen Faktörler 49
2.5.2.1. Hastanenin Büyüklüğü 49
2.5.2.2. Teknoloji 50
2.5.2.3. Kapasite Kullanımı 51
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 53
COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ VE ÖNCESİ ÖZEL HASTANELERDE MALİYET MUHASEBESİ: BİRİM HASTA MALİYETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 53
3.1. UYGULAMA İLE İLGİLİ BİLGİLER 53
3.1.1. Uygulamanın Amacı 53
3.1.2. Uygulamanın Kısıtları ve Varsayımları 54
3.1.3. Uygulamada Kullanılan Yöntem 55
3.1.4. Hastane Gider Yerlerinin Belirlenmesi 55
3.1.4.1. Esas Hizmet Üretim Gider Yerlerinin Belirlenmesi 55
3.1.4.2. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerlerinin Belirlenmesi 56
3.1.4.3. Yönetim Gider Yerlerinin Belirlenmesi 56
3.1.4.4. Destek Hizmetleri Gider Yerlerinin Belirlenmesi 57
3.2. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ ÖNCESİ DİYARBAKIR İLİ BİR ÖZEL HASTANE MALİYET DAĞITIMI 57
3.2.1. Birinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 57
3.2.1.1. Bakım ve Onarım Giderlerinin Dağıtımı 58
3.2.1.1.1. Klima Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması 58
3.2.1.1.2. Teknik Hizmet Maliyetlerinin Dağıtılması 60
3.2.1.1.3. Biyomedikal Cihaz Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması 61
3.2.1.2. Amortisman Giderlerinin Dağıtımı 62
3.2.1.2.1. Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtımı 62
3.2.1.2.2. Demirbaş Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi 64
3.2.1.2.3. Biyomedikal Cihazların Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi 65
3.2.1.3. Telefon Giderlerinin Dağıtımı 67
3.2.1.4. Elektrik Giderlerinin Dağıtımı 68

3.2.1.5. Doğalgaz Giderlerinin Dağıtımı 69
3.2.1.6. Temizlik Giderlerinin Dağıtımı 71
3.2.1.7. Güvenlik Giderlerinin Dağıtımı 72
3.2.1.8. Yemek Giderlerinin Dağıtımı 73
3.2.1.9. Otomasyon ve Faturalama Maliyetlerinin Dağıtımı 75
3.2.2. İkinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 79
3.2.2.1. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 79
3.2.2.1.1. Fizik Tedavi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 79
3.2.2.1.2. Anestezi 1 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 80
3.2.2.1.3. Anestezi 2 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 81
3.2.2.1.4. Radyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 82
3.2.2.1.5. Acil Servisi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 82
3.2.2.1.6. Ameliyathane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 83
3.2.2.1.7. Kan Bankası Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 84
3.2.2.1.8. Endoskopi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 84
3.2.2.1.9. Biyokimya Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 85
3.2.2.1.10. Mikrobiyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 86
3.2.2.1.11. Patoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 86
3.2.2.1.12. Laboratuvar Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 87
3.2.2.2. Destek Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 88
3.2.2.2.1. Bilgi İşlem Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 88
3.2.2.2.2. Teknik Hizmetler Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 89
3.2.2.2.3. Çamaşırhane Gider Yeri giderlerinin İkinci Dağıtımı 89
3.2.2.2.4. Terzihane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 90
3.2.2.2.5. Santral Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 91
3.2.2.2.6. Eczane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 92
3.2.2.2.7. Diğer Destek Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı . 92
3.2.2.3. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 93
3.2.2.3.1. Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtımı 93
3.2.2.3.2. Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 94
3.2.2.3.3. Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 95

3.2.2.3.4. Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 95
3.2.2.3.5. Acil Servisi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 96
3.2.2.3.6. Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 97
3.2.2.3.7. Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 97
3.2.2.3.8. Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 98
3.2.2.3.9. Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 99
3.2.2.3.10. Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 100
3.2.2.3.11. Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 100
3.2.2.3.12. Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 101
3.2.3. Üçüncü Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 106
3.2.3.1. Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 106
3.2.3.1.1. İdare Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 106
3.2.3.1.2. Personel İşleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 107
3.2.3.1.3. Bütçe ve Mali İşler Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 108
3.2.3.1.4. Hasta İşlemleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 108
3.2.3.1.5. Sağlık Kurulu Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 109
3.2.3.1.6. Diğer Yönetim Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 110
3.2.3.2. Hastane Direkt Giderlerinin Belirlenmesi 111
3.2.3.3. Hastane Birim Hasta Maliyeti 113
3.3. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE DİYARBAKIR İLİ BİR ÖZEL HASTANE MALİYET DAĞITIMI 113
3.3.1. Birinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 113
3.3.1.1. Bakım ve Onarım Giderlerinin Dağıtımı 114
3.3.1.1.1. Klima Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması 114
3.3.1.1.2. Teknik Hizmet Maliyetlerinin Dağıtılması 116
3.3.1.1.3. Biyomedikal Cihaz Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması 117
3.3.1.2. Amortisman Giderlerinin Dağıtımı 118
3.3.1.2.1. Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtımı 118
3.3.1.2.2. Demirbaş Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi 120
3.3.1.2.3. Biyomedikal Cihazların Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi 121

3.3.1.3. Telefon Giderlerinin Dağıtımı 123
3.3.1.4. Elektrik Giderlerinin Dağıtımı 124
3.3.1.5. Doğalgaz Giderlerinin Dağıtımı 125
3.3.1.6. Temizlik Giderlerinin Dağıtımı 127
3.3.1.7. Güvenlik Giderlerinin Dağıtımı 128
3.3.1.8. Yemek Giderlerinin Dağıtımı 129
3.3.1.9. Otomasyon ve Faturalama Maliyetlerinin Dağıtımı 131
3.3.2. İkinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 135
3.3.2.1. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 136
3.3.2.1.1. Fizik Tedavi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 136
3.3.2.1.2. Anestezi 1 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 137
3.3.2.1.3. Anestezi 2 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 137
3.3.2.1.4. Radyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 138
3.3.2.1.5. Acil Servisi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 139
3.3.2.1.6. Ameliyathane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 139
3.3.2.1.7. Kan Bankası Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 140
3.3.2.1.8. Endoskopi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 141
3.3.2.1.9. Biyokimya Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 142
3.3.2.1.10. Mikrobiyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 142
3.3.2.1.11. Patoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 143
3.3.2.1.12. Laboratuvar Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 144
3.3.2.2. Destek Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 144
3.3.2.2.1. Bilgi İşlem Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 145
3.3.2.2.2. Teknik Hizmetler Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 145
3.3.2.2.3. Çamaşırhane Gider Yeri giderlerinin İkinci Dağıtımı 146
3.3.2.2.4. Terzihane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 147
3.3.2.2.5. Santral Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 148
3.3.2.2.6. Eczane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 148
3.3.2.2.7. Diğer Destek Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı 149
3.3.2.3. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 150
3.3.2.3.1. Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtımı 150

3.3.2.3.2. Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 151
3.3.3.2.3. Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 151
3.3.2.3.4. Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 152
3.3.2.3.5. Acil Servisi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 153
3.3.2.3.6. Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 153
3.3.2.3.7. Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 154
3.3.2.3.8. Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 155
3.3.2.3.9. Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 156
3.3.2.3.10. Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 156
3.3.2.3.11. Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 157
3.3.2.3.12. Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı 158
3.3.3. Üçüncü Dağıtımın Gerçekleştirilmesi 162
3.3.3.1. Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 162
3.3.3.1.1. İdare Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 162
3.3.3.1.2. Personel İşleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 163
3.3.3.1.3. Bütçe ve Mali İşler Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 164
3.3.3.1.4. Hasta İşlemleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 164
3.3.3.1.5. Sağlık Kurulu Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 165
3.3.3.1.6. Diğer Yönetim Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı 166
3.3.3.2. Hastane Direkt Giderlerinin Belirlenmesi 167
3.3.3.3. Hastane Birim Hasta Maliyeti 169
3.4. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ VE ÖNCESİ BİRİM HASTA MALİYETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 169
SONUÇ 173
KAYNAKÇA 176

TABLO LİSTESİ

Sayfa No.

Tablo 1: 10 Haziran 2020 Tarihinde Covıd-19 Vaka Sayısı En Çok Olan 15 Ülke .. 22
Tablo 2: Yönetim Muhasebesi Ve Finansal Muhasebe Arasındaki Temel Farklılıklar 32
Tablo 3: Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri 55
Tablo 4: Yardimci Hizmet Üretim Gider Yerleri..... 56
Tablo 5: Yönetim Gider Yerleri..... 56
Tablo 6: Destek Hizmetleri Gider Yerleri..... 57
Tablo 7: Dönem Giderleri..... 58
Tablo 8: Klima Bakim Giderlerinin Dağitilmasi 59
Tablo 9: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağitilmasi..... 60
Tablo 10: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağitilmasi..... 62
Tablo 11: Bina Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi 63
Tablo 12: Demirbaş Maliyetleri Ve Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi..... 64
Tablo 13: Biyomedikal Cihaz Maliyetleri Ve Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi 66
Tablo 14: Telefon Giderlerinin Dağitilmasi..... 67
Tablo 15: Elektrik Giderlerinin Dağitilmasi 68
Tablo 16: Doğalgaz Giderlerinin Dağitilmasi..... 70
Tablo 17: Temizlik Giderlerinin Dağitilmasi..... 71
Tablo 18: Güvenlik Giderlerinin Dağitilmasi 72
Tablo 19: Yemek Giderlerinin Dağitilmasi..... 74
Tablo 20: Otomasyon Ve Faturalama Giderlerinin Dağitilmasi..... 76
Tablo 21: Birinci Dağitim Gider Dağitim Tablosu..... 78
Tablo 22: İkinci Dağitimda Kullanilacak Tutarlar Ve Dağitim Anahtarlari..... 79
Tablo 23: Fizik Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi..... 80
Tablo 24: Anestezi 1 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 80
Tablo 25: Anestezi 2 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 81
Tablo 26: Radyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 82
Tablo 27: Acil Servis Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 82
Tablo 28: Ameliyathane Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi..... 83
Tablo 29: Kan Bankasi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 84
Tablo 30: Endoskopi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi..... 85
Tablo 31: Biyokimya Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 85
Tablo 32: Mikrobiyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi..... 86
Tablo 33: Patoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi..... 87
Tablo 34: Laboratuvar Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 87

Tablo 35: Bilgi İşlem Giderlerinin İkinci Dağitimi 88
Tablo 36: Teknik Hizmetler Giderlerinin İkinci Dağitimi 89
Tablo 37: Çamaşirhane Giderlerinin İkinci Dağitimi 90
Tablo 38: Terzihane Giderlerinin İkinci Dağitimi 90
Tablo 39: Santral Giderlerinin İkinci Dağitimi 91
Tablo 40: Eczane Giderlerinin İkinci Dağitimi 92
Tablo 41: Diğer Destek Hizmetleri Giderlerinin İkinci Dağitimi 93
Tablo 42: Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 93
Tablo 43: Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 94
Tablo 44: Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 95
Tablo 45: Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 96
Tablo 46: Acil Servis Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 96
Tablo 47: Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 97
Tablo 48: Kan Bankasi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 98
Tablo 49: Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 98
Tablo 50: Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 99
Tablo 51: Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 100
Tablo 52: Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 101
Tablo 53: Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 101
Tablo 54: Yardimci Hizmet Üretim Gider Yerleri İkinci Dağitim Tablosu 103
Tablo 55: Destek Hizmetleri Gider Yerleri İkinci Dağitim Tablosu 104
Tablo 56: Yardimci Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağitim Tablosu 105
Tablo 57: İdare Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 106
Tablo 58: Personel İşleri Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 107
Tablo 59: Bütçe Ve Mali İşler Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 108
Tablo 60: Hasta İşlemleri Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 109
Tablo 61: Sağlik Kurulu Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 109
Tablo 62: Diğer Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 110
Tablo 63: Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri 111
Tablo 64: Birinci, İkinci Ve Üçüncü Dağitim Sonuçlari 112
Tablo 65: Yatan Ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyeti Tablosu 113
Tablo 66: Dönem Giderleri 114
Tablo 67: Klima Bakim Giderlerinin Dağitilmasi 115
Tablo 68: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağitilmasi 116
Tablo 69: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağitilmasi 118
Tablo 70: Bina Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi 119
Tablo 71: Demirbaş Maliyetleri Ve Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi 120
Tablo 72: Biyomedikal Cihaz Maliyetleri Ve Amortisman Giderlerinin Dağitilmasi 122
Tablo 73: Telefon Giderlerinin Dağitilmasi 123
Tablo 74: Elektrik Giderlerinin Dağitilmasi 124
Tablo 75: Doğalgaz Giderlerinin Dağitilmasi 126
Tablo 76: Temizlik Giderlerinin Dağitilmasi 127
Tablo 77: Güvenlik Giderlerinin Dağitilmasi 128

Tablo 78: Yemek Giderlerinin Dağitilmasi 130
Tablo 79: Otomasyon Ve Faturalama Giderlerinin Dağitilmasi 132
Tablo 80: Birinci Dağitim Gider Dağitim Tablosu 134
Tablo 81: İkinci Dağitimda Kullanilacak Tutarlar Ve Dağitim Anahtarlari 135
Tablo 82: Fizik Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 136
Tablo 83: Anestezi 1 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 137
Tablo 84: Anestezi 2 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 138
Tablo 85: Radyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 138
Tablo 86: Acil Servis Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 139
Tablo 87: Ameliyathane Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 140
Tablo 88: Kan Bankasi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 140
Tablo 89: Endoskopi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 141
Tablo 90: Biyokimya Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 142
Tablo 91: Mikrobiyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 142
Tablo 92: Patoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 143
Tablo 93: Laboratuvar Tedavi Giderlerinin İkinci Dağitimi 144
Tablo 94: Bilgi İşlem Giderlerinin İkinci Dağitimi 145
Tablo 95: Teknik Hizmetler Giderlerinin İkinci Dağitimi 146
Tablo 96: Çamaşirhane Giderlerinin İkinci Dağitimi 146
Tablo 97: Terzihane Giderlerinin İkinci Dağitimi 147
Tablo 98: Santral Giderlerinin İkinci Dağitimi 148
Tablo 99: Eczane Giderlerinin İkinci Dağitimi 149
Tablo 100: Diğer Destek Hizmetleri Giderlerinin İkinci Dağitimi 149
Tablo 101: Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 150
Tablo 102: Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 151
Tablo 103: Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 152
Tablo 104: Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 152
Tablo 105: Acil Servis Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 153
Tablo 106: Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 154
Tablo 107: Kan Bankasi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 154
Tablo 108: Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 155
Tablo 109: Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 156
Tablo 110: Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 156
Tablo 111: Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 157
Tablo 112: Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağitimi 158
Tablo 113: Yardimci Hizmet Üretim Gider Yerleri İkinci Dağitim Tablosu 159
Tablo 114: Destek Hizmetleri Gider Yerleri İkinci Dağitim Tablosu 160
Tablo 115: Yardimci Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağitim Tablosu 161
Tablo 116: İdare Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 162
Tablo 117: Personel İşleri Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 163
Tablo 118: Bütçe Ve Mali İşler Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 164
Tablo 119: Hasta İşlemleri Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 165
Tablo 120: Sağlik Kurulu Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 165
Tablo 121: Diğer Giderlerinin Üçüncü Dağitimi 166

Tablo 122: Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri..... 167
Tablo 123: Birinci, İkinci Ve Üçüncü Dağitim Sonuçlari 168
Tablo 124: Yatan Ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyeti Tablosu 169
Tablo 125: Yatan Ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyetlerinin Karşilaştirilmasi 171

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No.

Şekil 1: Türkiye'de Yapılan Toplam Sağlık Harcamalarının Gsyih'ya Oranı..... 8
Şekil 2: Türkiye'de Devletin Yaptığı Sağlık Harcamalarının Gsyih'ya Oranı..... 9
Şekil 3: Türkiye'de Kişi Başına Düşen Sağlık Harcama Tutarları..... 10
Şekil 4: Sağlık Hizmetleri Ve Sağlık Kurumları..... 12
Şekil 5: Sağlık Hizmetleri Basamakları Ve Sağlık Sunucuları (Coşğun, 2018:45)... 14
Şekil 6: Türkiye'de Covıd-19 Pandemisi Gelişimi Grafiksel Gösterimi..... 24
Şekil 7: Oecd Ülkelerinde Hekim Ve Hemşire Sayısı (1.000 Kişi Başına)..... 26

KISALTMALAR

AHA	Amerikan Hastaneler Birliği
DHGY	Destek Hizmetleri Gider Yerleri
DİG	Direkt İşçilik Giderleri
DİMMG	Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
EHÜGY	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri
EKG	Elektrokardiyografi
GÜG	Genel Üretim Giderleri
İMM	İlk Madde ve Malzeme
KBB	Kulak, Burun, Boğaz
KKO	Kapasite Kullanım Oranı
THP	Tekdüzen Hesap Planı
TL	Türk Lirası
WHO	Dünya Sağlık Örgütü
YGY	Yönetim Gider Yerleri
YHÜGY	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri

GİRİŞ

Ülkelerin refah düzeyinin anlaşılmasını sağlayan pek çok gösterge bulunmaktadır. Sağlık da bu göstergelerin başında gelmektedir. Ülkelerin temel amacı, sağlık seviyesinin yükseltilmesi ve toplumun sağlıklı bireylerden oluşmasının sağlanmasıdır. Her ne kadar pek çok ülkenin amacı bu olsa da söz konusu hedef her ülke tarafından gerçekleştirilememektedir. Ülkelerin içinde bulundukları sosyal, siyasi ve ekonomik koşullar, sağlık durumu üzerinde de belirleyici bir etkiye sahip olmaktadır. Bu koşullar nedeniyle kimi ülkelerde sağlık hizmeti iyi bir biçimde sunulabilirken kimi ülkeler sağlık konusunda geri kalmış durumdadır. Gelişmiş ülkeler, sağlığa daha fazla ekonomik kaynak ayırabilmekte ve topluma daha kaliteli sağlık hizmeti sunabilmektedirler. Gelişmemiş olan ülkelerde ise sağlığa ayırılan kaynaklar kısıtlıdır. Bu durum sağlık hizmetlerinde dünya genelinde bir standardın yakalanamadığını, ülkeler ve coğrafyalar arasında önemli eşitsizliklerin bulunduğunu göstermektedir.

Ülke ekonomileri için her geçen gün daha da önemli bir hal alan sağlık sektörünün temelini oluşturan sağlık kurumlarının, aynı zamanda birer hizmet işletmesi olduğu ve işletmecilik mantığı ile mali açıdan da doğru yönetilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Sözünü ettiğimiz bu mali yönetimin etkin bir şekilde uygulanabilmesi içinse gerek hizmet gelirlerinin gerekse hizmet maliyetlerinin doğru bir şekilde belirlenebiliyor olması gerekmektedir. Bu noktada hizmet gelirlerinin belirlenmesi ile ilgili bir zorluk bulunmamaktadır. Fakat sağlık kurumlarında hizmet maliyetlerinin belirlenmesi ile ilgili olarak literatüre bakıldığında, daha çok üretim işletmeleri ile özdeşleşen maliyet muhasebesi çalışmalarının, sağlık kurumları için üretim işletmelerine oranla yok denilecek kadar az olduğu görülmektedir. Burada hizmet maliyetinin belirlenmesinden kasıt yalnızca genel olarak kurumun ne kadar maliyetle çalıştığı bilgisi değil, aynı zamanda kurum içerisindeki her bir bölümün, tedavi olan her bir hastanın, yapılan işlemlerin veya işlem yapan her bir doktorun maliyet bilgisinin belirlenmesidir. Elde edilen bu maliyet bilgileri, yönetsel düzeyde

sağlık kurumu yöneticileri için gerekli olan önemli verilerden de bir tanesini oluşturacaktır.

Çalışma Konusunun Seçimi: Günlük hayatın her anında üretilen, kullanılan veya satın alınan mal ya da hizmetlerin üretilmesi ve bizlerin kullanımına sunulmasına kadar geçen zamanda ürün ya da hizmetin her aşamasında katlanılan bir maliyetin olduğu bilinmektedir. Pandemi koşullarının maliyet muhasebesi açısından sağlık konusunda hizmet veren hastanelerin birim hasta maliyetlerine ne derecede etki ettiğinin araştırılması konusunda merak uyandırarak bu çalışmanın yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Pandemi döneminde bu maliyetlerin nasıl değişiklik gösterdiğini öğrenmek için Diyarbakır'da faaliyet gösteren bir özel hastanenin faaliyetleri örnek alınmış olup uygulama alanı olarak seçilmiştir. Bu özel hastanenin, pandemi döneminde ve pandemi öncesinde birim hasta maliyet analizi yapılarak ulaşılan sonuçların birbirleriyle kıyaslanması amaçlanmış ve çalışma konusu olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın Amacı: Diyarbakır ilinde hizmet veren özel bir hastanenin tüm hizmet alanları örnek alınarak birim hasta maliyetlerinin pandemi dönemi öncesi ve esnasında incelenmesi uygulama alanı olarak seçilmiştir. Seçilme nedeni hastanede yapılan tedavilerin hastaneye maliyetinin ne kadar olduğu ve pandemi öncesi ve pandemi yılı içinde zamana bağlı olarak maliyetin ne derecede değiştiği belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın Önemi: Buradaki hedef hastanenin hizmet üreten birimlerin üretmiş oldukları hizmetin hastaneye maliyetinin ne olduğu ve pandemi dönemindeki birim maliyetlerin önceki dönemlere göre nasıl değişiklik gösterdiğinin belirlenmesi bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Daha kaliteli ve verimli bir hizmet sunumuyla gelecekteki salgınlara hazırlıklı olmak için sağlık kurumlarının pandemideki deneyimlerinin ve karşılaştıkları sorunların incelenmesi ve tavsiyelerde bulunulması açısından bu araştırma büyük önem taşımaktadır.

Kullanılan Metot ve Teknikler: Bu araştırmada literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Literatür taraması, konunun anlaşılmasını sağlamaktadır. Literatür taraması veya doküman incelemesi metotlarına dayanan araştırmalarda, konuya

ilişkin kaynaklar tespit edilmekte ve toplanmaktadır. Var olan kaynak ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya literatür taraması denmektedir. Bu kapsamda sağlık işletmelerinde maliyet muhasebesi alanında gerçekleştirilmiş olan tüm yerli ve yabancı kaynakları taranarak sonuca ulaşılmak istenmiştir.

Karşılaşılan Zorluk ve Sınırlamalar: Hastanenin başlıca maliyet muhasebesi biriminin olmayışı ve hastanede bulunan muhasebe birimi çalışanlarının konu ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmaması, başvuru kaynakları kitaplardaki bilgilerin henüz pandemi dönemi ile ilgili bilgileri içermemesi, hastane birimlerinde maliyet muhasebesi çalışmalarının sınırlı olması ve pandemi dönemindeki sınırlılıklar başlıca karşılaşılan sorunlardır.

Bu açıdan tez çalışmasının birinci bölümünde sağlık sektörü ve sağlık kurumları ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra, ikinci bölümde maliyet muhasebesinin terminolojisinden bahsedilmiş ve sağlık kurumlarında giderlerin nasıl dağıtılacağı ve birim maliyetlerin nasıl hesaplanacağı konularının anlatılması amaçlanmıştır ikinci bölümde bunun yanı sıra pandeminin çıkışı yaşananlar veriler ve istatistiklerle pandemi süreci rasyonel olarak yansıtılmıştır. Tez çalışmasının üçüncü ve son bölümünde ise ikinci bölümde sözü edilen literatür tarama ve karşılaştırmalı analiz yöntemlerinin örneklendirilmesi amacı ile bir uygulama yapılmıştır. Yapılan bu tez çalışması ile sağlık kurumlarında hizmet maliyetlerinin gider yerlerine nasıl dağıtılacağı ile birim hasta, işlem ve doktor maliyetlerinin nasıl belirleneceği konuları ile ilgili literatürde görülen eksikliğin giderilmesi ve buna ilişkin örnek bir uygulama yapılarak sektör hayatına da katkı sağlanabilmesi amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK SEKTÖRÜ VE SAĞLIK KURUMLARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

1.1. SAĞLIK KAVRAMI VE SAĞLIK SEKTÖRÜ

İnsanlığın var oluşundan günümüze gelene kadar her zaman her dönemde var olan sağlık uygulamaları ve sağlık hizmetleri, teknolojinin ilerlemesi sayesinde zaman içerisinde gelişim gösteren sağlık kurumları, tıbbi teknolojiler ve artan sağlık hizmeti talepleri ile büyük bir sektör halini almıştır. Sağlık hizmetleri sunumunun yapı taşı olan hastanelerden, sağlık bakanlıklarına kadar geniş bir yelpazeye sahip olan sağlık sektörü içinse; "*organize kamu ve özel sağlık hizmetleri, sağlık bakanlıkları ve dairelerinin politika ve faaliyetleri, sağlıkla ilişkili sivil kuruluşlar ve topluluk grupları ve profesyonel derneklerden oluşur*" tanımı yapılmaktadır (Erkoç vd., 2011:12).

1.1.1. Kavramsal Olarak Sağlık ve Önemi

Sağlık kavramı kişi ve toplumların kültür ve eğitim seviyesine göre farklılık göstermektedir. Kişilerin belirgin bir hastalık veya rahatsızlığının olmayışı sağlıklı olduğu anlamına gelmez (Schult ve Alton, 1976:4). Sosyal bir varlık olarak insan, yaşamın her anında farklı kişi ve olaylarla etkileşim içinde bulunur ve bu olayların da insan sağlığını etkilediği bilinen bir gerçektir.

Sağlığın tanımının genişliği, dünyada kabul gören ve bilimsel olarak ne ifade ettiği, diğer birçok bilim ve disiplin ile bir arada çalışma zorunluluğu, sağlığın önemini ve uygulamadaki giriftliği artırmaktadır. Sağlık kavramı, çok farklı şekillerde yorumlanmış ve zaman içerisinde kabul gören genel tanımları ve zihinde canlanan olgu devamlı değişiklik göstermiştir. Şu an en genel olarak kabul edilen tanım olan WHO anayasasında: "*Sağlık sadece hastalıklar ve sakatlık durumunun olmayışı değil, bedence, ruhça ve sosyal yönlerden tam bir iyilik halidir*"

(https://www.who.int/data/gho/data, 2020). Bu tanıma bakıldığında çok geniş bir çerçeve görmek kaçınılmazdır. Sağlıklı olmak için insanın tüm ihtiyaçlarının karşılanması gerekir. Bedence, ruhça ve sosyal yönden tam bir iyilik hali gerçekten çok zor bir durumdur. Çünkü insanın ihtiyaçları bitmez ve sürekli karşılanması gereken ihtiyaçlar insanda her zaman bir şeylerin eksik olduğu hissiyatına kapılmasına sebep olabilir. Bu hissiyat hasta olunduğunda daha da yükselir. Tatminsizlik, alınganlık, hassaslık artar. Sağlık kavramına özellikle sosyal yönden bakıldığında; tam bir iyilik durumunun çerçevesi çok geniş ve sınırları belirsizdir. Özele bakıldığında insana, tüm sağlık sektörü düşünüldüğünde ise genel olarak bütün bir sistemin verimliliğinin en üst düzeyde tutulmasını hedefler (Amzat ve Razum, 2014:21-23). Tüm bunlar ışığında sağlık hizmetleri ele alındığında çeşitli gruplama ve bölümlere ayrılması kaçınılmazdır. Sağlık kavramı ve sağlığın tanımlanması yönünden bazı sağlık modelleri vardır. Bunlar (Okay, 2016:16):

- "*Bio Tıbbi Model; sağlık için, hastalık durumu veya herhangi bir bozukluk olmaması tanımını yapar.*
- *Davranışsal Model; sağlığa bakışı, sağlıklı bir yaşam tarzı seçmenin ve uygulamaların çıktısı olarak görür.*
- *Sosyo-Çevresel Model; sağlığı, teşvik tedbirleri, bireylerin ve toplumun sağlığı noktasında bazı bariyer ve çerçeve oluşturan çevresel, sosyal ve ekonomik faktörlerin bir sonucu olarak nitelendirir*".

Canlılarda meydana gelen beslenme, çiftleşme, acı dindirme, tehlikelerden kaçınma gibi içgüdü ve davranışların kaynağı canlıların neslini sürdürme ve sağlığını koruma güdüsüdür. İnsan ya da hayvanlar ile kıyaslandığında daha basit bir biyolojik yapısı olan bitkiler dahi güneş enerjisinden gün içinde daha fazla yararlanmak için çiçek ve yapraklarını sürekli güneşe döner ve gün içinde güneşin hareketini izlerler. Doğal hayatta canlılarda gözlemlenen bu ve buna benzer birçok örnek bize sağlığı koruma ve neslin devamına yönelik davranış ve içgüdülerin canlıların oluşumundan günümüze kadar devam ettiğini göstermektedir (Tekin, 2007:22).

Yaşama veya beslenme gibi fizyolojik ihtiyaçların başında gelen sağlık, kişinin davranışlarını şekillendirmesindeki temel güdülerden biri olmasının yanında aynı zamanda bir haktır. Kişi için anne karnından başlayarak ölünceye kadar devam eden bu hak, devlet için de bir görev olmakla birlikte, uluslararası hukuk belgeleri ile

de desteklenmiştir. Üstelik sağlık olmadığı sürece diğer hakların da bir manası kalmayacağı görüşü ile bu hak, diğer haklardan önde gelmektedir. İnsanlar bu hakkı kullanarak sağlığını korumak, tedavi olmak vb. amaçlar doğrultusunda sağlık hizmetlerine başvururlar.

1.1.2. Sağlık Sektörünün Ekonomik Açıdan Önemi

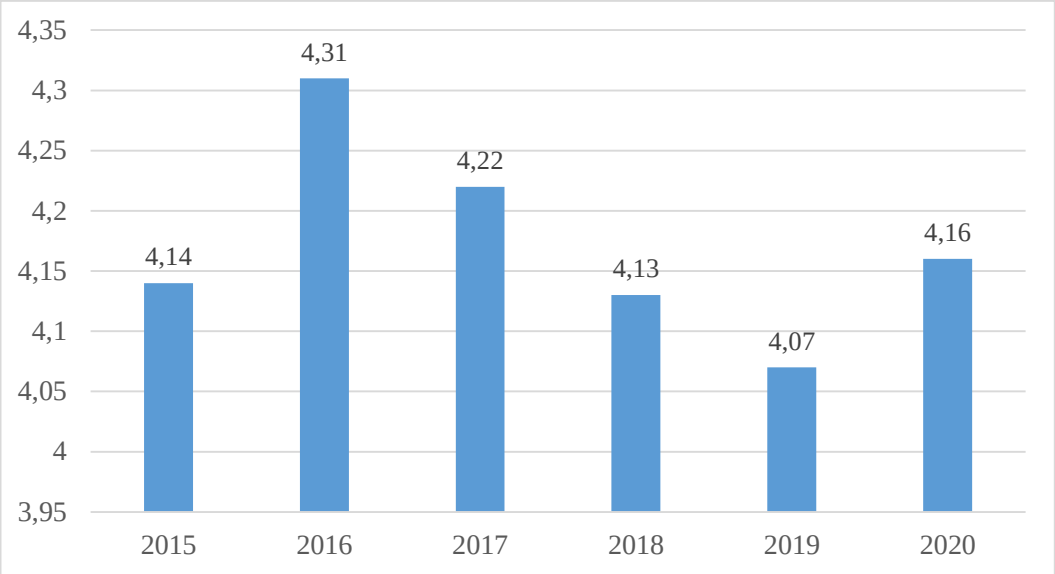
Sağlık konusu gibi, sağlık ekonomisi konusu da ülkemizde ve dünyada giderek önem kazanmaktadır. Günümüzde büyük bir hizmet endüstrisi olarak karşımıza çıkan sağlık endüstrisi, ülke ekonomilerinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Tutar, 2007:31). Özellikle dünya genelinde artan sağlık harcamaları, sağlık sektörünün ekonomik boyutunu ön plana çıkarmış ve çeşitli reformların gerekliliği konusundaki tartışmaları da beraberinde getirmiştir (Çalışkan, 2008:30).

Sağlık sektörünün son zamanlarda gelişme nedenlerinden bir tanesi de sağlık sigortasının yaygınlaşması olmuştur. Sağlık sigortasının kapsadığı insan sayısının artması ile yaşlı ve maddi durumu yetersiz olan kişiler de sağlık harcamalarına katılmış ve bu da toplam sağlık harcama tutarındaki artışı beraberinde getirmiştir. Sigorta şirketlerinin ve devlet kurumlarının, kişilerin sağlık harcamalarına ait faturalarını karşılamaya başlamasıyla, sağlık kurumlarına başvuran kişiler hizmet fiyatlarına karşı daha az duyarlı hale gelmiş ve sonuç olarak sağlık hizmetlerini daha çok ve daha kaliteli bir şekilde talep etmeye başlamışlardır (Neumann ve Boles, 1998:9).

Sağlık harcamalarına ait bu faturaların bireyler adına sigorta şirketleri veya devlet tarafından ödenmesi, hastaneleri bireylere ücretsiz sağlık hizmeti sunma noktasında bir rekabete yöneltmiştir. Bunun sonucunda hastaneler, daha fazla hasta çekebilmek adına, daha iyi ve daha cazip teknolojiler ile kendilerini donatmaya başlamışlardır. Zaten burada hastalar bir ödemede bulunmasalar bile, sunulan hizmet hacmine göre devletten bir karşılık alınması söz konusu olacaktır. Hastanelerin yeni teknolojiler kullanması ve bu yönde bir rekabete girmeleri, sağlık sektöründeki yatırım harcamalarını da arttırmış ve pahalı sağlık hizmetlerinin daha geniş ölçülerde sunulmasını ve böylece hizmet sunum miktarının da artmasını sağlamıştır. Ülkemizde çoğunlukla devlet tarafından yapılan sağlık harcamalarının her geçen gün

artması, sağlık kurumlarının özelleştirilmesi ve özel sağlık kurumlarının sayısının günden güne artmasını da beraberinde getirmiştir (Aslan, 2017:16). Sağlık sektöründeki gelişmişlik düzeyinin artması, pahalı hizmetlerin daha fazla verilmeye başlanması ve sağlık kurumlarının sayılarının artması sağlık sektörünün ülke ekonomileri içerisinde de önemli bir yer tutmasına neden olmaktadır. Dahası ülke ekonomileri içerisinde sağlık hizmetlerine ayrılan pay, ülkelerin gelişmişlik düzeyi göstergelerinden biri konumuna gelmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başta olmak üzere, gelişmiş ülkelerde sağlık harcamaları çok önemli bir yer tutmaktadır. Zaten yapılan bu sağlık harcamaları, ülkelerin en önemli gelişmişlik göstergelerinden de biri konumundadır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde gayri safi milli hasıla (GSMH) üzerinden sağlık harcamalarına ayrılan tutar, savunma hizmetlerine ayrılan tutardan daha fazladır. Genel olarak gelişmiş ülkelerin GSMH'ları içinde sağlık harcamaları oranı %6,5 ila %14 aralığında olmaktadır (Kılıç, 2007:38-39) ki bu oranın en yüksek olduğu ülke ABD'dir. ABD'de 2020 yılında sağlık harcamalarına ayrılan tutar, toplam GSYİH'nın %17,06'sı kadarıdır. Bu oran aynı yıl ülkemizde %4,22 olarak gerçeklemiştir. Ülkemizde yapılan toplam sağlık harcamalarının GSYİH' ya oranı gelişmiş ülke ortalamalarının biraz altında kalmakla birlikte 2017 yılında OECD'ye üye olan ülkelerde bu oran %8,8 olarak hesaplanmaktadır. Bu oran ülkemizde 2015-19 yılları arasında %4,28 ortalama ile gerçekleşmiştir. Ülkemizde 2015-2019 yılları arasında gerçekleşen sağlık harcamalarının, GSYİH içerisindeki yüzdesel gösterimi tablo'1 gösterilmiştir (Financial Protection, 2021). Burada bahsi geçen toplam sağlık harcamasının ne anlama geldiğinin de açıklanması gerekecektir. Toplam sağlık harcaması; sağlığın geliştirilmesi veya korunması maksadını benimseyerek yapılan tüm koruma, geliştirme, beslenme, bakım ve acil programlara yönelik harcamalardır. Cari sağlık harcaması ve yatırım harcamalarının toplamı olarak ifade edilir. Cari sağlık harcaması ise, yatırım harcamaları dışında kalan toplam sağlık harcamaları olarak tanımlanmaktadır (Başaran vd., 2019:269).

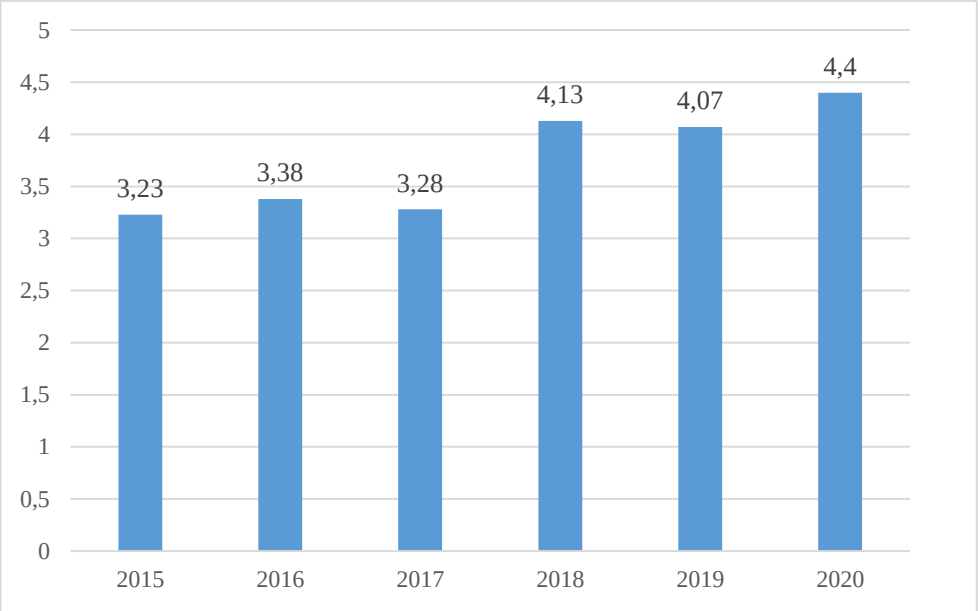

Şekil 1: Türkiye'de Yapılan Toplam Sağlık Harcamalarının GSYİH'ya Oranı

Kaynak: Financal Protection, (01/04/2021), https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/current-health-expenditure-(che)-as-percentage-of-gross-domestic-product-(gdp)-(-).

Bununla birlikte DSÖ'nün ülkelerin sağlık harcamalarına ilişkin gösterdiği başka ekonomik veriler de mevcuttur ki zaten bu veriler bir arada gösterildiği zaman daha anlamlı bir hale gelebilecektir. Şekil 1'de gösterilen ekonomik veriler ile ilişkili bir başka veri ise GSYİH içerisinde yalnızca devletlerin sağlık harcamalarına ayırdıkları payın yüzdesel gösterimidir. Şekil 2'de de gösterildiği üzere Türkiye 2020 yılında devletin yaptığı sağlık harcama tutarı GSYİH'nın %4,4'ünü kadarını oluşturmaktadır. Karşılaştırma yapmak adına, Almanya'da bu oran %11,7 olarak gerçekleşmiştir ki Almanya bu veride dünyadaki en yüksek oranlardan birine sahiptir. Toplam sağlık harcamaları oranında 1. Sırada olan ABD'de ise bu oran %17'dır. Türkiye DSÖ'ye üye ülkeler arasında bu oranda ortalama bir değere sahiptir (Financial Protection, 2021). Türkiye 2020 verilerine göre, %4,4 ile diğer OECD ülkelerine kıyasla toplam sağlık harcaması kalemine GSYİH içinden en az payı ayıran ülke konumundadır.

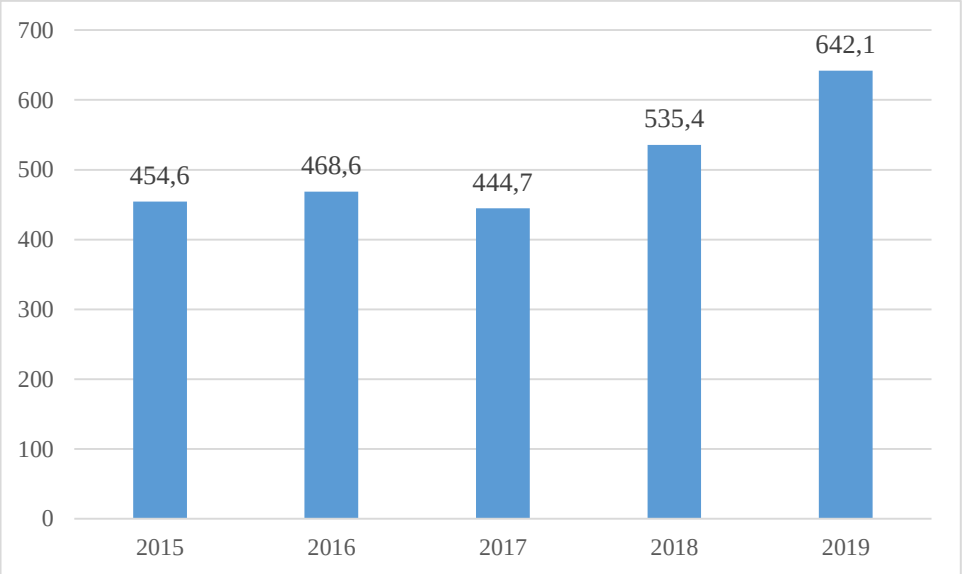
Bu bilgilere paralel olarak Türkiye'nin 2020 bütçesinin görüşüldüğü toplantıda Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, "*Birçok ülkeyle kıyasladığımızda sağlık için ayırabildiğimiz kaynakların oldukça sınırlı olduğunu biliyoruz*" ifadelerini kullanmıştır. Türkiye'de sağlık için yapılan harcamalarının yıldan yıla arttığına dikkat çeken Koca, bu artışa rağmen OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında kişi başı kamu cari sağlık harcamasının düşüklüğünün bir gerçek olduğunu dile getirmiştir.

Şekil 2: Türkiye'de Devletin Yaptığı Sağlık Harcamalarının GSYİH'ya Oranı

Kaynak: Financal Protection, (01/04/2021), https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/domestic-general-government-health-expenditure-(gghe-d)-as-percentage-of-gross-domestic-product-(gdp)-(-)

Ülkelerin GSYİH'ları ve kamu harcamaları içerisinde azımsanmayacak bir paya sahip olan sağlık harcamalarının bir sonucu olarak da düşünülebilecek kişi başına düşen sağlık harcama tutarları, DSÖ tarafından paylaşılan bir başka ekonomik göstergedir. 2020 yılında Türkiye'de kişi başına 642,7 Amerikan doları sağlık harcaması yapılırken, DSÖ verilerine göre üye ülkeler arasında bu tutarın en yüksek olduğu ABD'de 2020 yılında kişi başına düşen sağlık harcama tutarı 10.246 dolar, bir başka üye ülke olan Almanya'da ise 5.033 dolardır. Türkiye'de kişi başına düşen sağlık harcamalarının DSÖ tarafından yayınlanan son 5 yılki seyri ise şekil 3'te gösterilmektedir. Bu bilgilere ek olarak 2020 yılı içerisinde kişi başı cepten yapılan sağlık harcama tutarı 82 ABD doları olarak tespit edilmiştir. Aynı yıl cepten yapılan sağlık harcamalarının toplam sağlık harcamaları içerisindeki oranı %17,1 iken, toplam cari sağlık harcaması içerisindeki oranı %17,4'tür. 2020 yılı için kişi başı cepten yapılan sağlık harcamalarının, cari sağlık harcamalarına oranının OECD ortalaması %20,5 olarak hesaplanmıştır. Bu oran en düşük olarak Fransa'da (%9,4) gerçekleşirken, ABD'de ise %11 seviyesindedir (Başara, 2020:264).

Şekil 3: Türkiye'de Kişi Başına Düşen Sağlık Harcama Tutarları

Kaynak: Financal Protection, (05/04/2021), https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/current-health-expenditure-(che)-per-capita-in-us$

Şekilde görüldüğü üzere ve TÜİK 2020 verilerinden de yararlanarak elde edilen bilgiler ışığında ülkemizde kişi başına düşen sağlık harcaması 2018 yılında 535,4 TL iken, 2019 yılında %19,9 artarak 642,1 TL'ye yükselmiştir burada pandemi sürecinin büyük bir etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

1.2. SAĞLIK HİZMETLERİ

Sağlık hizmetleri DSÖ tarafından; "*Belirli sağlık kuruluşlarında, değişik tip sağlık personelinden yararlanarak toplumun gereksinim ve isteklerine göre değişen amaçları gerçekleştirmek ve böylece kişilerin ve toplumun sağlık bakımını her türlü koruyucu ve tedavi edici etkinliklerle sağlamak üzere ülke çapında örgütlenmiş kalıcı bir sistem*" olarak tanımlamaktadır (Yazgan, 2009:31).

Sağlık hizmetlerinin ne olduğuna ilişkin bir diğer tanım ise Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Sağlık Bakanlığı Yönergesi (SHYHY)'de yapılmıştır. Bu yönergeye göre, sağlık hizmetleri için; "*İnsan sağlığına zarar veren çeşitli etmenlerin yok edilmesi ve toplumun bu etmenlerin etkilerinden korunması, hastaların tedavi edilmesi, bedensel ve ruhsal yetenek ve becerileri azalmış olanların rehabilite edilmesi için yapılan hizmetlerdir*" tanımı yapılmaktadır.

Kişilerin sağlıklı olmasını ve mevcut sağlıklarını koruyup geliştirerek toplumun sağlıklı olmasını sağlamak sağlık hizmetlerinin amacıdır. Sağlık

hizmetlerinin son amacı ise sağlıklı dünyayı oluşturmaktır (Sargutan, 2005:403). Sağlık hizmetleri bütün bireyleri ilgilendirmesi sebebiyle diğer hizmetlerden ayrılmaktadır. Sağlık işletmelerinde sıfır hata anlayışı vardır. Çünkü sağlık hizmetinde yapılabilecek en küçük bir hata, insan yaşamını geri dönüşü olmayan tehlikeye sokabilmektedir (Yazgan, 2009:31).

Net olarak nelerin sağlık hizmeti olduğu ise tartışmaya açık bir konudur. Hastalıkların tedavi edilmesi ve toplumun hastalıklara karşı bilinçlendirilmesi gibi bir takım doğrudan sağlık hizmeti olarak yapılan çalışmalar mevcuttur. Bunun yanı sıra toplumun eğitim seviyesinin yükseltilmesi, istihdam seviyesi ve ekonomik koşulların iyileştirilmesi gibi, aslında amacı direkt olarak sağlık hizmeti sunmak olmayan birtakım faktörlerin de toplum sağlığına etkisi bulunmakta ve hatta bazen sağlık hizmetlerinden daha faydalı olduğu bile görülebilmektedir (Kavuncubaşı, 2015:40). Bu sebeple topluma sağlık hizmeti verme konusuna oldukça geniş bir çerçeveden bakılması gerektiği de söylenebilir.

1.2.1. Sağlık Hizmetlerinin Amaçları ve Özellikleri

Sağlık hizmetlerinin beş temel amacı bulunmaktadır (Yeğinboy, 1993:18). Bu temel amaçlar şu şekilde sıralanabilir:

- Sağlık hizmetleri ile toplumun sağlık seviyesinin arttırılması,
- Toplum bireylerinin sağlıklarını korumak,
- Hasta olanların iyileştirilmesi,
- Bireylerin sağlık durumlarında bozulmaya sebebiyet verebilecek hastalıkların yayılmasına mâni olmak ve bununla ilgili tedbirler almak,
- Toplum bireylerinin yaşam sürelerinin uzatılması.

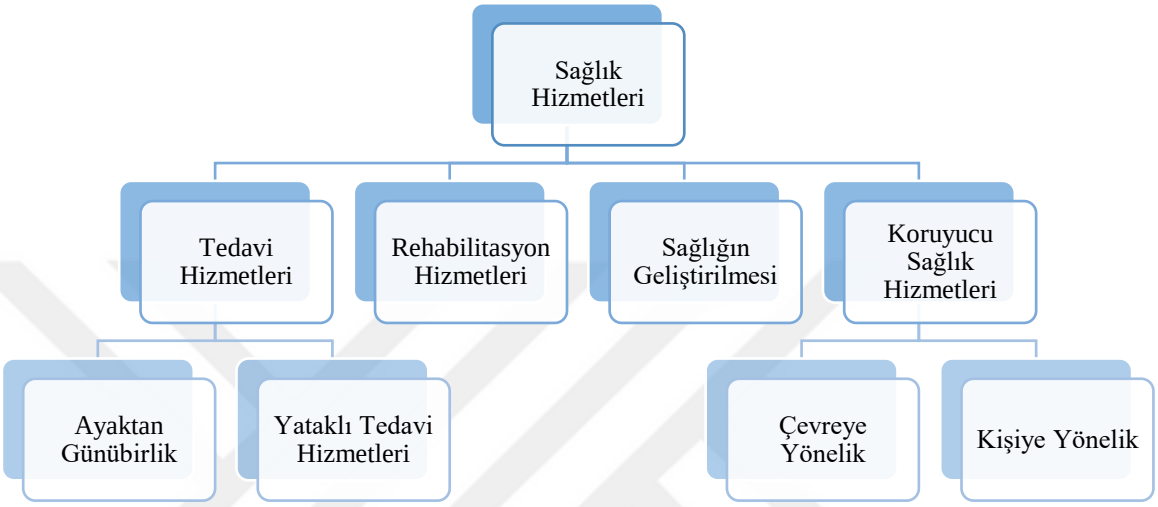
Sağlık hizmetleri kendine özgü bazı özelliklere sahiptir. Bunlar şöyle sıralanabilir (Çoşgun, 2018:41):

- Sağlık hizmetleri ikame edilemez,
- Sağlık hizmetleri rastlantısaldır,
- Kapsamını hizmet alan kişiler tarafından değil hekim tarafından belirlenir,
- Sağlık hizmetlerinin çıktısı paraya çevrilemez,
- Sağlık hizmetlerinde tüketicilerin davranışları irrasyoneldir,

- Sunulan hizmetin doyumunun ve kalitesinin önceden belirlemesi güçtür.

1.2.2. Sağlık Hizmetlerinin Sınıflandırılması

Yalnızca toplum sağlığını doğrudan geliştirmeye yönelik faaliyetler sağlık hizmetleri olarak ele alınmış ve bu sağlık hizmetleri, dört ana grup altında aşağıdaki şekil 1'de gösterilmiştir (Kavuncubaşı ve Yıldırım, 2018:39).

Şekil 4: Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Kurumları

Şekil 5'te görüldüğü üzere sağlık hizmetleri tedavi edici, rehabilite edici, koruyucu ve sağlığın geliştirilmesi hizmetleri olmak üzere toplam dört başlıkta ele alınmaktadır. Verilen hizmetin türüne göre sağlık kurumları birbirinden farklılaşmaktadır. Bunun yanı sıra sağlık kurumlarının büyük bir kısmı dört başlık altında toplanan sağlık hizmetlerini farklı düzeylerde üretirler. Örnek verilecek olursa, bir aile sağlığı merkezinin üstlendiği temel işlev, koruyucu sağlık hizmetleri vermektir. Bahsi geçen işlevin yanı sıra teşhis ve tedavi hizmetleriyle de sağlığın geliştirilmesi hizmetlerini sağlamaktadır (Kavuncubaşı ve Yıldırım, 2018:38-39).

1.2.2.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri

Koruyucu sağlık hizmetleri, tedavi edici hizmetlere kıyasla çok daha düşük maliyetli hizmetler olarak ifade edilmektedir (Yücel, 2010:51). Koruyucu sağlık hizmetlerinin temel amacı, muhtemel hastalık ve sakatlık gibi riskleri en aza indirmek ya da bu hastalıkların erken teşhis ve tedavisini yapmaktır (Özcan, 2015:32). Başka bir tanıma göre; Koruyucu sağlık hizmetleri bireylerin sağlık durumlarını korumanın yanı sıra onları yaralanmaktan, hastalanmaktan ve sakat

kalmaktan korumayı amaçlayan hizmetler olarak tanımlanmaktadır. Bu çerçevede kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında doğrudan kişilere verilen; erken tanı, bağışıklama, ilaçla koruma, aile planlaması, sağlık eğitimi, beslenmenin iyileştirilmesi ve kişisel hijyenin geliştirilmesi gibi hizmetler yer almaktadır. Çevreye yönelik koruyucu hizmetler kapsamında ise sağlığa zarar veren fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkenlerin yok edilmesine yönelik olarak verilen hizmetler yer almaktadır. Söz konusu hizmetler veteriner, mühendis, biyolog, kimyager ve benzeri meslek mensupları tarafından konuya yönelik özel eğitim alınarak verilir (Kavuncubaşı ve Yıldırım, 2018:38-40). Bu hizmetlerde sağlık sektörünün rolü ise eğitim vermek, denetlemek, danışmanlık sunmak ve yönlendirmektir. Çevre sağlığı hizmetleri kapsamında yer alan bazı hizmetler şunlardır (Akuzun, 2018:41): "*Su kaynaklarının sağlanması ve denetlenmesi, katı atıkların denetimi, besin sanitasyonu, hava kirliliğinin denetimi, gürültü kirliliğinin denetimi, radyolojik zararların denetimi*".

1.2.2.2. Tedavi Hizmetleri

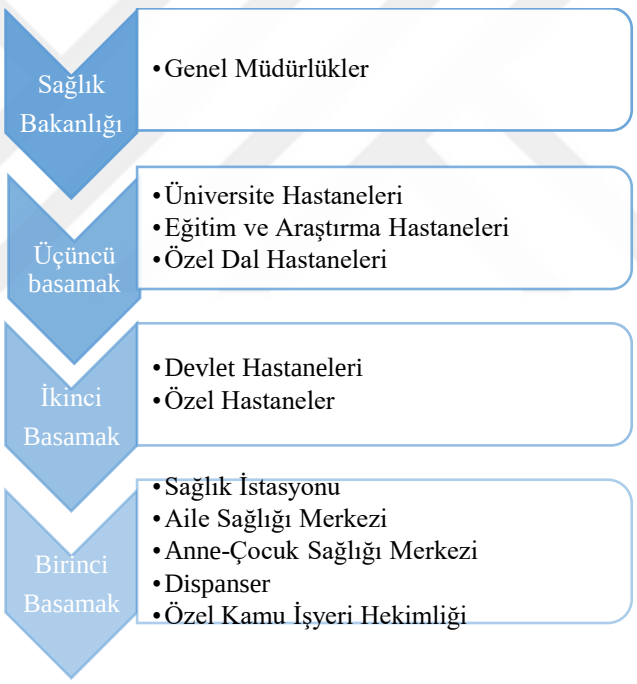
Tedavi edici sağlık hizmetleri, hastalık ya da hastalık belirtilerinin ortaya çıkmasının ardından hastalığın tanı-teşhis-tedavi edilmesi süreçlerini kapsayan hizmetler olarak ifade edilmektedir. Bu hizmetler genellikle sağlık durumu bozulan bireylere verilmektedir. Tedavi edici sağlık hizmetleri alanında uzmanlaşmış hekim, hemşire, ebe ve sağlık teknisyenleri gibi sağlık profesyonelleri tarafından verilir. Bu hizmetler birinci, ikinci ve üçüncü basamak olmak üzere üç basamaktan oluşmaktadır (Yücel, 2018:35-37).

Birinci basamak tedavi hizmetleri: Bu hizmetler hastalara yataksız sağlık kuruluşlarında, evde veya ayakta verilmektedir. Birinci basamakta koruyucu sağlık hizmetleri ve tedavi edici sağlık hizmetleri bir arada verilir. Ancak teşhisi ve tedavisi yapılamayan ya da daha kapsamlı tedavi gerekten hastalıklar için hastalar genellikle ikinci basamağa sevk edilmektedir. Bu basamakta yer alan tedavi hizmetleri ücretsizdir. Buna ek olarak bu hizmetler herkesin kolay bir şekilde ulaşabileceği yerlerde verilmektedir.

İkinci basamak tedavi hizmetleri: Uzman hekimler tarafından yataklı sağlık kuruluşlarında verilen sağlık hizmetleri olarak ifade edilmektedir. Bunların yanı sıra söz konusu hizmetler devlet hastaneleri ya da yatan hasta tedavi hizmeti sunan özel

kuruluşlarda verilmektedir. 1990'lı yıllarda Neoliberalizm görüşünün önem kazanması sonucunda özel sektörün sağlık işletmeleri kurması teşvik edilmiştir. Günümüzde özel sektörün yanı sıra kamu sektörü tarafından da ikinci basamak sağlık hizmeti verilmektedir (Görmüş, 2016:136).

Üçüncü basamak tedavi hizmetleri: Birinci basamak ve ikinci basamak sağlık kurumlarında teşhisi ve tedavisi yapılamayan, yoğun bilgi ve teknoloji gerektiren tam teşekküllü hastanelerde verilen hizmetler üçüncü basamak tedavi hizmetleridir. Üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında eğitim ve araştırma hizmetlerinin de verilmesi ise bu kuruluşları birinci ve ikinci basamak kuruluşlardan ayıran bir özelliktir. Üçüncü basamak tedavi hizmetleri genellikle ağır hastaların veya kronik hastalıkların tedavi süresi için geniş çaplı araştırmalar gerektirmesi bakımından diğer basamaklardan daha maliyetlidir (Coşğun, 2018:45).

Şekil 5: Sağlık Hizmetleri Basamakları ve Sağlık Sunucuları (Coşğun, 2018:45)

Tedavi edici sağlık hizmetleri, sevk sisteminin uygulanabilmesi için basamaklar biçiminde ele alınmaktadır. Sevk sisteminde kişilerin acil durumlar haricinde birinci basamağa başvurmaları gerekmekte ve hekimin gerekli gördüğü durumlarda bir üst basamağa sevk edilmeleri gerekmektedir. Böylece maliyetlerin azalmasının yanı sıra verilen hizmetin kalitesi de artacaktır (Güven, 2017:46).

1.2.2.3. Rehabilitasyon Hizmetleri

Ruhsal bozukluklar, kazalar ve vücut organlarının etkili bir şekilde kullanılmasını engelleyen kısıtlılık gibi hallerle karşılaşan bireylerin, bu hal ile yaşamaya alışmaları ve yaşadıkları acıyı hafifletme amacı taşımaktadır. Rehabilitasyon hizmetleri tıbbi ve sosyal rehabilitasyon olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır:

Tıbbi rehabilitasyon: Bedensel kalıcı bozukluklar ve sakatlıklar gibi durumların iyileştirilmesi için hastaya verilen hizmetlerdir.

Sosyal rehabilitasyon: Sakatlık veya bedensel kalıcı bozukluk görülen bireylerin tekrar topluma kazandırılması için sunulan hizmetler olarak ifade edilmektedir.

1.3. BULAŞICI HASTALIKLAR VE PANDEMİ KAVRAMI

Bulaşıcı hastalıklar, mikroorganizmaların ya da onların toksik ürünlerinin doğrudan ya da dolaylı yollardan duyarlı kişilere geçmesiyle oluşur. Enfeksiyon etkeni, sağlam kişilere direkt olarak kaynaktan bulaşabildiği gibi vektörlerle mekanik ve biyolojik olarak taşınarak, havayla ya da eşya gibi araçlarla da bulaşabilmektedir. Salgınlar, insanlık tarihinin başından beri insanları etkisi altına alarak toplumsal sağlık sorunlarına yol açan önemli bir tehdit unsuru olmuştur (Aksakoğlu, 2008).

Pandemi, "*dünya çapında veya çok geniş bir alanda meydana gelen, uluslararası sınırları aşan ve genellikle çok sayıda insanı etkileyen bir salgın*" olarak tanımlanır (Last, 2001). Pandemiler, bilimin ve teknolojinin ilerlediği, farmakolojik ve non-farmakolojik tedavilerin, aşıların oldukça geliştiği günümüz dünyasında da ülkelerce oluşturulan pandemi hazırlıklarına rağmen en önemli halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır (Aksakoğlu, 2008).

1.3.1. Tarihteki Küresel Pandemiler

Bu bölümde tarihte küresel ölçekte yaşanmış olan pandemiler açıklanmıştır. Her bir salgın ayrı ayrı ele alınarak detaylandırılmıştır.

1.3.1.1. Veba Pandemisi

Veba; genellikle küçük memelilerde ve pirelerinde bulunan Yersinia pestis bakterisinin neden olduğu zoonotik bir hastalıktır. Veba, 3-7 günlük bir kuluçka döneminden sonra influenza benzeri semptomlar geliştirir. Üç ana formu vardır. Hıyarcıklı veba en yaygın olanıdır. Septisemik veba, enfeksiyon kan dolaşımına yayıldığında ortaya çıkar. Pnömonik veba, vebanın en öldürücü ve en az görülen şeklidir. Aerosol haline getirilmiş enfektif damlacıklar oluşturabilir ve vebayı diğer insanlara bulaştırabilir. Özellikle septisemik ve pnömonik formlarında, tedavi edilmezse%30-%100 vaka ölüm oranıyla, insanlarda çok ciddi bir hastalık olabilir (https://www.who.int/health-topics/plague#tab=tab_1, 2021).

Vebanın, dünya tarihinde üç büyük salgına yol açtığı bilinmektedir. Birincisi Jüstinyen vebası, MS 6. yüzyılda Akdeniz'e yayılmış, ikincisi Kara Ölüm, 14. yüzyılda Avrupa'da başlamış ve 300 yıldan fazla bir süre aralıklarla tekrarlamış ve üçüncüsü 19. yüzyılın sonlarında Çin'de başlayarak Çin ve Hindistan'da milyonlarca insanın ölümüne yol açmıştır (Stenseth vd., 2008). 14. yüzyılda, hıyarcıklı veba veya Kara Ölüm Avrupa'nın üçte birinden fazlasının yaklaşık 25 milyon insanın ölümüyle sonuçlanmıştır (Glatter ve Finkelman, 2020).

1.3.1.2. Kolera Pandemisi

Kolera; Vibrio cholerae bakterisi ile kontamine olmuş yiyeceklerden veya sudan geçen şiddetli akut sulu ishalle birlikte şiddetli dehidratasyona neden olabilen son derece ciddi bir hastalıktır. Bir kişinin kontamine gıda veya su tükettikten sonra semptom göstermesi 12 saat ile 5 gün arasında sürer. Kolera hem çocukları hem de yetişkinleri etkiler ve tedavi edilmezse saatler içinde öldürebilir (https://www.who.int/health-topics/cholera#tab=tab_1, 2021).

Asya'da, Hindistan ve Bangladeş'in birçok bölgesi kolera için endemiktir ve hastalık mevsimsel olarak nüksetmektedir. Kolera pandemisi 19. ve 20. yüzyıllarda

Asya'nın dışına yedi kez yayılmıştır. İlk salgın 1817'de ve ardından 1829, 1852, 1863, 1881, 1889 ve 1961 yıllarında başlamış ve sonuncusu günümüze kadar devam etmiştir (Deen vd., 2020).

1.3.1.3. İspanyol Gribi Pandemisi (1918)

İnfluenza A (H1N1) alt tipi olan ve kuş kökenli bir virüs olduğu öne sürülen İspanyol Pandemisi 1918 yılında ortaya çıkmıştır (Taubenberger vd., 2005; Werf vd., 2010). Hastalığın seyrinde çarpıcı derecede yoğun bir siyanoz, hipoksi, azalmış bilinç ve akut progresif pulmoner ödem gibi gripten beklenmeyecek kadar şiddetli semptomlar ve komplikasyonlar görülmüştür (Friedlander vd., 1918). "*Tüm pandemilerin annesi*" olarak da adlandırılan 1918 virüsü, dünya nüfusunun yaklaşık üçte birine bulaşmış ve bir yıl içinde en az 50 milyon insanın ölümünden sorumlu olmuş ve art arda üç dalgada ortaya çıkmıştır (Taubenberger ve Morens 2006).

1918 salgınının benzersiz bir özelliği, genç yetişkinlerdeki beklenmedik ölüm sayıları olmuştur. Tipik olarak, mevsimsel grip salgınları, ölümlerin çoğu çok genç ve çok yaşlılarda meydana gelen, U şeklinde bir ölüm eğrisi ile karakterize edilmiştir. Ancak 1918'de ölüm eğrisi W şeklindeydi ve genç yetişkinlerde çok sayıda ölüm meydana gelmiştir (Shanks 2015). 1918 salgını sırasında 15-34 yaşındakiler için influenza pnömonisi ölüm oranları, önceki yıllara göre 20 kat daha yüksek ve influenzaya bağlı aşırı ölümlerin %99'u 65 yaşın altındaki bireylerde meydana gelmiştir (Taubenberger vd., 2006).

1.3.1.4. Asya Gribi Pandemisi (1957)

Pandemik influenza A/H2N2 virüs aktivitesinin ilk yerel salgınları, Şubat-Mart 1957'de Çin kıtasında bildirildi ve ortaya çıkan virüs, birkaç hafta içinde Hong Kong'a ve Asya'nın diğer bölgelerine hızla ulaşmıştır (Dunn, 1957). Dünya çapında atfedilen tahmini mortalite 1-4 milyon arasındadır. 1918'deki gözlemlerin aksine, bu hastaların çoğunda altta yatan kronik kalp veya akciğer hastalığı bulunmuştur. Bu süreçte Influenza A vakalarına yönelik aşı geliştirilmiş ve aşıya karşı cevap gözlemlenebilmiştir. Hastalığın klinik tablosu komplikasyona neden olmayan 3günde iyileşen vakalardan ölümcül pnömoniye kadar farklı seyirler gösterebilmektedir. H2N2 virüsünün neden olduğu hastalığın 1968'e kadar dünyada var olmasının

ardından Hong Kong'da H3N2 virüsü alt tür olarak ortaya çıkmıştır (Kilbourne, 2006).

1.3.1.5. Hong Kong Gribi Pandemisi (1968)

1968 Hong Kong gribi, influenza A alt tipi H3N2 olarak bilinen bir virüsün ortaya çıkmasıyla başlamıştır. 1968 Temmuz ayında Çin'de başlamış ve 1969-70 yılına kadar sürmüştür. Tahminen bir milyon ile dört milyon arasında ölümle sonuçlanmıştır. 1968 grip salgını dünya çapında nispeten az sayıda ölümle ilişkilendirilmesine rağmen, virüs oldukça bulaşıcıdır ve hızlı bir şekilde küresel olarak yayılmıştır (Rogers, 2020). 1969 yılında Eickhoff ve Meiklejohn tarafından yapılan çalışmada hava kuvvetleri öğrencileri H2N2 adjuvan aşısı ile aşılanmış, bunun sonucunda %54 oranında H3N2 virüsünün neden olduğu enfeksiyonlar azalmıştır.

1.3.1.6. Domuz Gribi Pandemisi (2009)

H1N1 türünün 2009'da ortaya çıkan domuz kaynaklı suşu, üçlü yeniden sınıflandırmaya tabi tutulmuştur ve kuş, domuz ve insan virüslerinden genler içermektedir (Sebastian vd., 2009). İlk olarak Mart 2009'da Meksika'da görülmüş, aynı yıl nisan ayında ABD'de Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi (CDC) tarafından H1N1 virüsün etken olduğu grip vakaları bildirilmiştir (https://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm58d0430a2.htm, 2021).

Pandemi sırasında çocuklar, genç yetişkinler ve hamile kadınlar arasındaki ölüm oranı tipik bir grip mevsimindekinden çok daha yüksektir ve dünyanın farklı bölgeleri arasında ciddiyette önemli farklılıklar olmuştur (Simonsen vd., 2013).

Laboratuvar onaylı ölümler, rutin laboratuvar testlerinin olmaması ve bakteriyel süper enfeksiyonlar veya kronik hastalıkların alevlenmesi ile tetiklenen influenzaya bağlı ölümlerin tanımlanmasındaki zorluklar nedeniyle, influenzaya bağlı ölümleri olduğundan düşük göstermektedir (Shrestha vd., 2011). Yayınlanan bir çalışmada, 2009 H1N1 influenza pandemisinde kaç kişinin öldüğüne dair ilk küresel tahminleri sağlamıştır. Virüsün yayıldığı ilk yılda 2009 H1N1 virüs

enfeksiyonundan dünya çapında hayatını kaybeden 151.700 ile 575.400 kişiden tahmini bir ölüm aralığı ile sonuçlanan gelişmiş bir modelleme yaklaşımı kullanmıştır (Dawood vd., 2012).

1.3.1.7. SARS ve MERS Pandemileri

DSÖ'ne bildirilen verilere göre SARS-CoV, 2002 yılında Çin'de ortaya çıkarak binlerce kişiyi etkilemiş, yüzlerce insanın ölümüyle sonuçlanmıştır. 2012'de insan ya da hayvanlarda daha önce saptanmamış olan MERS-CoV, ilk kez 2012 Eylül ayında Suudi Arabistan'da ortaya çıkmıştır (Zaki, 2012). Ancak daha sonra yapılan retrospektif çalışmalarla ilk kez Ürdün, Zarqa'da bulunan bir hastanede 2012 nisan ayında MERS-CoV hastalığına ait vakaların görüldüğü bulunmuştur (Hijawi vd., 2013; Başara, 2020).

1.3.2. Covid-19 Pandemisi

İnsanlarda koronavirüsün neden olduğu hastalık spektrumu basit soğuk algınlığın-dan ağır akut solunum sendromuna kadar değişkenlik gösterebilmektedir. İnsan ve hayvanlarda çeşitli derecelerde respiratuvar, enterik, hepatik, nefrotik ve nörolojik tutulumlarla seyreden klinik tablolara neden olabilmektedir (Başara, 2020).

COVID-19'lu hastalar, SARS-CoV ve MERS-CoV enfeksiyonlarının semptomlarına benzer şekilde; ateş, kuru öksürük, nefes darlığı, miyalji, yorgunluk, normal veya azalmış lökosit sayısı ve radyografide pnömoniye ait klinik belirtiler gösterir. Bu nedenle klinik tablonun belirlenmesinde güçlükler yaşanabilmektedir (Li vd., 2020).

Daha ciddi COVID-19 vakalarında, pnömoni, ağır akut solunum yolu enfeksiyonu, böbrek yetmezliği ve hatta ölüm gelişebilir. Fatalite hızı SARS salgınında %11 ve MERS-CoV'da %35-50 arasında iken, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün Çin Halk Cumhuriyeti'ne ait COVID-19 raporuna göre fatalite hızı %3,8 olarak bildirilmiştir. Asemptomatik vakaların varlığı da göz önünde bulundurulduğunda ölüm oranının daha düşük olduğu düşünülmektedir (Başara, 2020).

Virüsün teşhisinde çeşitli immünolojik testler ve spesifik genleri hedef alarak yapılan Polimeraz Zincir Reaksiyonu (PCR: Polimeras Chain Reaction) çalışmaları büyük önem arz etmektedir. COVID-19'un en ideal tanı yöntemi; Nazofarengeal sürüntü ile Kantitatif Real Time Polimeraz Zincir Reaksiyonu (qRT-PCR) yöntemidir. Bu yöntem için özgün belirleme sistemlerinden olan floresan boyalar ile işaretli oligonükleotid problar kullanılarak hassas ve özgül sonuçlar elde edilmektedir. Bu yöntemle birlikte, hastalığın tanısında semptomlar, risk faktörleri ve zatürre bulguları ile radyolojik incelemelerin beraber değerlendirilmesi gerekmektedir (TÜBA, 2020).

Numuneler, yüksek virüs konsantrasyonuna sahip yerlerden; burun veya ağzın arkasından bir sürüntü ile veya akciğerlerin derinliklerinden bronko alveolar lavaj yoluyla alınır. RT-PCR testi, sadece virüste bulunan genetik materyal üzerindeki bağlanma dizilerini içerir ve aradaki her şeyi tekrar tekrar kopyalar. Bu işlem, her döngüde hedef bölgenin iki katına çıkarılmasıyla birçok kez tekrarlanır. Amplifikasyon meydana geldiğinde bir floresan sinyali oluşturulur ve sinyal bir eşik değere ulaştığında test sonucu pozitif kabul edilir. Viral genetik materyal yoksa, amplifikasyon meydana gelmez ve bu da olumsuz bir sonuç verir (Hadaya vd., 2020).

1.3.2.1. Virüsün Uluslararası Yayılımı

Çin dışındaki ilk vaka 13 Ocak Tarihinde Tayland'da bulunan 61 yaşındaki Çin uyruklu kadın bir turistte görülmüştür. Turistin Wuhan şehrinden geldiği belirtilmiştir. 16 Ocak'ta Japonya'da, 19 Ocak'ta Güney Kore'de yine Çin'den gelen turistler arasında iki vaka tespit edilmiştir. Böylelikle, Çin dışındaki ilk vakalar Çin'e yakın ülkeler başta olmak üzere raporlanmaya başlamıştır. 30 Ocak itibariyle Çin'de 7.734 vaka onaylanırken; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Birleşik Arap Emirlikleri, Finlandiya, Fransa, Filipinler, Güney Kore, Japonya, Hindistan, Tayvan, Tayland, Vietnam, Malezya, Nepal, Sri Lanka, Kamboçya ve Kanada gibi ülkelerden de toplamda 90 vaka daha bildirilmiştir. 16 Şubat'ta ise bu rakam 25 ülkede toplam 51.857'ye kadar yükselmiştir (Li vd., 2020; Rothan ve Byrareddy 2020). 31 Aralık 2019 ve 29 Şubat 2020 arasında 57 ülkede 80.000'den fazla hastayı etkileyen ve dokuz ülkede 2.924 ölüme neden olan COVID-19'un

dünyadaki yayılımı mart ayın-da da devam etmiştir (Lai vd., 2020). DSÖ 12 Mart'ta COVID-19'u resmen pandemi olarak ilan etmiştir. DSÖ, COVID-19için pandemi kararı almasını virüsün yayılma hızına dayandırmış ve tüm dünyaya dört adımlık bir politika önerisinde bulunmuştur. Bu adımları sırasıyla:

- Hazır ve sakin olmak,
- Virüsü tespit etmek, yayılmasını engellemek ve tedavi etmek,
- Virüsün yayılmasını bastırmak ve hızını azaltmak,
- Hastalığa karşı var olan bilgileri geliştirip diğer ülkelerle paylaşmak olarak duyurmuştur.

Bu politika önerilerinin yanında klinik araştırmaların nasıl yapılması gerektiğine dair bir dizi temel protokol içeren bir yol haritası ve kapsamlı bir teknik rehberlik paketi yayınlanmıştır (https://www.who.int/data/gho/data, 2020). Çin'in Hubei eyaletine bağlı Wuhan kentinde ortaya çıkan ve küresel bir salgına dönüşen Covid-19, 10 Haziran 2020 itibariyle dünya genelinde toplam 7.446.229 vaka sayısına ulaşmış ve 418.137 kişi hayatını kaybetmiştir (Worldometers, 2020). Asya'da başlayan salgın, Mart ve Nisan ayında Avrupa kıtasına yayılmış ve Amerika'yı da etkisi altına almıştır. Nüfus, gelir düzeyi, demografik yapı, yapılan test sayısı, sağlık sistemi kapasitesi, alınan önlemler gibi pek çok değişkene bağlı olan vaka ve ölüm sayısı ülkelere göre değişkenlik göstermektedir (Tablo 1.).

Tablo 1: 10 Haziran 2020 Tarihinde COVID-19 Vaka Sayısı En Çok Olan 15 Ülke

Ülke	Vaka Sayısı	Ölüm Sayısı	Ölüm Oranı (%)
Amerika Birleşik Devletleri	2.066.401	115.130	5.57
Brezilya	775.184	39.797	5.13
Rusya	439.657	6.358	1.45
Birleşik Krallık	290.143	41.128	14.18
İspanya	289.360	27.136	9.38
Hindistan	287.155	8.107	2.82
İtalya	235.763	34.114	14.47
Peru	208.823	5.903	2.83
Almanya	186.866	8.844	4.73
İran	177.938	8.506	4.78
Türkiye	173.036	4.746	2.74
Fransa	155.136	29.319	18.90
Şili	148.496	2.475	1.67
Meksika	124.301	14.649	11.79
Pakistan	113.702	2.255	1.98

Kaynak: Worldometers, 2020

1.3.2.2. Türkiye'de Pandeminin Yönetimi

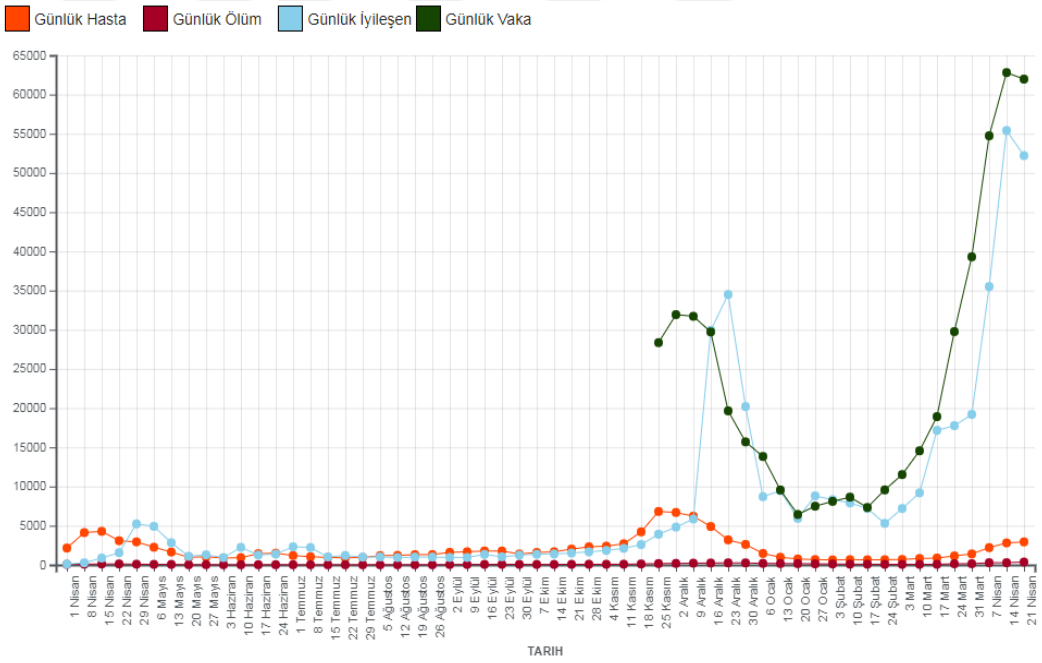
Türkiye'de COVID-19 ile ilgili çalışmalar 10 Ocak'ta başlamış ve 22 Ocak'ta T.C. Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu ilk toplantısı gerçekleştirilmiş, alınan önlemler ile ilk COVID-19 vakası Avrupa ve İran gibi komşu olduğumuz ülkelerden sonra 11 Mart'ta görülmüştür. İlk vakanın tespit edilmesinden bu yana geçen süreçte salgın ile ilgili temel strateji, halk sağlığı önlemleri ile vaka görülme hızının düşürülmesi ve salgın eğrisindeki yükselişin yavaşlatılması ile sağlık hizmetine olabilecek yoğun talebin önüne geçmektir. Saha ve klinik iş birliği ile COVID-19'a bağlı tıbbi sonuçların ağırlaşmasının önüne geçilmektedir. Ülke olarak yaklaşımımız kademeli olarak salgının zararlarının azaltılması, salgının sınırlandırılması ve baskı altına alınmasıdır (https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66337/genel-bilgiler-epidemiyoloji-ve-tani.html, 2021).

COVID-19 pandemisinde Türkiye'de uygulanan sağlık politikaları içinde; liderlik ve yönetişim, uluslararası dayanışma, yapay zeka ve dijital uygulamalarının sağlık alanında kullanımı, sağlık finansmanı ve insan kaynakları, ilaç ve tıbbi cihazlar, sağlık hizmetleri sunumu, sağlık turizmi, filyasyon, temaslı takibi ve sürveyans sistemleri, koruyucu sağlık hizmetleri, aile hekimliği ve bireyin sağlık öz sorumluluğunun geliştirilmesi ön plana çıkan konular ve stratejilerden olmuştur (İşlek vd., 2020).

COVID-19 pandemisi sürecinde, hastanelerde oluşabilecek yoğunluğu önlemek için hastalar, Sağlık Bakanlığı tarafından ilk olarak aile sağlığı merkezlerine başvurması konusunda yönlendirilmiş ve ASM başvurularının azaltılması için düzenlemeler getirilmiştir. Raporlu ilaçların reçetesiz direkt olarak eczaneden alınabilmesi, evlilik ve askerlik hariç diğer sağlık raporlarının ertelenmesi, enjeksiyonların acil olmadıkça azaltılması alınan önlemler arasındadır. Halk sağlığının devamlılığı için koruyucu sağlık hizmetleri normal seyrinde devam etmiş olup; ASM'deki yoğunluğun ve bulaş riskinin azaltılması için gebe-bebek-çocuk izlemi ve aşı için ASM'ye gelecek kişilere telefonla randevu verilmiştir. Bu süreçte mümkün olduğunca rutin laboratuvar tetkikleri ve kanser taramaları ertelenmiştir. ASM içinde havalandırma, temizlik, dezenfeksiyon ve sosyal mesafe kurallarına uyulması, çalışanların kişisel koruyucu ekipman kullanması sağlanmış ve ASM'ye başvuran herkesin maske takması zorunlu tutulmuştur. Kapı önünde triyaj birimi oluşturularak ASM'ye başvuranlara triyaj soruları sorulmuş ve temassız ateş ölçer ile ateş ölçümleri yapılmıştır. Şüpheli vakalar İl Sağlık Müdürlüğü ile temasa geçilerek bir üst basamak sağlık kuruluşuna sevk edilmiştir (Samancı, 2020).

Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen kurallarla, salgının kontrolü, ilk kaynağın tespiti, hastaların ve temaslıların takibi ve izolasyonu için İl Sağlık Müdürlükleri/Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) öncülüğünde filyasyon yöntemi uygulanmıştır. Pandemi sürecinde aile hekimleri de filyasyonda aktif rol üstlenmiştir. Sağlık Bakanlığının belirlediği kriterler doğrultusunda izolasyondaki kişilerin klinik durumları kayıtlı oldukları aile hekimliği tarafından telefonla aranarak takip edilmektedir (Samancı, 2020).

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 02.03.2020 tarihine kadar 940 şüpheli vakanın tespit edilerek test yapıldığını ve tamamının negatif çıktığını bildirmiştir. Türkiye'nin 11 Mart 2020 tarihinde bildirdiği ilk vakanın erkek bir hasta olduğu ve virüsü Avrupa teması olan birinden aldığı ifade edilmiştir (Başara, 2020). Türkiye'nin ilk vakasını bildirdiği gün, tüm dünyada 114 ülkede 118.000'den fazla vaka ve 4.291 ölüm bildirilmiş ve Dünya Sağlık Örgütü uluslararası pandemi ilan etmiştir (https://www.who.int/data/gho/data, 2020). İlk vaka bildirildikten altı gün sonra 17 Mart'ta Türkiye'de COVID-19 kaynaklı ilk ölüm, 89 yaşında, Çin temaslı bir çalışanından enfekte olan bir erkek hasta olarak bildirilmiştir (Başara, 2020). Türkiye'de ilk vakanın tespit edildiği 11 Mart 2020 tarihinden 21 Nisan 2021'ye kadar bildirilen test, vaka, COVID-19 kaynaklı ölüm, yoğun bakım, entübe, iyileşen hasta sayıları ek 1'de yer almaktadır.

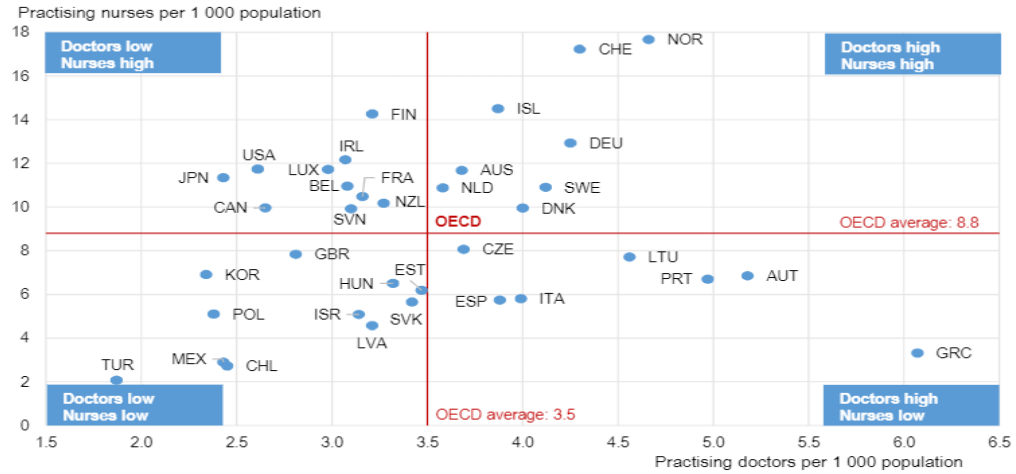
Şekil 6: Türkiye'de COVID-19 Pandemisi Gelişimi Grafiksel Gösterimi

COVID-19 vakalarıyla ilişkili bakım talebindeki artışa yanıt vermek için sağlık sistemlerinin kapasitesini artırmak ve optimize etmek ülkelerin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olmuştur. Artan talep, özellikle en karmaşık vakaların teşhisine, hastaneye yatışlarına ve kritik bakım tedavisine erişim üzerinde baskı yaratmaktadır. Sağlık sistemlerinin politika yanıtları üç temel öncelik altında organize edilebilir (OECD 2020):

- Hastaların teşhis ve tedavisi için sağlık personelini harekete geçirmek,
- Hastaları güvenli bir şekilde teşhis etmek ve gerektiğinde akut tedavi sağlamak için gerekli ekipman ve tıbbi malzemeler,
- Şüpheli ve doğrulanmış vakaları izole etmek ve hastaları hastanede veya evlerinde tedavi etmek için bu kişilere hizmet sunulacak yerler.

Salgınların etkisini azaltmak, sağlık iş gücünü korumak ve sağlık hizmetlerinin bu sırada ve sonrasında devamlılığını sağlamak için güçlü sağlık sistemlerine ihtiyaç vardır. Salgın hastalıklar bu sistemleri büyük bir baskı ve stres altına almaktadır. Çok sayıda hasta bireyin sağlık tesislerine ani bir şekilde akması, sistemlerin kapasitesini ve kaynaklarını tehdit etmekte, hatta kaynakların kısıtlı olduğu yerlerde daha da belirgin bir şekilde bu etkinin gücü genişlemektedir (https://www.who.int/data/gho/data, 2020).

Norveç, İsviçre ve Almanya gibi sağlık harcamaları daha yüksek olan ülkeler, nispeten daha yüksek sayıda doktor ve hemşireye sahiptir. Bu durum onlara krizle başa çıkabilmek için daha yüksek bir kapasite sağlamaktadır. Nispeten daha az sağlık harcaması yapan ülkelerde nüfus başına genellikle daha az doktor ve hemşire bulunmaktadır. Bu nedenle, bu ülkelerdeki işgücü, salgından kaynaklanan ek bakım talebini ele alma çabalarında daha da önemli hale gelmektedir. Şekil 7'de OECD ülkelerinde hekim ve hemşire sayıları verilmektedir. Şekil 7'de de görüldüğü üzere her ne kadar 1.000 kişi başına düşen hekim ve hemşire sayısı açısından Türkiye OECD ortalamasından ve diğer ülke ortamlarından daha düşük bir sayıya sahipse de Covid-19 pandemi sürecinde birçok ülkeden daha başarılı bir performans ortaya koymuştur (OECD, 2020).

Şekil 7:OECD Ülkelerinde Hekim ve Hemşire Sayısı (1.000 Kişi Başına)

Türkiye, diğer sağlık ve destek personelinin de eklenmesi ile bir milyonu aşan sağlık insan gücü kaynağına sahip olup (Başara, 2020), salgınla mücadelede ihtiyaç duyulan bölgelere gerekli insan gücü takviyesi yapabilecek imkana sahip olmuştur. Türkiye, mevcut kapasitesine destek sağlamak amacıyla Nisan 2020'de 32.000 ek istihdam sağlama yoluna giderek salgın ile mücadelede aldığı tedbirleri pekiştirmiş, sağlık insan gücü kapasitesini genişletmiştir.

Covid-19 salgını ile mücadelede bir diğer önemli bileşen de hastaları güvenli bir şekilde teşhis etmek ve gerektiğinde akut tedavi sağlamak amacıyla gerekli ekipman ve tıbbi kaynakları hazır bulundurmaktır (OECD, 2020). Türkiye 2018 yılı sonu itibariyle kamu ve özel sektöre ait toplam 1534 hastaneye sahiptir. Bu hastanelerin yatak kapasitesi ise 231.913'tür. Yatakların yaklaşık %71,9'u ise nitelikli yatak kategorisindedir. Nitelikli hasta yatağı içinde tuvaleti, banyosu, en fazla iki hasta yatağı, televizyonu, telefonu, yemek masası, etajeri ve yatılabilen refakatçi koltuğu bulunan odalar olarak tanımlanmaktadır (Başara 2020). Ülkelerin sahip oldukları yatak kapasiteleri açısından değerlendirme yapılacak olunursa, Türkiye'de on bin kişiye yaklaşık 28,3 hastane yatağı düşmektedir. Bu oran OECD ülkeleri ortalamasında 46,5; Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasında ise 49,1 düzeyindedir (Başara, 2020).

1.3.3. Covid-19 Salgınının İşletmelere Etkisi

Covid-19 virüsünden etkilenen nüfus sayısı hızla artmaya devam ederken henüz virüsün kontrol altına alındığına dair bir bulguya sahip değiliz. Dünya genelinde ise küresel salgının yarattığı endişe artmakta ve işletmeler ciddi şekilde etkilenmekte. Çalışanlar mümkün oldukça evden çalışmaya teşvik edilmekte, alışveriş merkezleri ve restoranlar kapanmakta, global ölçekte seyahat ve turizm gelirlerinde de çöküş yaşanmaktadır. Küresel tedarik zincirleri ciddi şekilde olumsuz etkilenirken, otomotiv başta olmak üzere bazı sektörlerde üretimin tamamen durdurulduğu görülmektedir.

Kuzey yarımkürede ilkbahar ve yaz aylarından itibaren hava sıcaklıklarının yükselmesiyle salgında bir yavaşlama olacağı ümit edilse de küresel salgının ne zaman sonlanacağına dair belirsizlik devam etmekte. Bu nedenle işletmelerin proaktif olarak hem operasyonel hem de finansal açıdan yaşanan sıkıntılara karşı direnç göstermesi ve potansiyel riskleri önlemek adına kararlı adımlar atmaları gerekiyor.

Neredeyse tüm sektörlerin yaşanan süreçten olumsuz olarak etkilendiği söylenebilir. Öne çıkan sektörler aşağıda özetlenmektedir:

- Havayolları, oteller, restoranlar, konaklama hizmetleri, perakende, özellikle karmaşık tedarik zincirine sahip olanlar üreticiler.
- Özellikle küresel salgından ilk etkilenen Asya pazarına önemli ölçüde maruz kalan ihracatçılar.
- Turizme bağlı işletmeler: seyahat acenteleri, lüks perakendeciler vb.
- Ulaşım, kruvazörler gemileri, limanlar ve nakliye sektörü.
- Hem talep hem de emtia fiyatlarındaki düşüş nedeniyle petrol, gaz, madencilik ve metaller.

Çoğu işletme için bu dönemde kaybedilen gelir, kalıcı bir zarara yol açarak likidite üzerinde ani ve beklenmedik bir baskı oluşturmakta. Birçok işletmenin, nakit akışlarını desteklemek üzere kısa vadeli çözümler üretmek için kredi verenlere başvurma ihtiyacı doğuyor. Bu çerçevede hazırlıksız yakalanan işletmelerin kısa

vadeli işletme sermayesi ihtiyacının ölçeği ve aciliyeti, yöneticilerin kararlı ve hızlı aksiyon almalarını gerektiriyor.

Acil nakit ihtiyacı şirket yönetimlerini ve kredi verenleri çeşitli çözümler bulmaya yönlendiriyor. Mevcut kredi limitlerini kullanmak suretiyle nakit pozisyonlarını koruyabilen işletmelerin yanı sıra, bazı işletmeler geçici olarak daha yüksek kredi limitleri talep etmek veya mevcut kredi sözleşmelerindeki şartların yeniden düzenlenmesi için bankalara başvurma ihtiyacı duymaktalar.

Mevcut durum, alışılmadık şekilde sermayesi güçlü olan işletmeleri de etkilemekte. İşletmeler aşağıdaki sebeplerle mevcut bankaları ile ihtiyaç duydukları finansmanı müzakere edemeyebilirler.

Sürdürülebilir finansmanın sağlanması için alternatif seçeneklerin göz önünde bulundurulması faydalı olacağı düşünülmektedir. Nakit akış tahminlerinin likidite sorunlarına işaret etmesi durumunda varlık bazlı finansman, rotatif kredi, işletme sermayesi finansmanı, alternatif finansman seçenekleri, birleşme ve satın alma gibi alternatif opsiyonların değerlendirilmesi önerilmektedir. Covid-19 ile ilgili finansman ihtiyacı aciliyet sebebiyle işletmeler için standart bir finansman olmayabilir ve uzman deneyimi ve rehberliği gerektirmektedir. İşletmelerin yönetim kurulları ve kredi verenler, finansman ihtiyacının ve olası senaryoların bağımsız bir danışman tarafından test edildiğinden ve iyi anlaşıldığından emin olmak isteyecektir. Bu çerçevede teminatlı ve teminatsız kredilerin yapılandırılmasında deneyimli, likidite ve işletme sermayesi iyileştirmelerine odaklanmış deneyimli ekipler görevlendirilmesini tavsiye edilebilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

MALİYET MUHASEBESİ İLE İLGİLİ GENEL KAVRAMLAR VE SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ

Globalleşen ülkelerin çoğunda sağlık hizmetlerine verilen önem neticesinde sağlık hizmetlerinin maliyetleri yükselmektedir. Buna karşılık hizmetlerin götürüldüğü kitlenin sağlığının geliştirilmesi anlamında eldeki kıt kaynaklarla üretilen sağlık hizmetlerinin pahalılaştığı şeklindeki tartışmalar süreklilik arz eder hale gelmektedir. Teknolojik ilerlemelerin de etkisi ile sağlık teknolojilerinde de gelişmeler yaşanmış, böylece yeni yöntemler de sağlık sektörü içerisindeki yerini almıştır. Ancak bu durumun, sağlık kurumlarındaki maliyetlerin ve fiyatların yükselmesini de beraberinde getirdiği söylenebilir. Dahası maliyetlerdeki ve fiyatlardaki bu artış, hastaneler başta olmak üzere sağlık kurumlarında, yönetim ve maliyet muhasebesine gerekli önemin verilip verilmediğine yönelik tartışmaları da beraberinde getirmiştir (Seldüz, 2013:16).

Sağlık sektöründe yaşanan kapsamlı değişim, bu kurumlarda yönetsel anlamda da birtakım kargaşaları beraberinde getirmiş ve eski yönetim teknikleri artık sağlık kurumları için yeterli olmayıp, kurumlar yeni arayışlara yönelmektedirler. Maliyet muhasebesi de bu yeni yönetim arayışlarından bir tanesi olarak yerini almıştır. Hastane yöneticileri karar verme aşamasında maliyet bilgilerini öğrenmeye ve bu bilgileri raporlamaya daha çok önem vermeye başlamışlardır. Zaten başarılı olmak isteyen hastaneler, müşterilerinin ihtiyaçlarına cevap vermek ve doğru stratejilerle fiyat mücadelesine girmek zorundadırlar. Bu durum sağlık kurumlarının maliyet muhasebesine verdikleri önemi arttırmaktadır (Kaskiw, 1987:457-458).

Bu bölümde sağlık kurumlarında maliyet muhasebesinin önemine değinilecek, daha sonra maliyet muhasebesi ile ilgili kavramlara değinilerek, sağlık kurumların da hizmet maliyetini oluşturan giderler ve giderlerin dağıtımı konularından bahsedilecektir.

2.1. FİNANSAL MUHASEBE, YÖNETİM MUHASEBESİ VE MALİYET MUHASEBESİ

Etkin bir finansal yönetimin benimsenmesi için, yöneticilerin mali durumlardaki değişmelere hızlı tepki verebilecekleri finansal bilgilere ihtiyaçları vardır. Bu bilgilerin en önemli ve en kıymetlilerinden bir tanesi de sunulan hizmetlerin hangilerinin kuruma para kazandırdığı ve hangilerinin kurum kaynaklarını boşa tükettiği bilgisidir. Bu bilgi bilhassa özel sağlık kurumları açısından oldukça önemli görülebilir. Bununla birlikte bir diğer önemli bilgi, hizmet fiyatlarının belirlenmesi ve sigorta kurumları gibi üçüncü taraf ödeyicileri ile pazarlıkların doğru bir şekilde yapılabilmesidir. Tüm bu finansal bilgilerin sağlanabilmesi için ise en etkili ve hatta her hastanenin ihtiyaç duyduğu araç, doğru çalışan bir maliyet muhasebe sistemidir. Ancak ne yazık ki böyle bir maliyet muhasebe sistemini kurmak, uygulamak ve sürdürmek hastaneler açısından biraz masraflı olabilmekle birlikte, pek çok sağlık kurumunun böyle bir çabaya girmediği görülmektedir (Muise ve Amoia, 2006:72). Bununla birlikte uygun bir maliyet muhasebesi sisteminin kurulması ve tam olarak uygulanmaya başlaması 6 ay ile birkaç yıl arasında sürebilir ki bu süreç, sağlık kurumunun karmaşıklık derecesine göre değişiklik gösterecektir. Ancak bu çaba sonucunda ulaşılacak olan maliyet verileri, bütçeleme, stratejik planlama ve kalite uygulamaları gibi bazı çok önemli işlemleri kolaylaştırarak bunların kontrolüne imkân sağlayacaktır (Conrat vd., 1996:63-64).

Modern maliyet bilgi sisteminin bir alt sistemi olan maliyet muhasebesi, raporlama amacı ile kullanılacak olan maliyet bilgilerinin edinilmesinin yanı sıra, medikal faaliyetlerin maliyet aktivitelerini kontrol ve analiz için de gereklidir. Yani hem operasyonel düzeyde hem de yönetsel açısından stratejik düzeyde doğru kararların verilmesi için maliyet muhasebesi oldukça kritiktir. Fakat öncelikli amaç kurum yönetimini destekleyici bilgilerin sağlanması olacaktır (Piersiala, 2017:215-216).

Özellikle özel hastaneler başta olmak üzere, hastaneler sağlık hizmetlerini sunan ticari kurumlardır ve ticari kuruluşların iki önemli amacı vardır. Bu amaçlar; (1) Kısa vadede karlılığa ulaşabilmek ve (2) Uzun vadede rekabet ortamında ayakta

kalabilmek. Bu sebeple maliyet muhasebesi kurumların bu iki amaca ulaşabilmeleri için yöneticilerin ihtiyaç duyduğu bilgileri sağlayan araçlardan bir tanesidir (Barfield vd., 2002:45). Öte yandan kamu hastaneleri ve vakıf hastaneleri gibi bazı sağlık kurumları, her ne kadar kâr amacı gütmeyen işletmeler olsa da bu kurumlar da hizmet sunumunu gerçekleştirebilmek için birtakım maliyetlere katlanmakta ve bu maliyetleri karşılayabilmek için bütçelere ihtiyaç duymaktadırlar. Bu kurum yöneticileri açısından da bütçelerini en verimli şekilde belirleyebilmek ve kullanabilmek adına maliyet muhasebesi son derece önemli bir araçtır. Bu amaçla finansal muhasebe, yönetim muhasebesi ve maliyet muhasebesini ayrıntılı olarak tanımlamak gerekmektedir.

Muhasebe; işletmelerde meydana gelen mali nitelikli olayları para ile ifade edilmiş şekilde, tarih sırasına göre kaydeden, bu bilgileri sınıflandıran, özetleyerek raporlayan ve bilgileri analiz eden bir bilim dalı olmakla birlikte işletmenin temel fonksiyonlarından bir tanesidir.

Literatüre göre kullanım amaçları doğrultusunda muhasebe faklı şekillerde sınıflandırılabilmektedir. İşletmelerin muhasebe sistemleri içerisinde, muhasebe iki başlık altında toplanmaktadır. Bunlar; (1) Finansal (genel) muhasebe ve (2) Yönetim muhasebesidir. Yönetim muhasebesi de kendi içerisinde (1) Maliyet Muhasebesi ve (2) Yönetim muhasebesi olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu noktada yönetim muhasebesi ile finansal muhasebenin, verilerin toplanması, işlenmesi ve finansal bilgilerin raporlanması işlevleri ile alakalı önemli farklılıkları bulunmaktadır (Büyükmirza, 2016:30).

Finansal muhasebe, sağlık kurumları açısından bakarsak, önemli ancak yetersiz maliyet bilgileri sunar. Sağlık kurumlarında sunulan hizmetlerin fiyatlandırılması amacıyla maliyet bilgisi üreten temel araç ise maliyet muhasebesidir (Piersiala, 2017:215). Zaten finansal muhasebe ve maliyet muhasebesinin amaçları da birbirlerinden farklılık göstermektedir. Finansal muhasebe kuruma ait mali işlemleri ölçer, kaydeder ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre finansal tablolar hazırlar. Burada hazırlanan finansal tablolar devlet, yatırımcılar ve bankalar gibi dış paydaşlara da bilgiler sağlamaktadır. Yönetim muhasebesi ise, yöneticilerin kurumun amaçlarına ulaşması için verecekleri kararlarda onlara yardımcı olacak

finansal ve finansal olmayan bilgileri ölçer, analiz eder ve raporlar. Yönetim muhasebesinin sunduğu bilgi ve raporların belirli ilke ve kurallara uyması bir zorunluluk değildir ve bu bilgi ve kurallar genellikle yalnızca iç paydaşlarca kullanılır (Horngren, 2011:4). Karar vermede etkili olacak olan yönetim muhasebesi daha çok geleceğe odaklanırken, finansal muhasebe ise bunun tersi olarak gerçekleşmiş olan mali olaylara bakar (Gentili, 2014:1058). Yani sağlık kurumlarında yönetsel kararlarda kullanılmak kaygısı ile maliyet bilgisi üretmek finansal muhasebenin ana amacı değilken, maliyet muhasebesinin ana amacıdır. Ancak tüm muhasebe sistemlerinin ürettiği bilgilerin birbirini destekler nitelikte olduğunu da unutmamak gerekir.

Öte yandan Horngren ve diğerlerine göre, bir kuruluşta kaynak edinme veya kullanma maliyetleriyle ilgili finansal ve finansal olmayan bilgileri ölçen, analiz eden ve raporlayan maliyet muhasebesi hem yönetim muhasebesinde hem de finansal muhasebede kullanılabilecek bilgiler üretmektedir. Örneğin sunulan hizmetin maliyetini hesaplamak, hem finansal muhasebenin envanter değerleme ihtiyaçlarını karşılayacak, hem de yönetim muhasebesine dahil olan karar verme işlevinin yerine getirilmesine yardımcı olacak bir maliyet muhasebesi işlevidir. Her iki muhasebe fonksiyonuna da katkı sağlayan maliyet muhasebesinin, yönetim muhasebesi başlığı altında yer alma sebebi ise, maliyet bilgilerini elde etmenin ve kullanmanın yönetim kararlarının bir işlevi olduğu görüşünün öne çıkmasıdır. Zaten bu sebeple yönetim muhasebesi ile maliyet muhasebesi arasındaki çizgiyi her zaman çok net bir şekilde çizmek pek mümkün değildir (Horngren vd., 2011:4).

Tablo 2: Yönetim Muhasebesi ve Finansal Muhasebe Arasındaki Temel Farklılıklar

	Yönetim muhasebesi	**Finansal muhasebe**
Bilginin amacı yönünden	İşletmenin belirlenen hedeflerine ulaşması için verilecek kararlarda yardımcı olur.	İşletmenin finansal durumu hakkında dış paydaşlara bilgi sunar.
Ana kullanıcıları	Hastane yöneticileri.	Bankalar, yatırıcımlar, denetleyiciler vb. dış paydaşlar.
Odak ve vurgu yönünden	Gelecek odaklıdır. Geleceğe ilişkin bütçeler bugünden hazırlanır.	Geçmiş odaklıdır. Geçmişte meydana gelen olaylar bugün raporlanır.
Ölçme ve raporlama kuralları	Raporlar genellikle maliyet-fayda analizi temelinde hazırlanır ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini	Finansal tablolar bağımsız dış denetçiler tarafından onay alabilecek şekilde, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerince

	birebir takip etmek zorunda değildir.	hazırlanmalıdır.
Zaman aralığı ve rapor çeşidi	İster hastanenin bütünü ister departmanlar bazında finansal ve finansal olmayan raporlar gerek saatlik gerekse uzunca bir yıl aralığını kapsayacak şekilde hazırlanabilir.	Kurumun bütününü kapsayacak finansal raporlar hazırlanır. Bunlar genellikle yıllık veya üç aylık olarak hazırlanır.
Davranışsal çıkarımlar	Yönetici ve çalışanların davranışlarını etkilemek üzere hazırlanır.	Yönetici kararlarını da etkileyebileceği öncelikli amacı ekonomik olayları raporlamaktır.

Kaynak: Horngren vd., 2011:4

2.2. MALİYET MUHASEBESİNDE KULLANILAN KAVRAMLAR VE SINIFLANDIRMALAR

Maliyet muhasebesi sistemi içerisinde kullanılan çeşitli kavramlar vardır. Bu kavramlar maliyet muhasebesi ile ilgili bilgilerin temelini oluşturur ve işletmeler içerisinde ortaya çıkan çeşitli durumlar bu kavramlar kullanılarak raporlanır. Bununla birlikte giderler ve maliyetler ile ilgili çeşitli sınıflandırmalarda mevcuttur. Maliyet muhasebesi ile ilgili yapılan temel sınıflandırmalar, maliyet muhasebesinin terminolojisini oluşturmaktadır (Kaygusuz ve Dokur, 2014:23).

Bu başlık altında maliyet muhasebesinde kullanılan tanımlamalar ve sınıflandırmalar açıklanacaktır. Yapılan tanımlamalar ve sınıflandırmaların sonraki bölümler için bir temel oluşturması beklenmektedir.

2.2.1. Maliyet Kavramı ve Gider-Maliyet Arasındaki İlişki

Türk Dil Kurumu tarafından; "*üretimde bir mal elde edilinceye değin harcanan değerlerin toplamıdır*" (TDK, 2021), şeklinde tanımlanan maliyet; belirli bir amaca ulaşmak için katlanılan fedakârlıkların parasal değeridir. Bunun gibi maliyet kavramı ile ilgili çeşitli tanımlamalar yapılabilecek olsa da yapılan tanımlar arasında herhangi bir anlam farkı bulunmayacaktır.

Maliyet kavramı günümüz işletmeleri için son derece önemli bir hal almıştır. Literatüre ve uygulamalara bakıldığı zaman, maliyet muhasebesi üretim işletmeleri ile daha çok ilişkilendirilirken, bu tip işletmelere oranla oldukça az ve yetersiz düzeyde maliyet muhasebesi çalışmaları bulunan sağlık kurumları için de bu çalışma alanı gün geçtikçe önemli bir hal almaya başlamıştır. Bu artışta, özel sağlık kurumu

sayısındaki artış ve fiyatların kanun koyucu tarafından belirlenmesi ile rekabetin bu sektörde de yoğunlaşması sonucu kurumların daha karlı ve sürekli çalışmak istemesi etkili olmuştur. Her şeyden önce maliyet kavramının ne demek olduğuna değinmekte fayda vardır. Maliyet ve gider kavramlarının günlük hayatta sıkça birbirlerinin yerine kullanılıyor olmaları da dikkate alınırsa bu kavramların tanımlanması ve doğru anlaşılması son derece önemlidir.

Bir hizmet işletmesi için, sunulan hizmetin parasal karşılığı veya bir üretim işletmesi için belirli bir malın üretimi ve tüketiciye ulaştırılması için katlanılan fedakârlıkların parasal karşılığı maliyet olarak tanımlanacaktır. Bununla birlikte maliyet kavramı tek başına kullanılabilecek bir kavram da değildir. Maliyet kelimesinin anlam kazanabilmesi için, "*hizmet maliyeti*", "*alış maliyeti*", "*satış maliyeti*" veya "*üretim maliyeti*" vb. tamamlamalar ile kullanılması gerekmektedir (Kaygusuz ve Dokur, 2014:23). Bu durumda maliyet kavramı ilk olarak tanımlandığı faaliyetler ile bağlantılı olup, sonuçlar ile ilgisi daha sonra gelmektedir (Biçer, 2016:12). Buradan hareketle sağlık kurumlarında ortaya çıkan hizmet üretim maliyetini; kurumun faaliyetine konu olan sağlık hizmetlerini üretip, sunması sırasında sarf ettiği üretim faktörlerinin parayla ölçülerek ifade edilebilen değeridir şeklinde tanımlayabiliriz (Seldüz, 2016:46).

Muhasebe teorisinde maliyet; bilançoda bulunan bir varlığa atanan değer olarak da geçmektedir. İşte bu varlıklar hizmetin sunumu sırasında kullanıldığında ise gider kavramı ortaya çıkacaktır (Neumann ve Boles, 1998:18). Başka bir değişle gider; belirli bir zaman diliminde işletme faaliyetleri doğrultusunda varlıkların kullanılan ve tüketilen kısmının parasal değeridir. Satın alınan ilaç ve sarf malzemesinin işletmenin faaliyetleri doğrultusunda kullanımı söz konusu ise, gider tanımı ortaya çıkmaktadır. Fakat burada dikkat edilmesi gereken husus, kullanımın veya tüketmenin söz konusu olması gerekmektedir. Yani Depolanmış ilaçlar stok oldukları için gider olarak ele alınmazlar.

2.2.2. Harcama Kavramı

Harcama ise işletmenin faaliyetlerinde kullanılmak üzere, belirli bir varlığı edinmek için yapılan veya yapılacak olan ödemeleri de ifade etmektedir. Yani

harcamanın ortaya çıkması için varlığın peşin olarak satın alınması gibi bir şart yoktur. Bununla birlikte harcamalarda gelecekte fayda sağlayacağı beklentisi de söz konusudur. Söz gelimi, sağlık kurumunun gelecekte kullanmak üzere satın aldığı ilaçlar için yaptığı veya yapacak olduğu ödemeler harcamadır. Buna ek olarak gider, belirli bir amacın gerçekleştirilmesi amacıyla kullanıldığı için ilgili hesap dönemine bağlı olarak ifade edilirken, harcama belirli bir hesap dönemine bağlı değildir. Harcama sonucu edinilen varlıkların, hizmetin sunumu için kullanılan kısmı gider olarak isimlendirilmektedir.

Bu kısımda değinilmesi gereken bir başka kavram ise zarardır. Zarar, işletme varlıklarının karşılıksız kullanılması sonucu ortaya çıkan kayıpların parasal karşılığıdır. Zarar kurum yöneticilerinin kontrolü dahilinde olan bir olay nedeniyle ortaya çıkabileceği gibi; yönetimin kontrolü dışında gelişen bir olay sonucunda da ortaya çıkabilir.

Bu kavramları bir örnek ile açıklayabiliriz, kadın doğum polikliniğinde kullanılmak üzere satın alınan bir ultrason cihazına yapılan ödeme, 100.000 TL'dir. Cihazın ekonomik ömrünün 5 yıl kabul edilerek eşit tutarlı amortisman yöntemine göre ayrılan yıllık amortisman tutarı 20.000 TL, ultrason çekim faaliyetine ait bir gider unsurudur. Ultrason cihazının, hastanede yangın çıkması sonucunda 1 ay kullanılmaması nedeni ile bir aya isabet eden amortisman gideri olan 1.666,67 TL ise çalışmayan kısım gideridir.

2.3. MALİYET HESAPLAMA YÖNTEMLERİ

2.3.1. Geleneksel Maliyet Hesaplama Yöntemleri

Geleneksel anlamda mamul maliyetini hesaplama yöntemleri, maliyet hesaplama yanında planlama, kontrol ve performans değerleme ile yöneticilere, karar verme sürecinde yardımcı olacak bilgileri hazırlaması açısından önem arz etmektedir (Kaygusuz, 2016:43). Geleneksel maliyet muhasebesinin temel işlevi, finansal tablolar için gerekli maliyet bilgilerinin oluşturulması şeklinde özetlenebilir. Başka bir ifadeyle, geleneksel maliyet muhasebesi, maliyetleri, katlanılması zorunlu olan bir çıktı (sonuç) olarak görmektedir (Kırlı ve Kayalı, 2017:93).

Mamul Maliyetlerinin Kapsamına Göre Yöntemler:

- Tam Maliyet Yöntemi
- Normal Maliyet Yöntemi
- Değişken Maliyet Yöntemi
- Asal (İlk-Esas-Direkt) Maliyet Yöntemi

Kullanılan Üretim Tekniğine Göre Yöntemler:

- Sipariş Maliyet Yöntemi
- Safha Maliyet Yöntemi
- Karma Maliyet Yöntemi

2.3.1.1. Mamul Maliyetlerinin Kapsamına Göre Yöntemler

Mamul üretiminde katlanılan giderlerin hangilerinin mamul maliyetine yansıtılacağını belirten yöntemler dört başlık altında sınıflandırılmaktadır. Bunlar; tam maliyet yöntemi, normal maliyet yöntemi, değişken maliyet yöntemi ve asal maliyet yöntemidir.

2.3.1.1.1. Tam Maliyet Yöntemi

Tam maliyet yöntemi, sabit değişken ayrımı yapmaksızın dönemin üretim giderlerinin tamamını o dönemdeki üretim maliyetine yansıtan maliyet yöntemidir (Karakaya, 2017:679).

Başka bir ifadeyle, bu yöntemde mamul maliyetleri üretim giderlerinin tümünden oluşmaktadır. Buna göre Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri, Direkt İşçilik Giderleri, Değişken Genel Üretim Giderleri ve Sabit Genel Üretim Giderleri toplamı "*Tam Maliyeti*" vermektedir (Sevgener ve Hacırüstemoğlu, 2015:141).

2.3.1.1.2. Normal Maliyet Yöntemi

Normal maliyet yöntemi direkt ilk madde ve malzeme gideri, direkt işçilik gideri ve değişken genel üretim giderlerinin tamamı ile sabit genel üretim giderlerinin kapasite kullanım oranına göre maliyetlere yüklendiği yöntemdir (Uslu, 2014:211). Sabit genel üretim giderlerinin kullanılan kapasiteye yansıyan kısmı

üretim maliyetlerine aktarılmakta, boş kapasiteye yansıyan kısmı ise direkt olarak sonuç hesaplarına atılmaktadır (Yereli vd., 2012:26). Yöntem, dönem içerisindeki maliyet dalgalanmalarını önlemekte, maliyet kontrolleri ve üretim dönemleri arasında karşılaştırma imkânı sağlamaktadır (Gençoğlu, 2007:180).

Türkiye Muhasebe standartlarından 2 No'lu stoklar standardı da maliyetlerin hesaplanmasında normal maliyet yönteminin kullanılmasını istemektedir. Stoklar standardına göre, sabit genel üretim giderlerinin, dönüştürme maliyetlerine dağıtımı, üretim faaliyetlerinin normal kapasitede olacağı ihtimaline dayanır. Normal kapasite; planlanan bakım-onarım çalışmalarından kaynaklanacak kapasite düşüklüğü de dikkate alınarak, normal koşullarda bir veya birkaç dönem veya sezonda elde edilmesi beklenen ortalama üretim miktarı olarak tanımlanmaktadır.

2.3.1.1.3. Değişken Maliyet Yöntemi

Değişken maliyet yöntemi, maliyetlerin değişken giderlerden hareket edilerek hesaplandığı yöntem olarak özetlenebilir (Akıncı ve Erdoğan, 2015:57). Bu yöntemde maliyeti bulunacak mamul birimlerine, üretime bağlı olarak değişen giderler (DİMM, DİG, Değişken GÜG) yüklenmekte, üretime bağlı olarak değişiklik göstermeyen giderler dönem gideri olarak belirtilmektedir. Başka bir ifadeyle, değişken maliyet yöntemi ile kastedilmek istenen, üretim miktarı ile paralel olarak değişmeyen maliyetlerin üretim maliyeti içerisinde yer almayacağıdır (Çetiner, 2018:13).

Değişken maliyet yönteminde üretim maliyetlerinin hangi kalemlerden oluşacağı kullanılan üretim teknolojisi açısından değişebilmektedir (Gürsoy, 2014:307). İleri derecede otomasyon söz konusu olan işletmelerin değişken maliyeti, direkt ilk madde ve malzeme giderleri ve değişken genel üretim giderlerinden oluşturmaktadır. Emek yoğun teknoloji kullanarak üretim işlevini gerçekleştiren bir işletmede değişken maliyetler; direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve değişken genel üretim giderleridir.

İlk olarak genel üretim giderlerini sabit ve değişken olarak ayıran bu yöntem, planlamada, mamul fiyatlarının tespit edilmesinde, başa-baş noktası belirlemede, işletme faaliyetlerinin sonuçlarını analiz etmede ve yönetimde etkili kararlarının

alınmasında yardımcı olmaktadır. Ayrıca, alınacak kararlarda, değişken maliyetlerin etkisi rahatça görülür ve sabit maliyetler dağıtılmadığı için dağıtımda söz konusu olabilecek yanlışlıklar da ortadan kaldırılmış olur. Sağladığı bu yararlara karşılık yöntemin sakıncası, genel üretim giderlerinin sabit ve değişken olarak ayrılmasının bir işletme için oldukça güç olması ve kimi zaman yarı değişken giderlerin sınıflandırılmasında hataya sebep olmasıdır.

2.3.1.1.4. Asal Maliyet Yöntemi

Genel üretim giderlerinin mamul maliyetine yüklenmesinde karşılaşılan iş ölçüsü seçimi, dağıtım ölçü ve anahtarlarının tespiti, yükleme oranlarının saptanması, genel üretim giderlerini oluşturan giderlerin değişken ve sabit olma özelliklerine göre ayrımı gibi güçlükler nedeniyle oluşturulan bu yöntem, direkt giderleri dikkate almakta genel üretim giderleri, bir bütün olarak dönem gideri olarak kabul edilmektedir. Günümüzde genel üretim giderleri mamul maliyetinde önemli bir paya sahiptir ve dolayısı ile bu yöntemin işletmelerce uygulanması oldukça kısıt içermektedir (Uslu, 2014:211).

2.3.1.2. Kullanılan Üretim Tekniğine Göre Belirlenen Yöntemler

Üretim yapısı dikkate alınarak mamul birim maliyetlerinin hesaplanması, üretimin teknik özelliğine dayanarak sipariş, safha ve karma maliyet yöntemleri ile yapılmaktadır. Çalışmanın bu kısmında söz konusu olan yöntemler ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

2.3.1.2.1. Sipariş Maliyet Yöntemi

İş emri maliyet yöntemi veya ısmarlama maliyet yöntemi olarak da ifade edilen sipariş maliyet yönteminin tanımını yapmadan önce ilk olarak sipariş kavramının yöntem içerisinde ne anlama geldiğini açıklayalım. Sipariş kelimesi müşterilerin söz konusu işletmeden talep ettiği mamul miktarının dışında bir anlama sahiptir. İşletmenin üretim departmanına verdiği iş emirleri ya da üretimine başlanan mamul miktarı tanımına karşılık gelmektedir (Atamanalp vd., 2016:237). Başka bir ifadeyle, bu yöntemi uygulayan işletmelerin her zaman müşteri siparişi geldiğinde üretim yapılması ifade edilmemektedir. Anlatılmak istenen belli bir dönemde üretilen

belli bir mamul veya mamul grubunun maliyetlerinin ayrı ayrı takip edilip tespit edilmesidir.

Sipariş maliyet yöntemi, partiler halinde üretim yapan ve her partide diğerinden farklı başka bir deyişle standart olmayan mamul üreten işletmelerde her bir mamul maliyetini tek tek saptamak amacıyla kullanılan bir maliyetleme yöntemidir. Diğer bir deyişle, üretilen mamuller standart değil ise, mamuller müşteri isteklerinin sonucu oluşturuluyorsa ve birçok zaman müşterinin talep ettiği miktara göre üretim yapılıyorsa söz konusu işletme, maliyet hesaplamalarını sipariş maliyet yöntemi ile yapabilmektedir (Larson ve Chiappetta, 2013:729). Sistemin uygulanabilmesi Sipariş maliyet yöntemi hukuk, mühendislik, müteahhitlik, muhasebe büroları, hastaneler gibi hizmet sunan işletmeler ile tekstil, uçak sanayi, gemi sanayi, makine, mobilya ve endüstri işletmelerinde kullanılmaktadır (Taş, 2017:205).

Yöntemin en önemli özelliği üretilen her bir birimin maliyetini ayrı ayrı takip etmek ve hesaplamaktır. Başka bir ifadeyle; yöntem, üretimi yapılan sipariş için direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim gideri unsurlarını ayrı ayrı izleyebilmekte ve hesaplamaya imkân sunabilmektedir.

Sipariş maliyet yönteminde maliyet hesaplamalarını kontrol ve izleyebilme imkânı sunan yönteme özgü birtakım belgeler bulunmaktadır. Bu belgelerden ilki ve en önemlisi sipariş maliyet kartıdır. Sipariş maliyet kartı, başka belgelerde yer alan birtakım verilerin kaydedilmesi ile oluşturulan her bir siparişin maliyetlerini kapsayan dokümana verilen isimdir. Yöntemin işleyişinde önemli bir paya sahip olan diğer belgeler maddeler halinde şu şekilde sıralanabilir (Ekergil, 1999:54):

- Siparişlerin başlaması için verilen iş emri belgesi,
- İlk madde ve malzeme istek fişi,
- İlk madde ve malzeme istek fişi özeti,
- Günlük, haftalık ve aylık olmak üzere işçi zaman kartı
- İşçi zaman kartı özeti,
- Gider dağıtım tablosudur.

Sipariş maliyet yönteminde giderlerin sabit ve değişken olmasına bakılmaksızın direkt ilk madde ve malzeme gideri, direkt işçilik gideri, genel üretim giderleri sipariş maliyet kartlarında biriktirilmekte ve üretim tamamlandığı anda hesaplamalar yapılarak mamul maliyet bilgilerine ulaşılmaktadır.

Sipariş maliyet yönteminin işletmelere sağladığı yararlar aşağıdaki şekilde belirtilebilir (Erdoğan, 2002:27):

- Her mamulün ya da mamul grubunun ayrı maliyetleri takip edildiği için hangi siparişlerden ne kadar kar elde edileceği kolayca görülerek, siparişler arasında karşılaştırma yapılabilmektedir. Başka bir ifadeyle, siparişlerden hareket edilerek karlı, işleri karsız işlerden ayırt etmek mümkündür.
- Geçmişte üretilmiş bir siparişin gelecekte tekrar alınması halinde geçmişte yapılan hesaplamalar yardımıyla bu yöntem ile fiyat verme konusunda öngörüde bulunulabilmektedir.
- Her siparişe ait ayrı sipariş maliyet kartları tutulduğu için dönem sonunda yarı mamul maliyetleri kolay bir şekilde saptanabilmektedir.
- Maliyetlerle ilgili verilere düzenli bir şekilde ulaşılmaktadır.
- Yöntemde yer alan belgeler kontrol faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yapılması açısından önem arz etmektedir.
- Maliyet kartlarında gerçek maliyetler tahmin edilenlerle karşılaştırılabilmekte ve işletme karlılığı, verimliliği hakkında bilgi edinilebilmektedir.
- İşçilik zaman kartları ile işçilerin zamanlarını rasyonel kullanıp kullanmadıkları görülebilmektedir.

Yöntemin yukarıda maddeler halinde sıralanan yararları yanında birtakım sakıncaları da literatürde yer almaktadır. Bunlar aşağıda şu şekilde sıralanabilir (Güngörmüş, 2007:115):

- Maliyet unsurlarının tek incelenmesi çok işlem gerektirdiği için oldukça masraflı bir yöntemdir.
- İşlemlerin çok olması çok fazla zaman gerektirmektedir.

- Yeni alınan siparişte geçmişte üretilen sipariş maliyetine göre bir tahmin yapılması yanıltıcı sonuçlar doğurabilir ve hatalı kararlara neden olabilmektedir.

2.3.1.2.2. Safha Maliyet Yöntemi

Evre maliyet yöntemi olarak tanımlanan, aynı veya çok benzer mamullerin kitle halinde ve sürekli olarak üretildiği işletmelerde kullanılan, un, cam, lastik, tekstil gibi sanayi kollarında daha çok tercih edilen safha maliyet yöntemi; üretim maliyetlerinin yer ve zaman itibari ile bir arada toplanmasını ifade etmekte ve mamuller ile maliyetleri birbiri ile ilişkilendirerek maliyetlerin hesaplanması esasına dayanmaktadır (Haftacı, 2009:244).

Safha maliyet yönteminde güdülen amaç; her safhanın üretim maliyetini tespit etmek ve mamullerin işlem gördüğü safhalarca birim ve toplam maliyetlerini hesaplamaktır. Safhalarda oluşan toplam maliyet, o safhada üretilen miktara bölünerek üretimi tamamlanan mamullerin birim maliyetine ulaşılmaktadır.

Safha sözcüğü gider yeri, departman kelimelerine karşılık gelmektedir. Safhalar ve mamuller arasında standardizasyon söz konusu olduğundan, birbirine çok benzer malların üretildiği safhalarda ayırım yapmak mümkün olmadığından mamul çeşidi fazla değildir. Safhaların özellikleri aynıdır başka bir ifadeyle, standarttır.

Yöntem, yöneticilere belirli zaman aralıklarında istenilen düzenli bilgilere ulaşmalarını sağlamaktadır. Üretilen ürünlerin homojen nitelikte olması, birim maliyet hesaplanırken yanıltıcı sonuçlara neden olabilmektedir. Yarı mamul stoklarında tamamlanma derecelerinin yanlış tespit edilmesi birim maliyet hesabını, stok değerlemesini ve satılan mamul maliyetini olumsuz şekilde etkilemektedir.

Safha maliyet yönteminin bir işletmede oluşturulması sırasında ilk önce yapılacak eylem üretim sürecinin göz önüne alınarak safhaların belirlenmesidir. Safha maliyet yönteminde üretilen mamul birçok gider yerinde çok çeşitli işlemlerden geçmektedir. Bir gider yerinin safha olarak kabul edilmesi ve çıktının ölçülebilir olması gerekmektedir.

Safha maliyet yönteminde maliyet hesaplamaları aşağıdaki aşamalar sonucunda gerçekleşir (Yakar, 2010:23-24):

- Safhada gerçekleşen miktar hareketlerinin belirlenmesi,
- Eşdeğer ürün miktarının belirlenmesi,
- Birim maliyetin hesaplanması,
- Safhanın toplam maliyetinin; tamamlanmış, tamamlanmamış mamuller ve fireler arasında dağıtımı,
- Maliyet tablosunun düzenlenmesi,
- Muhasebe kayıtlarının yapılması.

Yukarıda yer alan aşamalar pratikte beş adım olarak yer almaktadır. Bu adımlar aşağıdaki şekilde sıralanmakta ve bu sıralama takip edilerek mamul maliyet bilgilerine ulaşılmaktadır.

Miktar Hareketlerinin Saptanması: Safha maliyet yönteminde mamuller safhalarda üretime tabi tutulurken, bir safhada mamule ilişkin üretim eylemi tamamlandığında diğer safhaya aktarılırlar. Bir önceki safhanın çıktısı söz konusu safhanın girdisi olarak anlaşılmakta ve miktar hareketleri bu mantık çerçevesinde hesaplanmaktadır. Bu sayede mamullerin nereden ne miktar gelip nereye ne miktar gittiği takip edilmektedir. Miktar hareketlerinin hesaplandığı aşamada üretime giren miktar ile üretimden çıkan miktarın birbirine eşit olması gerekir (Yakar, 2010:25).

Eşdeğer Mamul Miktarının Saptanması: Üretimi henüz tamamlanmamış, hala belirli işlem gerektiren yarı mamullerin üretimi tam olarak tamamlanmış mamul cinsinden ifadesine "Eşdeğer Mamul Sayısı veya Miktarı" denilmektedir. Üretimi henüz tamamlanmamış yarı mamullerin, nihai mamul olarak değerinin bulunması için her maliyet öğesi için ayrı tamamlanma derecelerinin bilinmesi gerekmektedir (Yakar, 2010:25).

Yarı mamulün tamamlanmış mamul cinsinden işlem değeri; Yarı mamul miktarının tamamlanma oranı ile çarpılması sonucu bulunmakta ve bulunan değer tamamlanıp diğer safhaya devreden miktara eklenerek eşdeğer mamul miktarına ulaşılmaktadır.

Birim Maliyetlerin Hesaplanması: Bu aşamada söz konusu mamulün retiminde kullanılan direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim maliyetleri üretim sürecinde yer alan her bir safha için ayrı ayrı belirlenerek ilgili safhalara yansıtılır. Safhalarda üretilen mamullerin homojen olması sebebi ile mamulün ortalama birim maliyeti, maliyetler bir safhadan diğerine aktarılmadan önce hesaplanmakta ve söz konusu safhalarda ayrı ayrı toplanan maliyetler eşdeğer mamul miktarına bölünerek mamul birimi başına düşen birim maliyetlere ulaşılmaktadır (Akdoğan, 2009:47).

Tamamlanan Mamuller ve Yarı Mamullerin Maliyetlerinin Saptanması: Yapılan hesaplamalarla ulaşılan birim maliyetler ile üretimi tamamlanmış mamul miktarı çarpılarak tamamlanan mamullerin maliyetleri elde edilir. Dönem sonu yarı mamullerin tamamlanma dereceleri maliyet öğelerinin her biri için farklı olduğundan, ilk olarak her bir maliyet öğesinin tamamlanma derecesi ile yarı mamul miktarı çarpılır ve ulaşılan sonuç tamamlanan mamullerin maliyetlerine eklenerek toplam maliyet tutarına ulaşılır (Bilgen, 2014:9).

Maliyet Tablosunun Hazırlanması: Birim ve toplam maliyet hesaplamalarından elde edilen sonuçlar bir nevi maliyet hesaplamalarının özeti özelliğini taşıyan Maliyet Tablosu denilen tabloda toplu olarak gösterilir ve bu şekilde düzenli bilgilere ulaşım sağlanır (Bilgen, 2014:10).

2.3.1.2.3. Karma Maliyet Yöntemi

Safha maliyet yöntemi ve sipariş maliyet yöntemi bilindiği gibi iki farklı maliyet hesaplama yöntemidir. Birçok üretim prosesinde safha ve sipariş maliyet yöntemlerinin birlikte kullanılması gerekebilmektedir. Sipariş ve safha maliyet yöntemlerinin birlikte kullanılması ise literatürde karma maliyet yöntemi olarak adlandırılmakta ve söz konusu yöntemlerin birlikte kullanılması çok farklı olabilmektedir (Yereli vd., 2018:440). Genelde standartlaşmış işlem süreçlerine sahip işletmelerce kullanılan karma maliyet yöntemi, farklı alanlarda ortak özellik gösteren üretim işlemlerinin yanında, kendine özgü üretim işlemleri vasıtasıyla üretilen farklı mamullerin birim ve toplam maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan bir yöntemdir. Karma yöntemde, direkt ilk madde ve malzeme giderleri doğrudan üretim

partileri itibariyle izlenmekte, direkt isçilik giderleri ve genel üretim giderleri ise önceden standart bir liste halinde belirlenmiş üretim işlemlerinde toplanmakta ve her bir işlemin giderlerinden o işlemden geçen tüm mamul birimlerine dağıtılmaktadır. Bu yöntemde; direkt ilk madde ve malzeme giderleri için sipariş maliyetleme sistemi, direkt isçilik ve genel üretim giderleri için ise safha yerine işlemin esas alındığı safha maliyetleme sistemi kullanılır. Bu yöntemde, direkt ilk madde malzeme giderleri üretim partileri açısından ayrı izlendiği için sipariş maliyet yöntemi, direkt işçilik ve genel üretim giderleri işlem bazında izlendiği için safha maliyet yöntemi kullanılmaktadır (Yüksel 2013:20).

2.4. GELENEKSEL MALİYET MUHASEBESİNDE GİDER DAĞITIMLARI

Ürün veya hizmet maliyetlerinin hesaplanabilmesi için giderlerin ürün ve hizmet maliyetleri ile ilişkilendirilebilmesi gerekmektedir. Ürün veya hizmetlerin maliyetlerine yüklenecek tüm giderlerin bu ürün veya hizmetlerin üretildiği esas üretim yerlerinde toplanabilmesi ve dönem giderleri olarak sonuç hesaplarına aktarılacak giderlerin ise; dönem gider yerlerinde toplanabilmesi için gider dağıtımlarının yapılması gerekmektedir (Akdoğan, 2000:351).

Esas üretim gider yerleri, işletmenin ana faaliyet konusunu oluşturan ürünlerin üretiminin yapıldığı bölümlerdir. Üretim işletmelerinde esas üretim gider yerlerinin faaliyetlerini sürdürebilmeleri için bazı yan girdilerin üretilmesi gerekir. İşte bu tür üretimleri yapan bölümlere yardımcı üretim gider yeri adı verilmektedir. Yardımcı hizmet gider yerleri ise diğer gider yerlerine hizmet vermek üzere kurulmuş olan bakım ve onarım, yemekhane gibi birimleri kapsamaktadır (Büyükmirza, 2003:156).

2.4.1. Birinci Dağıtım: Giderlerin Gider Yerlerine Dağıtımı

Giderlerin gider yerlerine dağıtımına birinci dağıtım adı verilmektedir. Burada gider türleri hangi gider yerinde ortaya çıktıysa o gider yerinin maliyetine verilmektedir (Ersoy, 1990:129). Her bir gider yerinin kendine ait direkt ve endirekt giderlerinin saptanması için genel kabul gören yöntem, gider dağıtım tablolarının

oluşturulması ve gider çeşitlerinin bu tabloda esas üretim gider yerleri, yardımcı üretim ve hizmet gider yerleri ve dönem gider yerlerine dağıtılmasıdır.

Bazı durumlarda endirekt giderlerin de kaynak kullanımını yansıtacak dağıtım anahtarları yardımıyla gider yerlerine dağıtılması söz konusudur. Örneğin vergi, sigorta, amortisman, kira gibi endirekt giderler personel sayısı, işgal edilen alan gibi dağıtım anahtarları kullanılarak dağıtılabilmektedir (Büyükmirza, 2003:159).

2.4.2. İkinci Dağıtım: Yardımcı Üretim ve Hizmet Gider Yerlerinde Toplanan Giderlerin Esas Üretim Yerlerine Dağıtımı

Üretim maliyetlerine dağıtılacak olan giderler gider dağıtım tablolarında esas üretim gider yerleri ve yardımcı üretim ve hizmet gider yerlerinde toplandıktan sonraki aşama ise yardımcı üretim ve hizmet gider yerlerinde toplanan giderlerin esas üretim gider yerlerine dağıtılmasıdır. İkinci dağıtım olarak da adlandırılan yardımcı üretim ve hizmet gider yerlerinde toplanan giderlerin esas üretim gider yerlerine dağıtımında basit dağıtım, kademeli dağıtım, matematik dağıtım, karşılıklı dağıtım ve planlı dağıtım yöntemleri kullanılmaktadır. Basit dağıtım yönteminde yardımcı üretim ve hizmet gider yerlerinin kendi aralarındaki ilişki dikkate alınmadığından birbirlerinden pay almamaktadırlar. Giderler sadece esas üretim gider yerlerine ve dönem giderlerine dağıtılmaktadır (Ersoy 1990:25).

Kademeli dağıtım yönteminde ise gider yerleri arasındaki hizmet alışverişinin belli bir sıra içinde tek yönlü ele alınması, en fazla hizmet veren bölümün giderlerinin önce dağıtılmak suretiyle diğer hizmet gider yerlerine ve esas üretim gider yerlerine dağıtımının yapılması söz konusudur (Akdoğan, 2000:374).

Bir başka dağıtım yöntemi olan matematiksel dağıtım ise hizmet gider yerlerinin birbirleriyle olan ilişkileri göz önünde bulundurularak yapılan dağıtımdır. Yardımcı hizmet gider yerlerinin birbirleriyle olan oransal hizmet sağlama ilişkisi matris çözümlemeyle bilgisayar ortamında hesaplanmaktadır (Güneş, 1997:76).

Karşılıklı dağıtım yöntemi matematik yöntemin elle yapılabilen bir biçimi olarak düşünülmektedir ve yardımcı üretim ve hizmet gider yerleri arasındaki hizmet

alışverişini dikkate alan bir yöntemdir. Planlı dağıtım yöntemine standart maliyet yöntemi de denilmektedir. Bu yöntem, standart maliyet ve fiili maliyet yöntemini kullanmakta olan işletmelerde kullanılmaktadır. Yardımcı gider yerlerindeki giderler, tahmin yoluyla veya bütçeler yardımıyla belirlenmektedir. Bu tahmini gider tutarları gider yerlerine belirlenen ölçütlere göre dağıtılmaktadır (Ersoy, 1990:141).

2.4.3. Üçüncü Dağıtım: Üretim Giderlerinin Ürünlere Yüklenmesi

Bu dağıtıma tüm giderlerin maliyetlere yüklenmesi de denir. Üretim bölümünde toplanan malzeme, işçilik ve genel üretim giderleri çeşitli dağıtım ölçüleri kullanılarak ürünlere yüklenir. Dağıtım ölçüleri her işletem için farklı alınabilir. Dağıtım yapılmadan toplam maliyetin hangi mamule ne kadar harcandığı belirlenemez (Öker, 2003:13).

Direkt maliyet giderleri (DİMMG ve DİG) dışında kalan giderlerin tamamına bu isim verilir. Bu giderler maliyetlerine doğrudan yansıtılamadığından bazı ölçülere göre mamullere yüklenmesi gerekir. Bu dağıtım kriterlerine dağıtım anahtarları adı verilmektedir. Genel üretim giderlerinin üretimin süreçleri ve çeşitliliği dikkate alındığında dağıtımı değişiklik gösterir. Örneğin sipariş üzerine çalışan firmalar, üretim aşamaları farklı olanlar, standart üretim giderlerine gore üretim yapanlar, farklı şekillerde genel üretim giderlerini paylaştırabilirler (Ersoy, 1990:150).

2.5. SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ

Sağlık sektörü ile ilgili konular tartışılırken, kaynakların yetersiz olduğu ve hizmetlerin kalitesinin düşük olduğundan bahsedilir. Esasında, söz konusu kaynakların yetersizliği veya sağlık hizmetlerinin yeterliliğinin neye göre değerlendirileceği sorunuyla karşılaşılmaktadır. Bu değerlendirmelerin yapılabilmesi için, tahsis edilen kaynakların ve elde edilen hizmet çıktısının ekonomik değerleriyle ifade edilmesi gerekir. Başka bir deyişle, sağlık hizmeti maliyetlerinin gerçekçi ve doğru olarak ölçümlenmesi gereklidir. Sağlık hizmeti maliyetlerinin gerçekçi ve doğru hesaplanması ise, bu sektörde ne tür maliyetlere maruz kalındığının tespiti ile mümkündür (Esmeray, 2006:19).

Maliyet kavramının literatürde birçok tanımının olmasına karşın en genel tanımıyla herhangi bir işletmede belirli bir amaca ulaşabilmek için feda edilen tüm kaynaklar olarak ifade edilmektedir (Shepard, Hodgkin ve Anthony, 1998:7). Bunun yanında maliyet, her işletmenin kendi uzmanlık konusunu oluşturan mal veya hizmetleri elde etmek için harcadığı üretim faktörlerinin para ile ölçülebilen değeri olarak da tanımlanabilmektedir (Eminsoy, 2008:1). Hizmet maliyeti, hizmet işletmesinin kendi faaliyet konusunu oluşturan hizmetleri üretebilmesi için harcadığı tüm kaynakların para ile ölçülebilen değeri şeklinde tanımlanabilir (Kısakürek, 2010:232). Maliyet bir kıymet fedakarlığını temsil eder. İktisap edilen bir mal veya hizmetin ilk maliyetini, karşılığında verilen ara veya malın değeri veya yüklenilen borcun tutarı teşkil eder.

Maliyet kavramı amaçla ya da hedefle ilişkilendirilmektedir. Maliyetin türünü belirleyen amacın kendisidir. Amaç ise bir sonucu elde edilmesine yöneliktir. Bu nedenle, maliyet kavramının tek başına kullanılması yerine, gerçekleştirmek istenilen amaca göre ifade edilmesi daha anlamlı bulunmaktadır. Bu durumda, katlanılan fedakarlıkların parasal ifadesi gerçekleştirilen amacın maliyetini oluşturacaktır (Özgülbaş ve Tercan, 2013:20).

Hastanelerde üretilen sağlık hizmetleri maliyeti ise, her hastanenin kendi faaliyet konusunu oluşturan sağlık hizmetini üretebilmesi için harcadığı üretim faktörlerinin para ile ölçülebilen değeri şeklinde tanımlanmaktadır (Ağırbaş, 1993:1). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, sağlık hizmetini oluşturan üretim kaynakları eksiksiz tespit edilerek parasal karşılıkları doğru belirlenmelidir ki sağlıklı bir maliyet analizi yapılabilsin.

Türkiye'de hastane yönetimi ve sağlık güvencesi sağlayan sosyal güvenlik kurumlarının en önemli sorunlarından birisi maliyetlerin doğru olarak belirlenememesidir. Hastanedeki maliyetlerin doğru olarak belirlenmesi, hem hastanedeki girdilerin planlanması ve kontrolü, hem de sunulan sağlık hizmetlerinin fiyatlandırılması bakımından önemli ve gereklidir. Hastanenin hizmet veren tüm birimlerinin gereksinimlerinin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde maliyetlerin ortaya konulmasına ihtiyaç vardır. Hizmet üretim ve sunum maliyetlerinin saptanabilmesi, hastanenin maliyet fonksiyonunun belirlenerek yönetim tarafından

kontrol edilebilir maliyet değişkenlerinin tanımlanması ile mümkün olabilmektedir (Eminsoy, 2008:1). Hastane yönetimi maliyet fonksiyonlarını doğru belirlerse hem sarf edilen emek hem de kullanılan kaynaklar amacına ulaşmış olur. Bu yüzden hastanedeki tüm birimler kaliteli bir sağlık hizmeti sunabilmek ve hastaneyi en verimli şekilde işletebilmek için kullandıkları kaynakları maliyet analizi için doğru planlamalıdırlar.

2.5.1. Hastanelerde Hizmet Maliyeti Hesaplamanının Amaçları

Günümüzde maliyet hesaplamaları sınai üretim işletmeleri kadar hizmet işletmeleri hatta kar amacı gütmeyen organizasyonlarda da önemli bir karar destek aracı olarak görülmektedir.

Ayrıca, maliyet analizleri bir işletmenin sadece mamul ya da hizmet üretimi ile ilgili işleviyle de sınırlı tutulmakta, işletmenin değer zincirini oluşturan tüm işletme fonksiyonları ile ilişkilendirilmektedir (Karakaya, 2007:10).

Sağlık hizmeti üreten hastaneler, her ne kadar kar amacı gütmeyen işletmeler olarak gözükse de hastanelerin mali açıdan zarar etmemeleri için, her işletme gibi maliyet hesaplarına gerekli önemi göstermeleri gerekmektedir. Hastanelerin temel amacı en iyi sağlık hizmetini minimum maliyetle sunmaktır. Bu yüzden hastaneler gelir-gider dengesini pozitif yönde ayarlamalıdır. Özellikle sağlık sektöründe özel hastanelerin payının artması ile artan rekabet maliyet hesaplarının önemini daha da pekiştirmektedir.

Maliyet hesaplamaları, hastane yöneticilerine hastane içindeki harcamaların kontrolünde, bütçelerin hazırlanmasında, birim maliyetlerin hesaplanmasında, geleceğe yönelik yatırımların planlanmasında ve hastane ile ilgili önemli ve stratejik kararlar alınmasında güvenilirlik sağlayan bir araçtır (Bragg, 2001:12).

Hastanelerde maliyet hesaplamanın başlıca amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Sunulan sağlık hizmetlerinin birim maliyetini hesaplamak,
- Hastane ücretlerinin saptanması ve mevcut ücretlerin değerlendirilmesini sağlar,

- Devletin ilgili kurumlarının ve sağlık sigortası kuruluşlarının hastanelere yapacakları ücret ödemelerinin belirlenmesinde temel bilgi kaynağını oluşturur,
- Devletin ilgili kuruluşlarının hastanelere sağlayacağı finansal desteğin miktarının belirlenmesinde temel oluşturur,
- Hastane sahiplerine, devlete ve ilgili diğer kuruluşlara verilecek mali raporların hazırlanmasında temel oluşturur,
- Hastanenin mali açıdan performansını ölçmek,
- Kârın ve vergi matrahının belirlenmesini sağlamak,
- Yöneticilerin maliyet kontrolü, başarı değerlendirmesi ve yatırım kararları alabilmesi açısından gerekli temel bilgileri sağlamak, Maliyet hesaplamalarının yukarıdaki amaçlarının yanında
- Bütçeleme,
- Standart maliyetle gerçek maliyet arasındaki farkın değerlemesi,
- Karlılık,
- Fiyatlama politikası,
- Gelecekteki maliyetlerin tahmini,
- Sunulan hizmetlerin genişletilmesi veya daraltılması konularında karar verilmesine de yardımcı olur (Menderes, 1994:278).

2.5.2. Hastanelerde Hizmet Maliyetlerini Etkileyen Faktörler

Hastane işletmelerinde maliyeti etkileyen faktörler birbirlerini doğrudan ya da dolaylı yollardan etkilemektedir. Bu faktörler arasında, hastanenin büyüklüğü, kapasite tedavi edilen hasta sayısı, ortalama yatış suresi, hastalık çeşidi, hizmetin yoğunluğu, hizmetin içeriği, rahatlık düzeyi, kalite düzeyi, verimlilik, girdi fiyatlarının düzeyi, insan kaynaklarına yatırım ve eğitim programlarının yoğunluğu bulunmaktadır.

2.5.2.1. Hastanenin Büyüklüğü

Burada hastane işletmelerinin büyüklüğü ile anlatılmak istenen unsur; hastanelerin fiziki imkânlarının talepleri karşılama gücüdür. İktisadi anlamda ifade edildiğinde, talep; hasta, yaralı veya kontrole gelen kişiler; arz ise, hastanenin bu

kişilerin ihtiyaçlarının karşılanması veya sıkıntılarının giderilmesi amacıyla verdiği sağlık hizmetidir.

Hastane büyüklüğünün birim maliyetler üzerinde önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Hastaneler büyüdükçe hizmetlerin görülmesinde uzmanlaşmaya daha çok yer verilirse, verimlilik artar bu da maliyetleri düşürür. Ancak bu uzmanlaşmanın pahalı ve uzun süre tedavi gerektiren ve daha fazla emek, malzeme, makine ve teçhizata ihtiyaç gerektiren hastaların sayısındaki artışı da beraberinde getireceği unutulmamalıdır. Böyle bir durumunda birim maliyetleri yükselteceği açıktır (Koçyiğit, 2006:84).

Büyüklüğün birim maliyetler üzerine etkisine ilişkin diğer bir neden de değişmez masraf etkendir. Özellikle mutfak, çamaşırhane, kazan dairesi gibi yardımcı hizmetlerin büyük hastaneler birim maliyeti düşürücü yöntemleri kullanma olanaklarına kavuşacaklardır. Sabit kıymetlerin kullanılmasına ilişkin dönem maliyetlerine yüklenecek amortisman giderleri birim maliyet içinde düşecektir (Öz, 2007:84).

Hastane büyüklüğünün maliyetler üzerindeki olumsuz etkisi ise, olması gerekenden daha büyük olan bir hastanenin, yarattığı atıl kapasite sonucu oluşan ek maliyetler olarak ifade edilebilmektedir. Ayrıca hastanelerdeki uzmanlaşmanın yeterli olmaması sonucunda, tedavi edilemeyen bir hastanın veya giderilemeyen bir sağlık probleminin gelecekte yaratacağı dolaylı maliyetler o hastanenin maliyetlerini etkilemese bile toplumsal maliyet unsuru oluşturmaktadır. Dolaylı maliyetlere örnek olarak; zaman kaybı, iş gücü vb. şeyler verilebilir (Arslan, 2008:28).

2.5.2.2. Teknoloji

Hastane işletmelerinin hem emek yoğun hem de sermaye yoğun işletmeler olarak ifade edilmesi, sermayenin büyük bir bölümünün teknolojiye kanalize edildiğini gösterir. Teknolojiye yapılan harcamalar maliyetleri artırmaktadır. Ayrıca yapılan teknolojik yatırımlar; kalifiye iş gücü, enerji, malzeme ve bakım onarım maliyetlerini de beraberinde artırmaktadır. Duruma farklı yönden bakıldığında ise, hastalığın teşhis ve tedavisinin, kullanılan teknolojik cihazlar ile daha kısa sürede ve

daha kaliteli bir şekilde sunulmasının maliyetler üzerindeki olumlu etkisinin göz ardı edilemeyeceğidir (Arslan, 2008:28).

Burada önemli olan teknolojinin verimli kullanılması gerektiğidir. Tıbbi teknolojinin verimliliğini etkileyen faktörlerin ele alınarak, verilecek hizmetin verimliliği ve kalitesi artırılmaya çalışılmalıdır. Bu faktörler; işgücü, emek, malzeme ve bakım onarım olmak üzere dört başlıkta toplanabilir:

- **İşgücü:** Teknolojiyi kullanabilecek eğitime sahip işgücüne sahip olunmasını,
- **Enerji:** Kullanılacak enerji kaynaklarında gelişmiş teknolojiye sahip sistemlerle donatılmış alt yapıya sahip olunmasını,
- **Malzeme:** Eldeki teknolojiye uygun kalitede malzemenin kullanılmasını,
- **Bakım Onarım:** Uygun bir bakım onarım politikasının izlenmesini ifade etmektedir (Seçim ve Pekelman, 1990:139).

2.5.2.3. Kapasite Kullanımı

Hastanelerin kapasitelerinin ne kadarını kullandıklarını ölçmek amacı ile geliştirilmiş iki önemli gösterge vardır. Bunlardan biri kapasite kullanım oranı diğeri ise yatak devir sayısıdır (Öz, 2007:79).

Hastanenin hizmet potansiyelini ne ölçüde kullandığını gösteren bir ölçüttür. Yatak sayısı baz alındığı kapasite kullanım oranı, bir zaman devresinde fiili yatak gün sayısının teorik hasta gün sayısına oranıdır. Hastanelerde performansın değerlendirilmesinde ve maliyetlerin izlenmesinde kapasite kullanım düzeyi hastane yöneticilerine bilgi vermektedir. Ayrıca kapasite kullanım oranı, hastane kullanımını gösteren, aynı zamanda sağlık planlamacıları için yataklı tedavi kurumlarının, yatak ihtiyacının tespitinde bilinmesi gerekli temel bir faktördür (Ağırbaş ve Yiğit, 2004: 144).

Hastanede tedavi edilen hasta sayısı arttıkça, kapasite kullanım oranı artar. Kapasite kullanım oranı arttıkça da birim başına sabit giderler azalır. Böylece tedavi edilen hasta başına düşen birim maliyetler de azalır. Ancak kapasite kullanım oranındaki artışın birim maliyetleri düşürücü etkisi bir noktaya kadardır. Önerilen optimum kapasite kullanım oranına ulaşılmasıdır. Optimum kapasite kullanım

oranının aşılması halinde beklenenin tersine maliyetlerde bir artış gözlenebilecektir. Bunun nedeni, hasta sayısındaki artışın hizmet kalitesini düşürerek, tedavi süresini ve sunulan hizmetin yoğunluğunu uzatabilmesidir. Bütün bunlar daha yüksek bir maliyete neden olacaktır. İşte kapasite artırımından dolayı ortaya çıkacak maliyetin etkisi, kapasite artırımından dolayı ortaya çıkacak gelirin etkisinden büyük olduğunda kapasitenin artırılması, maliyetleri artırarak olumsuz etkilemiş olacaktır (Yiğit ve Ağırbaş, 2003:144).

Hastane maliyetlerinin büyük bir kısmı personel ücretlerinden oluşmaktadır. Kısa dönemde personel maliyetleri sabit sayılacağından, mevcut kapasite birimi başına düşen sabit maliyetler yüksek olacaktır. Bu yüzden yatakların bir kısmının boş kalması, hastaneye yatak başına sabit maliyetler kadar pahalıya mal olacaktır. Maliyetlerin %60-%70'inin kısa dönemde sabit olduğu düşünülecek olursa, boş kapasitenin maliyetlere ne kadar etki yaptığı anlaşılabilir.

Hastane yöneticileri kapasitelerinin kullanımını planlarken ortaya çıkabilecek acil durumlar için bir miktar yatağı sürekli boş bulundurmakla aşırı boş bulundurmakla aşırı boş yataktan dolayı kaynak israfını önlemek arasında optimum bir denge kurmak zorundadırlar (Öz, 2007:80).

Yatan Hasta Sayısı / Fiili Yatak Sayısı formülüyle hesaplanan ve yatak başına düşen hasta sayısını belirten yatak devir hızı, hastane yataklarının etkin ve ekonomik kullanımını belirleyen bir diğer göstergedir. Ortalama yatış süresi ve yatak işgal oranı ile yakından ilgili olan bu etkinlik katsayı ortalama maliyetleri etkileme açısından da önemlidir (Tokat, 2001:158). Yatak devir hızının düşük olması hastaların hastane kaldığı ve tedavi aldığı gün sayısının arttığını ifade ettiği için maliyetlerinde artmasına neden olmaktadır. Bu yüzden maliyetlerin azaltılabilmesi için hastaların hastanede kaldığı sürelerin azaltılması gerekmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ VE ÖNCESİ ÖZEL HASTANELERDE MALİYET MUHASEBESİ: BİRİM HASTA MALİYETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

3.1. UYGULAMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Tez çalışmasının ikinci bölümünde teorik çerçevesi verilen sağlık kurumlarında maliyet muhasebesi konusunun, bu bölümde örnek bir uygulamasının yapılması amaçlanmıştır. Uygulama ile ilgili genel bilgiler başlığı altında, tez çalışmasının amacı, kısıtları, varsayımları ve uygulamada kullanılacak bazı hesaplama yöntemleri hakkında bilgiler verilmiştir.

3.1.1. Uygulamanın Amacı

Uygulama Diyarbakır ilinde faaliyet gösteren bir özel hastanede yapılmıştır. Hastane genel hastane sınıflandırmasına girmekte ve 2. basamak tedavi hizmetleri sunmaktadır. Hastane işletmeleri, bilindiği gibi hizmet üretimi yapan işletmelerdir. Hastanelerde yapılan hizmet üretiminde çıktıyı, tedavi gören hasta olarak kabul edersek; çalışmanın amacı mamül üretimi yapan işletmelerde kullanılan maliyet hesaplama yöntemlerini kullanarak, hastanede oluşan toplam maliyetleri hesaplamak ve birim hasta maliyetini saptamaktır. Yani geleneksel maliyet dağıtımını kullanarak birinci, ikinci ve üçüncü maliyet dağıtımlarını yaparak hasta maliyetlerini hesaplamaktır. Uygulama, yaşanan pandemi sürecini ve pandemi öncesini kapsamaktadır. Pandemi öncesi dönemde 2019 yılı mart ayı dikkate alınmış olup pandemi döneminde ise 2020 yılı mart ayı dikkate alınmıştır. Bu kapsamda hizmet üretim giderlerinin, esas hizmet gider yerlerine dağıtımının hasta, doktor ve bölüm bazında birim maliyet bilgilerinin pandemi öncesi rakamlar ile pandemi sürecinde bu birimlerdeki değişimlerin ve değişim hesaplamalarının kıyaslanması ve bunların gösterilmesini amaçlanmaktadır.

3.1.2. Uygulamanın Kısıtları ve Varsayımları

Uygulama tez çalışmasının kapsayabileceği ölçek açısından mevcut bazı kısıtlar nedeniyle sınırlandırılmıştır. Uygulamanın yapıldığı hastane, hizmet verdiği bölüm ve hasta sayısı bakımından geniş bir ölçeğe sahip olması ve pandemi öncesi 2019 yılı ve pandemi dönemine rastlayan 2020 yılını inceleyeceği için, uygulamanın hastanenin bütününü kapsaması durumunda çalışmanın kapsamı çok büyüyerek istenilen yalınlık ve anlaşılabilirlikten uzaklaşacaktır. Bu sebeple çalışmada; ambulans, hasta nakil ve benzeri işlemler ile hasta yatış süreleri kapsam dışında bırakılmıştır.

Hastaneler verdikleri hizmetler bakımından son derece geniş bir yelpazeye sahip işletmelerdir. Bu sebeple sağlık hizmetlerinin üretilebilmesi için pek çok farklı çeşitte gidere katlanmak zorundadırlar. Üstelik bu giderlerin birebir takibini yapabilmek her zaman çok kolay olmamaktadır. Kimi zaman hastanenin bütünü ilgilendiren bir gider çeşidinin belli bir bölüm sayısına indirgenmesi için bir takım oran hesabı kullanılabilse de bazı giderler için bu mümkün değildir. Bu sebeple gider çeşitlerinin ilgili gider yerlerine ait belirli bir kısmı uygulama kapsamına dahil edilmiş ve yalnızca uygulamaya dahil edilen gider yerleri bazında ölçülmesi mümkün olmayan giderler kapsam dışında bırakılmıştır. Hastanenin bütünü üzerinden izlenebilen bazı giderler ise, yalnızca uygulamada ele alınan gider yerlerinde tüketildiği kısım kadar olduğu varsayılarak uygulamaya dahil edilmiştir. Uygulamanın yapıldığı tarih aralığı pandemi öncesinde ve sonrasında aynı dönemleri kapsaması açısından 1-31 Mart tarihleri arası seçilmiştir. Bu sebeple kullanılacak yatak/gün süreleri 31 gün üzerinden hesaplanmıştır. Uygulamanın yalınlığının ve anlaşılabilirliğinin sağlanabilmesi için, uygulamaya dahil edilen klinik yataklarının ay boyunca tam kapasite ile çalıştığı varsayılmıştır. Aynı şekilde radyoloji ve laboratuvar bölümlerinde de yapılan test, tetkik ve görüntüleme sayılarında birtakım varsayımlarda bulunulmuştur. Bunun nedeni, bu bölümlerin normal şartlar altında pek çok esas hizmet gider yerine tetkik sağlıyor iken, uygulama kapsamında bu gider yerlerinin sayısının beşe indirgenmesi ve buna göre tetkik sayısının bölüm giderlerini karşılayabilmesinin sağlanmasıdır.

Maliyet hesaplamaları sırasında ortaya çıkan başka birtakım kısıtlar ve varsayımlar, ilgili bölümlerde açıklanmıştır.

3.1.3. Uygulamada Kullanılan Yöntem

Uygulama yapılırken ilk olarak, hastanenin masraf merkezli mizanından pandemi öncesi süreci kapsayan 2019 yılı ve pandemi sürecini kapsayan 2020 dönemine ilişkin maliyet bilgileri elde edilmiştir.

Araştıtrmada geleneksel maliyet dağıtım yöntemi ile birinci, ikinci ve üçüncü dağıtımlar yapılacaktır. Birinci dağıtımda her bir gider yerinde oluşan maliyetler belirlenecektir. İkinci dağıtımda gider yerlerinin fazla olması nedeni ile doğrudan dağıtım yöntemi kullanılarak ikinci dağıtım gerçekleştirilecektir. Üçüncü dağıtımda ise; esas üretim gider yerlerinde toplanan maliyetleri, ilgili gider yerlerinde tedavi gören hasta sayısına bölerek birim hasta maliyetlerine ulaşılması istenmektedir.

3.1.4. Hastane Gider Yerlerinin Belirlenmesi

Uygulamada yararlanılan hastane işletmesinde gider yerleri; esas hizmet üretim gider yerleri, yardımcı hizmet üretim gider yerleri, yönetim gider yerleri ve destekleyici hizmet gider yerleri olmak üzere dört ayrı sınıfa ayrılmıştır.

3.1.4.1. Esas Hizmet Üretim Gider Yerlerinin Belirlenmesi

Uygulamada faydalanılan hastane işletmesindeki toplam gider yerlerinden 23 tane gider yerinin esas hizmet üretim gider yeri olduğu tespit edilmiş ve bunlar aşağıda belirtildiği gibidir.

Tablo 3: Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri

1	KBB 1	**13**	Dahiliye 2
2	KBB 2	**14**	Kadın Hastalıkları
3	Genel Cerrahi 1	**15**	Plastik Cerrahi
4	Genel Cerrahi 2	**16**	Ortopedi ve Travmatoloji
5	Genel Cerrahi 3	**17**	Onkoloji
6	Çocuk Cerrahisi	**18**	Psikiyatri
7	Çocuk Sağlığı	**19**	Üroloji 1
8	Nöroşurirji	**20**	Üroooloji 2
9	Nöroloji	**21**	Kalp ve Damar cerrahisi
10	Dermatoloji	**22**	Göğüs Hastalıkları
11	Göz	**23**	Göğüs Cerrahisi
12	Dahiliye 1		

3.1.4.2. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerlerinin Belirlenmesi

Yardımcı hizmet gider yerleri, hastanede içerisindeki gider yerlerinin üretimine yardımcı nitelikte hizmet sunan gider yerleridir. Bu gider yerleri, hastane içerisindeki esas üretim gider yerlerine, destekleyici nitelikte hizmet sunmaktadırlar. Uygulamada faydalanılan hastane işletmesindeki gider yerlerinden 12 tane gider yerinin yardımcı üretimin gerçekleştirildiği gider yeri olduğu tespit edilmiş ve aşağıda sıralanmıştır.

Tablo 4: Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri

1	Fizik Tedavi
2	Anestezi 1
3	Anestezi 2
4	Radyoloji
5	Acil
6	Ameliyathane
7	Kan Bankası
8	Endoskopi
9	Biyokimya
10	Mikrobiyoloji
11	Patoloji
12	Laboratuvar

3.1.4.3. Yönetim Gider Yerlerinin Belirlenmesi

Yönetim gider yerleri, hastane içerisindeki gider yerlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni, hastane idaresi, personel işleri, bütçe ve mali işler, hasta işlemleri, sağlık kurulu gibi bölümler, maliyetlerin oluştuğu ve diğer gider yerlerine yönetsel hizmet sunan birimlerdir. Yönetim gider yerleri içinde hastane başhekimi, başhekim yardımcıları, başhemşire, çeşitli müdürler gibi çalışanlar bulunmaktadır. Bu gider yerlerinde tedavi hizmetleri sunulmamakta, hastanenin genel idaresi gerçekleştirilmektedir.

Tablo 5: Yönetim Gider Yerleri

1	İdare
2	Personel İşleri
3	Bütçe ve Mali İşler
4	Hasta İşlemleri
5	Sağlık Kurulu
6	Diğer

3.1.4.4. Destek Hizmetleri Gider Yerlerinin Belirlenmesi

Destekleyici hizmet gider yerleri, hastane içerisinde diğer gider yerlerini destekleyici nitelikte çeşitli hizmetleri gerçekleştiren birimlerdir. Uygulamada yararlanılan hastane işletmesinde, destekleyici hizmet gider yerleri olarak bilgi işlem, teknik hizmetler, çamaşırhane, terzihane, santral, eczane gibi gider yerleri tespit edilmiştir.

Tablo 6: Destek Hizmetleri Gider Yerleri

1	Bilgi İşlem
2	Teknik Hizmetler
3	Çamaşırhane
4	Terzihane
5	Santral
6	Eczane
7	Diğer

Uygulamada yararlanılan özel hastane işletmesinde yukarıda anılan gider yerleri dışında herhangi bir gider yeri bulunmamaktadır. Bakım ve onarım, temizlik giderleri gibi giderler hastane dışından çeşitli kuruluşlara yaptırılmaktadır. Hastane içerisinde bu hizmetlerin sunulduğu yerler anlaşma yapılan şirketlere tahsis edilmiştir. Bu nedenle bu giderler gider türü olarak kabul edilecek olup uygun dağıtım anahtarları kullanılarak 1. dağıtım ile gider yerlerine dağıtılacaktır.

3.2. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ ÖNCESİ DİYARBAKIR İLİ BİR ÖZEL HASTANE MALİYET DAĞITIMI

3.2.1. Birinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

Hastanede ortaya çıkan gider türleri, dağıtım anahtarları kullanılarak gider yerlerine yüklenecektir. Bu nedenle öncelikle gider türleri ve bu gider türlerine ait dağıtım anahtarları aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Giderlerin nasıl ortaya çıktıkları her gider türü dağıtılmadan önce açıklanacaktır. Dağıtım anahtarlarını kullanarak her bir gider türünde ortaya çıkan bu giderleri, gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 7:Dönem Giderleri

	Gider Türleri	Dağıtım Anahtarları	Giderler (TL/Ay)
1	Bakım ve Onarım Giderleri		243.833,33 ₺
A	Klima Bakımı	Klima Sayısı	36.000,00 ₺
B	Teknik Hizmetler	Gider Yeri Sayısı	77.833,33 ₺
C	Biomedikal Bakımı	Gider Yeri Sayısına Eşit	130.000,00 ₺
2	Amortisman Giderleri		359.330,22 ₺
A	Bina Amortismanı	Metre Küp	95.546,26 ₺
B	Demirbaş Amortismanı	120 Ay (10 Yıl)	48.176,16 ₺
C	Cihaz Amortismanı	60 Ay (5Yıl)	215.607,80 ₺
3	Telefon	Personel Sayısı	21.435,00 ₺
4	Elektrik	Metre Kare	113.214,20 ₺
5	Doğalgaz	Metre Kare	163.429,00 ₺
6	Temizlik	Metre Kare	193.333,33 ₺
7	Güvenlik	Personel Sayısı	64.128,58 ₺
8	Yemek	Personel ve diğerleri	453.247,35 ₺
9	Otomasyon ve Fatura	Personel Sayısı	200.000,00 ₺

Bakım ve onarım, temizlik, güvenlik, yemekhane, otomasyon ve faturalama hizmetlerini, hastane dışından çeşitli firmalar gerçekleştirmektedir. Söz konusu hizmetleri gerçekleştiren firmalar, sundukları bu hizmetler karşılığında hastaneyi faturalandırmaktadır. Bu nedenle yukarıda anılan giderler, "*gider yeri*" kavramına uymamakta, gider türü olarak ifade edilmektedir.

3.2.1.1. Bakım ve Onarım Giderlerinin Dağıtımı

Bu bölümde incelemenin gerçekleştirildiği özel hastanede bakım ve onraım giderlerinin dağıtımı gerçekleştirilecektir. Bakım ve onraım giderleri; klima bakım, teknik hizmet ve biyomedikal cihaz bakım olarak sınıflandırılmıştır.

3.2.1.1.1. Klima Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması

Klima bakım maliyetlerinin dağıtılmasında hastane yönetiminin, bakımı gerçekleştiren firma ile yaptığı anlaşma gereği bir yıllık bakım ücreti 432.000 TL'dir. Yaptığımız çalışma aylık maliyetler bazında yapıldığı için 432.000 TL / 12 ay = 36.000 TL/ay olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte klima bakımını gerçekleştiren firmadan alınan bilgiye göre hastane içerisinde 160 klima olduğu öğrenilmiştir. Her bölüme ait Klima sayısı ile her bölüme ait klima bakım maliyeti aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Dağıtım Oranı = 36.000 TL / 160 Klima = 225,00 TL / Klima

Tablo 8: Klima Bakım Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Klima Sayısı	Birim Maliyet	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	2	225,00	450,00 ₺
2	KBB 2	1	225,00	225,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1	225,00	225,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	4	225,00	900,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	3	225,00	675,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1	225,00	225,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1	225,00	225,00 ₺
8	Nöroşuririji	1	225,00	225,00 ₺
9	Nöroloji	2	225,00	450,00 ₺
10	Dermatoloji	1	225,00	225,00 ₺
11	Göz	1	225,00	225,00 ₺
12	Dahiliye 1	4	225,00	900,00 ₺
13	Dahiliye 2	3	225,00	675,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	7	225,00	1.575,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	5	225,00	1.125,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	5	225,00	1.125,00 ₺
17	Onkoloji	1	225,00	225,00 ₺
18	Psikiyatri	4	225,00	900,00 ₺
19	Üroloji 1	1	225,00	225,00 ₺
20	Üroloji 2	1	225,00	225,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	5	225,00	1.125,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	225,00	675,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1	225,00	225,00 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	1	225,00	225,00 ₺
2	Anestezi 1	1	225,00	225,00 ₺
3	Anestezi 2	1	225,00	225,00 ₺
4	Radyoloji	9	225,00	2.025,00 ₺
5	Acil	10	225,00	2.250,00 ₺
6	Ameliyathane	28	225,00	6.300,00 ₺
7	Kan Bankası	5	225,00	1.125,00 ₺
8	Endoskopi	1	225,00	225,00 ₺
9	Biyokimya	1	225,00	225,00 ₺
10	Mikrobiyoloji	1	225,00	225,00 ₺
11	Patoloji	4	225,00	900,00 ₺
12	Laboratuvar	5	225,00	1.125,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	**5**	225,00	1.125,00 ₺
2	Personel İşleri	**1**	225,00	225,00 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	**11**	225,00	2.475,00 ₺
4	Hasta İşlemleri	**2**	225,00	450,00 ₺
5	Sağlık Kurulu	**1**	225,00	225,00 ₺
6	Diğer	**2**	225,00	450,00 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	**1**	225,00	225,00 ₺
2	Teknik Hizmetler	**2**	225,00	450,00 ₺
3	Çamaşırhane	**0**	225,00	0,00 ₺
4	Terzihane	**1**	225,00	225,00 ₺
5	Santral	**1**	225,00	225,00 ₺
6	Eczane	**7**	225,00	1.575,00 ₺
7	Diğer	**1**	225,00	225,00 ₺
	Toplam	**160**		**36.000,00 ₺**

3.2.1.1.2. Teknik Hizmet Maliyetlerinin Dağıtılması

Teknik hizmetler, hastane içerisinde yer alan elektrik, su, tesisat ve benzerlerinin tamir ve bakımını yapmaktadır. Bu giderler, çok çeşitte ve çok farklı olan pek çok maliyet unsurunun birleşmesinden oluşmuştur. Bu nedenle teknik hizmet maliyetlerinden her gider yerinin yararlanma oranını bulmak oldukça zor olduğu için gider yerlerine eşit düzeyde dağıtımı yapılmıştır. Teknik hizmet maliyetleri, hastane dışından bir firma ile anlaşma yapılarak o firma tarafından sunulmaktadır. Teknik hizmetlerin bir yıllık payı yapılan anlaşmaya göre 934.000 TL'dir. Bu yıllık tutarı, bir aylık tutara dönüştürürsek her ay için 934.000 TL / 12 ay = 77.833,33 TL/ay olarak hesaplanmaktadır. Çalışmamızda yer alan 48 gider yerine bu tatardan pay verirsek; her bölüme düşen teknik hizmet maliyeti 77.833,33 TL / 48 bölüm = 1.621,53 TL / Bölüm olarak hesaplanmaktadır. Bu tutar, her bölümde için teknik hizmet bakım maliyetini ifade etmektedir. Her bölüme ait teknik hizmet maliyeti aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 9: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Dağıtılan Gider**
1	KBB 1	1.621,53 ₺
2	KBB 2	1.621,53 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1.621,53 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.621,53 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.621,53 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.621,53 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.621,53 ₺
8	Nöroşurirji	1.621,53 ₺
9	Nöroloji	1.621,53 ₺
10	Dermatoloji	1.621,53 ₺
11	Göz	1.621,53 ₺
12	Dahiliye 1	1.621,53 ₺
13	Dahiliye 2	1.621,53 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.621,53 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.621,53 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.621,53 ₺
17	Onkoloji	1.621,53 ₺
18	Psikiyatri	1.621,53 ₺
19	Üroloji 1	1.621,53 ₺
20	Üroloji 2	1.621,53 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.621,53 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	1.621,53 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1.621,53 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	
1	Fizik Tedavi	1.621,53 ₺
2	Anestezi 1	1.621,53 ₺
3	Anestezi 2	1.621,53 ₺
4	Radyoloji	1.621,53 ₺
5	Acil	1.621,53 ₺
6	Ameliyathane	1.621,53 ₺

7	Kan Bankası	1.621,53 ₺
8	Endoskopi	1.621,53 ₺
9	Biyokimya	1.621,53 ₺
10	Mikrobiyoloji	1.621,53 ₺
11	Patoloji	1.621,53 ₺
12	Laboratuvar	1.621,53 ₺
	Yönetim Gider Yerleri	
1	İdare	1.621,53 ₺
2	Personel İşleri	1.621,53 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	1.621,53 ₺
4	Hasta İşlemleri	1.621,53 ₺
5	Sağlık Kurulu	1.621,53 ₺
6	Diğer	1.621,53 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri	
1	Bilgi İşlem	1.621,53 ₺
2	Teknik Hizmetler	1.621,53 ₺
3	Çamaşırhane	1.621,53 ₺
4	Terzihane	1.621,53 ₺
5	Santral	1.621,53 ₺
6	Eczane	1.621,53 ₺
7	Diğer	1.621,53 ₺
	Toplam	**77.833,33 ₺**

3.2.1.1.3. Biyomedikal Cihaz Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması

Biyomedikal cihazların bakım ve kalibrasyonu, doğru teşhis ve tedavinin yapılabilmesi için oldukça önemlidir. Uygulamada yararlanılan hastanede biyomedikal cihazların bakım ve kalibrasyon maliyeti hastane dışından çeşitli firmalara yapılan anlaşma ile verilmiştir. Bu anlaşmaların yıllık toplam maliyeti 1.560.000 TL olarak tespit edilmiştir. Çalışmamız ay bazında yapıldığı için bu tutarı her aya paylaştırdığımızda bir aylık maliyet; 1.560.000 TL / 12 ay = 130.000 TL / ay olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tutarı dağıtmak için uygun bir dağıtım anahtarı olarak, biyomedikal cihazların bulunduğu gider yerleri sayısı esas alınacaktır. Biyomedikal cihazlar Esas Hizmet Üretim Gider Yeri ve Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerinde bulunmaktadır. Uygulamada yararlanılan hastanede Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri sayısı 23 adet ve Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri sayısı ise 12 adettir. Bu durumda toplam 35 adet gider yerinde biyomedikal cihaz bulunmakta ve bakım ve kalibrasyonu yapılmaktadır. 2019 yılı Mart ayına düşen 130.000 TL tutarındaki maliyeti bu 35 gider yerine dağıtırsak:

130.000 TL / 35 adet gider yeri = 3.714,29 TL / Gider yeri

Her bölüme düşen biyomedikal cihaz bakım ve kalibrasyon maliyetleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 10: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	3.714,29 ₺
2	KBB 2	3.714,29 ₺
3	Genel Cerrahi 1	3.714,29 ₺
4	Genel Cerrahi 2	3.714,29 ₺
5	Genel Cerrahi 3	3.714,29 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	3.714,29 ₺
7	Çocuk Sağlığı	3.714,29 ₺
8	Nöroşurirji	3.714,29 ₺
9	Nöroloji	3.714,29 ₺
10	Dermatoloji	3.714,29 ₺
11	Göz	3.714,29 ₺
12	Dahiliye 1	3.714,29 ₺
13	Dahiliye 2	3.714,29 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3.714,29 ₺
15	Plastik Cerrahi	3.714,29 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	3.714,29 ₺
17	Onkoloji	3.714,29 ₺
18	Psikiyatri	3.714,29 ₺
19	Üroloji 1	3.714,29 ₺
20	Üroloji 2	3.714,29 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	3.714,29 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3.714,29 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	3.714,29 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	
1	Fizik Tedavi	3.714,29 ₺
2	Anestezi 1	3.714,29 ₺
3	Anestezi 2	3.714,29 ₺
4	Radyoloji	3.714,29 ₺
5	Acil	3.714,29 ₺
6	Ameliyathane	3.714,29 ₺
7	Kan Bankası	3.714,29 ₺
8	Endoskopi	3.714,29 ₺
9	Biyokimya	3.714,29 ₺
10	Mikrobiyoloji	3.714,29 ₺
11	Patoloji	3.714,29 ₺
12	Laboratuvar	3.714,29 ₺
	Toplam	**130.000,00 ₺**

3.2.1.2. Amortisman Giderlerinin Dağıtımı

Bu bölümde incelemenin gerçekleştirildiği özel hastanede amortisman giderlerinin dağıtımı gerçekleştirilecektir. Amortisman giderleri; bina, demirbaş ve biyomedikal cihaz olarak sınıflandırılmıştır.

3.2.1.2.1. Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtımı

Hastane binasının amortisman giderinin hesaplanmasında her bölümün hastane yönetimi tarafından verilen alan ölçülerinden hastanenin toplam 24.520 m²

alana sahip olduğu anlaşılmıştır. İşletme bilançosuna dayanılarak hastane binasının toplam değerinin 57.327.760,00 TL olduğu belirlenmiştir. Bina kullanım süresinin tahmini 50 yıl olduğu varsayımına dayanılarak ve normal amortisman yöntemi ile bir yıllık bina amortismanının; 57.327.760,00 TL / 50 yıl = 1.146.555,20 TL / yıl olduğu hesaplanmıştır. Çalışmanın aylık veriler baz alınarak yapıldığı hatırlanılırsa aylık amortisman tutarının; 1.146.555,20 TL / 12 ay = 95.546,27 TL / ay olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan bu aylık amortisman tutarı aşağıdaki tabloda her bölüme paylaştırılmıştır. Bulunan aylık amortisman rakamı hastanenin toplam metrekare miktarına bölündüğünde dağıtım oranı 3,89666 olarak belirlenmiştir.

Tablo 11: Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Alan ($m^{2)}$**	**Dağıtım Oranı**	**Dağıtılan Gider**
1	KBB 1	470	3,89666	1.831,43 ₺
2	KBB 2	480	3,89666	1.870,40 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	3,89666	2.431,52 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	3,89666	2.084,71 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	3,89666	1.815,84 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	3,89666	2.240,58 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	3,89666	1.305,38 ₺
8	Nöroşurirji	255	3,89666	993,65 ₺
9	Nöroloji	214	3,89666	833,89 ₺
10	Dermatoloji	310	3,89666	1.207,96 ₺
11	Göz	390	3,89666	1.519,70 ₺
12	Dahiliye 1	405	3,89666	1.578,15 ₺
13	Dahiliye 2	375	3,89666	1.461,25 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	3,89666	14.191,64 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	3,89666	1.433,97 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	3,89666	1.722,32 ₺
17	Onkoloji	385	3,89666	1.500,21 ₺
18	Psikiyatri	322	3,89666	1.254,72 ₺
19	Üroloji 1	467	3,89666	1.819,74 ₺
20	Üroloji 2	338	3,89666	1.317,07 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	3,89666	3.475,82 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	3,89666	3.623,89 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	3,89666	2.895,22 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	3,89666	2.080,82 ₺
2	Anestezi 1	336	3,89666	1.309,28 ₺
3	Anestezi 2	318	3,89666	1.239,14 ₺
4	Radyoloji	1246	3,89666	4.855,24 ₺
5	Acil	1312	3,89666	5.112,42 ₺
6	Ameliyathane	3336	3,89666	12.999,26 ₺
7	Kan Bankası	420	3,89666	1.636,60 ₺
8	Endoskopi	230	3,89666	896,23 ₺
9	Biyokimya	245	3,89666	954,68 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	3,89666	857,27 ₺
11	Patoloji	160	3,89666	623,47 ₺
12	Laboratuvar	320	3,89666	1.246,93 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	3,89666	545,53 ₺
2	Personel İşleri	110	3,89666	428,63 ₺

3	Bütçe ve Mali İşler	190	3,89666	740,37 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	3,89666	467,60 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	3,89666	272,77 ₺
6	Diğer	155	3,89666	603,98 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	3,89666	1.091,06 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	3,89666	175,35 ₺
3	Çamaşırhane	280	3,89666	1.091,06 ₺
4	Terzihane	80	3,89666	311,73 ₺
5	Santral	65	3,89666	253,28 ₺
6	Eczane	110	3,89666	428,63 ₺
7	Diğer	235	3,89666	915,72 ₺
	Toplam	**24.520**		**95.546,27 ₺**

3.2.1.2.2. Demirbaş Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi

Demirbaş amortisman maliyetlerinin belirlenmesi için işletmenin tutmuş olduğu demirbaş listelerinden yararlamılmıştır. Bu listelere dayanılarak demirbaş envanteri çıkarılmıştır. Daha sonra bu demirbaşların alım maliyetlerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Alım maliyetlerine ulaşılamayan az sayıdaki demirbaşların maliyeti, maliyetine ulaşılan benzer demirbaşların değerlerinden hareketle tahmin edilmiştir. Hesaplamalarda normal amortisman yöntemi kullanılmıştır. Her bir demirbaşın ekonomik ömrünün ne kadar olduğunu tek tek belirlemek oldukça zor olduğundan demirbaşların ortalama ömürleri 10 yıl (120 ay) olarak kabul edilmiştir. Düşünüldüğünde masa, sandalye, yatak, dolap gibi demirbaşların 10 yıl (120 ay) ömre sahip oldukları gerçekçi bir tahmindir. Çalışma aylık maliyetler baz alınarak yapıldığı için 10 yıllık süre aya dönüştürüldüğünde 120 aylık bir zaman yapmaktadır. Normal amortisman yöntemi de her döneme eşit amortisman payı verdiği için her bölümde kullanılmakta olan demirbaşların alım maliyetleri doğrudan 120 aya bölünerek bir aylık amortisman giderine ulaşılmıştır. Bunların sonucunda demirbaşların amortisman giderleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Nöroşurirji servisi, nöroloji servisi ile ortak alanda hizmet sunduğu ve kullanılan demirbaşların aynı olması nedeniyle hesaplanmamış, demirbaş amortisman maliyetleri, nöroloji servisi içinde gösterilmiştir.

Tablo 12: Demirbaş Maliyetleri ve Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Demirbaş Alım Maliyeti**	**Amortisman Gideri (Demirbaş Maliyeti / 120 Ay)**
1	KBB 1	8.947,72 ₺	74,56 ₺
2	KBB 2	7.305,52 ₺	60,88 ₺

3	Genel Cerrahi 1	79.222,41 ₺	660,19 ₺
4	Genel Cerrahi 2	25.925,75 ₺	216,05 ₺
5	Genel Cerrahi 3	22.203,22 ₺	185,03 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	11.380,32 ₺	94,84 ₺
7	Çocuk Sağlığı	114.051,21 ₺	950,43 ₺
8	Nöroşurirji		0,00 ₺
9	Nöroloji	28.299,27 ₺	235,83 ₺
10	Dermatoloji	89.822,02 ₺	748,52 ₺
11	Göz	32.292,91 ₺	269,11 ₺
12	Dahiliye 1	58.561,36 ₺	488,01 ₺
13	Dahiliye 2	43.986,65 ₺	366,56 ₺
14	Kadın Hastalıkları	63.839,12 ₺	531,99 ₺
15	Plastik Cerrahi	51.541,74 ₺	429,51 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	63.264,04 ₺	527,20 ₺
17	Onkoloji	14.645,74 ₺	122,05 ₺
18	Psikiyatri	41.230,56 ₺	343,59 ₺
19	Üroloji 1	62.132,22 ₺	517,77 ₺
20	Üroloji 2	58.235,39 ₺	485,29 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	16.802,58 ₺	140,02 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	33.006,81 ₺	275,06 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	46.352,98 ₺	386,27 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri		0,00 ₺
1	Fizik Tedavi	29.683,83 ₺	247,37 ₺
2	Anestezi 1	138.252,88 ₺	1.152,11 ₺
3	Anestezi 2	138.252,88 ₺	1.152,11 ₺
4	Radyoloji	85.553,82 ₺	712,95 ₺
5	Acil	223.004,52 ₺	1.858,37 ₺
6	Ameliyathane	73.344,50 ₺	611,20 ₺
7	Kan Bankası	40.937,79 ₺	341,15 ₺
8	Endoskopi	26.317,40 ₺	219,31 ₺
9	Biyokimya	61.114,10 ₺	509,28 ₺
10	Mikrobiyoloji	1.922,26 ₺	16,02 ₺
11	Patoloji	20.246,26 ₺	168,72 ₺
12	Laboratuvar	2.639,65 ₺	22,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri		0,00 ₺
1	İdare	76.858,79 ₺	640,49 ₺
2	Personel İşleri	79.546,64 ₺	662,89 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	276.817,23 ₺	2.306,81 ₺
4	Hasta İşlemleri	57.388,16 ₺	478,23 ₺
5	Sağlık Kurulu	7.232,14 ₺	60,27 ₺
6	Diğer	77.489,24 ₺	645,74 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri		0,00 ₺
1	Bilgi İşlem	184.052,07 ₺	1.533,77 ₺
2	Teknik Hizmetler	65.839,42 ₺	548,66 ₺
3	Çamaşırhane	201.805,51 ₺	1.681,71 ₺
4	Terzihane	2.265,75 ₺	18,88 ₺
5	Santral	10.883,14 ₺	90,69 ₺
6	Eczane	17.023,83 ₺	141,87 ₺
7	Diğer	19.047,67 ₺	158,73 ₺
	Toplam	**2.890.569,02 ₺**	**24.088,08 ₺**

3.2.1.2.3. Biyomedikal Cihazların Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi

Biyomedikal cihazların amortisman maliyetleri belirlenirken bu cihazların bakım ve kalibrasyon ayarlamalarını yapan firmaların verdiği maliyet ve miktar

bilgilerinden yararlanılmıştır. Biyomedikal cihazlar teknolojik cihazlar oldukları için çok çabuk eskimeye uğrayabilmektedirler. Yeni üretilen bir modelin piyasaya çıkması sonucu önceki model eski kabul edilmektedir. Bu nedenle biyomedikal cihazların ekonomik ömürleri VUK'a göre en az süre olan 5 yıl (60 ay) olarak kabul edilmektedir. Hastane içerisinde biyomedikal cihaz bulunmayan Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri ile Destek Hizmet Gider Yerlerine dağıtım yapılmayacaktır. Biyomedikal cihazların amortisman giderleri hesaplanırken bu cihazların kullanıldığı her bir gider yerinde bulunan cihazların alım maliyetleri doğrudan 60 aya bölünerek bir aya düşen amortisman gideri hesaplanacaktır. Böylelikle ay bazında yaptığımız çalışmamıza uygun bir hesaplama gerçekleştirilerek, aylık amortisman tutarlarına ulaşılacaktır. Aşağıdaki tabloda her bir gider yerinde bulunan biyomedikal cihazlara ait alım maliyetleri ile bu maliyetlerin 60 aya bölünerek hesaplanmış aylık amortisman tutarları görülmektedir. Nöroşurirji servisi, nöroloji servisi ile ortak alanda hizmet sunduğu ve kullanılan biyomedikal cihazların aynı olması nedeniyle hesaplanmamış, biyomedikal cihaz amortisman maliyetleri, nöroloji servisi içinde gösterilmiştir.

Tablo 13: Biyomedikal Cihaz Maliyetleri ve Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Cihaz Alım Maliyetleri**	**Amortisman Gideri (Cihaz Alım Maliyeti / 60 Ay)**
1	KBB 1	177.234,24 ₺	2.953,90 ₺
2	KBB 2	34.919,78 ₺	582,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	4.704,02 ₺	78,40 ₺
4	Genel Cerrahi 2	22.890,98 ₺	381,52 ₺
5	Genel Cerrahi 3	24.266,30 ₺	404,44 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	16.755,44 ₺	279,26 ₺
7	Çocuk Sağlığı	92.299,54 ₺	1.538,33 ₺
8	Nöroşurirji		
9	Nöroloji	7.391,40 ₺	123,19 ₺
10	Dermatoloji	78.763,40 ₺	1.312,72 ₺
11	Göz	477.988,37 ₺	7.966,47 ₺
12	Dahiliye 1	181.822,26 ₺	3.030,37 ₺
13	Dahiliye 2	12.764,82 ₺	212,75 ₺
14	Kadın Hastalıkları	78.817,93 ₺	1.313,63 ₺
15	Plastik Cerrahi	8.807,63 ₺	146,79 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	20.438,17 ₺	340,64 ₺
17	Onkoloji	1.621.717,59 ₺	27.028,63 ₺
18	Psikiyatri	2.258,29 ₺	37,64 ₺
19	Üroloji 1	270,42 ₺	4,51 ₺
20	Üroloji 2	20.977,28 ₺	349,62 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	4.480,81 ₺	74,68 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	120.607,78 ₺	2.010,13 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6.912,00 ₺	115,20 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri		
1	Fizik Tedavi	16.101,86 ₺	268,36 ₺

2	Anestezi 1	315.067,94 ₺	5.251,13 ₺
3	Anestezi 2	288.067,94 ₺	4.801,13 ₺
4	Radyoloji	757.565,02 ₺	12.626,08 ₺
5	Acil	89.023,85 ₺	1.483,73 ₺
6	Ameliyathane	1.214.123,60 ₺	20.235,39 ₺
7	Kan Bankası	1.470,88 ₺	24,51 ₺
8	Endoskopi	391.419,02 ₺	6.523,65 ₺
9	Biyokimya	1.208,31 ₺	20,14 ₺
10	Mikrobiyoloji	20.649,23 ₺	344,15 ₺
11	Patoloji	139.663,24 ₺	2.327,72 ₺
12	Laboratuvar	216.784,42 ₺	3.613,07 ₺
	Toplam	**6.468.233,76 ₺**	**107.803,90 ₺**

3.2.1.3. Telefon Giderlerinin Dağıtımı

Telefon giderlerinin dağıtımında, personel sayısı kullanılarak her servise düşen telefon gideri hesaplanmıştır. Çalışmada yararlanılan hastane işletmesinin 2019 yılı mart ayı telefon faturası tutarı 21.435,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarı 2019 yılı mart ayında hastanede çalışan toplam personel sayısı olan 770 kişiye böldüğümüzde şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 21.435,00 TL / 770 kişi = 27,84 TL/kişi. Bu dağıtım oranını kullanarak her serviste çalışan personel sayısıyla çarparsak aşağıdaki tabloya ulaşılmaktadır. Telefon giderleri normal işletmelerde 770 hesabına atılıp dağıtımları gerçekleştirilse de hastanelerde bu durum biraz daha farklıdır. Hastanelerde telefon giderleri esas sağlık hizmetlerine ilişkin kullanılmasından dolayı 730 hesabı ile dağıtılmaktadır.

Tablo 14: Telefon Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Personel Birim Maliyet**	**Telefon Gideri**
1	KBB 1	15	27,84	417,60 ₺
2	KBB 2	14	27,84	389,76 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	27,84	473,28 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	27,84	528,96 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	27,84	501,12 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	27,84	111,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	27,84	1.224,96 ₺
8	Nöroşurirji	12	27,84	334,08 ₺
9	Nöroloji	22	27,84	612,48 ₺
10	Dermatoloji	15	27,84	417,60 ₺
11	Göz	20	27,84	556,80 ₺
12	Dahiliye 1	31	27,84	863,04 ₺
13	Dahiliye 2	27	27,84	751,68 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	27,84	974,40 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	27,84	417,60 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	27,84	974,40 ₺
17	Onkoloji	5	27,84	139,20 ₺
18	Psikiyatri	19	27,84	528,96 ₺
19	Üroloji 1	15	27,84	417,60 ₺
20	Üroloji 2	17	27,84	473,28 ₺

21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	27,84	250,56 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	27,84	278,40 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	27,84	167,04 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	27,84	445,44 ₺
2	Anestezi 1	41	27,84	1.141,44 ₺
3	Anestezi 2	38	27,84	1.057,92 ₺
4	Radyoloji	17	27,84	473,28 ₺
5	Acil	28	27,84	779,52 ₺
6	Ameliyathane	38	27,84	1.057,92 ₺
7	Kan Bankası	5	27,84	139,20 ₺
8	Endoskopi	8	27,84	222,72 ₺
9	Biyokimya	9	27,84	250,56 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	27,84	278,40 ₺
11	Patoloji	2	27,84	55,68 ₺
12	Laboratuvar	12	27,84	334,08 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	9	27,84	250,56 ₺
2	Personel İşleri	3	27,84	83,52 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	27,84	779,52 ₺
4	Hasta İşlemleri	18	27,84	501,12 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	27,84	167,04 ₺
6	Diğer	12	27,84	334,08 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	27,84	361,92 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	27,84	306,24 ₺
3	Çamaşırhane	2	27,84	55,68 ₺
4	Terzihane	6	27,84	167,04 ₺
5	Santral	6	27,84	167,04 ₺
6	Eczane	4	27,84	111,36 ₺
7	Diğer	4	27,84	111,36 ₺
	Toplam	**770**		**21.435,00 ₺**

3.2.1.4. Elektrik Giderlerinin Dağıtımı

Elektrik giderlerinin dağıtımında toplam alan dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanenin 2019 yılı mart ayı elektrik faturası toplam olarak 113.214,20 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarı hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 113.214,20 TL / 24.520 m² = 4,62 TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen pay aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 15: Elektrik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Alan (m^2)	Dağıtım Oranı	Elektrik Gideri
1	KBB 1	470	4,62	2.171,40 ₺
2	KBB 2	480	4,62	2.217,60 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	4,62	2.882,88 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	4,62	2.471,70 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	4,62	2.152,92 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	4,62	2.656,50 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	4,62	1.547,70 ₺

8	Nöroşurirji	255	4,62	1.178,10 ₺
9	Nöroloji	214	4,62	988,68 ₺
10	Dermatoloji	310	4,62	1.432,20 ₺
11	Göz	390	4,62	1.801,80 ₺
12	Dahiliye 1	405	4,62	1.871,10 ₺
13	Dahiliye 2	375	4,62	1.732,50 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	4,62	16.826,04 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	4,62	1.700,16 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	4,62	2.042,04 ₺
17	Onkoloji	385	4,62	1.778,70 ₺
18	Psikiyatri	322	4,62	1.487,64 ₺
19	Üroloji 1	467	4,62	2.157,54 ₺
20	Üroloji 2	338	4,62	1.561,56 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	4,62	4.121,04 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	4,62	4.296,60 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	4,62	3.432,66 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	4,62	2.467,08 ₺
2	Anestezi 1	336	4,62	1.552,32 ₺
3	Anestezi 2	318	4,62	1.469,16 ₺
4	Radyoloji	1246	4,62	5.756,52 ₺
5	Acil	1312	4,62	6.061,44 ₺
6	Ameliyathane	3336	4,62	15.412,32 ₺
7	Kan Bankası	420	4,62	1.940,40 ₺
8	Endoskopi	230	4,62	1.062,60 ₺
9	Biyokimya	245	4,62	1.131,90 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	4,62	1.016,40 ₺
11	Patoloji	160	4,62	739,20 ₺
12	Laboratuvar	320	4,62	1.478,40 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	4,62	646,80 ₺
2	Personel İşleri	110	4,62	508,20 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	4,62	877,80 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	4,62	554,40 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	4,62	323,40 ₺
6	Diğer	155	4,62	716,10 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	4,62	1.293,60 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	4,62	207,90 ₺
3	Çamaşırhane	280	4,62	1.293,60 ₺
4	Terzihane	80	4,62	369,60 ₺
5	Santral	65	4,62	300,30 ₺
6	Eczane	110	4,62	508,20 ₺
7	Diğer	235	4,62	1.085,70 ₺
	Toplam	**24.520**		**113.214,20 ₺**

3.2.1.5. Doğalgaz Giderlerinin Dağıtımı

Doğalgaz giderlerinin dağıtımında yine toplam alan dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanenin mart ayı doğalgaz faturası toplam olarak 163.429,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar ile hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 163.429,00 TL / 24.520 m² = 6,67

TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen doğalgaz payı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 16: Doğalgaz Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Alan (m^2)	Dağıtım Oranı	Doğalgaz Gideri
1	KBB 1	470	6,67	3.134,90 ₺
2	KBB 2	480	6,67	3.201,60 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	6,67	4.162,08 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	6,67	3.568,45 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	6,67	3.108,22 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	6,67	3.835,25 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	6,67	2.234,45 ₺
8	Nöroşurirji	255	6,67	1.700,85 ₺
9	Nöroloji	214	6,67	1.427,38 ₺
10	Dermatoloji	310	6,67	2.067,70 ₺
11	Göz	390	6,67	2.601,30 ₺
12	Dahiliye 1	405	6,67	2.701,35 ₺
13	Dahiliye 2	375	6,67	2.501,25 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	6,67	24.292,14 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	6,67	2.454,56 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	6,67	2.948,14 ₺
17	Onkoloji	385	6,67	2.567,95 ₺
18	Psikiyatri	322	6,67	2.147,74 ₺
19	Üroloji 1	467	6,67	3.114,89 ₺
20	Üroloji 2	338	6,67	2.254,46 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	6,67	5.949,64 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	6,67	6.203,10 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	6,67	4.955,81 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	6,67	3.561,78 ₺
2	Anestezi 1	336	6,67	2.241,12 ₺
3	Anestezi 2	318	6,67	2.121,06 ₺
4	Radyoloji	1246	6,67	8.310,82 ₺
5	Acil	1312	6,67	8.751,04 ₺
6	Ameliyathane	3336	6,67	22.251,12 ₺
7	Kan Bankası	420	6,67	2.801,40 ₺
8	Endoskopi	230	6,67	1.534,10 ₺
9	Biyokimya	245	6,67	1.634,15 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	6,67	1.467,40 ₺
11	Patoloji	160	6,67	1.067,20 ₺
12	Laboratuvar	320	6,67	2.134,40 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	6,67	933,80 ₺
2	Personel İşleri	110	6,67	733,70 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	6,67	1.267,30 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	6,67	800,40 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	6,67	466,90 ₺
6	Diğer	155	6,67	1.033,85 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	6,67	1.867,60 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	6,67	300,15 ₺
3	Çamaşırhane	280	6,67	1.867,60 ₺
4	Terzihane	80	6,67	533,60 ₺
5	Santral	65	6,67	433,55 ₺
6	Eczane	110	6,67	733,70 ₺
7	Diğer	235	6,67	1.567,45 ₺
	Toplam	**24.520**		**163.429,00 ₺**

3.2.1.6. Temizlik Giderlerinin Dağıtımı

Temizlik giderlerinin dağıtımında yine uygulamada yararlanılan hastanenin toplam alanı dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Temizlik görevini üstlenen firma faturalarına dayanarak hastanenin 3 aylık temizlik gideri toplam 580.000 TL olarak tespit edilmiştir. Bu tutarı, çalışmamızda baz alınan zaman dilimi olan aylık tutara dönüştürüldüğümde; 580.000 TL / 3 ay = 193.333,33 TL/ay sonucuna ulaşılmaktadır. Mart ayı temizlik gider toplam olarak 193.333,33 TL olarak gerçekleşmitir. Bu tutar ile hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 193.333,33 TL / 24.520 m² = 7,88 TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen temizlik payı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 17: Temizlik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Alan (m^2)**	**Dağıtım Oranı**	**Temizlik Gideri**
1	KBB 1	470	7,88	3.703,60 ₺
2	KBB 2	480	7,88	3.782,40 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	7,88	4.917,12 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	7,88	4.215,80 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	7,88	3.672,08 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	7,88	4.531,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	7,88	2.639,80 ₺
8	Nöroşurirji	255	7,88	2.009,40 ₺
9	Nöroloji	214	7,88	1.686,32 ₺
10	Dermatoloji	310	7,88	2.442,80 ₺
11	Göz	390	7,88	3.073,20 ₺
12	Dahiliye 1	405	7,88	3.191,40 ₺
13	Dahiliye 2	375	7,88	2.955,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	7,88	28.698,96 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	7,88	2.899,84 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	7,88	3.482,96 ₺
17	Onkoloji	385	7,88	3.033,80 ₺
18	Psikiyatri	322	7,88	2.537,36 ₺
19	Üroloji 1	467	7,88	3.679,96 ₺
20	Üroloji 2	338	7,88	2.663,44 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	7,88	7.028,96 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	7,88	7.328,40 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	7,88	5.854,84 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	7,88	4.207,92 ₺
2	Anestezi 1	336	7,88	2.647,68 ₺
3	Anestezi 2	318	7,88	2.505,84 ₺
4	Radyoloji	1246	7,88	9.818,48 ₺
5	Acil	1312	7,88	10.338,56 ₺
6	Ameliyathane	3336	7,88	26.287,68 ₺

7	Kan Bankası	420	7,88	3.309,60 ₺
8	Endoskopi	230	7,88	1.812,40 ₺
9	Biyokimya	245	7,88	1.930,60 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	7,88	1.733,60 ₺
11	Patoloji	160	7,88	1.260,80 ₺
12	Laboratuvar	320	7,88	2.521,60 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	7,88	1.103,20 ₺
2	Personel İşleri	110	7,88	866,80 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	7,88	1.497,20 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	7,88	945,60 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	7,88	551,60 ₺
6	Diğer	155	7,88	1.221,40 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	7,88	2.206,40 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	7,88	354,60 ₺
3	Çamaşırhane	280	7,88	2.206,40 ₺
4	Terzihane	80	7,88	630,40 ₺
5	Santral	65	7,88	512,20 ₺
6	Eczane	110	7,88	866,80 ₺
7	Diğer	235	7,88	1.851,80 ₺
	Toplam	**24.520**		**193.333,33 ₺**

3.2.1.7. Güvenlik Giderlerinin Dağıtımı

Güvenlik giderlerinin dağıtımında, personel sayısı kullanılarak her servise düşen güvenlik gideri hesaplanmıştır. Çalışmada yararlanılan hastanenin iki aylık güvenlik gideri bu hizmeti üstelenen firma faturasına dayanılarak 128.257,17 TL olarak belirlenmiştir. Bu tutarı çalışmamızda baz alınan dönem olan aylık tutara dönüştürmek için 2 aya bölersek mart ayında gerçekleşen güvenlik gideri olarak 64.128,58 TL / mart ayı olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarı hastanede çalışan toplam personel sayısı olan 770 kişiye böldüğümüzde şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 64.128,58 TL / 770 kişi = 83,28 TL/kişi. Bu dağıtım oranını kullanarak her serviste çalışan personel sayısıyla çarparsak aşağıdaki tabloya ulaşılmaktadır.

Tablo 18: Güvenlik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Personel Birim Maliyet**	**Güvenlik Gideri**
1	KBB 1	15	83,28	1.249,20 ₺
2	KBB 2	14	83,28	1.165,92 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	83,28	1.415,76 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	83,28	1.582,32 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	83,28	1.499,04 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	83,28	333,12 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	83,28	3.664,32 ₺
8	Nöroşurirji	12	83,28	999,36 ₺
9	Nöroloji	22	83,28	1.832,16 ₺
10	Dermatoloji	15	83,28	1.249,20 ₺

11	Göz	20	83,28	1.665,60 ₺
12	Dahiliye 1	31	83,28	2.581,68 ₺
13	Dahiliye 2	27	83,28	2.248,56 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	83,28	2.914,80 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	83,28	1.249,20 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	83,28	2.914,80 ₺
17	Onkoloji	5	83,28	416,40 ₺
18	Psikiyatri	19	83,28	1.582,32 ₺
19	Üroloji 1	15	83,28	1.249,20 ₺
20	Üroloji 2	17	83,28	1.415,76 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	83,28	749,52 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	83,28	832,80 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	83,28	499,68 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	83,28	1.332,48 ₺
2	Anestezi 1	41	83,28	3.414,48 ₺
3	Anestezi 2	38	83,28	3.164,64 ₺
4	Radyoloji	17	83,28	1.415,76 ₺
5	Acil	28	83,28	2.331,84 ₺
6	Ameliyathane	38	83,28	3.164,64 ₺
7	Kan Bankası	5	83,28	416,40 ₺
8	Endoskopi	8	83,28	666,24 ₺
9	Biyokimya	9	83,28	749,52 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	83,28	832,80 ₺
11	Patoloji	2	83,28	166,56 ₺
12	Laboratuvar	12	83,28	999,36 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	9	83,28	749,52 ₺
2	Personel İşleri	3	83,28	249,84 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	83,28	2.331,84 ₺
4	Hasta İşlemleri	18	83,28	1.499,04 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	83,28	499,68 ₺
6	Diğer	12	83,28	999,36 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	83,28	1.082,64 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	83,28	916,08 ₺
3	Çamaşırhane	2	83,28	166,56 ₺
4	Terzihane	6	83,28	499,68 ₺
5	Santral	6	83,28	499,68 ₺
6	Eczane	4	83,28	333,12 ₺
7	Diğer	4	83,28	333,12 ₺
	Toplam	**770**		**64.128,58 ₺**

3.2.1.8. Yemek Giderlerinin Dağıtımı

Çalışmada yararlanılan hastanede bir günde üç öğün yemek hizmeti sunulmaktadır. Yemek hizmeti dışarıdan anlaşılan bir firmadan sağlanmaktadır. Yemek hizmetinden personel, hasta ve hasta refakatçileri yararlanmaktadır. İnceleme dönemini oluşturan 2019 mart atı yemek faturası 453.247,35 TL şeklindedir. Dolayısıyla personel sayısı yanında, hasta ve refakatçi sayısına ulaşmakta önemli bir sorun olmaktadır. Hastane içerisindeki kayıtlardan hasta sayısına ulaşılmıştır; ancak hastanenin büyüklüğü ve karmaşıklığı nedeniyle refakatçi sayısına ulaşılamamıştır.

Bu nedenle refakatçi sayısı toplam hasta sayısının belli bir yüzdesi olarak tahmin edilmiştir. Yine personelin tamamı 3 öğün yemek yememektedir. Bu nedenle ortalama 3 öğün yemek hizmetinden faydalanan personel sayısına ulaşmak için, toplam personel sayısı da 1/3 oranında azaltılmıştır. Böylece 770 olan personel sayısı, 3 öğün yemek hizmetinden faydalanan personele dönüştürülüp yuvarlama yapıldığında yaklaşık 257 personel sayısına ulaşılmıştır. Çalışmanın yapıldığı hastane daha önce söz edildiği gibi 800 yataklı bir hastanedir. Çalışmanın yapıldığı 2019 yılı mart ayı içerisinde toplam 4.125 yatan hasta sayısı tespit edilmiştir. Tahmini refakatçi sayısını, yatan hasta sayısının %70'i olarak kabul edilirse 2.888 kişinin de refakatçi olduğu tahmininde bulunulmaktadır. Hasta ve refakatçilerin üç öğün, personelin ise bir öğün yemek yediği kabul edilmektedir. Bir öğünde yenilen yemek sayısına ulaşmak için; indirgenmiş personel sayısı, yatan hasta sayısı ve tahmini refakatçi sayısını toplayarak (257 + 4.125 + 2.888) = 7.270 yemek sayısına ulaşılmaktadır. Hastanede 3 öğün ve 30 gün yemek yenildiği varsayımına dayanarak bir ayda tüketilen yemek sayısına ulaşmak için bir öğünlük yemek sayısı olan 7.270 yemeği, günlük 3 öğün ve aylık 30 gün ile çarparsak; 7.270 x 3 öğün x 30 gün = 654.300 yemek sayısına ulaşılmaktadır. Yemek giderlerini dağıtmak için bir dağıtım oranına ulaşmak amacıyla toplam yemek gideri olan 453.247,35 TL'yi, toplam yemek sayısına bölersek şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 453.247,35 TL / 644.300 = 0,693 TL/öğün dağıtım oranına ulaşılmaktadır. Bu dağıtım oranını da kullanarak her bir gider yerine, yemek hizmetinden faydalandıkları ölçüde pay aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 19: Yemek Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Personel Sayısı	İndirgenmiş Personel Sayısı	Yatan Hasta Sayısı	Tahmini Refakatçi Sayısı	Mart Ayı Toplam Yemek Sayısı	Dağıtım Oranı	Yemek Gideri
1	KBB 1	15	5	170	119	25475	0,693	17.654,18 ₺
2	KBB 2	14	5	161	113	24124	0,693	16.717,93 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	6	222	155	33487	0,693	23.206,49 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	7	250	175	37899	0,693	26.264,01 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	6	222	155	33488	0,693	23.207,18 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	1	40	28	6214	0,693	4.306,30 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	13	206	144	31714	0,693	21.977,80 ₺
8	Nöroşurirji	12	4	206	144	30872	0,693	21.394,30 ₺
9	Nöroloji	22	7	156	110	23592	0,693	16.349,26 ₺
10	Dermatoloji	15	4	156	117	23945	0,693	16.593,89 ₺
11	Göz	20	6	172	120	25860	0,693	17.920,98 ₺
12	Dahiliye 1	31	9	261	183	40801	0,693	28.275,09 ₺
13	Dahiliye 2	27	8	222	155	34877	0,693	24.169,76 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	10	163	114	25865	0,693	17.924,45 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	4	267	187	41235	0,693	28.575,86 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	10	167	117	26495	0,693	18.361,04 ₺

17	Onkoloji	5	1	167	117	25655	0,693	17.778,92 ₺
18	Psikiyatri	19	6	111	78	17569	0,693	12.175,32 ₺
19	Üroloji 1	15	4	111	78	17385	0,693	12.047,81 ₺
20	Üroloji 2	17	5	100	70	15767	0,693	10.926,53 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	3	167	117	25839	0,693	17.906,43 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	3	167	117	25840	0,693	17.907,12 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	2	50	35	7836	0,693	5.430,35 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri							
1	Fizik Tedavi	16	6	200	140	31156	0,693	21.591,11 ₺
2	Anestezi 1	41	13	0	0	1211	0,693	839,22 ₺
3	Anestezi 2	38	12	0	0	1118	0,693	774,77 ₺
4	Radyoloji	17	6	0	0	557	0,693	386,00 ₺
5	Acil	28	9	0	0	838	0,693	580,73 ₺
6	Ameliyathane	38	12	0	0	1118	0,693	774,77 ₺
7	Kan Bankası	5	2	0	0	185	0,693	128,21 ₺
8	Endoskopi	8	3	0	0	278	0,693	192,65 ₺
9	Biyokimya	9	4	0	0	369	0,693	255,72 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	4	0	0	370	0,693	256,41 ₺
11	Patoloji	2	2	0	0	182	0,693	126,13 ₺
12	Laboratuvar	12	5	0	0	462	0,693	320,17 ₺
	Yönetim Gider Yerleri					0		
1	İdare	9	4	0	0	369	0,693	255,72 ₺
2	Personel İşleri	3	2	0	0	183	0,693	126,82 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	9	0	0	838	0,693	580,73 ₺
4	Hasta İşlemleri	18	6	0	0	558	0,693	386,69 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	3	0	0	276	0,693	191,27 ₺
6	Diğer	12	5	0	0	462	0,693	320,17 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri					0		
1	Bilgi İşlem	13	5	0	0	463	0,693	320,86 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	4	0	0	371	0,693	257,10 ₺
3	Çamaşırhane	2	2	0	0	182	0,693	126,13 ₺
4	Terzihane	6	3	0	0	276	0,693	191,27 ₺
5	Santral	6	3	0	0	276	0,693	191,27 ₺
6	Eczane	4	2	0	0	184	0,693	127,51 ₺
7	Diğer	4	2	0	0	184	0,693	127,51 ₺
	Toplam	**770**	**257**	**4.125**	**2.888**	**644.300**		**453.247,35 ₺**

3.2.1.9. Otomasyon ve Faturalama Maliyetlerinin Dağıtımı

Otomasyon ve faturalama hizmeti, hastanenin bir firmayla yaptığı anlaşma ile gerçekleştirilmektedir. Bu firma, hastane istatistiğini tutmak için faturalama ve otomasyon hizmetlerini gerçekleştirmektedir. Otomasyon ve faturalama maliyetlerini dağıtırken, yatan hasta sayısını baz almamız bu hizmetten yararlanan fakat yatak hizmeti sunmayan bazı yardımcı hizmet üretimi gider yerleri ile yönetim ve destek hizmeti gider yerlerine pay vermememize neden olacağından dağıtım anahtarı olarak yatan hasta sayısı yerine personel sayısı kullanılmıştır. Böylece bu hizmetten yararlanan tüm birimler otomasyon ve faturalama maliyetinden pay alabilmiş olacaktır. Çalışmada yararlanılan hastanede üç aylık otomasyon ve faturalama maliyeti 600.000 TL bu hizmeti yapmak üzere anlaşılan firmanın hastaneye kestiği fatura tutarından belirlenmiştir. Bu tutarı çalışmada baz aldığımız aylık döneme dönüştürmek için 3 aya bölersek her ay için 200.000 TL'lik bir maliyet karşımıza çıkmaktadır. Aylık otomasyon ve faturalama maliyeti olan 200.000 TL'yi her servise

dağıtmak için bu tutarı personel sayısına bölersek şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 200.000 TL / 770 personel = 259,74 TL / Personel. Bu dağıtım oranını kullanarak her servisin otomasyondan yararlanma düzeyine göre servislere paylaştırma işlemi aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 20: Otomasyon ve Faturalama Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Personel Birim Maliyet**	**Güvenlik Gideri**
1	KBB 1	15	259,74	3.896,10 ₺
2	KBB 2	14	259,74	3.636,36 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	259,74	4.415,58 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	259,74	4.935,06 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	259,74	4.675,32 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	259,74	1.038,96 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	259,74	11.428,56 ₺
8	Nöroşurirji	12	259,74	3.116,88 ₺
9	Nöroloji	22	259,74	5.714,28 ₺
10	Dermatoloji	15	259,74	3.896,10 ₺
11	Göz	20	259,74	5.194,80 ₺
12	Dahiliye 1	31	259,74	8.051,94 ₺
13	Dahiliye 2	27	259,74	7.012,98 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	259,74	9.090,90 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	259,74	3.896,10 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	259,74	9.090,90 ₺
17	Onkoloji	5	259,74	1.298,70 ₺
18	Psikiyatri	19	259,74	4.935,06 ₺
19	Üroloji 1	15	259,74	3.896,10 ₺
20	Üroloji 2	17	259,74	4.415,58 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	259,74	2.337,66 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	259,74	2.597,40 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	259,74	1.558,44 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	259,74	4.155,84 ₺
2	Anestezi 1	41	259,74	10.649,34 ₺
3	Anestezi 2	38	259,74	9.870,12 ₺
4	Radyoloji	17	259,74	4.415,58 ₺
5	Acil	28	259,74	7.272,72 ₺
6	Ameliyathane	38	259,74	9.870,12 ₺
7	Kan Bankası	5	259,74	1.298,70 ₺
8	Endoskopi	8	259,74	2.077,92 ₺
9	Biyokimya	9	259,74	2.337,66 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	259,74	2.597,40 ₺
11	Patoloji	2	259,74	519,48 ₺
12	Laboratuvar	12	259,74	3.116,88 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	9	259,74	2.337,66 ₺
2	Personel İşleri	3	259,74	779,22 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	259,74	7.272,72 ₺
4	Hasta İşlemleri	18	259,74	4.675,32 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	259,74	1.558,44 ₺
6	Diğer	12	259,74	3.116,88 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	259,74	3.376,62 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	259,74	2.857,14 ₺
3	Çamaşırhane	2	259,74	519,48 ₺
4	Terzihane	6	259,74	1.558,44 ₺

5	Santral	6	259,74	1.558,44 ₺
6	Eczane	4	259,74	1.038,96 ₺
7	Diğer	4	259,74	1.038,96 ₺
	Toplam	**770**		**200.000,00 ₺**

Tüm bu işlemler sonucunda gider türleri, gider yerlerine dağıtılmış, böylece birinci dağıtım tamamlanmıştır. Birinci dağıtım sonucunda her bir gider yerinde oluşan maliyetler aşağıdaki gider dağıtım tablosunda belirtilmiştir.

Tablo 21: Birinci Dağıtım Gider Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Klima Bakım	Teknik Hizmet	Biyomedikal Cihaz Bakım	Bina Amortisman	Demirbaş Amortisman	Biyomedikal Cihaz Amortisman	Telefon	Elektrik	Doğalgaz	Temizlik	Güvenlik	Yemek	Otomasyon	Birinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	450,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.831,43 ₺	74,56 ₺	2.953,90 ₺	417,60 ₺	2.171,40 ₺	3.134,90 ₺	3.703,60 ₺	1.249,20 ₺	17.654,18 ₺	3.896,10 ₺	42.872,69 ₺
2	KBB 2	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.870,40 ₺	60,88 ₺	582,00 ₺	389,76 ₺	2.217,60 ₺	3.201,60 ₺	3.782,40 ₺	1.165,92 ₺	16.717,93 ₺	3.636,36 ₺	39.185,67 ₺
3	Genel Cerrahi 1	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	2.431,52 ₺	660,19 ₺	78,40 ₺	473,28 ₺	2.882,88 ₺	4.162,08 ₺	4.917,12 ₺	1.415,76 ₺	23.206,49 ₺	4.415,58 ₺	50.204,12 ₺
4	Genel Cerrahi 2	900,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	2.084,71 ₺	216,05 ₺	381,52 ₺	528,96 ₺	2.471,70 ₺	3.568,45 ₺	4.215,80 ₺	1.582,32 ₺	26.264,01 ₺	4.935,06 ₺	52.484,40 ₺
5	Genel Cerrahi 3	675,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.815,84 ₺	185,03 ₺	404,44 ₺	501,12 ₺	2.152,92 ₺	3.108,22 ₺	3.672,08 ₺	1.499,04 ₺	23.207,18 ₺	4.675,32 ₺	47.232,01 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	2.240,58 ₺	94,84 ₺	279,26 ₺	111,36 ₺	2.656,50 ₺	3.835,25 ₺	4.531,00 ₺	333,12 ₺	4.306,30 ₺	1.038,96 ₺	24.987,99 ₺
7	Çocuk Sağlığı	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.305,38 ₺	950,43 ₺	1.538,33 ₺	1.224,96 ₺	1.547,70 ₺	2.234,45 ₺	2.639,80 ₺	3.664,32 ₺	21.977,80 ₺	11.428,56 ₺	54.072,55 ₺
8	Nöroşurirji	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	993,65 ₺	0,00 ₺		334,08 ₺	1.178,10 ₺	1.700,85 ₺	2.009,40 ₺	999,36 ₺	21.394,30 ₺	3.116,88 ₺	37.287,44 ₺
9	Nöroloji	450,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	833,89 ₺	235,83 ₺	123,19 ₺	612,48 ₺	988,68 ₺	1.427,38 ₺	1.686,32 ₺	1.832,16 ₺	16.349,26 ₺	5.714,28 ₺	35.589,29 ₺
10	Dermatoloji	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.207,96 ₺	748,52 ₺	1.312,72 ₺	417,60 ₺	1.432,20 ₺	2.067,70 ₺	2.442,80 ₺	1.249,20 ₺	16.593,89 ₺	3.896,10 ₺	36.929,51 ₺
11	Göz	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.519,70 ₺	269,11 ₺	7.966,47 ₺	556,80 ₺	1.801,80 ₺	2.601,30 ₺	3.073,20 ₺	1.665,60 ₺	17.920,98 ₺	5.194,80 ₺	48.130,58 ₺
12	Dahiliye 1	900,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.578,15 ₺	488,01 ₺	3.030,37 ₺	863,04 ₺	1.871,10 ₺	2.701,35 ₺	3.191,40 ₺	2.581,68 ₺	28.275,09 ₺	8.051,94 ₺	58.867,95 ₺
13	Dahiliye 2	675,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.461,25 ₺	366,56 ₺	212,75 ₺	751,68 ₺	1.732,50 ₺	2.501,25 ₺	2.955,00 ₺	2.248,56 ₺	24.169,76 ₺	7.012,98 ₺	49.423,11 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.575,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	14.191,64 ₺	531,99 ₺	1.313,63 ₺	974,40 ₺	16.826,04 ₺	24.292,14 ₺	28.698,96 ₺	2.914,80 ₺	17.924,45 ₺	9.090,90 ₺	123.669,77 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.433,97 ₺	429,51 ₺	146,79 ₺	417,60 ₺	1.700,16 ₺	2.454,56 ₺	2.899,84 ₺	1.249,20 ₺	28.575,86 ₺	3.896,10 ₺	49.664,41 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.722,32 ₺	527,20 ₺	340,64 ₺	974,40 ₺	2.042,04 ₺	2.948,14 ₺	3.482,96 ₺	2.914,80 ₺	18.361,04 ₺	9.090,90 ₺	48.865,26 ₺
17	Onkoloji	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.500,21 ₺	122,05 ₺	27.028,63 ₺	139,20 ₺	1.778,70 ₺	2.567,95 ₺	3.033,80 ₺	416,40 ₺	17.778,92 ₺	1.298,70 ₺	61.225,38 ₺
18	Psikiyatri	900,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.254,72 ₺	343,59 ₺	37,64 ₺	528,96 ₺	1.487,64 ₺	2.147,74 ₺	2.537,36 ₺	1.582,32 ₺	12.175,32 ₺	4.935,06 ₺	33.266,17 ₺
19	Üroloji 1	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.819,74 ₺	517,77 ₺	4,51 ₺	417,60 ₺	2.157,54 ₺	3.114,89 ₺	3.679,96 ₺	1.249,20 ₺	12.047,81 ₺	3.896,10 ₺	34.465,94 ₺
20	Üroloji 2	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.317,07 ₺	485,29 ₺	349,62 ₺	473,28 ₺	1.561,56 ₺	2.254,46 ₺	2.663,44 ₺	1.415,76 ₺	10.926,53 ₺	4.415,58 ₺	31.423,41 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	3.475,82 ₺	140,02 ₺	74,68 ₺	250,56 ₺	4.121,04 ₺	5.949,64 ₺	7.028,96 ₺	749,52 ₺	17.906,43 ₺	2.337,66 ₺	48.495,15 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	675,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	3.623,89 ₺	275,06 ₺	2.010,13 ₺	278,40 ₺	4.296,60 ₺	6.203,10 ₺	7.328,40 ₺	832,80 ₺	17.907,12 ₺	2.597,40 ₺	51.363,72 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	2.895,22 ₺	386,27 ₺	115,20 ₺	167,04 ₺	3.432,66 ₺	4.955,81 ₺	5.854,84 ₺	499,68 ₺	5.430,35 ₺	1.558,44 ₺	30.856,33 ₺
	YHÜGY														
1	Fizik Tedavi	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	2.080,82 ₺	247,37 ₺	268,36 ₺	445,44 ₺	2.467,08 ₺	3.561,78 ₺	4.207,92 ₺	1.332,48 ₺	21.591,11 ₺	4.155,84 ₺	45.919,02 ₺
2	Anestezi 1	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.309,28 ₺	1.152,11 ₺	5.251,13 ₺	1.141,44 ₺	1.552,32 ₺	2.241,12 ₺	2.647,68 ₺	3.414,48 ₺	839,22 ₺	10.649,34 ₺	35.758,94 ₺
3	Anestezi 2	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.239,14 ₺	1.152,11 ₺	4.801,13 ₺	1.057,92 ₺	1.469,16 ₺	2.121,06 ₺	2.505,84 ₺	3.164,64 ₺	774,77 ₺	9.870,12 ₺	33.716,71 ₺
4	Radyoloji	2.025,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	4.855,24 ₺	712,95 ₺	12.626,08 ₺	473,28 ₺	5.756,52 ₺	8.310,82 ₺	9.818,48 ₺	1.415,76 ₺	386,00 ₺	4.415,58 ₺	56.131,53 ₺
5	Acil	2.250,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	5.112,42 ₺	1.858,37 ₺	1.483,73 ₺	779,52 ₺	6.061,44 ₺	8.751,04 ₺	10.338,56 ₺	2.331,84 ₺	580,73 ₺	7.272,72 ₺	52.156,19 ₺
6	Ameliyathane	6.300,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	12.999,26 ₺	611,20 ₺	20.235,39 ₺	1.057,92 ₺	15.412,32 ₺	22.251,12 ₺	26.287,68 ₺	3.164,64 ₺	774,77 ₺	9.870,12 ₺	124.300,24 ₺
7	Kan Bankası	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.636,60 ₺	341,15 ₺	24,51 ₺	139,20 ₺	1.940,40 ₺	2.801,40 ₺	3.309,60 ₺	416,40 ₺	128,21 ₺	1.298,70 ₺	18.496,99 ₺
8	Endoskopi	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	896,23 ₺	219,31 ₺	6.523,65 ₺	222,72 ₺	1.062,60 ₺	1.534,10 ₺	1.812,40 ₺	666,24 ₺	192,65 ₺	2.077,92 ₺	20.768,64 ₺
9	Biyokimya	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	954,68 ₺	509,28 ₺	20,14 ₺	250,56 ₺	1.131,90 ₺	1.634,15 ₺	1.930,60 ₺	749,52 ₺	255,72 ₺	2.337,66 ₺	15.335,03 ₺
10	Mikrobiyoloji	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	857,27 ₺	16,02 ₺	344,15 ₺	278,40 ₺	1.016,40 ₺	1.467,40 ₺	1.733,60 ₺	832,80 ₺	256,41 ₺	2.597,40 ₺	14.960,67 ₺
11	Patoloji	900,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	623,47 ₺	168,72 ₺	2.327,72 ₺	55,68 ₺	739,20 ₺	1.067,20 ₺	1.260,80 ₺	166,56 ₺	126,13 ₺	519,48 ₺	13.290,78 ₺
12	Laboratuvar	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.246,93 ₺	22,00 ₺	3.613,07 ₺	334,08 ₺	1.478,40 ₺	2.134,40 ₺	2.521,60 ₺	999,36 ₺	320,17 ₺	3.116,88 ₺	22.247,71 ₺
	YGY														
1	İdare	1.125,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	545,53 ₺	640,49 ₺	582,00 ₺	250,56 ₺	646,80 ₺	933,80 ₺	1.103,20 ₺	749,52 ₺	255,72 ₺	2.337,66 ₺	14.506,10 ₺
2	Personel İşleri	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	428,63 ₺	662,89 ₺	78,40 ₺	83,52 ₺	508,20 ₺	733,70 ₺	866,80 ₺	249,84 ₺	126,82 ₺	779,22 ₺	10.078,84 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	2.475,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	740,37 ₺	2.306,81 ₺	381,52 ₺	779,52 ₺	877,80 ₺	1.267,30 ₺	1.497,20 ₺	2.331,84 ₺	580,73 ₺	7.272,72 ₺	25.846,63 ₺
4	Hasta İşlemleri	450,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	467,60 ₺	478,23 ₺	404,44 ₺	501,12 ₺	554,40 ₺	800,40 ₺	945,60 ₺	1.499,04 ₺	386,69 ₺	4.675,32 ₺	16.498,66 ₺
5	Sağlık Kurulu	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	272,77 ₺	60,27 ₺	279,26 ₺	167,04 ₺	323,40 ₺	466,90 ₺	551,60 ₺	499,68 ₺	191,27 ₺	1.558,44 ₺	9.931,45 ₺
6	Diğer	450,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	603,98 ₺	645,74 ₺	1.538,33 ₺	334,08 ₺	716,10 ₺	1.033,85 ₺	1.221,40 ₺	999,36 ₺	320,17 ₺	3.116,88 ₺	16.315,71 ₺
	DHGY														
1	Bilgi İşlem	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.091,06 ₺	1.533,77 ₺	123,19 ₺	361,92 ₺	1.293,60 ₺	1.867,60 ₺	2.206,40 ₺	1.082,64 ₺	320,86 ₺	3.376,62 ₺	18.818,48 ₺
2	Teknik Hizmetler	450,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	175,35 ₺	548,66 ₺	1.312,72 ₺	306,24 ₺	207,90 ₺	300,15 ₺	354,60 ₺	916,08 ₺	257,10 ₺	2.857,14 ₺	13.021,76 ₺
3	Çamaşırhane	0,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	1.091,06 ₺	1.681,71 ₺	7.966,47 ₺	55,68 ₺	1.293,60 ₺	1.867,60 ₺	2.206,40 ₺	166,56 ₺	126,13 ₺	519,48 ₺	22.310,51 ₺
4	Terzihane	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	311,73 ₺	18,88 ₺	3.030,37 ₺	167,04 ₺	369,60 ₺	533,60 ₺	630,40 ₺	499,68 ₺	191,27 ₺	1.558,44 ₺	12.871,83 ₺
5	Santral	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	253,28 ₺	90,69 ₺	212,75 ₺	167,04 ₺	300,30 ₺	433,55 ₺	512,20 ₺	499,68 ₺	191,27 ₺	1.558,44 ₺	9.780,02 ₺
6	Eczane	1.575,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	428,63 ₺	141,87 ₺	1.313,63 ₺	111,36 ₺	508,20 ₺	733,70 ₺	866,80 ₺	333,12 ₺	127,51 ₺	1.038,96 ₺	12.514,60 ₺
7	Diğer	225,00 ₺	1.621,53 ₺	3.714,29 ₺	915,72 ₺	158,73 ₺	146,79 ₺	111,36 ₺	1.085,70 ₺	1.567,45 ₺	1.851,80 ₺	333,12 ₺	127,51 ₺	1.038,96 ₺	12.897,96 ₺
	Toplam	**36.000,00 ₺**	**77.833,33 ₺**	**130.000,00 ₺**	**95.546,27 ₺**	**24.088,08 ₺**	**107.803,9 ₺**	**21.435,00 ₺**	**123.214,20 ₺**	**163.429,00 ₺**	**193.333,33 ₺**	**64.128,58 ₺**	**453.247,35 ₺**	**200.000 ₺**	**1.690.059,04 ₺**

3.2.2. İkinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

İkinci dağıtım işlemi sırasında yardımcı hizmet üretim gider yerleri ve destek hizmet gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderleri, esas hizmet üretim gider yerlerine dağıtılacaktır. Aşağıdaki tabloda birinci dağıtım sonucu yardımcı hizmet üretim gider yeri, yönetim hizmet gider yerleri ve destek hizmet gider yerlerinde toplanan giderler ile ikinci dağıtım anahtarları belirtilmektedir.

Tablo 22: İkinci Dağıtımda Kullanılacak Tutarlar ve Dağıtım Anahtarları

	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci Dağıtım Toplam	Dağıtım Anahtarları
1	Fizik Tedavi	45.919,02 ₺	Hasta Sayısı
2	Anestezi 1	35.758,94 ₺	Hasta Sayısı
3	Anestezi 2	33.716,71 ₺	Hasta Sayısı
4	Radyoloji	56.131,53 ₺	Hasta Sayısı
5	Acil	52.156,19 ₺	Hasta Sayısı
6	Ameliyathane	124.300,24 ₺	Hasta Sayısı
7	Kan Bankası	18.496,99 ₺	Hasta Sayısı
8	Endoskopi	20.768,64 ₺	Hasta Sayısı
9	Biyokimya	15.335,03 ₺	Hasta Sayısı
10	Mikrobiyoloji	14.960,67 ₺	Hasta Sayısı
11	Patoloji	13.290,78 ₺	Hasta Sayısı
12	Laboratuvar	22.247,71 ₺	Hasta Sayısı
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri		
1	Bilgi İşlem	18.818,48 ₺	Servis Sayısı
2	Teknik Hizmetler	13.021,76 ₺	Servis Sayısı
3	Çamaşırhane	22.310,51 ₺	Servis Sayısı
4	Terzihane	12.871,83 ₺	Servis Sayısı
5	Santral	9.780,02 ₺	Personel Sayısı
6	Eczane	12.514,60 ₺	Servis Sayısı
7	Diğer	12.897,96 ₺	Servis Sayısı
	Toplam	**555.297,61 ₺**	

Uygulamanın ikinci dağıtım aşamasında doğrudan dağıtım yöntemini kullanarak gider dağıtımı yapılacaktır.

3.2.2.1. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Bu bölümde incelemenin gerçekleştirildiği özel hastanede yardımcı hizmet üretim gider yeri giderlerinin ikinci dağıtımı gerçekleştirilecektir.

3.2.2.1.1. Fizik Tedavi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Fizik tedavi servisinde toplam 443 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 45.919,02 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 103,65 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım

oranını kullanarak fizik tedavi servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 23: Fizik Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	103,65	0,00 ₺
2	KBB 2	0	103,65	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	25	103,65	2.591,25 ₺
4	Genel Cerrahi 2	36	103,65	3.731,40 ₺
5	Genel Cerrahi 3	29	103,65	3.005,85 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	12	103,65	1.243,80 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	103,65	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	103,65	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	103,65	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	103,65	0,00 ₺
11	Göz	0	103,65	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	103,65	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	103,65	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	103,65	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	46	103,65	4.767,90 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	253	103,65	26.223,45 ₺
17	Onkoloji	0	103,65	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	103,65	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	103,65	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	103,65	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	103,65	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	103,65	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	42	103,65	4.353,30 ₺
	Toplam	**443**		**45.919,02 ₺**

3.2.2.1.2. Anestezi 1 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Anestezi 1 Servisinde toplam 935 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 35.758,94 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 38,24 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 1 servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 24: Anestezi 1 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	19	38,24	726,56 ₺
2	KBB 2	24	38,24	917,76 ₺
3	Genel Cerrahi 1	129	38,24	4.932,96 ₺
4	Genel Cerrahi 2	122	38,24	4.665,28 ₺
5	Genel Cerrahi 3	119	38,24	4.550,56 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	110	38,24	4.206,40 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	38,24	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	17	38,24	650,08 ₺
9	Nöroloji	8	38,24	305,92 ₺
10	Dermatoloji	0	38,24	0,00 ₺

11	Göz	53	38,24	2.026,72 ₺
12	Dahiliye 1	0	38,24	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	38,24	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	128	38,24	4.894,72 ₺
15	Plastik Cerrahi	25	38,24	956,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	65	38,24	2.485,60 ₺
17	Onkoloji	0	38,24	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	38,24	0,00 ₺
19	Üroloji 1	13	38,24	497,12 ₺
20	Üroloji 2	17	38,24	650,08 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	44	38,24	1.682,56 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	38,24	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	42	38,24	1.606,08 ₺
	Toplam	**935**		**35.758,94 ₺**

3.2.2.1.3. Anestezi 2 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Anestezi 2 servisinde toplam 1.156 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 33.716,71 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 29,17 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 2 servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 25: Anestezi 2 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	21	29,17	612,57 ₺
2	KBB 2	23	29,17	670,91 ₺
3	Genel Cerrahi 1	159	29,17	4.638,03 ₺
4	Genel Cerrahi 2	163	29,17	4.754,71 ₺
5	Genel Cerrahi 3	160	29,17	4.667,20 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	106	29,17	3.092,02 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	29,17	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	13	29,17	379,21 ₺
9	Nöroloji	11	29,17	320,87 ₺
10	Dermatoloji	0	29,17	0,00 ₺
11	Göz	57	29,17	1.662,69 ₺
12	Dahiliye 1	0	29,17	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	29,17	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	145	29,17	4.229,65 ₺
15	Plastik Cerrahi	36	29,17	1.050,12 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	92	29,17	2.683,64 ₺
17	Onkoloji	0	29,17	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	29,17	0,00 ₺
19	Üroloji 1	24	29,17	700,08 ₺
20	Üroloji 2	29	29,17	845,93 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	63	29,17	1.837,71 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	29,17	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	54	29,17	1.575,18 ₺
	Toplam	**1.156**		**33.716,71 ₺**

3.2.2.1.4. Radyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Radyoloji servisinde toplam 714 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 56.131,53 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 78,62 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak radyoloji servisinin giderlerini, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 26: Radyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	78,62	0,00 ₺
2	KBB 2	0	78,62	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	25	78,62	1.965,50 ₺
4	Genel Cerrahi 2	21	78,62	1.651,02 ₺
5	Genel Cerrahi 3	26	78,62	2.044,12 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	88	78,62	6.918,56 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	78,62	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	78,62	0,00 ₺
9	Nöroloji	7	78,62	550,34 ₺
10	Dermatoloji	0	78,62	0,00 ₺
11	Göz	0	78,62	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	117	78,62	9.198,54 ₺
13	Dahiliye 2	106	78,62	8.333,72 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	78,62	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	78,62	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	202	78,62	15.881,24 ₺
17	Onkoloji	11	78,62	864,82 ₺
18	Psikiyatri	0	78,62	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	78,62	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	78,62	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	78,62	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	75	78,62	5.896,50 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	36	78,62	2.830,32 ₺
	Toplam	**714**		**56.131,53 ₺**

3.2.2.1.5. Acil Servisi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Acil serviste toplam 5.831 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 52.156,19 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 8,94 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak acil servis giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 27: Acil Servis Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	33	8,94	295,02 ₺
2	KBB 2	38	8,94	339,72 ₺

3	Genel Cerrahi 1	404	8,94	3.611,76 ₺
4	Genel Cerrahi 2	654	8,94	5.846,76 ₺
5	Genel Cerrahi 3	718	8,94	6.418,92 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	856	8,94	7.652,64 ₺
7	Çocuk Sağlığı	834	8,94	7.455,96 ₺
8	Nöroşurirji	33	8,94	295,02 ₺
9	Nöroloji	77	8,94	688,38 ₺
10	Dermatoloji	69	8,94	616,86 ₺
11	Göz	53	8,94	473,82 ₺
12	Dahiliye 1	557	8,94	4.979,58 ₺
13	Dahiliye 2	563	8,94	5.033,22 ₺
14	Kadın Hastalıkları	324	8,94	2.896,56 ₺
15	Plastik Cerrahi	26	8,94	232,44 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	449	8,94	4.014,06 ₺
17	Onkoloji	0	8,94	0,00 ₺
18	Psikiyatri	11	8,94	98,34 ₺
19	Üroloji 1	16	8,94	143,04 ₺
20	Üroloji 2	20	8,94	178,80 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	30	8,94	268,20 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	55	8,94	491,70 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	15	8,94	134,10 ₺
	Toplam	**5.831**		**52.156,19 ₺**

3.2.2.1.6. Ameliyathane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Ameliyathanede toplam 6.760 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 124.300,24 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 18,39 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak ameliyathane giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 28: Ameliyathane Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	114	18,39	2.096,46 ₺
2	KBB 2	135	18,39	2.482,65 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1031	18,39	18.960,09 ₺
4	Genel Cerrahi 2	967	18,39	17.783,13 ₺
5	Genel Cerrahi 3	883	18,39	16.238,37 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	384	18,39	7.061,76 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	18,39	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	101	18,39	1.857,39 ₺
9	Nöroloji	50	18,39	919,50 ₺
10	Dermatoloji	65	18,39	1.195,35 ₺
11	Göz	493	18,39	9.066,27 ₺
12	Dahiliye 1	379	18,39	6.969,81 ₺
13	Dahiliye 2	391	18,39	7.190,49 ₺
14	Kadın Hastalıkları	578	18,39	10.629,42 ₺
15	Plastik Cerrahi	99	18,39	1.820,61 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	424	18,39	7.797,36 ₺
17	Onkoloji	165	18,39	3.034,35 ₺
18	Psikiyatri	0	18,39	0,00 ₺
19	Üroloji 1	31	18,39	570,09 ₺
20	Üroloji 2	24	18,39	441,36 ₺

21	Kalp ve Damar Cerrahisi	274	18,39	5.038,86 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	18,39	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	172	18,39	3.163,08 ₺
	Toplam	**6.760**		**124.300,24 ₺**

3.2.2.1.7. Kan Bankası Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Kan bankasında toplam 595 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 18.496,99 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 31,09 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak kan bankası giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 29: Kan Bankası Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	14	31,09	435,26 ₺
2	KBB 2	12	31,09	373,08 ₺
3	Genel Cerrahi 1	90	31,09	2.798,10 ₺
4	Genel Cerrahi 2	83	31,09	2.580,47 ₺
5	Genel Cerrahi 3	76	31,09	2.362,84 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	39	31,09	1.212,51 ₺
7	Çocuk Sağlığı	4	31,09	124,36 ₺
8	Nöroşurirji	8	31,09	248,72 ₺
9	Nöroloji	0	31,09	0,00 ₺
10	Dermatoloji	8	31,09	248,72 ₺
11	Göz	0	31,09	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	38	31,09	1.181,42 ₺
13	Dahiliye 2	39	31,09	1.212,51 ₺
14	Kadın Hastalıkları	51	31,09	1.585,59 ₺
15	Plastik Cerrahi	11	31,09	341,99 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	40	31,09	1.243,60 ₺
17	Onkoloji	19	31,09	590,71 ₺
18	Psikiyatri	0	31,09	0,00 ₺
19	Üroloji 1	4	31,09	124,36 ₺
20	Üroloji 2	1	31,09	31,09 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	29	31,09	901,61 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	31,09	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	29	31,09	901,61 ₺
	Toplam	**595**		**18.496,99 ₺**

3.2.2.1.8. Endoskopi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Endoskopi servisinde toplam 259 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 20.768,64 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 80,19 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak endoskopi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 30: Endoskopi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	18	80,19	1.443,42 ₺
2	KBB 2	17	80,19	1.363,23 ₺
3	Genel Cerrahi 1	13	80,19	1.042,47 ₺
4	Genel Cerrahi 2	15	80,19	1.202,85 ₺
5	Genel Cerrahi 3	14	80,19	1.122,66 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	10	80,19	801,90 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	80,19	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	80,19	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	80,19	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	80,19	0,00 ₺
11	Göz	0	80,19	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	43	80,19	3.448,17 ₺
13	Dahiliye 2	46	80,19	3.688,74 ₺
14	Kadın Hastalıkları	10	80,19	801,90 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	80,19	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	80,19	0,00 ₺
17	Onkoloji	24	80,19	1.924,56 ₺
18	Psikiyatri	0	80,19	0,00 ₺
19	Üroloji 1	3	80,19	240,57 ₺
20	Üroloji 2	0	80,19	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	80,19	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	28	80,19	2.245,32 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	18	80,19	1.443,42 ₺
	Toplam	**259**		**20.768,64 ₺**

3.2.2.1.9. Biyokimya Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Biyokimya servisinde toplam 367 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 15.335,03 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 41,78 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak biyokimya giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 31: Biyokimya Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	18	41,78	752,04 ₺
2	KBB 2	14	41,78	584,92 ₺
3	Genel Cerrahi 1	26	41,78	1.086,28 ₺
4	Genel Cerrahi 2	25	41,78	1.044,50 ₺
5	Genel Cerrahi 3	33	41,78	1.378,74 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	15	41,78	626,70 ₺
7	Çocuk Sağlığı	10	41,78	417,80 ₺
8	Nöroşurirji	4	41,78	167,12 ₺
9	Nöroloji	0	41,78	0,00 ₺
10	Dermatoloji	8	41,78	334,24 ₺
11	Göz	0	41,78	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	50	41,78	2.089,00 ₺
13	Dahiliye 2	40	41,78	1.671,20 ₺
14	Kadın Hastalıkları	19	41,78	793,82 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	41,78	0,00 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	41,78	0,00 ₺
17	Onkoloji	39	41,78	1.629,42 ₺
18	Psikiyatri	0	41,78	0,00 ₺
19	Üroloji 1	10	41,78	417,80 ₺
20	Üroloji 2	15	41,78	626,70 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	41,78	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	24	41,78	1.002,72 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	17	41,78	710,26 ₺
	Toplam	**367**		**15.335,03 ₺**

3.2.2.1.10. Mikrobiyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Mikrobiyoloji servisinde toplam 86 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 14.960,67 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 173,96 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak mikrobiyoloji giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 32: Mikrobiyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	0	173,96	0,00 ₺
2	KBB 2	0	173,96	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	0	173,96	0,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	173,96	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	173,96	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	173,96	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	8	173,96	1.391,68 ₺
8	Nöroşurirji	0	173,96	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	173,96	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	173,96	0,00 ₺
11	Göz	0	173,96	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	21	173,96	3.653,16 ₺
13	Dahiliye 2	17	173,96	2.957,32 ₺
14	Kadın Hastalıkları	15	173,96	2.609,40 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	173,96	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	173,96	0,00 ₺
17	Onkoloji	7	173,96	1.217,72 ₺
18	Psikiyatri	0	173,96	0,00 ₺
19	Üroloji 1	8	173,96	1.391,68 ₺
20	Üroloji 2	10	173,96	1.739,60 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	173,96	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	173,96	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	173,96	0,00 ₺
	Toplam	**86**		**14.960,67 ₺**

3.2.2.1.11. Patoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Patoloji servisinde toplam 7 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 13.290,78 TL'yi hasta sayısına

bölersek; hasta başına maliyet 1.898,68 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak patoloji giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 33: Patoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	1.898,68	0,00 ₺
2	KBB 2	0	1.898,68	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	3	1.898,68	5.696,04 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	1.898,68	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	1.898,68	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	1.898,68	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	1.898,68	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	1.898,68	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	1.898,68	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	1.898,68	0,00 ₺
11	Göz	0	1.898,68	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	1.898,68	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	1.898,68	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	1.898,68	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	1.898,68	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	1.898,68	0,00 ₺
17	Onkoloji	4	1.898,68	7.594,72 ₺
18	Psikiyatri	0	1.898,68	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	1.898,68	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	1.898,68	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	1.898,68	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	1.898,68	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	1.898,68	0,00 ₺
	Toplam	**7**		**13.290,78 ₺**

3.2.2.1.12. Laboratuvar Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Laboratuvar servisinde toplam 919 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan 22.247,71 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 24,21 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak laboratuvar giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 34: Laboratuvar Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	2	24,21	48,42 ₺
2	KBB 2	3	24,21	72,63 ₺
3	Genel Cerrahi 1	135	24,21	3.268,35 ₺
4	Genel Cerrahi 2	123	24,21	2.977,83 ₺
5	Genel Cerrahi 3	132	24,21	3.195,72 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	7	24,21	169,47 ₺
7	Çocuk Sağlığı	187	24,21	4.527,27 ₺
8	Nöroşurirji	13	24,21	314,73 ₺

9	Nöroloji	25	24,21	605,25 ₺
10	Dermatoloji	0	24,21	0,00 ₺
11	Göz	0	24,21	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	76	24,21	1.839,96 ₺
13	Dahiliye 2	96	24,21	2.324,16 ₺
14	Kadın Hastalıkları	75	24,21	1.815,75 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	24,21	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	24,21	0,00 ₺
17	Onkoloji	1	24,21	24,21 ₺
18	Psikiyatri	4	24,21	96,84 ₺
19	Üroloji 1	20	24,21	484,20 ₺
20	Üroloji 2	17	24,21	411,57 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	24,21	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	24,21	72,63 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	24,21	0,00 ₺
	Toplam	**919**		**22.247,71 ₺**

3.2.2.2. Destek Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Destek hizmetleri gider yeri; bilgi işlem, teknik hizmetler, çamaşırhane, terzihane, santral, eczane ve diğer gider yerlerinden oluşmaktadır.

3.2.2.2.1. Bilgi İşlem Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Bilgi işlem gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bilgi işlem gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 18.818,48 TL / 23 = 818,19 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 35: Bilgi İşlem Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Toplam Gider**
1	KBB 1	818,19 ₺
2	KBB 2	818,19 ₺
3	Genel Cerrahi 1	818,19 ₺
4	Genel Cerrahi 2	818,19 ₺
5	Genel Cerrahi 3	818,19 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	818,19 ₺
7	Çocuk Sağlığı	818,19 ₺
8	Nöroşurirji	818,19 ₺
9	Nöroloji	818,19 ₺
10	Dermatoloji	818,19 ₺
11	Göz	818,19 ₺
12	Dahiliye 1	818,19 ₺
13	Dahiliye 2	818,19 ₺
14	Kadın Hastalıkları	818,19 ₺
15	Plastik Cerrahi	818,19 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	818,19 ₺
17	Onkoloji	818,19 ₺
18	Psikiyatri	818,19 ₺

19	Üroloji 1	818,19 ₺
20	Üroloji 2	818,19 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	818,19 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	818,19 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	818,19 ₺
	Toplam	**18.818,48 ₺**

3.2.2.2.2. Teknik Hizmetler Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Teknik hizmetler gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bilgi işlem gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 13.021,76 TL / 23 = 566,16 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 36: Teknik Hizmetler Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Toplam Gider**
1	KBB 1	566,16 ₺
2	KBB 2	566,16 ₺
3	Genel Cerrahi 1	566,16 ₺
4	Genel Cerrahi 2	566,16 ₺
5	Genel Cerrahi 3	566,16 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	566,16 ₺
7	Çocuk Sağlığı	566,16 ₺
8	Nöroşurirji	566,16 ₺
9	Nöroloji	566,16 ₺
10	Dermatoloji	566,16 ₺
11	Göz	566,16 ₺
12	Dahiliye 1	566,16 ₺
13	Dahiliye 2	566,16 ₺
14	Kadın Hastalıkları	566,16 ₺
15	Plastik Cerrahi	566,16 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	566,16 ₺
17	Onkoloji	566,16 ₺
18	Psikiyatri	566,16 ₺
19	Üroloji 1	566,16 ₺
20	Üroloji 2	566,16 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	566,16 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	566,16 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	566,16 ₺
	Toplam	**13.021,76 ₺**

3.2.2.2.3. Çamaşırhane Gider Yeri giderlerinin İkinci Dağıtımı

Çamaşırhane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Çamaşırhane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 22.310,51 TL / 23 = 970,02 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 37: Çamaşırhane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	970,02 ₺
2	KBB 2	970,02 ₺
3	Genel Cerrahi 1	970,02 ₺
4	Genel Cerrahi 2	970,02 ₺
5	Genel Cerrahi 3	970,02 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	970,02 ₺
7	Çocuk Sağlığı	970,02 ₺
8	Nöroşurirji	970,02 ₺
9	Nöroloji	970,02 ₺
10	Dermatoloji	970,02 ₺
11	Göz	970,02 ₺
12	Dahiliye 1	970,02 ₺
13	Dahiliye 2	970,02 ₺
14	Kadın Hastalıkları	970,02 ₺
15	Plastik Cerrahi	970,02 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	970,02 ₺
17	Onkoloji	970,02 ₺
18	Psikiyatri	970,02 ₺
19	Üroloji 1	970,02 ₺
20	Üroloji 2	970,02 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	970,02 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	970,02 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	970,02 ₺
	Toplam	**22.310,51 ₺**

3.2.2.2.4. Terzihane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Terzihane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Terzihane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 12.871,83 TL / 23 = 559,64 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 38: Terzihane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	559,64 ₺
2	KBB 2	559,64 ₺
3	Genel Cerrahi 1	559,64 ₺
4	Genel Cerrahi 2	559,64 ₺
5	Genel Cerrahi 3	559,64 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	559,64 ₺
7	Çocuk Sağlığı	559,64 ₺
8	Nöroşurirji	559,64 ₺
9	Nöroloji	559,64 ₺

10	Dermatoloji	559,64 ₺
11	Göz	559,64 ₺
12	Dahiliye 1	559,64 ₺
13	Dahiliye 2	559,64 ₺
14	Kadın Hastalıkları	559,64 ₺
15	Plastik Cerrahi	559,64 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	559,64 ₺
17	Onkoloji	559,64 ₺
18	Psikiyatri	559,64 ₺
19	Üroloji 1	559,64 ₺
20	Üroloji 2	559,64 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	559,64 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	559,64 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	559,64 ₺
	Toplam	**12.871,83 ₺**

3.2.2.2.5. Santral Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Santral gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanede esas hizmet üretimi gider yerlerinde çalışan personel sayısı kullanılarak dağıtılacaktır. Santral gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 430 personele sayısı kullanılarak dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 9.780,02 TL / 424 = 23,06 TL/personel. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 39: Santral Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Dağıtılan Gider**
1	KBB 1	15	23,06	345,90 ₺
2	KBB 2	14	23,06	322,84 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	23,06	392,02 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	23,06	438,14 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	23,06	415,08 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	23,06	92,24 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	23,06	1.014,64 ₺
8	Nöroşurirji	12	23,06	276,72 ₺
9	Nöroloji	22	23,06	507,32 ₺
10	Dermatoloji	15	23,06	345,90 ₺
11	Göz	20	23,06	461,20 ₺
12	Dahiliye 1	31	23,06	714,86 ₺
13	Dahiliye 2	27	23,06	622,62 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	23,06	807,10 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	23,06	345,90 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	23,06	807,10 ₺
17	Onkoloji	5	23,06	115,30 ₺
18	Psikiyatri	19	23,06	438,14 ₺
19	Üroloji 1	15	23,06	345,90 ₺
20	Üroloji 2	17	23,06	392,02 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	23,06	207,54 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	23,06	230,60 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	23,06	138,36 ₺
	Toplam	**424**		**9.780,02 ₺**

3.2.2.2.6. Eczane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Eczane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Eczane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 12.514,60 TL / 23 = 544,11 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 40: Eczane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	544,11 ₺
2	KBB 2	544,11 ₺
3	Genel Cerrahi 1	544,11 ₺
4	Genel Cerrahi 2	544,11 ₺
5	Genel Cerrahi 3	544,11 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	544,11 ₺
7	Çocuk Sağlığı	544,11 ₺
8	Nöroşurirji	544,11 ₺
9	Nöroloji	544,11 ₺
10	Dermatoloji	544,11 ₺
11	Göz	544,11 ₺
12	Dahiliye 1	544,11 ₺
13	Dahiliye 2	544,11 ₺
14	Kadın Hastalıkları	544,11 ₺
15	Plastik Cerrahi	544,11 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	544,11 ₺
17	Onkoloji	544,11 ₺
18	Psikiyatri	544,11 ₺
19	Üroloji 1	544,11 ₺
20	Üroloji 2	544,11 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	544,11 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	544,11 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	544,11 ₺
	Toplam	**12.514,60 ₺**

3.2.2.2.7. Diğer Destek Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Diğer destek hizmetleri gider yerlerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Diğer destek hizmetleri gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 12.897,96 TL / 23 = 560,78 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 41: Diğer Destek Hizmetleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	560,78 ₺
2	KBB 2	560,78 ₺
3	Genel Cerrahi 1	560,78 ₺
4	Genel Cerrahi 2	560,78 ₺
5	Genel Cerrahi 3	560,78 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	560,78 ₺
7	Çocuk Sağlığı	560,78 ₺
8	Nöroşurirji	560,78 ₺
9	Nöroloji	560,78 ₺
10	Dermatoloji	560,78 ₺
11	Göz	560,78 ₺
12	Dahiliye 1	560,78 ₺
13	Dahiliye 2	560,78 ₺
14	Kadın Hastalıkları	560,78 ₺
15	Plastik Cerrahi	560,78 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	560,78 ₺
17	Onkoloji	560,78 ₺
18	Psikiyatri	560,78 ₺
19	Üroloji 1	560,78 ₺
20	Üroloji 2	560,78 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	560,78 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	560,78 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	560,78 ₺
	Toplam	**12.897,96 ₺**

3.2.2.3. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

3.2.2.3.1. Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Fizik tedavi servisinde toplam 443 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplam işçilik giderleri 83.530,92 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 188,56 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak fizik tedavi servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 42: Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	188,56	0,00 ₺
2	KBB 2	0	188,56	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	25	188,56	4.714,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	36	188,56	6.788,16 ₺
5	Genel Cerrahi 3	29	188,56	5.468,24 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	12	188,56	2.262,72 ₺

7	Çocuk Sağlığı	0	188,56	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	188,56	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	188,56	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	188,56	0,00 ₺
11	Göz	0	188,56	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	188,56	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	188,56	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	188,56	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	46	188,56	8.673,76 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	253	188,56	47.705,68 ₺
17	Onkoloji	0	188,56	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	188,56	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	188,56	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	188,56	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	188,56	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	188,56	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	42	188,56	7.919,52 ₺
	Toplam	**443**		**83.530,92 ₺**

3.2.2.3.2. Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Anestezi 1 servisinde toplam 935 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplam işçilik giderleri 188.836,85 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 201,96 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 1 servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 43: Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	19	201,96	3.837,24 ₺
2	KBB 2	24	201,96	4.847,04 ₺
3	Genel Cerrahi 1	129	201,96	26.052,84 ₺
4	Genel Cerrahi 2	122	201,96	24.639,12 ₺
5	Genel Cerrahi 3	119	201,96	24.033,24 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	110	201,96	22.215,60 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	201,96	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	17	201,96	3.433,32 ₺
9	Nöroloji	8	201,96	1.615,68 ₺
10	Dermatoloji	0	201,96	0,00 ₺
11	Göz	53	201,96	10.703,88 ₺
12	Dahiliye 1	0	201,96	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	201,96	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	128	201,96	25.850,88 ₺
15	Plastik Cerrahi	25	201,96	5.049,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	65	201,96	13.127,40 ₺
17	Onkoloji	0	201,96	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	201,96	0,00 ₺
19	Üroloji 1	13	201,96	2.625,48 ₺
20	Üroloji 2	17	201,96	3.433,32 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	44	201,96	8.886,24 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	201,96	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	42	201,96	8.482,32 ₺
	Toplam	**935**		**188.836,85 ₺**

3.2.2.3.3. Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Anestezi 2 servisinde toplam 1.156 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 166.124,00 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 143,71 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 2 servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 44: Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	21	143,71	3.017,91 ₺
2	KBB 2	23	143,71	3.305,33 ₺
3	Genel Cerrahi 1	159	143,71	22.849,89 ₺
4	Genel Cerrahi 2	163	143,71	23.424,73 ₺
5	Genel Cerrahi 3	160	143,71	22.993,60 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	106	143,71	15.233,26 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	143,71	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	13	143,71	1.868,23 ₺
9	Nöroloji	11	143,71	1.580,81 ₺
10	Dermatoloji	0	143,71	0,00 ₺
11	Göz	57	143,71	8.191,47 ₺
12	Dahiliye 1	0	143,71	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	143,71	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	145	143,71	20.837,95 ₺
15	Plastik Cerrahi	36	143,71	5.173,56 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	92	143,71	13.221,32 ₺
17	Onkoloji	0	143,71	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	143,71	0,00 ₺
19	Üroloji 1	24	143,71	3.449,04 ₺
20	Üroloji 2	29	143,71	4.167,59 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	63	143,71	9.053,73 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	143,71	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	54	143,71	7.760,34 ₺
	Toplam	**1.156**		**166.124,00 ₺**

3.2.2.3.4. Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Radyoloji servisinde toplam 714 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 89.697,36 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 125,63 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak radyoloji servisinin direkt işçilik giderlerini, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 45: Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	125,63	0,00 ₺
2	KBB 2	0	125,63	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	25	125,63	3.140,75 ₺
4	Genel Cerrahi 2	21	125,63	2.638,23 ₺
5	Genel Cerrahi 3	26	125,63	3.266,38 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	88	125,63	11.055,44 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	125,63	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	125,63	0,00 ₺
9	Nöroloji	7	125,63	879,41 ₺
10	Dermatoloji	0	125,63	0,00 ₺
11	Göz	0	125,63	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	117	125,63	14.698,71 ₺
13	Dahiliye 2	106	125,63	13.316,78 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	125,63	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	125,63	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	202	125,63	25.377,26 ₺
17	Onkoloji	11	125,63	1.381,93 ₺
18	Psikiyatri	0	125,63	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	125,63	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	125,63	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	125,63	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	75	125,63	9.422,25 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	36	125,63	4.522,68 ₺
	Toplam	**714**		**89.697,36 ₺**

3.2.2.3.5. Acil Servisi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Acil serviste toplam 5.831 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 124.648,70 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 21,38 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak acil servis direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 46: Acil Servis Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	33	21,38	705,54 ₺
2	KBB 2	38	21,38	812,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	404	21,38	8.637,52 ₺
4	Genel Cerrahi 2	654	21,38	13.982,52 ₺
5	Genel Cerrahi 3	718	21,38	15.350,84 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	856	21,38	18.301,28 ₺
7	Çocuk Sağlığı	834	21,38	17.830,92 ₺
8	Nöroşurirji	33	21,38	705,54 ₺
9	Nöroloji	77	21,38	1.646,26 ₺
10	Dermatoloji	69	21,38	1.475,22 ₺
11	Göz	53	21,38	1.133,14 ₺
12	Dahiliye 1	557	21,38	11.908,66 ₺
13	Dahiliye 2	563	21,38	12.036,94 ₺
14	Kadın Hastalıkları	324	21,38	6.927,12 ₺
15	Plastik Cerrahi	26	21,38	555,88 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	449	21,38	9.599,62 ₺
17	Onkoloji	0	21,38	0,00 ₺
18	Psikiyatri	11	21,38	235,18 ₺
19	Üroloji 1	16	21,38	342,08 ₺
20	Üroloji 2	20	21,38	427,60 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	30	21,38	641,40 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	55	21,38	1.175,90 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	15	21,38	320,70 ₺
	Toplam	**5.831**		**124.648,70 ₺**

3.2.2.3.6. Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Ameliyathanede toplam 6.760 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 116.847,55 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 17,29 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak ameliyathane direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 47: Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	114	17,29	1.971,06 ₺
2	KBB 2	135	17,29	2.334,15 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1031	17,29	17.825,99 ₺
4	Genel Cerrahi 2	967	17,29	16.719,43 ₺
5	Genel Cerrahi 3	883	17,29	15.267,07 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	384	17,29	6.639,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	17,29	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	101	17,29	1.746,29 ₺
9	Nöroloji	50	17,29	864,50 ₺
10	Dermatoloji	65	17,29	1.123,85 ₺
11	Göz	493	17,29	8.523,97 ₺
12	Dahiliye 1	379	17,29	6.552,91 ₺
13	Dahiliye 2	391	17,29	6.760,39 ₺
14	Kadın Hastalıkları	578	17,29	9.993,62 ₺
15	Plastik Cerrahi	99	17,29	1.711,71 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	424	17,29	7.330,96 ₺
17	Onkoloji	165	17,29	2.852,85 ₺
18	Psikiyatri	0	17,29	0,00 ₺
19	Üroloji 1	31	17,29	535,99 ₺
20	Üroloji 2	24	17,29	414,96 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	274	17,29	4.737,46 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	17,29	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	172	17,29	2.973,88 ₺
	Toplam	**6.760**		**116.847,55 ₺**

3.2.2.3.7. Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Kan bankasında toplam 595 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 11.654,26 TL'yi hasta sayısına

bölersek; hasta başına maliyet 19,59 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak kan bankası direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 48: Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	14	19,59	274,26 ₺
2	KBB 2	12	19,59	235,08 ₺
3	Genel Cerrahi 1	90	19,59	1.763,10 ₺
4	Genel Cerrahi 2	83	19,59	1.625,97 ₺
5	Genel Cerrahi 3	76	19,59	1.488,84 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	39	19,59	764,01 ₺
7	Çocuk Sağlığı	4	19,59	78,36 ₺
8	Nöroşurirji	8	19,59	156,72 ₺
9	Nöroloji	0	19,59	0,00 ₺
10	Dermatoloji	8	19,59	156,72 ₺
11	Göz	0	19,59	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	38	19,59	744,42 ₺
13	Dahiliye 2	39	19,59	764,01 ₺
14	Kadın Hastalıkları	51	19,59	999,09 ₺
15	Plastik Cerrahi	11	19,59	215,49 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	40	19,59	783,60 ₺
17	Onkoloji	19	19,59	372,21 ₺
18	Psikiyatri	0	19,59	0,00 ₺
19	Üroloji 1	4	19,59	78,36 ₺
20	Üroloji 2	1	19,59	19,59 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	29	19,59	568,11 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	19,59	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	29	19,59	568,11 ₺
	Toplam	**595**		**11.654,26 ₺**

3.2.2.3.8. Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Endoskopi servisinde toplam 259 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 12.348,80 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 47,68 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak endoskopi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 49: Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	18	47,68	858,24 ₺
2	KBB 2	17	47,68	810,56 ₺
3	Genel Cerrahi 1	13	47,68	619,84 ₺
4	Genel Cerrahi 2	15	47,68	715,20 ₺
5	Genel Cerrahi 3	14	47,68	667,52 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	10	47,68	476,80 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	47,68	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	47,68	0,00 ₺

9	Nöroloji	0	47,68	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	47,68	0,00 ₺
11	Göz	0	47,68	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	43	47,68	2.050,24 ₺
13	Dahiliye 2	46	47,68	2.193,28 ₺
14	Kadın Hastalıkları	10	47,68	476,80 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	47,68	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	47,68	0,00 ₺
17	Onkoloji	24	47,68	1.144,32 ₺
18	Psikiyatri	0	47,68	0,00 ₺
19	Üroloji 1	3	47,68	143,04 ₺
20	Üroloji 2	0	47,68	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	47,68	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	28	47,68	1.335,04 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	18	47,68	858,24 ₺
	Toplam	**259**		**12.348,80 ₺**

3.2.2.3.9. Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Biyokimya servisinde toplam 367 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 48.057,80 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 130,95 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak biyokimya direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 50: Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	18	130,95	2.357,10 ₺
2	KBB 2	14	130,95	1.833,30 ₺
3	Genel Cerrahi 1	26	130,95	3.404,70 ₺
4	Genel Cerrahi 2	25	130,95	3.273,75 ₺
5	Genel Cerrahi 3	33	130,95	4.321,35 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	15	130,95	1.964,25 ₺
7	Çocuk Sağlığı	10	130,95	1.309,50 ₺
8	Nöroşurirji	4	130,95	523,80 ₺
9	Nöroloji	0	130,95	0,00 ₺
10	Dermatoloji	8	130,95	1.047,60 ₺
11	Göz	0	130,95	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	50	130,95	6.547,50 ₺
13	Dahiliye 2	40	130,95	5.238,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	19	130,95	2.488,05 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	130,95	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	130,95	0,00 ₺
17	Onkoloji	39	130,95	5.107,05 ₺
18	Psikiyatri	0	130,95	0,00 ₺
19	Üroloji 1	10	130,95	1.309,50 ₺
20	Üroloji 2	15	130,95	1.964,25 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	130,95	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	24	130,95	3.142,80 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	17	130,95	2.226,15 ₺
	Toplam	**367**		**48.057,80 ₺**

3.2.2.3.10. Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Mikrobiyoloji servisinde toplam 86 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 27.986,21 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 325,42 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak mikrobiyoloji direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 51: Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	325,42	0,00 ₺
2	KBB 2	0	325,42	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	0	325,42	0,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	325,42	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	325,42	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	325,42	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	8	325,42	2.603,36 ₺
8	Nöroşurirji	0	325,42	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	325,42	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	325,42	0,00 ₺
11	Göz	0	325,42	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	21	325,42	6.833,82 ₺
13	Dahiliye 2	17	325,42	5.532,14 ₺
14	Kadın Hastalıkları	15	325,42	4.881,30 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	325,42	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	325,42	0,00 ₺
17	Onkoloji	7	325,42	2.277,94 ₺
18	Psikiyatri	0	325,42	0,00 ₺
19	Üroloji 1	8	325,42	2.603,36 ₺
20	Üroloji 2	10	325,42	3.254,20 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	325,42	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	325,42	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	325,42	0,00 ₺
	Toplam	**86**		**27.986,21 ₺**

3.2.2.3.11. Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Patoloji servisinde toplam 7 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 17.036,65 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 2.433,81 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak patoloji direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 52: Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	2.433,81	0,00 ₺
2	KBB 2	0	2.433,81	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	3	2.433,81	7.301,43 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	2.433,81	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	2.433,81	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	2.433,81	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	2.433,81	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	2.433,81	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	2.433,81	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	2.433,81	0,00 ₺
11	Göz	0	2.433,81	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	2.433,81	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	2.433,81	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	2.433,81	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	2.433,81	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	2.433,81	0,00 ₺
17	Onkoloji	4	2.433,81	9.735,24 ₺
18	Psikiyatri	0	2.433,81	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	2.433,81	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	2.433,81	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	2.433,81	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	2.433,81	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	2.433,81	0,00 ₺
	Toplam	**7**		**17.036,65 ₺**

3.2.2.3.12. Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Laboratuvar servisinde toplam 919 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan 73.318,72 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 79,78 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak laboratuvar direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 53: Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	2	79,78	159,56 ₺
2	KBB 2	3	79,78	239,34 ₺
3	Genel Cerrahi 1	135	79,78	10.770,30 ₺
4	Genel Cerrahi 2	123	79,78	9.812,94 ₺
5	Genel Cerrahi 3	132	79,78	10.530,96 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	7	79,78	558,46 ₺
7	Çocuk Sağlığı	187	79,78	14.918,86 ₺
8	Nöroşurirji	13	79,78	1.037,14 ₺
9	Nöroloji	25	79,78	1.994,50 ₺
10	Dermatoloji	0	79,78	0,00 ₺
11	Göz	0	79,78	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	76	79,78	6.063,28 ₺
13	Dahiliye 2	96	79,78	7.658,88 ₺
14	Kadın Hastalıkları	75	79,78	5.983,50 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	79,78	0,00 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	79,78	0,00 ₺
17	Onkoloji	1	79,78	79,78 ₺
18	Psikiyatri	4	79,78	319,12 ₺
19	Üroloji 1	20	79,78	1.595,60 ₺
20	Üroloji 2	17	79,78	1.356,26 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	79,78	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	79,78	239,34 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	79,78	0,00 ₺
	Toplam	**919**		**73.318,72 ₺**

Yukarıda yapılan işlemler sonucunda ikinci dağıtım tamamlanmıştır. İkinci dağıtım sonucunda esas hizmet üretimi gider yerlerinde oluşan maliyetler, aşağıdaki gider dağıtım tablosunda belirtilmiştir.

Tablo 54: Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Fizik Tedavi	Anestezi 1	Anestezi 2	Radyoloji	Acil Servis	Ameliyathane	Kan Bankası	Endoskopi	Biyokimya	Mikrobiyoloji	Patoloji	Laboratuvar	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	0,00 ₺	726,56 ₺	612,57 ₺	0,00 ₺	295,02 ₺	2.096,46 ₺	435,26 ₺	1.443,42 ₺	752,04 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	48,42 ₺	**6.409,75 ₺**
2	KBB 2	0,00 ₺	917,76 ₺	670,91 ₺	0,00 ₺	339,72 ₺	2.482,65 ₺	373,08 ₺	1.363,23 ₺	584,92 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	72,63 ₺	**6.804,90 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	2.591,25 ₺	4.932,96 ₺	4.638,03 ₺	1.965,50 ₺	3.611,76 ₺	18.960,09 ₺	2.798,10 ₺	1.042,47 ₺	1.086,28 ₺	0,00 ₺	5.696,04 ₺	3.268,35 ₺	**50.590,83 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	3.731,40 ₺	4.665,28 ₺	4.754,71 ₺	1.651,02 ₺	5.846,76 ₺	17.783,13 ₺	2.580,47 ₺	1.202,85 ₺	1.044,50 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	2.977,83 ₺	**46.237,95 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	3.005,85 ₺	4.550,56 ₺	4.667,20 ₺	2.044,12 ₺	6.418,92 ₺	16.238,37 ₺	2.362,84 ₺	1.122,66 ₺	1.378,74 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	3.195,72 ₺	**44.984,98 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	1.243,80 ₺	4.206,40 ₺	3.092,02 ₺	6.918,56 ₺	7.652,64 ₺	7.061,76 ₺	1.212,51 ₺	801,90 ₺	626,70 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	169,47 ₺	**32.985,76 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	7.455,96 ₺	0,00 ₺	124,36 ₺	0,00 ₺	417,80 ₺	1.391,68 ₺	0,00 ₺	4.527,27 ₺	**13.917,07 ₺**
8	Nöroşurirji	0,00 ₺	650,08 ₺	379,21 ₺	0,00 ₺	295,02 ₺	1.857,39 ₺	248,72 ₺	0,00 ₺	167,12 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	314,73 ₺	**3.912,27 ₺**
9	Nöroloji	0,00 ₺	305,92 ₺	320,87 ₺	550,34 ₺	688,38 ₺	919,50 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	605,25 ₺	**3.390,26 ₺**
10	Dermatoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	616,86 ₺	1.195,35 ₺	248,72 ₺	0,00 ₺	334,24 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**2.395,17 ₺**
11	Göz	0,00 ₺	2.026,72 ₺	1.662,69 ₺	0,00 ₺	473,82 ₺	9.066,27 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**13.229,50 ₺**
12	Dahiliye 1	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	9.198,54 ₺	4.979,58 ₺	6.969,81 ₺	1.181,42 ₺	3.448,17 ₺	2.089,00 ₺	3.653,16 ₺	0,00 ₺	1.839,96 ₺	**33.359,64 ₺**
13	Dahiliye 2	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	8.333,72 ₺	5.033,22 ₺	7.190,49 ₺	1.212,51 ₺	3.688,74 ₺	1.671,20 ₺	2.957,32 ₺	0,00 ₺	2.324,16 ₺	**32.411,36 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	0,00 ₺	4.894,72 ₺	4.229,65 ₺	0,00 ₺	2.896,56 ₺	10.629,42 ₺	1.585,59 ₺	801,90 ₺	793,82 ₺	2.609,40 ₺	0,00 ₺	1.815,75 ₺	**30.256,81 ₺**
15	Plastik Cerrahi	4.767,90 ₺	956,00 ₺	1.050,12 ₺	0,00 ₺	232,44 ₺	1.820,61 ₺	341,99 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**9.169,06 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	26.223,45 ₺	2.485,60 ₺	2.683,64 ₺	15.881,24 ₺	4.014,06 ₺	7.797,36 ₺	1.243,60 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**60.328,95 ₺**
17	Onkoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	864,82 ₺	0,00 ₺	3.034,35 ₺	590,71 ₺	1.924,56 ₺	1.629,42 ₺	1.217,72 ₺	7.594,72 ₺	24,21 ₺	**16.880,51 ₺**
18	Psikiyatri	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	98,34 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	96,84 ₺	**195,18 ₺**
19	Üroloji 1	0,00 ₺	497,12 ₺	700,08 ₺	0,00 ₺	143,04 ₺	570,09 ₺	124,36 ₺	240,57 ₺	417,80 ₺	1.391,68 ₺	0,00 ₺	484,20 ₺	**4.568,94 ₺**
20	Üroloji 2	0,00 ₺	650,08 ₺	845,93 ₺	0,00 ₺	178,80 ₺	441,36 ₺	31,09 ₺	0,00 ₺	626,70 ₺	1.739,60 ₺	0,00 ₺	411,57 ₺	**4.925,13 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0,00 ₺	1.682,56 ₺	1.837,71 ₺	0,00 ₺	268,20 ₺	5.038,86 ₺	901,61 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**9.728,94 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	5.896,50 ₺	491,70 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	2.245,32 ₺	1.002,72 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	72,63 ₺	**9.708,87 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	4.353,30 ₺	1.606,08 ₺	1.575,18 ₺	2.830,32 ₺	134,10 ₺	3.163,08 ₺	901,61 ₺	1.443,42 ₺	710,26 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**16.717,35 ₺**
	Toplam	**45.919,02 ₺**	**35.758,94 ₺**	**33.716,71 ₺**	**56.131,53 ₺**	**52.156,19 ₺**	**124.300,24 ₺**	**18.496,99 ₺**	**20.768,64 ₺**	**15.335,03 ₺**	**14.960,67 ₺**	**13.290,78 ₺**	**22.247,71 ₺**	**453.082,45 ₺**

Tablo 55: Destek Hizmetleri Gider Yerleri İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Bilgi İşlem	Teknik Hizmetler	Çamaşırhane	Terzihane	Santral	Eczane	Diğer Destek Hizmetleri	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	345,90 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.364,80 ₺**
2	KBB 2	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	322,84 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.341,74 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	392,02 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.410,92 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	438,14 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.457,04 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	415,08 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.433,98 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	92,24 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.111,14 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	1.014,64 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**5.033,54 ₺**
8	Nöroşurirji	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	276,72 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.295,62 ₺**
9	Nöroloji	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	507,32 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.526,22 ₺**
10	Dermatoloji	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	345,90 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.364,80 ₺**
11	Göz	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	461,20 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.480,10 ₺**
12	Dahiliye 1	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	714,86 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.733,76 ₺**
13	Dahiliye 2	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	622,62 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.641,52 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	807,10 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.826,00 ₺**
15	Plastik Cerrahi	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	345,90 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.364,80 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	807,10 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.826,00 ₺**
17	Onkoloji	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	115,30 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.134,20 ₺**
18	Psikiyatri	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	438,14 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.457,04 ₺**
19	Üroloji 1	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	345,90 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.364,80 ₺**
20	Üroloji 2	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	392,02 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.410,92 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	207,54 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.226,44 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	230,60 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.249,50 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	818,19 ₺	566,16 ₺	970,02 ₺	559,64 ₺	138,36 ₺	544,11 ₺	560,78 ₺	**4.157,26 ₺**
	Toplam	**18.818,48 ₺**	**13.021,76 ₺**	**22.310,51 ₺**	**12.871,83 ₺**	**9.780,02 ₺**	**12.514,60 ₺**	**12.897,96 ₺**	**102.215,16 ₺**

Tablo 56: Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Fizik Tedavi	Anestezi 1	Anestezi 2	Radyoloji	Acil Servis	Ameliyathane	Kan Bankası	Endoskopi	Biyokimya	Mikrobiyoloji	Patoloji	Laboratuvar	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	0,00 ₺	3.837,24 ₺	3.017,91 ₺	0,00 ₺	705,54 ₺	1.971,06 ₺	274,26 ₺	858,24 ₺	2.357,10 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	159,56 ₺	**13.180,91 ₺**
2	KBB 2	0,00 ₺	4.847,04 ₺	3.305,33 ₺	0,00 ₺	812,44 ₺	2.334,15 ₺	235,08 ₺	810,56 ₺	1.833,30 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	239,34 ₺	**14.417,24 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	4.714,00 ₺	26.052,84 ₺	22.849,89 ₺	3.140,75 ₺	8.637,52 ₺	17.825,99 ₺	1.763,10 ₺	619,84 ₺	3.404,70 ₺	0,00 ₺	7.301,43 ₺	10.770,30 ₺	**107.080,36 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	6.788,16 ₺	24.639,12 ₺	23.424,73 ₺	2.638,23 ₺	13.982,52 ₺	16.719,43 ₺	1.625,97 ₺	715,20 ₺	3.273,75 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	9.812,94 ₺	**103.620,05 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	5.468,24 ₺	24.033,24 ₺	22.993,60 ₺	3.266,38 ₺	15.350,84 ₺	15.267,07 ₺	1.488,84 ₺	667,52 ₺	4.321,35 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	10.530,96 ₺	**103.388,04 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	2.262,72 ₺	22.215,60 ₺	15.233,26 ₺	11.055,44 ₺	18.301,28 ₺	6.639,36 ₺	764,01 ₺	476,80 ₺	1.964,25 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	558,46 ₺	**79.471,18 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	17.830,92 ₺	0,00 ₺	78,36 ₺	0,00 ₺	1.309,50 ₺	2.603,36 ₺	0,00 ₺	14.918,86 ₺	**36.741,00 ₺**
8	Nöroşurirji	0,00 ₺	3.433,32 ₺	1.868,23 ₺	0,00 ₺	705,54 ₺	1.746,29 ₺	156,72 ₺	0,00 ₺	523,80 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.037,14 ₺	**9.471,04 ₺**
9	Nöroloji	0,00 ₺	1.615,68 ₺	1.580,81 ₺	879,41 ₺	1.646,26 ₺	864,50 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.994,50 ₺	**8.581,16 ₺**
10	Dermatoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.475,22 ₺	1.123,85 ₺	156,72 ₺	0,00 ₺	1.047,60 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**3.803,39 ₺**
11	Göz	0,00 ₺	10.703,88 ₺	8.191,47 ₺	0,00 ₺	1.133,14 ₺	8.523,97 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**28.552,46 ₺**
12	Dahiliye 1	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	14.698,71 ₺	11.908,66 ₺	6.552,91 ₺	744,42 ₺	2.050,24 ₺	6.547,50 ₺	6.833,82 ₺	0,00 ₺	6.063,28 ₺	**55.399,54 ₺**
13	Dahiliye 2	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	13.316,78 ₺	12.036,94 ₺	6.760,39 ₺	764,01 ₺	2.193,28 ₺	5.238,00 ₺	5.532,14 ₺	0,00 ₺	7.658,88 ₺	**53.500,42 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	0,00 ₺	25.850,88 ₺	20.837,95 ₺	0,00 ₺	6.927,12 ₺	9.993,62 ₺	999,09 ₺	476,80 ₺	2.488,05 ₺	4.881,30 ₺	0,00 ₺	5.983,50 ₺	**78.438,31 ₺**
15	Plastik Cerrahi	8.673,76 ₺	5.049,00 ₺	5.173,56 ₺	0,00 ₺	555,88 ₺	1.711,71 ₺	215,49 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**21.379,40 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	47.705,68 ₺	13.127,40 ₺	13.221,32 ₺	25.377,26 ₺	9.599,62 ₺	7.330,96 ₺	783,60 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**117.145,84 ₺**
17	Onkoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.381,93 ₺	0,00 ₺	2.852,85 ₺	372,21 ₺	1.144,32 ₺	5.107,05 ₺	2.277,94 ₺	9.735,24 ₺	79,78 ₺	**22.951,32 ₺**
18	Psikiyatri	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	235,18 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	319,12 ₺	**554,30 ₺**
19	Üroloji 1	0,00 ₺	2.625,48 ₺	3.449,04 ₺	0,00 ₺	342,08 ₺	535,99 ₺	78,36 ₺	143,04 ₺	1.309,50 ₺	2.603,36 ₺	0,00 ₺	1.595,60 ₺	**12.682,45 ₺**
20	Üroloji 2	0,00 ₺	3.433,32 ₺	4.167,59 ₺	0,00 ₺	427,60 ₺	414,96 ₺	19,59 ₺	0,00 ₺	1.964,25 ₺	3.254,20 ₺	0,00 ₺	1.356,26 ₺	**15.037,77 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0,00 ₺	8.886,24 ₺	9.053,73 ₺	0,00 ₺	641,40 ₺	4.737,46 ₺	568,11 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**23.886,94 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	9.422,25 ₺	1.175,90 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.335,04 ₺	3.142,80 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	239,34 ₺	**15.315,33 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	7.919,52 ₺	8.482,32 ₺	7.760,34 ₺	4.522,68 ₺	320,70 ₺	2.973,88 ₺	568,11 ₺	858,24 ₺	2.226,15 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**35.631,94 ₺**
	Toplam	**83.530,92 ₺**	**188.836,85 ₺**	**166.124,00 ₺**	**89.697,36 ₺**	**124.648,70 ₺**	**116.847,55 ₺**	**11.654,26 ₺**	**12.348,80 ₺**	**48.057,80 ₺**	**27.986,21 ₺**	**17.036,65 ₺**	**73.318,72 ₺**	**960.087,82 ₺**

3.2.3. Üçüncü Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

Üçüncü dağıtım işlemi sırasında, esas hizmet üretim gider yerlerinde birinci ve ikinci dağıtım sonucu toplanan giderlere ek olarak direkt ilk madde ve malzeme giderleri, direkt işçilik giderleri ve yönetim hizmetleri gider yerleri dağıtımları gerçekleştirilecektir. Dağıtımların gerçekleştirilmesi sonrasında ilgili esas hizmet üretim giderlerinden yararlanan hastalara dağıtılacaktır.

3.2.3.1. Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Uygulamada yararlanılan özel hastanede altı tane yönetim hizmetleri gider yeri bulunmaktadır. Bu gider yerlerinin birinci dağıtım sonucu bulunan giderlerini, doğrudan dağıtım yöntemi kullanılarak üçüncü dağıtımı aşağıda açıklanmıştır.

3.2.3.1.1. İdare Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

İdare gider yeri, hastanenin tüm birimlerine hizmet sunmakta ve hangi bölüme ne kadar hizmet sunduğunun net olarak belirlenmesi oldukça zor olduğundan esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Hastane içerisinde bilindiği gibi 23 esas hizmet üretimi gider yeri bulunmaktadır. Yani idari gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine eşit olarak dağıtılacaktır.

14.506,10 TL / 23 Gider Yeri = 630,70 TL/Gider şeklinde belirlenen gider aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılmıştır.

Tablo 57: İdare Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	630,70 ₺
2	KBB 2	630,70 ₺
3	Genel Cerrahi 1	630,70 ₺
4	Genel Cerrahi 2	630,70 ₺
5	Genel Cerrahi 3	630,70 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	630,70 ₺
7	Çocuk Sağlığı	630,70 ₺
8	Nöroşurirji	630,70 ₺
9	Nöroloji	630,70 ₺
10	Dermatoloji	630,70 ₺
11	Göz	630,70 ₺
12	Dahiliye 1	630,70 ₺
13	Dahiliye 2	630,70 ₺
14	Kadın Hastalıkları	630,70 ₺
15	Plastik Cerrahi	630,70 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	630,70 ₺

17	Onkoloji	630,70 ₺
18	Psikiyatri	630,70 ₺
19	Üroloji 1	630,70 ₺
20	Üroloji 2	630,70 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	630,70 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	630,70 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	630,70 ₺
	Toplam	**14.506,10 ₺**

3.2.3.1.2. Personel İşleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Personel işleri, hastane çalışanlarının maaş, döner sermaye, izin gibi işlemlerinin sağlanmasını ve takibini yapan birimdir. Personel işleri gider yerinde birinci dağıtım sonucunda toplanan giderleri dağıtırken en uygun dağıtım anahtarı personel sayısıdır. Bu nedenle esas hizmet gider yerlerindeki personel sayısını olan 424 personele, personel işleri giderleri dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 10.078,84 TL / 424 personel = 23,77 TL/personel. Bulduğumuz bu dağıtım oranını kullanarak esas hizmet üretimi gider yerindeki personel sayısı ile bulduğumuz dağıtım oranını çarparak, yapılan dağıtım aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 58: Personel İşleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Dağıtılan Gider**
1	KBB 1	15	23,77	356,55 ₺
2	KBB 2	14	23,77	332,78 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	23,77	404,09 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	23,77	451,63 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	23,77	427,86 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	23,77	95,08 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	23,77	1.045,88 ₺
8	Nöroşurirji	12	23,77	285,24 ₺
9	Nöroloji	22	23,77	522,94 ₺
10	Dermatoloji	15	23,77	356,55 ₺
11	Göz	20	23,77	475,40 ₺
12	Dahiliye 1	31	23,77	736,87 ₺
13	Dahiliye 2	27	23,77	641,79 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	23,77	831,95 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	23,77	356,55 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	23,77	831,95 ₺
17	Onkoloji	5	23,77	118,85 ₺
18	Psikiyatri	19	23,77	451,63 ₺
19	Üroloji 1	15	23,77	356,55 ₺
20	Üroloji 2	17	23,77	404,09 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	9	23,77	213,93 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	10	23,77	237,70 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6	23,77	142,62 ₺
	Toplam	**424**		**10.078,84 ₺**

3.2.3.1.3. Bütçe ve Mali İşler Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Bütçe ve mali işler gider yeri, yaptığı hizmetleri hastanenin tüm birimlerine sunmaktadır. Bu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar sunulduğu, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bütçe ve mali işler gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 25.846,63 TL / 23 = 1.123,77 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 59: Bütçe ve Mali İşler Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	1.123,77 ₺
2	KBB 2	1.123,77 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1.123,77 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.123,77 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.123,77 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.123,77 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.123,77 ₺
8	Nöroşurirji	1.123,77 ₺
9	Nöroloji	1.123,77 ₺
10	Dermatoloji	1.123,77 ₺
11	Göz	1.123,77 ₺
12	Dahiliye 1	1.123,77 ₺
13	Dahiliye 2	1.123,77 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.123,77 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.123,77 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.123,77 ₺
17	Onkoloji	1.123,77 ₺
18	Psikiyatri	1.123,77 ₺
19	Üroloji 1	1.123,77 ₺
20	Üroloji 2	1.123,77 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.123,77 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	1.123,77 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1.123,77 ₺
	Toplam	**25.846,63 ₺**

3.2.3.1.4. Hasta İşlemleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Hasta işlemleri gider yeri, hastaların, hastaneye başvuruları, ilgili sosyal güvenlik kuruluşundan onay alınması, hastane kayıtlarının yapılması gibi işlemleri yürütmektedir. Bu nedenle hasta işlemleri maliyetlerini dağıtırken toplam hasta sayısı dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanede birinci dağıtım sonrası hasta işlemleri gider yerinde toplanan 16.498,66 TL olan

maliyeti, esas hizmet üretim gider yerinde yatan hasta ve poliklinik hasta sayıları toplamı olan 63.144 hastaya dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 16.498,66 TL / 63.144 hasta = 0,26 TL/Hasta Sayısı. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 60: Hasta İşlemleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	2.732	0,26	710,32 ₺
2	KBB 2	3.076	0,26	799,76 ₺
3	Genel Cerrahi 1	2.458	0,26	639,08 ₺
4	Genel Cerrahi 2	2.018	0,26	524,68 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.699	0,26	441,74 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	684	0,26	177,84 ₺
7	Çocuk Sağlığı	3.920	0,26	1.019,20 ₺
8	Nöroşurirji	2.125	0,26	552,50 ₺
9	Nöroloji	4.095	0,26	1.064,70 ₺
10	Dermatoloji	3.696	0,26	960,96 ₺
11	Göz	5.307	0,26	1.379,82 ₺
12	Dahiliye 1	10.229	0,26	2.659,54 ₺
13	Dahiliye 2	845	0,26	219,70 ₺
14	Kadın Hastalıkları	4.221	0,26	1.097,46 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.099	0,26	285,74 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	4.447	0,26	1.156,22 ₺
17	Onkoloji	459	0,26	119,34 ₺
18	Psikiyatri	300	0,26	78,00 ₺
19	Üroloji 1	2.392	0,26	621,92 ₺
20	Üroloji 2	2.003	0,26	520,78 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	2.081	0,26	541,06 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	2.485	0,26	646,10 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	773	0,26	200,98 ₺
	Toplam	**63.144**		**16.498,66 ₺**

3.2.3.1.5. Sağlık Kurulu Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Sağlık kurulu gider yerinin sunduğu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar pay verildiği, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Sağlık kurulu gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 9.931,45 TL / 23 = 431,80 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 61: Sağlık Kurulu Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	431,80 ₺
2	KBB 2	431,80 ₺

3	Genel Cerrahi 1	431,80 ₺
4	Genel Cerrahi 2	431,80 ₺
5	Genel Cerrahi 3	431,80 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	431,80 ₺
7	Çocuk Sağlığı	431,80 ₺
8	Nöroşurirji	431,80 ₺
9	Nöroloji	431,80 ₺
10	Dermatoloji	431,80 ₺
11	Göz	431,80 ₺
12	Dahiliye 1	431,80 ₺
13	Dahiliye 2	431,80 ₺
14	Kadın Hastalıkları	431,80 ₺
15	Plastik Cerrahi	431,80 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	431,80 ₺
17	Onkoloji	431,80 ₺
18	Psikiyatri	431,80 ₺
19	Üroloji 1	431,80 ₺
20	Üroloji 2	431,80 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	431,80 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	431,80 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	431,80 ₺
	Toplam	**9.931,45 ₺**

3.2.3.1.6. Diğer Yönetim Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Diğer gider yerlerinin sunduğu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar pay verildiği, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Diğer gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 16.315,71 TL / 23 = 709,38 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 62: Diğer Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Toplam Gider**
1	KBB 1	709,38 ₺
2	KBB 2	709,38 ₺
3	Genel Cerrahi 1	709,38 ₺
4	Genel Cerrahi 2	709,38 ₺
5	Genel Cerrahi 3	709,38 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	709,38 ₺
7	Çocuk Sağlığı	709,38 ₺
8	Nöroşurirji	709,38 ₺
9	Nöroloji	709,38 ₺
10	Dermatoloji	709,38 ₺
11	Göz	709,38 ₺
12	Dahiliye 1	709,38 ₺
13	Dahiliye 2	709,38 ₺
14	Kadın Hastalıkları	709,38 ₺
15	Plastik Cerrahi	709,38 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	709,38 ₺
17	Onkoloji	709,38 ₺
18	Psikiyatri	709,38 ₺
19	Üroloji 1	709,38 ₺
20	Üroloji 2	709,38 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	709,38 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	709,38 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	709,38 ₺
	Toplam	**16.315,71₺**

3.2.3.2. Hastane Direkt Giderlerinin Belirlenmesi

Hastane işletmelerindeki hizmet üretimi sonucunda ortaya çıkan mamülü sağlığına kavuşturulmuş insan olarak kabul edersek; direkt gider kavramını da hastanın sağlığına kavuşturulurken yapılmış ve her hastaya doğrudan yüklenebilen maliyetler olarak tanımlamak mümkündür. Bu durumda direkt giderler; direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik giderlerinden oluşmaktadır.

Direkt ilk madde ve malzemeler hasta maliyetine doğrudan yüklenebilen ve her hasta için ne kadar tüketildiği kolayca bulunabilen maliyetlerdir. Çalışmada her bir esas hizmet gider yerinde kullanılan ilaç, tıbbi sarf tüketimlerini direkt ilk madde ve malzeme olarak kabul edilmiştir. Bu ilaç tüketimlerini belirlemek için her bir esas üretim gider yerinde tedavi gören her hasta için hasta fişlerinin kullanılması sağlanmıştır. Böylece kullanılan ilaç ve tıbbi sarf maliyetleri hesaplanabilmektedir. Bu hesaplama aşağıda belirtilmiş olan tabloda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Tablo 63: Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**İlaç ve Tıbbi Sarf Giderleri**
1	KBB 1	13.713,69 ₺
2	KBB 2	8.890,86 ₺
3	Genel Cerrahi 1	32.171,72 ₺
4	Genel Cerrahi 2	37.158,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	28.543,10 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4.825,82 ₺
7	Çocuk Sağlığı	25.643,35 ₺
8	Nöroşurirji	32.381,29 ₺
9	Nöroloji	32.936,25 ₺
10	Dermatoloji	5.354,35 ₺
11	Göz	11.132,34 ₺
12	Dahiliye 1	47.031,21 ₺
13	Dahiliye 2	25.069,26 ₺
14	Kadın Hastalıkları	18.712,13 ₺
15	Plastik Cerrahi	19.183,80 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	26.451,13 ₺
17	Onkoloji	6.159,22 ₺
18	Psikiyatri	1.653,73 ₺
19	Üroloji 1	15.794,47 ₺

20	Üroloji 2	12.033,23 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	257.735,33 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	257.819,31 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	10.844,46 ₺
	Toplam	**931.238,05 ₺**

Aşağıdaki tabloda birinci ve ikinci dağıtım sonucu Esas hizmet üretim gider yerlerinde toplanan giderler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 64: Birinci, İkinci ve Üçüncü Dağıtım Sonuçları

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci Dağıtımdan Gelen	İkinci Dağıtımdan Gelen	Üçüncü Dağıtımdan Gelen	Toplam
1	KBB 1	42.872,69 ₺	23.955,46 ₺	17.676,21 ₺	**84.504,36 ₺**
2	KBB 2	39.185,67 ₺	25.563,88 ₺	12.919,05 ₺	**77.668,60 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	50.204,12 ₺	162.082,11 ₺	36.110,54 ₺	**248.396,77 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	52.484,40 ₺	154.315,04 ₺	41.029,96 ₺	**247.829,40 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	47.232,01 ₺	152.807,00 ₺	32.308,35 ₺	**232.347,36 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	24.987,99 ₺	116.568,08 ₺	7.994,39 ₺	**149.550,46 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	54.072,55 ₺	55.691,61 ₺	30.604,08 ₺	**140.368,24 ₺**
8	Nöroşurirji	37.287,44 ₺	17.678,93 ₺	36.114,68 ₺	**91.081,05 ₺**
9	Nöroloji	35.589,29 ₺	16.497,64 ₺	37.419,54 ₺	**89.506,47 ₺**
10	Dermatoloji	36.929,51 ₺	10.563,36 ₺	9.567,51 ₺	**57.060,38 ₺**
11	Göz	48.130,58 ₺	46.262,06 ₺	15.883,21 ₺	**110.275,85 ₺**
12	Dahiliye 1	58.867,95 ₺	93.492,94 ₺	53.323,27 ₺	**205.684,16 ₺**
13	Dahiliye 2	49.423,11 ₺	90.553,30 ₺	28.826,40 ₺	**168.802,81 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	123.669,77 ₺	113.521,12 ₺	23.537,19 ₺	**260.728,08 ₺**
15	Plastik Cerrahi	49.664,41 ₺	34.913,26 ₺	22.721,74 ₺	**107.299,41 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	48.865,26 ₺	182.300,79 ₺	31.334,95 ₺	**262.501,00 ₺**
17	Onkoloji	61.225,38 ₺	43.966,03 ₺	9.293,06 ₺	**114.484,47 ₺**
18	Psikiyatri	33.266,17 ₺	5.206,52 ₺	5.079,01 ₺	**43.551,70 ₺**
19	Üroloji 1	34.465,94 ₺	21.616,19 ₺	19.668,59 ₺	**75.750,72 ₺**
20	Üroloji 2	31.423,41 ₺	24.373,82 ₺	15.853,75 ₺	**71.650,98 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	48.495,15 ₺	37.842,32 ₺	261.385,97 ₺	**347.723,44 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	51.363,72 ₺	29.273,70 ₺	261.598,76 ₺	**342.236,18 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	30.856,33 ₺	56.506,55 ₺	14.083,71 ₺	**101.446,59 ₺**
	Toplam	**1.090.562,85 ₺**	**1.515.385,43 ₺**	**1.024.415,44 ₺**	**3.630.363,72 ₺**

Bilindiği gibi üçüncü dağıtım, esas hizmet üretim gider yerlerinde toplanan giderlerin ilgili gider yerinde üretilen mamüllere dağıtılmasıdır. Çalışmanın önceki bölümlerinde belirtildiği üzere hastane işletmelerinde mamül, tedavi gören hasta olarak kabul edilmektedir.

Hastane işletmelerinde tedavi gören hastaların bir kısmı yatan hasta bir kısmı, poliklinik hastasıdır. Çalışmamızda esas hizmet üretim gider yerlerinde tedavi olan, yatan hasta ve poliklinik hasta birim maliyetleri bir arada hesaplanmış ve birim ortalama hasta maliyeti bulunmuştur.

3.2.3.3. Hastane Birim Hasta Maliyeti

Üçüncü dağıtım sırasında, her bir esas hizmet üretim gider yerinde toplanan giderleri, ilgili serviste tedavi gören yatan ve poliklinik hasta sayısına bölerek bir hastanın ortalama birim maliyetleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 65: Yatan ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyeti Tablosu

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci, İkinci ve Üçüncü Dağıtım Toplamı	Poliklinik Hasta Sayısı	Birim Hasta Maliyeti
1	KBB 1	84.504,36 ₺	2.757	**30,65 ₺**
2	KBB 2	77.668,60 ₺	3.051	**25,46 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	248.396,77 ₺	2.399	**103,54 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	247.829,40 ₺	2.026	**122,32 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	232.347,36 ₺	1.684	**137,97 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	149.550,46 ₺	611	**244,76 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	140.368,24 ₺	3.951	**35,53 ₺**
8	Nöroşurirji	91.081,05 ₺	2.287	**39,83 ₺**
9	Nöroloji	89.506,47 ₺	4.194	**21,34 ₺**
10	Dermatoloji	57.060,38 ₺	3.556	**16,05 ₺**
11	Göz	110.275,85 ₺	5.689	**19,38 ₺**
12	Dahiliye 1	205.684,16 ₺	10.337	**19,90 ₺**
13	Dahiliye 2	168.802,81 ₺	913	**184,89 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	260.728,08 ₺	3.860	**67,55 ₺**
15	Plastik Cerrahi	107.299,41 ₺	1.176	**91,24 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	262.501,00 ₺	4.261	**61,61 ₺**
17	Onkoloji	114.484,47 ₺	565	**202,63 ₺**
18	Psikiyatri	43.551,70 ₺	411	**105,97 ₺**
19	Üroloji 1	75.750,72 ₺	2.349	**32,25 ₺**
20	Üroloji 2	71.650,98 ₺	1.932	**37,09 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	347.723,44 ₺	2.073	**167,74 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	342.236,18 ₺	2.460	**139,12 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	101.446,59 ₺	781	**129,89 ₺**
	Toplam	**3.630.363,72 ₺**	**63.323**	**57,33 ₺**

3.3. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE DİYARBAKIR İLİ BİR ÖZEL HASTANE MALİYET DAĞITIMI

3.3.1. Birinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

Hastanede ortaya çıkan gider türleri, dağıtım anahtarları kullanılarak gider yerlerine yüklenecektir. Bu nedenle öncelikle gider türleri ve bu gider türlerine ait dağıtım anahtarları aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Giderlerin nasıl ortaya çıktıkları her gider türü dağıtılmadan önce açıklanacaktır. Dağıtım anahtarlarını kullanarak her bir gider türünde ortaya çıkan bu giderleri, gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 66: Dönem Giderleri

	Gider Türleri	Dağıtım Anahtarları	Giderler (TL/Ay)
1	Bakım ve Onarım Giderleri		270.666,68 ₺
A	Klima Bakımı	Klima Sayısı	40.000,00 ₺
B	Teknik Hizmetler	Gider Yeri Sayısı	87.333,34 ₺
C	Biomedikal Bakımı	Gider Yeri Sayısına Eşit	143.333,34 ₺
2	Amortisman Giderleri		359.330,22 ₺
A	Bina Amortismanı	Metre Küp	95.546,26 ₺
B	Demirbaş Amortismanı	120 Ay (10 Yıl)	48.176,16 ₺
C	Cihaz Amortismanı	60 Ay (5Yıl)	215.607,80 ₺
3	Telefon	Personel Sayısı	23.575,00 ₺
4	Elektrik	Metre Kare	138.345,60 ₺
5	Doğalgaz	Metre Kare	188.728,00 ₺
6	Temizlik	Metre Kare	546.666,66 ₺
7	Güvenlik	Personel Sayısı	173.134,96 ₺
8	Yemek	Personel ve diğerleri	751.637,44 ₺
9	Otomasyon ve Fatura	Personel Sayısı	437.002,76₺

Bakım ve onarım, temizlik, güvenlik, yemekhane, otomasyon ve faturalama hizmetlerini, hastane dışından çeşitli firmalar gerçekleştirmektedir. Söz konusu hizmetleri gerçekleştiren firmalar, sundukları bu hizmetler karşılığında hastaneyi faturalandırmaktadır. Bu nedenle yukarıda anılan giderler, "*gider yeri*" kavramına uymamakta, gider türü olarak ifade edilmektedir.

3.3.1.1. Bakım ve Onarım Giderlerinin Dağıtımı

Bu bölümde incelemenin gerçekleştirildiği özel hastanede bakım ve onraım giderlerinin dağıtımı gerçekleştirilecektir. Bakım ve onraım giderleri; klima bakım, teknik hizmet ve biyomedikal cihaz bakım olarak sınıflandırılmıştır.

3.3.1.1.1. Klima Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması

Klima bakım maliyetlerinin dağıtılmasında hastane yönetiminin, bakımı gerçekleştiren firma ile yaptığı anlaşma gereği bir yıllık bakım ücreti 480.000 TL'dir. Yaptığımız çalışma aylık maliyetler bazında yapıldığı için 480.000 TL / 12 ay = 40.000 TL/ay olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte klima bakımını gerçekleştiren firmadan alınan bilgiye göre hastane içerisinde 160 klima olduğu öğrenilmiştir. Her bölüme ait Klima sayısı ile her bölüme ait klima bakım maliyeti aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 67: Klima Bakım Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Klima Sayısı	Birim Maliyet	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	2	250,00	500,00 ₺
2	KBB 2	1	250,00	250,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1	250,00	250,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	4	250,00	1.000,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	3	250,00	750,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1	250,00	250,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1	250,00	250,00 ₺
8	Nöroşuririji	1	250,00	250,00 ₺
9	Nöroloji	2	250,00	500,00 ₺
10	Dermatoloji	1	250,00	250,00 ₺
11	Göz	1	250,00	250,00 ₺
12	Dahiliye 1	4	250,00	1.000,00 ₺
13	Dahiliye 2	3	250,00	750,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	7	250,00	1.750,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	5	250,00	1.250,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	5	250,00	1.250,00 ₺
17	Onkoloji	1	250,00	250,00 ₺
18	Psikiyatri	4	250,00	1.000,00 ₺
19	Üroloji 1	1	250,00	250,00 ₺
20	Üroloji 2	1	250,00	250,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	5	250,00	1.250,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	250,00	750,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1	250,00	250,00 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	1	250,00	250,00 ₺
2	Anestezi 1	1	250,00	250,00 ₺
3	Anestezi 2	1	250,00	250,00 ₺
4	Radyoloji	9	250,00	2.250,00 ₺
5	Acil	10	250,00	2.500,00 ₺
6	Ameliyathane	28	250,00	7.000,00 ₺
7	Kan Bankası	5	250,00	1.250,00 ₺
8	Endoskopi	1	250,00	250,00 ₺
9	Biyokimya	1	250,00	250,00 ₺
10	Mikrobiyoloji	1	250,00	250,00 ₺
11	Patoloji	4	250,00	1.000,00 ₺
12	Laboratuvar	5	250,00	1.250,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	**5**	250,00	1.250,00 ₺
2	Personel İşleri	**1**	250,00	250,00 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	**11**	250,00	2.750,00 ₺
4	Hasta İşlemleri	**2**	250,00	500,00 ₺
5	Sağlık Kurulu	**1**	250,00	250,00 ₺
6	Diğer	**2**	250,00	500,00 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	**1**	250,00	250,00 ₺
2	Teknik Hizmetler	**2**	250,00	500,00 ₺
3	Çamaşırhane	**0**	250,00	0,00 ₺
4	Terzihane	**1**	250,00	250,00 ₺
5	Santral	**1**	250,00	250,00 ₺
6	Eczane	**7**	250,00	1.750,00 ₺
7	Diğer	**1**	250,00	250,00 ₺
	Toplam	**160**		**40.000,00 ₺**

3.3.1.1.2. Teknik Hizmet Maliyetlerinin Dağıtılması

Teknik hizmetler, hastane içerisinde yer alan elektrik, su, tesisat ve benzerlerinin tamir ve bakımını yapmaktadır. Bu giderler, çok çeşitte ve çok farklı olan pek çok maliyet unsurunun birleşmesinden oluşmuştur. Bu nedenle teknik hizmet maliyetlerinden her gider yerinin yararlanma oranını bulmak oldukça zor olduğu için gider yerlerine eşit düzeyde dağıtımı yapılmıştır. Teknik hizmet maliyetleri, hastane dışından bir firma ile anlaşma yapılarak o firma tarafından sunulmaktadır. Teknik hizmetlerin bir yıllık payı yapılan anlaşmaya göre 1.048.000 TL'dir. Bu yıllık tutarı, bir aylık tutara dönüştürürsek her ay için 1.048.000 TL / 12 ay = 87.333,34 TL/ay olarak hesaplanmaktadır. Çalışmamızda yer alan 48 gider yerine bu tatardan pay verirsek; her bölüme düşen teknik hizmet maliyeti 87.333,34 TL / 48 bölüm = 1.819,44 TL / Bölüm olarak hesaplanmaktadır. Bu tutar, her bölümde için teknik hizmet bakım maliyetini ifade etmektedir. Her bölüme ait teknik hizmet maliyeti aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 68: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	1.819,44 ₺
2	KBB 2	1.819,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1.819,44 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.819,44 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.819,44 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.819,44 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.819,44 ₺
8	Nöroşurirji	1.819,44 ₺
9	Nöroloji	1.819,44 ₺
10	Dermatoloji	1.819,44 ₺
11	Göz	1.819,44 ₺
12	Dahiliye 1	1.819,44 ₺
13	Dahiliye 2	1.819,44 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.819,44 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.819,44 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.819,44 ₺
17	Onkoloji	1.819,44 ₺
18	Psikiyatri	1.819,44 ₺
19	Üroloji 1	1.819,44 ₺
20	Üroloji 2	1.819,44 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.819,44 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	1.819,44 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1.819,44 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	
1	Fizik Tedavi	1.819,44 ₺
2	Anestezi 1	1.819,44 ₺
3	Anestezi 2	1.819,44 ₺
4	Radyoloji	1.819,44 ₺
5	Acil	1.819,44 ₺
6	Ameliyathane	1.819,44 ₺

7	Kan Bankası	1.819,44 ₺
8	Endoskopi	1.819,44 ₺
9	Biyokimya	1.819,44 ₺
10	Mikrobiyoloji	1.819,44 ₺
11	Patoloji	1.819,44 ₺
12	Laboratuvar	1.819,44 ₺
	Yönetim Gider Yerleri	
1	İdare	1.819,44 ₺
2	Personel İşleri	1.819,44 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	1.819,44 ₺
4	Hasta İşlemleri	1.819,44 ₺
5	Sağlık Kurulu	1.819,44 ₺
6	Diğer	1.819,44 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri	
1	Bilgi İşlem	1.819,44 ₺
2	Teknik Hizmetler	1.819,44 ₺
3	Çamaşırhane	1.819,44 ₺
4	Terzihane	1.819,44 ₺
5	Santral	1.819,44 ₺
6	Eczane	1.819,44 ₺
7	Diğer	1.819,44 ₺
	Toplam	**87.333,34 ₺**

3.3.1.1.3. Biyomedikal Cihaz Bakım Maliyetlerinin Dağıtılması

Biyomedikal cihazların bakım ve kalibrasyonu, doğru teşhis ve tedavinin yapılabilmesi için oldukça önemlidir. Uygulamada yararlanılan hastanede biyomedikal cihazların bakım ve kalibrasyon maliyeti hastane dışından çeşitli firmalara yapılan anlaşma ile verilmiştir. Bu anlaşmaların yıllık toplam maliyeti 1.720.000 TL olarak tespit edilmiştir. Çalışmamız ay bazında yapıldığı için bu tutarı her aya paylaştırdığımızda bir aylık maliyet; 1.720.000 TL / 12 ay = 143.333,33 TL / ay olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tutarı dağıtmak için uygun bir dağıtım anahtarı olarak, biyomedikal cihazların bulunduğu gider yerleri sayısı esas alınacaktır. Biyomedikal cihazlar Esas Hizmet Üretim Gider Yeri ve Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerinde bulunmaktadır. Uygulamada yararlanılan hastanede Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri sayısı 23 adet ve Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri sayısı ise 12 adettir. Bu durumda toplam 35 adet gider yerinde biyomedikal cihaz bulunmakta ve bakım ve kalibrasyonu yapılmaktadır. Mart ayına düşen 143.333,33 TL tutarındaki maliyeti bu 35 gider yerine dağıtırsak:

143.333,33 TL / 35 adet gider yeri = 4.095,24 TL / Gider yeri

Her bölüme düşen biyomedikal cihaz bakım ve kalibrasyon maliyetleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 69: Teknik Hizmet Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	4.095,24 ₺
2	KBB 2	4.095,24 ₺
3	Genel Cerrahi 1	4.095,24 ₺
4	Genel Cerrahi 2	4.095,24 ₺
5	Genel Cerrahi 3	4.095,24 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4.095,24 ₺
7	Çocuk Sağlığı	4.095,24 ₺
8	Nöroşurirji	4.095,24 ₺
9	Nöroloji	4.095,24 ₺
10	Dermatoloji	4.095,24 ₺
11	Göz	4.095,24 ₺
12	Dahiliye 1	4.095,24 ₺
13	Dahiliye 2	4.095,24 ₺
14	Kadın Hastalıkları	4.095,24 ₺
15	Plastik Cerrahi	4.095,24 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	4.095,24 ₺
17	Onkoloji	4.095,24 ₺
18	Psikiyatri	4.095,24 ₺
19	Üroloji 1	4.095,24 ₺
20	Üroloji 2	4.095,24 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	4.095,24 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	4.095,24 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	4.095,24 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	
1	Fizik Tedavi	4.095,24 ₺
2	Anestezi 1	4.095,24 ₺
3	Anestezi 2	4.095,24 ₺
4	Radyoloji	4.095,24 ₺
5	Acil	4.095,24 ₺
6	Ameliyathane	4.095,24 ₺
7	Kan Bankası	4.095,24 ₺
8	Endoskopi	4.095,24 ₺
9	Biyokimya	4.095,24 ₺
10	Mikrobiyoloji	4.095,24 ₺
11	Patoloji	4.095,24 ₺
12	Laboratuvar	4.095,24 ₺
	Toplam	**143.333,33 ₺**

3.3.1.2. Amortisman Giderlerinin Dağıtımı

Bu bölümde incelemenin gerçekleştirildiği özel hastanede amortisman giderlerinin dağıtımı gerçekleştirilecektir. Amortisman giderleri; bina, demirbaş ve biyomedikal cihaz olarak sınıflandırılmıştır.

3.3.1.2.1. Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtımı

Hastane binasının amortisman giderinin hesaplanmasında her bölümün hastane yönetimi tarafından verilen alan ölçülerinden hastanenin toplam 24.520 m²

alana sahip olduğu anlaşılmıştır. İşletme bilançosuna dayanılarak hastane binasının toplam değerinin 57.327.760,00 TL olduğu belirlenmiştir. Bina kullanım süresinin tahmini 50 yıl olduğu varsayımına dayanılarak ve normal amortisman yöntemi ile bir yıllık bina amortismanının; 57.327.760,00 TL / 50 yıl = 1.146.555,20 TL / yıl olduğu hesaplanmıştır. Çalışmanın aylık veriler baz alınarak yapıldığı hatırlanılırsa aylık amortisman tutarının; 1.146.555,20 TL / 12 ay = 95.546,27 TL / ay olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan bu aylık amortisman tutarı aşağıdaki tabloda her bölüme paylaştırılmıştır. Bulunan aylık amortisman rakamı hastanenin toplam metrekare miktarına bölündüğünde dağıtım oranı 3,89666 olarak belirlenmiştir.

Tablo 70: Bina Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Alan ($m^{2)}$	Dağıtım Oranı	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	470	3,89666	1.831,43 ₺
2	KBB 2	480	3,89666	1.870,40 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	3,89666	2.431,52 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	3,89666	2.084,71 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	3,89666	1.815,84 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	3,89666	2.240,58 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	3,89666	1.305,38 ₺
8	Nöroşurirji	255	3,89666	993,65 ₺
9	Nöroloji	214	3,89666	833,89 ₺
10	Dermatoloji	310	3,89666	1.207,96 ₺
11	Göz	390	3,89666	1.519,70 ₺
12	Dahiliye 1	405	3,89666	1.578,15 ₺
13	Dahiliye 2	375	3,89666	1.461,25 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	3,89666	14.191,64 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	3,89666	1.433,97 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	3,89666	1.722,32 ₺
17	Onkoloji	385	3,89666	1.500,21 ₺
18	Psikiyatri	322	3,89666	1.254,72 ₺
19	Üroloji 1	467	3,89666	1.819,74 ₺
20	Üroloji 2	338	3,89666	1.317,07 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	3,89666	3.475,82 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	3,89666	3.623,89 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	3,89666	2.895,22 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	3,89666	2.080,82 ₺
2	Anestezi 1	336	3,89666	1.309,28 ₺
3	Anestezi 2	318	3,89666	1.239,14 ₺
4	Radyoloji	1246	3,89666	4.855,24 ₺
5	Acil	1312	3,89666	5.112,42 ₺
6	Ameliyathane	3336	3,89666	12.999,26 ₺
7	Kan Bankası	420	3,89666	1.636,60 ₺
8	Endoskopi	230	3,89666	896,23 ₺
9	Biyokimya	245	3,89666	954,68 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	3,89666	857,27 ₺
11	Patoloji	160	3,89666	623,47 ₺
12	Laboratuvar	320	3,89666	1.246,93 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	3,89666	545,53 ₺
2	Personel İşleri	110	3,89666	428,63 ₺

3	Bütçe ve Mali İşler	190	3,89666	740,37 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	3,89666	467,60 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	3,89666	272,77 ₺
6	Diğer	155	3,89666	603,98 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	3,89666	1.091,06 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	3,89666	175,35 ₺
3	Çamaşırhane	280	3,89666	1.091,06 ₺
4	Terzihane	80	3,89666	311,73 ₺
5	Santral	65	3,89666	253,28 ₺
6	Eczane	110	3,89666	428,63 ₺
7	Diğer	235	3,89666	915,72 ₺
	Toplam	**24.520**		**95.546,27 ₺**

3.3.1.2.2. Demirbaş Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi

Demirbaş amortisman maliyetlerinin belirlenmesi için işletmenin tutmuş olduğu demirbaş listelerinden yararlamılmıştır. Bu listelere dayanılarak demirbaş envanteri çıkarılmıştır. Daha sonra bu demirbaşların alım maliyetlerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Alım maliyetlerine ulaşılamayan az sayıdaki demirbaşların maliyeti, maliyetine ulaşılan benzer demirbaşların değerlerinden hareketle tahmin edilmiştir. Hesaplamalarda normal amortisman yöntemi kullanılmıştır. Her bir demirbaşın ekonomik ömrünün ne kadar olduğunu tek tek belirlemek oldukça zor olduğundan demirbaşların ortalama ömürleri 10 yıl (120 ay) olarak kabul edilmiştir. Düşünüldüğünde masa, sandalye, yatak, dolap gibi demirbaşların 10 yıl (120 ay) ömre sahip oldukları gerçekçi bir tahmindir. Çalışma aylık maliyetler baz alınarak yapıldığı için 10 yıllık süre aya dönüştürüldüğünde 120 aylık bir zaman yapmaktadır. Normal amortisman yöntemi de her döneme eşit amortisman payı verdiği için her bölümde kullanılmakta olan demirbaşların alım maliyetleri doğrudan 120 aya bölünerek bir aylık amortisman giderine ulaşılmıştır. Bunların sonucunda demirbaşların amortisman giderleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Nöroşurirji servisi, nöroloji servisi ile ortak alanda hizmet sunduğu ve kullanılan demirbaşların aynı olması nedeniyle hesaplanmamış, demirbaş amortisman maliyetleri, nöroloji servisi içinde gösterilmiştir.

Tablo 71: Demirbaş Maliyetleri ve Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Demirbaş Alım Maliyeti**	**Amortisman Gideri (Demirbaş Maliyeti / 120 Ay)**
1	KBB 1	8.947,72 ₺	74,56 ₺
2	KBB 2	7.305,52 ₺	60,88 ₺

3	Genel Cerrahi 1	79.222,41 ₺	660,19 ₺
4	Genel Cerrahi 2	25.925,75 ₺	216,05 ₺
5	Genel Cerrahi 3	22.203,22 ₺	185,03 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	11.380,32 ₺	94,84 ₺
7	Çocuk Sağlığı	114.051,21 ₺	950,43 ₺
8	Nöroşurirji		0,00 ₺
9	Nöroloji	28.299,27 ₺	235,83 ₺
10	Dermatoloji	89.822,02 ₺	748,52 ₺
11	Göz	32.292,91 ₺	269,11 ₺
12	Dahiliye 1	58.561,36 ₺	488,01 ₺
13	Dahiliye 2	43.986,65 ₺	366,56 ₺
14	Kadın Hastalıkları	63.839,12 ₺	531,99 ₺
15	Plastik Cerrahi	51.541,74 ₺	429,51 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	63.264,04 ₺	527,20 ₺
17	Onkoloji	14.645,74 ₺	122,05 ₺
18	Psikiyatri	41.230,56 ₺	343,59 ₺
19	Üroloji 1	62.132,22 ₺	517,77 ₺
20	Üroloji 2	58.235,39 ₺	485,29 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	16.802,58 ₺	140,02 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	33.006,81 ₺	275,06 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	46.352,98 ₺	386,27 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri		0,00 ₺
1	Fizik Tedavi	29.683,83 ₺	247,37 ₺
2	Anestezi 1	138.252,88 ₺	1.152,11 ₺
3	Anestezi 2	138.252,88 ₺	1.152,11 ₺
4	Radyoloji	85.553,82 ₺	712,95 ₺
5	Acil	223.004,52 ₺	1.858,37 ₺
6	Ameliyathane	73.344,50 ₺	611,20 ₺
7	Kan Bankası	40.937,79 ₺	341,15 ₺
8	Endoskopi	26.317,40 ₺	219,31 ₺
9	Biyokimya	61.114,10 ₺	509,28 ₺
10	Mikrobiyoloji	1.922,26 ₺	16,02 ₺
11	Patoloji	20.246,26 ₺	168,72 ₺
12	Laboratuvar	2.639,65 ₺	22,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri		0,00 ₺
1	İdare	76.858,79 ₺	640,49 ₺
2	Personel İşleri	79.546,64 ₺	662,89 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	276.817,23 ₺	2.306,81 ₺
4	Hasta İşlemleri	57.388,16 ₺	478,23 ₺
5	Sağlık Kurulu	7.232,14 ₺	60,27 ₺
6	Diğer	77.489,24 ₺	645,74 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri		0,00 ₺
1	Bilgi İşlem	184.052,07 ₺	1.533,77 ₺
2	Teknik Hizmetler	65.839,42 ₺	548,66 ₺
3	Çamaşırhane	201.805,51 ₺	1.681,71 ₺
4	Terzihane	2.265,75 ₺	18,88 ₺
5	Santral	10.883,14 ₺	90,69 ₺
6	Eczane	17.023,83 ₺	141,87 ₺
7	Diğer	19.047,67 ₺	158,73 ₺
	Toplam	**2.890.569,02 ₺**	**24.088,08 ₺**

3.3.1.2.3. Biyomedikal Cihazların Amortisman Maliyetlerinin Belirlenmesi

Biyomedikal cihazların amortisman maliyetleri belirlenirken bu cihazların bakım ve kalibrasyon ayarlamalarını yapan firmaların verdiği maliyet ve miktar

bilgilerinden yararlanılmıştır. Biyomedikal cihazlar teknolojik cihazlar oldukları için çok çabuk eskimeye uğrayabilmektedirler. Yeni üretilen bir modelin piyasaya çıkması sonucu önceki model eski kabul edilmektedir. Bu nedenle biyomedikal cihazların ekonomik ömürleri VUK'a göre en az süre olan 5 yıl (60 ay) olarak kabul edilmektedir. Hastane içerisinde biyomedikal cihaz bulunmayan Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri ile Destek Hizmet Gider Yerlerine dağıtım yapılmayacaktır. Biyomedikal cihazların amortisman giderleri hesaplanırken bu cihazların kullanıldığı her bir gider yerinde bulunan cihazların alım maliyetleri doğrudan 60 aya bölünerek bir aya düşen amortisman gideri hesaplanacaktır. Böylelikle ay bazında yaptığımız çalışmamıza uygun bir hesaplama gerçekleştirilerek, aylık amortisman tutarlarına ulaşılacaktır. Aşağıdaki tabloda her bir gider yerinde bulunan biyomedikal cihazlara ait alım maliyetleri ile bu maliyetlerin 60 aya bölünerek hesaplanmış aylık amortisman tutarları görülmektedir. Nöroşurirji servisi, nöroloji servisi ile ortak alanda hizmet sunduğu ve kullanılan biyomedikal cihazların aynı olması nedeniyle hesaplanmamış, biyomedikal cihaz amortisman maliyetleri, nöroloji servisi içinde gösterilmiştir.

Tablo 72: Biyomedikal Cihaz Maliyetleri ve Amortisman Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Cihaz Alım Maliyetleri**	**Amortisman Gideri (Cihaz Alım Maliyeti / 60 Ay)**
1	KBB 1	177.234,24 ₺	2.953,90 ₺
2	KBB 2	34.919,78 ₺	582,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	4.704,02 ₺	78,40 ₺
4	Genel Cerrahi 2	22.890,98 ₺	381,52 ₺
5	Genel Cerrahi 3	24.266,30 ₺	404,44 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	16.755,44 ₺	279,26 ₺
7	Çocuk Sağlığı	92.299,54 ₺	1.538,33 ₺
8	Nöroşurirji		
9	Nöroloji	7.391,40 ₺	123,19 ₺
10	Dermatoloji	78.763,40 ₺	1.312,72 ₺
11	Göz	477.988,37 ₺	7.966,47 ₺
12	Dahiliye 1	181.822,26 ₺	3.030,37 ₺
13	Dahiliye 2	12.764,82 ₺	212,75 ₺
14	Kadın Hastalıkları	78.817,93 ₺	1.313,63 ₺
15	Plastik Cerrahi	8.807,63 ₺	146,79 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	20.438,17 ₺	340,64 ₺
17	Onkoloji	1.621.717,59 ₺	27.028,63 ₺
18	Psikiyatri	2.258,29 ₺	37,64 ₺
19	Üroloji 1	270,42 ₺	4,51 ₺
20	Üroloji 2	20.977,28 ₺	349,62 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	4.480,81 ₺	74,68 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	120.607,78 ₺	2.010,13 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	6.912,00 ₺	115,20 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri		
1	Fizik Tedavi	16.101,86 ₺	268,36 ₺

2	Anestezi 1	315.067,94 ₺	5.251,13 ₺
3	Anestezi 2	288.067,94 ₺	4.801,13 ₺
4	Radyoloji	757.565,02 ₺	12.626,08 ₺
5	Acil	89.023,85 ₺	1.483,73 ₺
6	Ameliyathane	1.214.123,60 ₺	20.235,39 ₺
7	Kan Bankası	1.470,88 ₺	24,51 ₺
8	Endoskopi	391.419,02 ₺	6.523,65 ₺
9	Biyokimya	1.208,31 ₺	20,14 ₺
10	Mikrobiyoloji	20.649,23 ₺	344,15 ₺
11	Patoloji	139.663,24 ₺	2.327,72 ₺
12	Laboratuvar	216.784,42 ₺	3.613,07 ₺
	Toplam	**6.468.233,76 ₺**	**107.803,90 ₺**

3.3.1.3. Telefon Giderlerinin Dağıtımı

Telefon giderlerinin dağıtımında, personel sayısı kullanılarak her servise düşen telefon gideri hesaplanmıştır. Çalışmada yararlanılan hastane işletmesinin mart ayı telefon faturası tutarı 23.575,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarı hastanede çalışan toplam personel sayısı olan 850 kişiye böldüğümüzde şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 23.575,00 TL / 850 kişi = 27,74 TL/kişi. Bu dağıtım oranını kullanarak her serviste çalışan personel sayısıyla çarparsak aşağıdaki tabloya ulaşılmaktadır. Telefon giderleri normal işletmelerde 770 hesabına atılıp dağıtımları gerçekleştirilse de hastanelerde bu durum biraz daha farklıdır. Hastanelerde telefon giderleri esas sağlık hizmetlerine ilişkin kullanılmasından dolayı 730 hesabı ile dağıtılmaktadır.

Tablo 73: Telefon Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Personel Birim Maliyet**	**Telefon Gideri**
1	KBB 1	17	27,74	471,58 ₺
2	KBB 2	16	27,74	443,84 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	27,74	471,58 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	27,74	527,06 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	27,74	499,32 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	27,74	110,96 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	27,74	1.220,56 ₺
8	Nöroşurirji	12	27,74	332,88 ₺
9	Nöroloji	22	27,74	610,28 ₺
10	Dermatoloji	15	27,74	416,10 ₺
11	Göz	20	27,74	554,80 ₺
12	Dahiliye 1	33	27,74	915,42 ₺
13	Dahiliye 2	29	27,74	804,46 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	27,74	970,90 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	27,74	416,10 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	27,74	970,90 ₺
17	Onkoloji	5	27,74	138,70 ₺
18	Psikiyatri	19	27,74	527,06 ₺
19	Üroloji 1	12	27,74	332,88 ₺
20	Üroloji 2	12	27,74	332,88 ₺

21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	27,74	305,14 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	27,74	332,88 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	27,74	221,92 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	27,74	443,84 ₺
2	Anestezi 1	41	27,74	1.137,34 ₺
3	Anestezi 2	38	27,74	1.054,12 ₺
4	Radyoloji	27	27,74	748,98 ₺
5	Acil	48	27,74	1.331,52 ₺
6	Ameliyathane	49	27,74	1.359,26 ₺
7	Kan Bankası	5	27,74	138,70 ₺
8	Endoskopi	8	27,74	221,92 ₺
9	Biyokimya	17	27,74	471,58 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	27,74	277,40 ₺
11	Patoloji	6	27,74	166,44 ₺
12	Laboratuvar	26	27,74	721,24 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			0,00 ₺
1	İdare	9	27,74	249,66 ₺
2	Personel İşleri	3	27,74	83,22 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	27,74	776,72 ₺
4	Hasta İşlemleri	21	27,74	582,54 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	27,74	166,44 ₺
6	Diğer	14	27,74	388,36 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	27,74	360,62 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	27,74	305,14 ₺
3	Çamaşırhane	2	27,74	55,48 ₺
4	Terzihane	6	27,74	166,44 ₺
5	Santral	6	27,74	166,44 ₺
6	Eczane	6	27,74	166,44 ₺
7	Diğer	4	27,74	110,96 ₺
	Toplam	**850**		**23.575,00 ₺**

3.3.1.4. Elektrik Giderlerinin Dağıtımı

Elektrik giderlerinin dağıtımında toplam alan dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanenin mart ayı elektrik faturası toplam olarak 138.345,60 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarı hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 138.345,60 TL / 24.520 m² = 5,64 TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen pay aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 74: Elektrik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Alan (m^2)	Dağıtım Oranı	Elektrik Gideri
1	KBB 1	470	5,64	2.650,80 ₺
2	KBB 2	480	5,64	2.707,20 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	5,64	3.519,36 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	5,64	3.017,40 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	5,64	2.628,24 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	5,64	3.243,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	5,64	1.889,40 ₺

8	Nöroşurirji	255	5,64	1.438,20 ₺
9	Nöroloji	214	5,64	1.206,96 ₺
10	Dermatoloji	310	5,64	1.748,40 ₺
11	Göz	390	5,64	2.199,60 ₺
12	Dahiliye 1	405	5,64	2.284,20 ₺
13	Dahiliye 2	375	5,64	2.115,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	5,64	20.540,88 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	5,64	2.075,52 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	5,64	2.492,88 ₺
17	Onkoloji	385	5,64	2.171,40 ₺
18	Psikiyatri	322	5,64	1.816,08 ₺
19	Üroloji 1	467	5,64	2.633,88 ₺
20	Üroloji 2	338	5,64	1.906,32 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	5,64	5.030,88 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	5,64	5.245,20 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	5,64	4.190,52 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	5,64	3.011,76 ₺
2	Anestezi 1	336	5,64	1.895,04 ₺
3	Anestezi 2	318	5,64	1.793,52 ₺
4	Radyoloji	1246	5,64	7.027,44 ₺
5	Acil	1312	5,64	7.399,68 ₺
6	Ameliyathane	3336	5,64	18.815,04 ₺
7	Kan Bankası	420	5,64	2.368,80 ₺
8	Endoskopi	230	5,64	1.297,20 ₺
9	Biyokimya	245	5,64	1.381,80 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	5,64	1.240,80 ₺
11	Patoloji	160	5,64	902,40 ₺
12	Laboratuvar	320	5,64	1.804,80 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	5,64	789,60 ₺
2	Personel İşleri	110	5,64	620,40 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	5,64	1.071,60 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	5,64	676,80 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	5,64	394,80 ₺
6	Diğer	155	5,64	874,20 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	5,64	1.579,20 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	5,64	253,80 ₺
3	Çamaşırhane	280	5,64	1.579,20 ₺
4	Terzihane	80	5,64	451,20 ₺
5	Santral	65	5,64	366,60 ₺
6	Eczane	110	5,64	620,40 ₺
7	Diğer	235	5,64	1.325,40 ₺
	Toplam	**24.520**		**138.345,60 ₺**

3.3.1.5. Doğalgaz Giderlerinin Dağıtımı

Doğalgaz giderlerinin dağıtımında yine toplam alan dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanenin mart ayı doğalgaz faturası toplam olarak 188.728,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar ile hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 188.728,00 TL / 24.520 m² = 7,70

TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen doğalgaz payı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 75: Doğalgaz Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Alan (m^2)	Dağıtım Oranı	Doğalgaz Gideri
1	KBB 1	470	7,70	3.619,00 ₺
2	KBB 2	480	7,70	3.696,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	7,70	4.804,80 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	7,70	4.119,50 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	7,70	3.588,20 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	7,70	4.427,50 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	7,70	2.579,50 ₺
8	Nöroşurirji	255	7,70	1.963,50 ₺
9	Nöroloji	214	7,70	1.647,80 ₺
10	Dermatoloji	310	7,70	2.387,00 ₺
11	Göz	390	7,70	3.003,00 ₺
12	Dahiliye 1	405	7,70	3.118,50 ₺
13	Dahiliye 2	375	7,70	2.887,50 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	7,70	28.043,40 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	7,70	2.833,60 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	7,70	3.403,40 ₺
17	Onkoloji	385	7,70	2.964,50 ₺
18	Psikiyatri	322	7,70	2.479,40 ₺
19	Üroloji 1	467	7,70	3.595,90 ₺
20	Üroloji 2	338	7,70	2.602,60 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	7,70	6.868,40 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	7,70	7.161,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	7,70	5.721,10 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	7,70	4.111,80 ₺
2	Anestezi 1	336	7,70	2.587,20 ₺
3	Anestezi 2	318	7,70	2.448,60 ₺
4	Radyoloji	1246	7,70	9.594,20 ₺
5	Acil	1312	7,70	10.102,40 ₺
6	Ameliyathane	3336	7,70	25.687,20 ₺
7	Kan Bankası	420	7,70	3.234,00 ₺
8	Endoskopi	230	7,70	1.771,00 ₺
9	Biyokimya	245	7,70	1.886,50 ₺
10	Mikrobiyoloji	220	7,70	1.694,00 ₺
11	Patoloji	160	7,70	1.232,00 ₺
12	Laboratuvar	320	7,70	2.464,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	7,70	1.078,00 ₺
2	Personel İşleri	110	7,70	847,00 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	7,70	1.463,00 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	7,70	924,00 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	7,70	539,00 ₺
6	Diğer	155	7,70	1.193,50 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	7,70	2.156,00 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	7,70	346,50 ₺
3	Çamaşırhane	280	7,70	2.156,00 ₺
4	Terzihane	80	7,70	616,00 ₺
5	Santral	65	7,70	500,50 ₺
6	Eczane	110	7,70	847,00 ₺
7	Diğer	235	7,70	1.809,50 ₺
	Toplam	**24.520**		**188.728,00 ₺**

3.3.1.6. Temizlik Giderlerinin Dağıtımı

Temizlik giderlerinin dağıtımında yine uygulamada yararlanılan hastanenin toplam alanı dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Temizlik görevini üstlenen firma faturalarına dayanarak hastanenin 3 aylık temizlik gideri toplam 820.000 TL olarak tespit edilmiştir. Bu tutarı, çalışmamızda baz alınan zaman dilimi olan aylık tutara dönüştürüldüğümde; 820.000 TL / 3 ay = 273.333,33 TL/ay sonucuna ulaşılmaktadır. Mart ayı temizlik gider toplam olarak 273.333,33 TL olarak gerçekleşmitir. Bu tutar ile hastanenin toplam alanı baz alınarak bir dağıtım oranına ulaşırsak; 273.333,33 TL / 24.520 m² = 11,15 TL/m² olmaktadır. Bu dağıtım oranını kullanarak her servise düşen temizlik payı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 76: Temizlik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Alan (m^2)**	**Dağıtım Oranı**	**Temizlik Gideri**
1	KBB 1	470	11,15	5.240,50 ₺
2	KBB 2	480	11,15	5.352,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	624	11,15	6.957,60 ₺
4	Genel Cerrahi 2	535	11,15	5.965,25 ₺
5	Genel Cerrahi 3	466	11,15	5.195,90 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	575	11,15	6.411,25 ₺
7	Çocuk Sağlığı	335	11,15	3.735,25 ₺
8	Nöroşurirji	255	11,15	2.843,25 ₺
9	Nöroloji	214	11,15	2.386,10 ₺
10	Dermatoloji	310	11,15	3.456,50 ₺
11	Göz	390	11,15	4.348,50 ₺
12	Dahiliye 1	405	11,15	4.515,75 ₺
13	Dahiliye 2	375	11,15	4.181,25 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3642	11,15	40.608,30 ₺
15	Plastik Cerrahi	368	11,15	4.103,20 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	442	11,15	4.928,30 ₺
17	Onkoloji	385	11,15	4.292,75 ₺
18	Psikiyatri	322	11,15	3.590,30 ₺
19	Üroloji 1	467	11,15	5.207,05 ₺
20	Üroloji 2	338	11,15	3.768,70 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	892	11,15	9.945,80 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	930	11,15	10.369,50 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	743	11,15	8.284,45 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	534	11,15	5.954,10 ₺
2	Anestezi 1	336	11,15	3.746,40 ₺
3	Anestezi 2	318	11,15	3.545,70 ₺
4	Radyoloji	1246	11,15	13.892,90 ₺
5	Acil	1312	11,15	14.628,80 ₺
6	Ameliyathane	3336	11,15	37.196,40 ₺
7	Kan Bankası	420	11,15	4.683,00 ₺
8	Endoskopi	230	11,15	2.564,50 ₺
9	Biyokimya	245	11,15	2.731,75 ₺

10	Mikrobiyoloji	220	11,15	2.453,00 ₺
11	Patoloji	160	11,15	1.784,00 ₺
12	Laboratuvar	320	11,15	3.568,00 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	140	11,15	1.561,00 ₺
2	Personel İşleri	110	11,15	1.226,50 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	190	11,15	2.118,50 ₺
4	Hasta İşlemleri	120	11,15	1.338,00 ₺
5	Sağlık Kurulu	70	11,15	780,50 ₺
6	Diğer	155	11,15	1.728,25 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	280	11,15	3.122,00 ₺
2	Teknik Hizmetler	45	11,15	501,75 ₺
3	Çamaşırhane	280	11,15	3.122,00 ₺
4	Terzihane	80	11,15	892,00 ₺
5	Santral	65	11,15	724,75 ₺
6	Eczane	110	11,15	1.226,50 ₺
7	Diğer	235	11,15	2.620,25 ₺
	Toplam	**24.520**		**273.333,33 ₺**

3.3.1.7. Güvenlik Giderlerinin Dağıtımı

Güvenlik giderlerinin dağıtımında, personel sayısı kullanılarak her servise düşen güvenlik gideri hesaplanmıştır. Çalışmada yararlanılan hastanenin iki aylık güvenlik gideri bu hizmeti üstelenen firma faturasına dayanılarak 173.134,95 TL olarak belirlenmiştir. Bu tutarı çalışmamızda baz alınan dönem olan aylık tutara dönüştürmek için 2 aya bölersek mart ayında gerçekleşen güvenlik gideri olarak 86.567,48 TL / mart ayı olarak gerçekleşmitir. Bu tutarı hastanede çalışan toplam personel sayısı olan 850 kişiye böldüğümüzde şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 86.567,48 TL / 850 kişi = 101,84 TL/kişi. Bu dağıtım oranını kullanarak her serviste çalışan personel sayısıyla çarparsak aşağıdaki tabloya ulaşılmaktadır.

Tablo 77: Güvenlik Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Personel Sayısı	Personel Birim Maliyet	Güvenlik Gideri
1	KBB 1	17	101,84	1.731,28 ₺
2	KBB 2	16	101,84	1.629,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	101,84	1.731,28 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	101,84	1.934,96 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	101,84	1.833,12 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	101,84	407,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	101,84	4.480,96 ₺
8	Nöroşurirji	12	101,84	1.222,08 ₺
9	Nöroloji	22	101,84	2.240,48 ₺
10	Dermatoloji	15	101,84	1.527,60 ₺
11	Göz	20	101,84	2.036,80 ₺
12	Dahiliye 1	33	101,84	3.360,72 ₺
13	Dahiliye 2	29	101,84	2.953,36 ₺

14	Kadın Hastalıkları	35	101,84	3.564,40 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	101,84	1.527,60 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	101,84	3.564,40 ₺
17	Onkoloji	5	101,84	509,20 ₺
18	Psikiyatri	19	101,84	1.934,96 ₺
19	Üroloji 1	12	101,84	1.222,08 ₺
20	Üroloji 2	12	101,84	1.222,08 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	101,84	1.120,24 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	101,84	1.222,08 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	101,84	814,72 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	101,84	1.629,44 ₺
2	Anestezi 1	41	101,84	4.175,44 ₺
3	Anestezi 2	38	101,84	3.869,92 ₺
4	Radyoloji	27	101,84	2.749,68 ₺
5	Acil	48	101,84	4.888,32 ₺
6	Ameliyathane	49	101,84	4.990,16 ₺
7	Kan Bankası	5	101,84	509,20 ₺
8	Endoskopi	8	101,84	814,72 ₺
9	Biyokimya	17	101,84	1.731,28 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	101,84	1.018,40 ₺
11	Patoloji	6	101,84	611,04 ₺
12	Laboratuvar	26	101,84	2.647,84 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	9	101,84	916,56 ₺
2	Personel İşleri	3	101,84	305,52 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	101,84	2.851,52 ₺
4	Hasta İşlemleri	21	101,84	2.138,64 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	101,84	611,04 ₺
6	Diğer	14	101,84	1.425,76 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	101,84	1.323,92 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	101,84	1.120,24 ₺
3	Çamaşırhane	2	101,84	203,68 ₺
4	Terzihane	6	101,84	611,04 ₺
5	Santral	6	101,84	611,04 ₺
6	Eczane	6	101,84	611,04 ₺
7	Diğer	4	101,84	407,36 ₺
	Toplam	**850**		**86.567,48 ₺**

3.3.1.8. Yemek Giderlerinin Dağıtımı

Çalışmada yararlanılan hastanede bir günde üç öğün yemek hizmeti sunulmaktadır. Yemek hizmeti dışarıdan anlaşılan bir firmadan sağlanmaktadır. Yemek hizmetinden personel, hasta ve hasta refakatçileri yararlanmaktadır. İnceleme dönemini oluşturan 2019 mart atı yemek faturası 375.818,72 TL şeklindedir. Dolayısıyla personel sayısı yanında, hasta ve refakatçi sayısına ulaşmakta önemli bir sorun olmaktadır. Hastane içerisindeki kayıtlardan hasta sayısına ulaşılmıştır; ancak hastanenin büyüklüğü ve karmaşıklığı nedeniyle refakatçi sayısına ulaşılamamıştır. Bu nedenle refakatçi sayısı toplam hasta sayısının belli bir yüzdesi olarak tahmin

edilmiştir. Yine personelin tamamı 3 öğün yemek yememektedir. Bu nedenle ortalama 3 öğün yemek hizmetinden faydalanan personel sayısına ulaşmak için, toplam personel sayısı da 1/3 oranında azaltılmıştır. Böylece 850 olan personel sayısı, 3 öğün yemek hizmetinden faydalanan personele dönüştürülüp yuvarlama yapıldığında yaklaşık 283 personel sayısına ulaşılmıştır. Çalışmanın yapıldığı hastane daha önce söz edildiği gibi 800 yataklı bir hastanedir. Çalışmanın yapıldığı mart ayı içerisinde toplam 2.960 yatan hasta sayısı tespit edilmiştir. Tahmini refakatçi sayısını, yatan hasta sayısının %70'i olarak kabul edilirse 2.072 kişinin de refakatçi olduğu tahmininde bulunulmaktadır. Hasta ve refakatçilerin üç öğün, personelin ise bir öğün yemek yediği kabul edilmektedir. Bir öğünde yenilen yemek sayısına ulaşmak için; indirgenmiş personel sayısı, yatan hasta sayısı ve tahmini refakatçi sayısını toplayarak (283 + 2.960 + 2.072) = 5.315 yemek sayısına ulaşılmaktadır. Hastanede 3 öğün ve 30 gün yemek yenildiği varsayımına dayanarak bir ayda tüketilen yemek sayısına ulaşmak için bir öğünlük yemek sayısı olan 5.315 yemeği, günlük 3 öğün ve aylık 30 gün ile çarparsak; 5.315 x 3 öğün x 30 gün = 478.350 yemek sayısına ulaşılmaktadır. Yemek giderlerini dağıtmak için bir dağıtım oranına ulaşmak amacıyla toplam yemek gideri olan 375.818,72 TL'yi, toplam yemek sayısına bölersek şöyle bir dağıtım oranına ulaşılmaktadır: 375.818,72 TL / 478.350 = 0,785 TL/öğün dağıtım oranına ulaşılmaktadır. Bu dağıtım oranını da kullanarak her bir gider yerine, yemek hizmetinden faydalandıkları ölçüde pay aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 78: Yemek Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Personel Sayısı	İndirgenmiş Personel Sayısı	Yatan Hasta Sayısı	Tahmini Refakatçi Sayısı	Mart Ayı Toplam Yemek Sayısı	Dağıtım Oranı	Yemek Gideri
1	KBB 1	17	6	122	85	19.176	0,785	15.053,16 ₺
2	KBB 2	16	5	116	81	18.228	0,785	14.308,98 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	6	160	112	24.990	0,785	19.617,15 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	6	180	126	28.110	0,785	22.066,35 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	6	160	112	25.020	0,785	19.640,70 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	1	29	20	4.557	0,785	3.577,25 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	15	148	104	23.964	0,785	18.811,74 ₺
8	Nöroşurirji	12	4	148	104	23.004	0,785	18.058,14 ₺
9	Nöroloji	22	7	112	78	17.796	0,785	13.969,86 ₺
10	Dermatoloji	15	5	112	78	17.856	0,785	14.016,96 ₺
11	Göz	20	7	124	87	19.572	0,785	15.364,02 ₺
12	Dahiliye 1	33	11	188	132	29.754	0,785	23.356,89 ₺
13	Dahiliye 2	29	10	160	112	25.350	0,785	19.899,75 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	12	117	82	18.951	0,785	14.876,54 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	5	192	134	29.826	0,785	23.413,41 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	12	120	84	19.410	0,785	15.236,85 ₺
17	Onkoloji	5	2	120	84	18.510	0,785	14.530,35 ₺
18	Psikiyatri	19	6	80	56	12.810	0,785	10.055,85 ₺

19	Üroloji 1	12	4	80	56	12.600	0,785	9.891,00 ₺
20	Üroloji 2	12	4	72	50	11.376	0,785	8.930,16 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	4	120	84	18.690	0,785	14.671,65 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	4	120	84	18.720	0,785	14.695,20 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	3	36	25	5.748	0,785	4.512,18 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri							
1	Fizik Tedavi	16	5	144	101	22.512	0,785	17.671,92 ₺
2	Anestezi 1	41	14	0	0	1.230	0,785	965,55 ₺
3	Anestezi 2	38	13	0	0	1.140	0,785	894,90 ₺
4	Radyoloji	27	9	0	0	810	0,785	635,85 ₺
5	Acil	48	16	0	0	1.440	0,785	1.130,40 ₺
6	Ameliyathane	49	16	0	0	1.470	0,785	1.153,95 ₺
7	Kan Bankası	5	2	0	0	150	0,785	117,75 ₺
8	Endoskopi	8	3	0	0	240	0,785	188,40 ₺
9	Biyokimya	17	6	0	0	510	0,785	400,35 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	3	0	0	270	0,785	211,95 ₺
11	Patoloji	6	2	0	0	180	0,785	141,30 ₺
12	Laboratuvar	26	9	0	0	780	0,785	612,30 ₺
	Yönetim Gider Yerleri							
1	İdare	9	3	0	0	270	0,785	211,95 ₺
2	Personel İşleri	3	1	0	0	90	0,785	70,65 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	9	0	0	840	0,785	659,40 ₺
4	Hasta İşlemleri	21	7	0	0	630	0,785	494,55 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	2	0	0	180	0,785	141,30 ₺
6	Diğer	14	5	0	0	420	0,785	329,70 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri							
1	Bilgi İşlem	13	4	0	0	390	0,785	306,15 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	4	0	0	330	0,785	259,05 ₺
3	Çamaşırhane	2	1	0	0	60	0,785	47,10 ₺
4	Terzihane	6	2	0	0	180	0,785	141,30 ₺
5	Santral	6	2	0	0	180	0,785	141,30 ₺
6	Eczane	6	2	0	0	180	0,785	141,30 ₺
7	Diğer	4	1	0	0	120	0,785	94,20 ₺
	Toplam	**850**	**283**	**2.960**	**2.072**	**478.350**		**375.818,72 ₺**

3.3.1.9. Otomasyon ve Faturalama Maliyetlerinin Dağıtımı

Otomasyon ve faturalama hizmeti, hastanenin bir firmayla yaptığı anlaşma ile gerçekleştirilmektedir. Bu firma, hastane istatistiğini tutmak için faturalama ve otomasyon hizmetlerini gerçekleştirmektedir. Otomasyon ve faturalama maliyetlerini dağıtırken, yatan hasta sayısını baz almamız bu hizmetten yararlanan fakat yatak hizmeti sunmayan bazı yardımcı hizmet üretimi gider yerleri ile yönetim ve destek hizmeti gider yerlerine pay vermememize neden olacağından dağıtım anahtarı olarak yatan hasta sayısı yerine personel sayısı kullanılmıştır. Böylece bu hizmetten yararlanan tüm birimler otomasyon ve faturalama maliyetinden pay alabilmiş olacaktır. Çalışmada yararlanılan hastanede üç aylık otomasyon ve faturalama maliyeti 690.000 TL bu hizmeti yapmak üzere anlaşılan firmanın hastaneye kestiği fatura tutarından belirlenmiştir. Bu tutarı çalışmada baz aldığımız aylık döneme dönüştürmek için 3 aya bölersek her ay için 230.000 TL'lik bir maliyet karşımıza çıkmaktadır. Aylık otomasyon ve faturalama maliyeti olan 230.000 TL'yi her servise dağıtmak için bu tutarı personel sayısına bölersek şöyle bir dağıtım oranına

ulaşılmaktadır: 230.000 TL / 850 personel = 270,59 TL / Personel. Bu dağıtım oranını kullanarak her servisin otomasyondan yararlanma düzeyine göre servislere paylaştırma işlemi aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 79: Otomasyon ve Faturalama Giderlerinin Dağıtılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Personel Sayısı	Personel Birim Maliyet	Güvenlik Gideri
1	KBB 1	17	270,59	4.600,03 ₺
2	KBB 2	16	270,59	4.329,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	270,59	4.600,03 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	270,59	5.141,21 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	270,59	4.870,62 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	270,59	1.082,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	270,59	11.905,96 ₺
8	Nöroşurirji	12	270,59	3.247,08 ₺
9	Nöroloji	22	270,59	5.952,98 ₺
10	Dermatoloji	15	270,59	4.058,85 ₺
11	Göz	20	270,59	5.411,80 ₺
12	Dahiliye 1	33	270,59	8.929,47 ₺
13	Dahiliye 2	29	270,59	7.847,11 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	270,59	9.470,65 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	270,59	4.058,85 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	270,59	9.470,65 ₺
17	Onkoloji	5	270,59	1.352,95 ₺
18	Psikiyatri	19	270,59	5.141,21 ₺
19	Üroloji 1	12	270,59	3.247,08 ₺
20	Üroloji 2	12	270,59	3.247,08 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	270,59	2.976,49 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	270,59	3.247,08 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	270,59	2.164,72 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri			
1	Fizik Tedavi	16	270,59	4.329,44 ₺
2	Anestezi 1	41	270,59	11.094,19 ₺
3	Anestezi 2	38	270,59	10.282,42 ₺
4	Radyoloji	27	270,59	7.305,93 ₺
5	Acil	48	270,59	12.988,32 ₺
6	Ameliyathane	49	270,59	13.258,91 ₺
7	Kan Bankası	5	270,59	1.352,95 ₺
8	Endoskopi	8	270,59	2.164,72 ₺
9	Biyokimya	17	270,59	4.600,03 ₺
10	Mikrobiyoloji	10	270,59	2.705,90 ₺
11	Patoloji	6	270,59	1.623,54 ₺
12	Laboratuvar	26	270,59	7.035,34 ₺
	Yönetim Gider Yerleri			
1	İdare	9	270,59	2.435,31 ₺
2	Personel İşleri	3	270,59	811,77 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	28	270,59	7.576,52 ₺
4	Hasta İşlemleri	21	270,59	5.682,39 ₺
5	Sağlık Kurulu	6	270,59	1.623,54 ₺
6	Diğer	14	270,59	3.788,26 ₺
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri			
1	Bilgi İşlem	13	270,59	3.517,67 ₺
2	Teknik Hizmetler	11	270,59	2.976,49 ₺
3	Çamaşırhane	2	270,59	541,18 ₺
4	Terzihane	6	270,59	1.623,54 ₺
5	Santral	6	270,59	1.623,54 ₺

6	Eczane	6	270,59	1.623,54 ₺
7	Diğer	4	270,59	1.082,36 ₺
	Toplam	**850**		**230.000,00 ₺**

Tüm bu işlemler sonucunda gider türleri, gider yerlerine dağıtılmış, böylece birinci dağıtım tamamlanmıştır. Birinci dağıtım sonucunda her bir gider yerinde oluşan maliyetler aşağıdaki gider dağıtım tablosunda belirtilmiştir.

Tablo 80: Birinci Dağıtım Gider Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Klima Bakım	Teknik Hizmet	Biyomedikal Cihaz Bakım	Bina Amortisman	Demirbaş Amortisman	Biyomedikal Cihaz Amortisman	Telefon	Elektrik	Doğalgaz	Temizlik	Güvenlik	Yemek	Otomasyon	Birinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	500,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.831,43 ₺	74,56 ₺	2.953,90 ₺	471,58 ₺	2.650,80 ₺	3.619,00 ₺	5.240,50 ₺	1.731,28 ₺	15.053,16 ₺	4.600,03 ₺	44.640,92 ₺
2	KBB 2	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.870,40 ₺	60,88 ₺	582,00 ₺	443,84 ₺	2.707,20 ₺	3.696,00 ₺	5.352,00 ₺	1.629,44 ₺	14.308,98 ₺	4.329,44 ₺	41.144,86 ₺
3	Genel Cerrahi 1	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	2.431,52 ₺	660,19 ₺	78,40 ₺	471,58 ₺	3.519,36 ₺	4.804,80 ₺	6.957,60 ₺	1.731,28 ₺	19.617,15 ₺	4.600,03 ₺	51.036,59 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.000,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	2.084,71 ₺	216,05 ₺	381,52 ₺	527,06 ₺	3.017,40 ₺	4.119,50 ₺	5.965,25 ₺	1.934,96 ₺	22.066,35 ₺	5.141,21 ₺	52.368,69 ₺
5	Genel Cerrahi 3	750,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.815,84 ₺	185,03 ₺	404,44 ₺	499,32 ₺	2.628,24 ₺	3.588,20 ₺	5.195,90 ₺	1.833,12 ₺	19.640,70 ₺	4.870,62 ₺	47.326,09 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	2.240,58 ₺	94,84 ₺	279,26 ₺	110,96 ₺	3.243,00 ₺	4.427,50 ₺	6.411,25 ₺	407,36 ₺	3.577,25 ₺	1.082,36 ₺	28.039,04 ₺
7	Çocuk Sağlığı	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.305,38 ₺	950,43 ₺	1.538,33 ₺	1.220,56 ₺	1.889,40 ₺	2.579,50 ₺	3.735,25 ₺	4.480,96 ₺	18.811,74 ₺	11.905,96 ₺	54.582,19 ₺
8	Nöroşurirji	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	993,65 ₺	0,00 ₺		332,88 ₺	1.438,20 ₺	1.963,50 ₺	2.843,25 ₺	1.222,08 ₺	18.058,14 ₺	3.247,08 ₺	36.263,46 ₺
9	Nöroloji	500,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	833,89 ₺	235,83 ₺	123,19 ₺	610,28 ₺	1.206,96 ₺	1.647,80 ₺	2.386,10 ₺	2.240,48 ₺	13.969,86 ₺	5.952,98 ₺	35.622,05 ₺
10	Dermatoloji	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.207,96 ₺	748,52 ₺	1.312,72 ₺	416,10 ₺	1.748,40 ₺	2.387,00 ₺	3.456,50 ₺	1.527,60 ₺	14.016,96 ₺	4.058,85 ₺	37.045,29 ₺
11	Göz	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.519,70 ₺	269,11 ₺	7.966,47 ₺	554,80 ₺	2.199,60 ₺	3.003,00 ₺	4.348,50 ₺	2.036,80 ₺	15.364,02 ₺	5.411,80 ₺	48.838,48 ₺
12	Dahiliye 1	1.000,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.578,15 ₺	488,01 ₺	3.030,37 ₺	915,42 ₺	2.284,20 ₺	3.118,50 ₺	4.515,75 ₺	3.360,72 ₺	23.356,89 ₺	8.929,47 ₺	58.492,16 ₺
13	Dahiliye 2	750,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.461,25 ₺	366,56 ₺	212,75 ₺	804,46 ₺	2.115,00 ₺	2.887,50 ₺	4.181,25 ₺	2.953,36 ₺	19.899,75 ₺	7.847,11 ₺	49.393,67 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.750,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	14.191,64 ₺	531,99 ₺	1.313,63 ₺	970,90 ₺	20.540,88 ₺	28.043,40 ₺	40.608,30 ₺	3.564,40 ₺	14.876,54 ₺	9.470,65 ₺	141.777,01 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.433,97 ₺	429,51 ₺	146,79 ₺	416,10 ₺	2.075,52 ₺	2.833,60 ₺	4.103,20 ₺	1.527,60 ₺	23.413,41 ₺	4.058,85 ₺	47.603,23 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.722,32 ₺	527,20 ₺	340,64 ₺	970,90 ₺	2.492,88 ₺	3.403,40 ₺	4.928,30 ₺	3.564,40 ₺	15.236,85 ₺	9.470,65 ₺	49.822,22 ₺
17	Onkoloji	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.500,21 ₺	122,05 ₺	27.028,63 ₺	138,70 ₺	2.171,40 ₺	2.964,50 ₺	4.292,75 ₺	509,20 ₺	14.530,35 ₺	1.352,95 ₺	60.775,42 ₺
18	Psikiyatri	1.000,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.254,72 ₺	343,59 ₺	37,64 ₺	527,06 ₺	1.816,08 ₺	2.479,40 ₺	3.590,30 ₺	1.934,96 ₺	10.055,85 ₺	5.141,21 ₺	34.095,49 ₺
19	Üroloji 1	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.819,74 ₺	517,77 ₺	4,51 ₺	332,88 ₺	2.633,88 ₺	3.595,90 ₺	5.207,05 ₺	1.222,08 ₺	9.891,00 ₺	3.247,08 ₺	34.636,57 ₺
20	Üroloji 2	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.317,07 ₺	485,29 ₺	349,62 ₺	332,88 ₺	1.906,32 ₺	2.602,60 ₺	3.768,70 ₺	1.222,08 ₺	8.930,16 ₺	3.247,08 ₺	30.326,48 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	3.475,82 ₺	140,02 ₺	74,68 ₺	305,14 ₺	5.030,88 ₺	6.868,40 ₺	9.945,80 ₺	1.120,24 ₺	14.671,65 ₺	2.976,49 ₺	51.773,80 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	750,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	3.623,89 ₺	275,06 ₺	2.010,13 ₺	332,88 ₺	5.245,20 ₺	7.161,00 ₺	10.369,50 ₺	1.222,08 ₺	14.695,20 ₺	3.247,08 ₺	54.846,70 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	2.895,22 ₺	386,27 ₺	115,20 ₺	221,92 ₺	4.190,52 ₺	5.721,10 ₺	8.284,45 ₺	814,72 ₺	4.512,18 ₺	2.164,72 ₺	35.470,98 ₺
	YHÜGY														
1	Fizik Tedavi	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	2.080,82 ₺	247,37 ₺	268,36 ₺	443,84 ₺	3.011,76 ₺	4.111,80 ₺	5.954,10 ₺	1.629,44 ₺	17.671,92 ₺	4.329,44 ₺	45.913,53 ₺
2	Anestezi 1	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.309,28 ₺	1.152,11 ₺	5.251,13 ₺	1.137,34 ₺	1.895,04 ₺	2.587,20 ₺	3.746,40 ₺	4.175,44 ₺	965,55 ₺	11.094,19 ₺	39.478,36 ₺
3	Anestezi 2	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.239,14 ₺	1.152,11 ₺	4.801,13 ₺	1.054,12 ₺	1.793,52 ₺	2.448,60 ₺	3.545,70 ₺	3.869,92 ₺	894,90 ₺	10.282,42 ₺	37.246,24 ₺
4	Radyoloji	2.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	4.855,24 ₺	712,95 ₺	12.626,08 ₺	748,98 ₺	7.027,44 ₺	9.594,20 ₺	13.892,90 ₺	2.749,68 ₺	635,85 ₺	7.305,93 ₺	68.313,93 ₺
5	Acil	2.500,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	5.112,42 ₺	1.858,37 ₺	1.483,73 ₺	1.331,52 ₺	7.399,68 ₺	10.102,40 ₺	14.628,80 ₺	4.888,32 ₺	1.130,40 ₺	12.988,32 ₺	69.338,64 ₺
6	Ameliyathane	7.000,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	12.999,26 ₺	611,20 ₺	20.235,39 ₺	1.359,26 ₺	18.815,04 ₺	25.687,20 ₺	37.196,40 ₺	4.990,16 ₺	1.153,95 ₺	13.258,91 ₺	149.221,45 ₺
7	Kan Bankası	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.636,60 ₺	341,15 ₺	24,51 ₺	138,70 ₺	2.368,80 ₺	3.234,00 ₺	4.683,00 ₺	509,20 ₺	117,75 ₺	1.352,95 ₺	21.571,34 ₺
8	Endoskopi	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	896,23 ₺	219,31 ₺	6.523,65 ₺	221,92 ₺	1.297,20 ₺	1.771,00 ₺	2.564,50 ₺	814,72 ₺	188,40 ₺	2.164,72 ₺	22.826,33 ₺
9	Biyokimya	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	954,68 ₺	509,28 ₺	20,14 ₺	471,58 ₺	1.381,80 ₺	1.886,50 ₺	2.731,75 ₺	1.731,28 ₺	400,35 ₺	4.600,03 ₺	20.852,07 ₺
10	Mikrobiyoloji	250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	857,27 ₺	16,02 ₺	344,15 ₺	277,40 ₺	1.240,80 ₺	1.694,00 ₺	2.453,00 ₺	1.018,40 ₺	211,95 ₺	2.705,90 ₺	16.983,57 ₺
11	Patoloji	1.000,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	623,47 ₺	168,72 ₺	2.327,72 ₺	166,44 ₺	902,40 ₺	1.232,00 ₺	1.784,00 ₺	611,04 ₺	141,30 ₺	1.623,54 ₺	16.495,31 ₺
12	Laboratuvar	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	4.095,24 ₺	1.246,93 ₺	22,00 ₺	3.613,07 ₺	721,24 ₺	1.804,80 ₺	2.464,00 ₺	3.568,00 ₺	2.647,84 ₺	612,30 ₺	7.035,34 ₺	30.900,20 ₺
	YGY														
1	İdare	1.250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	545,53 ₺	640,49 ₺	0,00 ₺	249,66 ₺	789,60 ₺	1.078,00 ₺	1.561,00 ₺	916,56 ₺	211,95 ₺	2.435,31 ₺	11.497,54 ₺
2	Personel İşleri	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	428,63 ₺	662,89 ₺	0,00 ₺	83,22 ₺	620,40 ₺	847,00 ₺	1.226,50 ₺	305,52 ₺	70,65 ₺	811,77 ₺	7.126,02 ₺
3	Bütçe ve Mali İşler	2.750,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	740,37 ₺	2.306,81 ₺	0,00 ₺	776,72 ₺	1.071,60 ₺	1.463,00 ₺	2.118,50 ₺	2.851,52 ₺	659,40 ₺	7.576,52 ₺	24.133,88 ₺
4	Hasta İşlemleri	500,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	467,60 ₺	478,23 ₺	0,00 ₺	582,54 ₺	676,80 ₺	924,00 ₺	1.338,00 ₺	2.138,64 ₺	494,55 ₺	5.682,39 ₺	15.102,19 ₺
5	Sağlık Kurulu	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	272,77 ₺	60,27 ₺	0,00 ₺	166,44 ₺	394,80 ₺	539,00 ₺	780,50 ₺	611,04 ₺	141,30 ₺	1.623,54 ₺	6.659,10 ₺
6	Diğer	500,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	603,98 ₺	645,74 ₺	0,00 ₺	388,36 ₺	874,20 ₺	1.193,50 ₺	1.728,25 ₺	1.425,76 ₺	329,70 ₺	3.788,26 ₺	13.297,19 ₺
	DHGY														
1	Bilgi İşlem	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	1.091,06 ₺	1.533,77 ₺	0,00 ₺	360,62 ₺	1.579,20 ₺	2.156,00 ₺	3.122,00 ₺	1.323,92 ₺	306,15 ₺	3.517,67 ₺	17.059,83 ₺
2	Teknik Hizmetler	500,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	175,35 ₺	548,66 ₺	0,00 ₺	305,14 ₺	253,80 ₺	346,50 ₺	501,75 ₺	1.120,24 ₺	259,05 ₺	2.976,49 ₺	8.806,42 ₺
3	Çamaşırhane	0,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	1.091,06 ₺	1.681,71 ₺	0,00 ₺	55,48 ₺	1.579,20 ₺	2.156,00 ₺	3.122,00 ₺	203,68 ₺	47,10 ₺	541,18 ₺	12.296,85 ₺
4	Terzihane	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	311,73 ₺	18,88 ₺	0,00 ₺	166,44 ₺	451,20 ₺	616,00 ₺	892,00 ₺	611,04 ₺	141,30 ₺	1.623,54 ₺	6.901,57 ₺
5	Santral	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	253,28 ₺	90,69 ₺	0,00 ₺	166,44 ₺	366,60 ₺	500,50 ₺	724,75 ₺	611,04 ₺	141,30 ₺	1.623,54 ₺	6.547,58 ₺
6	Eczane	1.750,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	428,63 ₺	141,87 ₺	0,00 ₺	166,44 ₺	620,40 ₺	847,00 ₺	1.226,50 ₺	611,04 ₺	141,30 ₺	1.623,54 ₺	9.376,16 ₺
7	Diğer	250,00 ₺	1.819,44 ₺	0,00 ₺	915,72 ₺	158,73 ₺	0,00 ₺	110,96 ₺	1.325,40 ₺	1.809,50 ₺	2.620,25 ₺	407,36 ₺	94,20 ₺	1.082,36 ₺	10.593,92 ₺
	Toplam	**40.000,00 ₺**	**87.333,34 ₺**	**107.803,90 ₺**	**95.546,27 ₺**	**24.088,08 ₺**	**143.333,33 ₺**	**23.575,00 ₺**	**138.345,60 ₺**	**188.728,00 ₺**	**273.333,33 ₺**	**86.567,48 ₺**	**375.818,72 ₺**	**230.000,00 ₺**	**1.814.460,66 ₺**

3.3.2. İkinci Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

İkinci dağıtım işlemi sırasında yardımcı hizmet üretim gider yerleri ve destek hizmet gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderleri, esas hizmet üretim gider yerlerine dağıtılacaktır. Aşağıdaki tabloda birinci dağıtım sonucu yardımcı hizmet üretim gider yeri, yönetim hizmet gider yerleri ve destek hizmet gider yerlerinde toplanan giderler ile ikinci dağıtım anahtarları belirtilmektedir.

Tablo 81: İkinci Dağıtımda Kullanılacak Tutarlar ve Dağıtım Anahtarları

	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci Dağıtım Toplam	Dağıtım Anahtarları
1	Fizik Tedavi	46.392,64 ₺	Hasta Sayısı
2	Anestezi 1	39.957,47 ₺	Hasta Sayısı
3	Anestezi 2	37.725,35 ₺	Hasta Sayısı
4	Radyoloji	68.793,04 ₺	Hasta Sayısı
5	Acil	69.817,75 ₺	Hasta Sayısı
6	Ameliyathane	149.700,56 ₺	Hasta Sayısı
7	Kan Bankası	22.050,45 ₺	Hasta Sayısı
8	Endoskopi	23.305,44 ₺	Hasta Sayısı
9	Biyokimya	21.331,18 ₺	Hasta Sayısı
10	Mikrobiyoloji	17.462,68 ₺	Hasta Sayısı
11	Patoloji	16.974,42 ₺	Hasta Sayısı
12	Laboratuvar	31.379,31 ₺	Hasta Sayısı
	Yönetim Gider Yerleri		
1	İdare	11.976,65 ₺	Servis Sayısı
2	Personel İşleri	7.605,13 ₺	Personel Sayısı
3	Bütçe ve Mali İşler	24.612,99 ₺	Servis Sayısı
4	Hasta İşlemleri	15.581,30 ₺	Hasta Sayısı
5	Sağlık Kurulu	7.138,21 ₺	Servis Sayısı
6	Diğer	13.776,30 ₺	Servis Sayısı
	Destek Hizmetleri Gider Yerleri		
1	Bilgi İşlem	17.538,94 ₺	Servis Sayısı
2	Teknik Hizmetler	9.285,53 ₺	Servis Sayısı
3	Çamaşırhane	12.775,96 ₺	Servis Sayısı
4	Terzihane	7.380,68 ₺	Servis Sayısı
5	Santral	7.026,69 ₺	Personel Sayısı
6	Eczane	9.855,27 ₺	Servis Sayısı
7	Diğer	11.073,03 ₺	Servis Sayısı
	Toplam	**700.516,97 ₺**	

Uygulamanın ikinci dağıtım aşamasında doğrudan dağıtım yöntemini kullanarak gider dağıtımı yapılacaktır.

3.3.2.1. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

3.3.2.1.1. Fizik Tedavi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Fizik tedavi servisinde toplam 319 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 46.392,64 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 145,43 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak fizik tedavi servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Fizik tedavi servisinde toplam 443 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 45.919,02 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 103,65 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak fizik tedavi servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 82: Fizik Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	145,43	0,00 ₺
2	KBB 2	0	145,43	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	18	145,43	2.617,74 ₺
4	Genel Cerrahi 2	26	145,43	3.781,18 ₺
5	Genel Cerrahi 3	21	145,43	3.054,03 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	9	145,43	1.308,87 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	145,43	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	145,43	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	145,43	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	145,43	0,00 ₺
11	Göz	0	145,43	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	145,43	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	145,43	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	145,43	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	33	145,43	4.799,19 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	182	145,43	26.468,26 ₺
17	Onkoloji	0	145,43	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	145,43	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	145,43	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	145,43	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	145,43	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	145,43	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	30	145,43	4.362,90 ₺
	Toplam	**319**		**46.392,64 ₺**

3.3.2.1.2. Anestezi 1 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Anestezi 1 Servisinde toplam 673 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 39.957,47 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 59,37 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 1 servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 83: Anestezi 1 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	14	59,37	831,18 ₺
2	KBB 2	17	59,37	1.009,29 ₺
3	Genel Cerrahi 1	93	59,37	5.521,41 ₺
4	Genel Cerrahi 2	88	59,37	5.224,56 ₺
5	Genel Cerrahi 3	86	59,37	5.105,82 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	79	59,37	4.690,23 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	59,37	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	12	59,37	712,44 ₺
9	Nöroloji	6	59,37	356,22 ₺
10	Dermatoloji	0	59,37	0,00 ₺
11	Göz	38	59,37	2.256,06 ₺
12	Dahiliye 1	0	59,37	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	59,37	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	92	59,37	5.462,04 ₺
15	Plastik Cerrahi	18	59,37	1.068,66 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	47	59,37	2.790,39 ₺
17	Onkoloji	0	59,37	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	59,37	0,00 ₺
19	Üroloji 1	9	59,37	534,33 ₺
20	Üroloji 2	12	59,37	712,44 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	32	59,37	1.899,84 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	59,37	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	30	59,37	1.781,10 ₺
	Toplam	**673**		**39.957,47 ₺**

3.3.2.1.3. Anestezi 2 Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Anestezi 2 servisinde toplam 832 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 37.725,35 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 45,34 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 2 servisi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 84: Anestezi 2 Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	16	45,34	725,44 ₺
2	KBB 2	17	45,34	770,78 ₺
3	Genel Cerrahi 1	115	45,34	5.214,10 ₺
4	Genel Cerrahi 2	117	45,34	5.304,78 ₺
5	Genel Cerrahi 3	115	45,34	5.214,10 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	76	45,34	3.445,84 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	45,34	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	9	45,34	408,06 ₺
9	Nöroloji	8	45,34	362,72 ₺
10	Dermatoloji	0	45,34	0,00 ₺
11	Göz	41	45,34	1.858,94 ₺
12	Dahiliye 1	0	45,34	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	45,34	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	104	45,34	4.715,36 ₺
15	Plastik Cerrahi	26	45,34	1.178,84 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	66	45,34	2.992,44 ₺
17	Onkoloji	0	45,34	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	45,34	0,00 ₺
19	Üroloji 1	17	45,34	770,78 ₺
20	Üroloji 2	21	45,34	952,14 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	45	45,34	2.040,30 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	45,34	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	39	45,34	1.768,26 ₺
	Toplam	**832**		**37.725,35 ₺**

3.3.2.1.4. Radyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Radyoloji servisinde toplam 514 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 68.793,04 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 133,84 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak radyoloji servisinin giderlerini, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 85: Radyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	133,84	0,00 ₺
2	KBB 2	0	133,84	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	18	133,84	2.409,12 ₺
4	Genel Cerrahi 2	15	133,84	2.007,60 ₺
5	Genel Cerrahi 3	19	133,84	2.542,96 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	63	133,84	8.431,92 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	133,84	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	133,84	0,00 ₺
9	Nöroloji	5	133,84	669,20 ₺
10	Dermatoloji	0	133,84	0,00 ₺
11	Göz	0	133,84	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	84	133,84	11.242,56 ₺
13	Dahiliye 2	76	133,84	10.171,84 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	133,84	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	133,84	0,00 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	146	133,84	19.540,64 ₺
17	Onkoloji	8	133,84	1.070,72 ₺
18	Psikiyatri	0	133,84	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	133,84	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	133,84	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	133,84	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	54	133,84	7.227,36 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	26	133,84	3.479,84 ₺
	Toplam	**514**		**68.793,04 ₺**

3.3.2.1.5. Acil Servisi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Acil serviste toplam 8.212 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 69.817,75 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 8,50 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak acil servis giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 86: Acil Servis Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	43	8,50	365,50 ₺
2	KBB 2	54	8,50	459,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	569	8,50	4.836,50 ₺
4	Genel Cerrahi 2	921	8,50	7.828,50 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.011	8,50	8.593,50 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.205	8,50	10.242,50 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.174	8,50	9.979,00 ₺
8	Nöroşurirji	46	8,50	391,00 ₺
9	Nöroloji	108	8,50	918,00 ₺
10	Dermatoloji	97	8,50	824,50 ₺
11	Göz	75	8,50	637,50 ₺
12	Dahiliye 1	785	8,50	6.672,50 ₺
13	Dahiliye 2	793	8,50	6.740,50 ₺
14	Kadın Hastalıkları	456	8,50	3.876,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	36	8,50	306,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	632	8,50	5.372,00 ₺
17	Onkoloji	0	8,50	0,00 ₺
18	Psikiyatri	16	8,50	136,00 ₺
19	Üroloji 1	22	8,50	187,00 ₺
20	Üroloji 2	28	8,50	238,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	42	8,50	357,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	78	8,50	663,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	21	8,50	178,50 ₺
	Toplam	**8.212**		**69.817,75 ₺**

3.3.2.1.6. Ameliyathane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Ameliyathanede toplam 4.863 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 149.700,56 TL'yi hasta

sayısına bölersek; hasta başına maliyet 30,78 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak ameliyathane giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 87: Ameliyathane Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	82	30,78	2.523,96 ₺
2	KBB 2	97	30,78	2.985,66 ₺
3	Genel Cerrahi 1	742	30,78	22.838,76 ₺
4	Genel Cerrahi 2	696	30,78	21.422,88 ₺
5	Genel Cerrahi 3	635	30,78	19.545,30 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	276	30,78	8.495,28 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	30,78	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	72	30,78	2.216,16 ₺
9	Nöroloji	36	30,78	1.108,08 ₺
10	Dermatoloji	47	30,78	1.446,66 ₺
11	Göz	355	30,78	10.926,90 ₺
12	Dahiliye 1	273	30,78	8.402,94 ₺
13	Dahiliye 2	281	30,78	8.649,18 ₺
14	Kadın Hastalıkları	416	30,78	12.804,48 ₺
15	Plastik Cerrahi	71	30,78	2.185,38 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	305	30,78	9.387,90 ₺
17	Onkoloji	119	30,78	3.662,82 ₺
18	Psikiyatri	0	30,78	0,00 ₺
19	Üroloji 1	22	30,78	677,16 ₺
20	Üroloji 2	17	30,78	523,26 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	197	30,78	6.063,66 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	30,78	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	124	30,78	3.816,72 ₺
	Toplam	**4.863**		**149.700,56 ₺**

3.3.2.1.7. Kan Bankası Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Kan bankasında toplam 428 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 22.050,45 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 51,52 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak kan bankası giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 88: Kan Bankası Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	9	51,52	463,68 ₺
2	KBB 2	8	51,52	412,16 ₺
3	Genel Cerrahi 1	65	51,52	3.348,80 ₺
4	Genel Cerrahi 2	60	51,52	3.091,20 ₺
5	Genel Cerrahi 3	54	51,52	2.782,08 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	28	51,52	1.442,56 ₺
7	Çocuk Sağlığı	3	51,52	154,56 ₺
8	Nöroşurirji	6	51,52	309,12 ₺

9	Nöroloji	0	51,52	0,00 ₺
10	Dermatoloji	6	51,52	309,12 ₺
11	Göz	0	51,52	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	27	51,52	1.391,04 ₺
13	Dahiliye 2	28	51,52	1.442,56 ₺
14	Kadın Hastalıkları	37	51,52	1.906,24 ₺
15	Plastik Cerrahi	8	51,52	412,16 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	29	51,52	1.494,08 ₺
17	Onkoloji	14	51,52	721,28 ₺
18	Psikiyatri	0	51,52	0,00 ₺
19	Üroloji 1	3	51,52	154,56 ₺
20	Üroloji 2	1	51,52	51,52 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	21	51,52	1.081,92 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	51,52	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	21	51,52	1.081,92 ₺
	Toplam	**428**		**22.050,45 ₺**

3.3.2.1.8. Endoskopi Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Endoskopi servisinde toplam 186 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 23.305,44 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 125,30 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak endoskopi giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 89: Endoskopi Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	13	125,30	1.628,90 ₺
2	KBB 2	12	125,30	1.503,60 ₺
3	Genel Cerrahi 1	9	125,30	1.127,70 ₺
4	Genel Cerrahi 2	11	125,30	1.378,30 ₺
5	Genel Cerrahi 3	10	125,30	1.253,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	7	125,30	877,10 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	125,30	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	125,30	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	125,30	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	125,30	0,00 ₺
11	Göz	0	125,30	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	31	125,30	3.884,30 ₺
13	Dahiliye 2	33	125,30	4.134,90 ₺
14	Kadın Hastalıkları	7	125,30	877,10 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	125,30	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	125,30	0,00 ₺
17	Onkoloji	18	125,30	2.255,40 ₺
18	Psikiyatri	0	125,30	0,00 ₺
19	Üroloji 1	2	125,30	250,60 ₺
20	Üroloji 2	0	125,30	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	125,30	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	20	125,30	2.506,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	13	125,30	1.628,90 ₺
	Toplam	**186**		**23.305,44 ₺**

3.3.2.1.9. Biyokimya Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Biyokimya servisinde toplam 264 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 21.331,18 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 80,80 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak biyokimya giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 90: Biyokimya Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	13	80,80	1.050,40 ₺
2	KBB 2	10	80,80	808,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	19	80,80	1.535,20 ₺
4	Genel Cerrahi 2	17	80,80	1.373,60 ₺
5	Genel Cerrahi 3	24	80,80	1.939,20 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	11	80,80	888,80 ₺
7	Çocuk Sağlığı	7	80,80	565,60 ₺
8	Nöroşurirji	3	80,80	242,40 ₺
9	Nöroloji	0	80,80	0,00 ₺
10	Dermatoloji	6	80,80	484,80 ₺
11	Göz	0	80,80	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	36	80,80	2.908,80 ₺
13	Dahiliye 2	29	80,80	2.343,20 ₺
14	Kadın Hastalıkları	14	80,80	1.131,20 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	80,80	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	80,80	0,00 ₺
17	Onkoloji	28	80,80	2.262,40 ₺
18	Psikiyatri	0	80,80	0,00 ₺
19	Üroloji 1	7	80,80	565,60 ₺
20	Üroloji 2	11	80,80	888,80 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	80,80	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	17	80,80	1.373,60 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	12	80,80	969,60 ₺
	Toplam	**264**		**21.331,18 ₺**

3.3.2.1.10. Mikrobiyoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Mikrobiyoloji servisinde toplam 62 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 17.462,68 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 281,66 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak mikrobiyoloji giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 91: Mikrobiyoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	281,66	0 ₺
2	KBB 2	0	281,66	0 ₺

3	Genel Cerrahi 1	0	281,66	0 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	281,66	0 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	281,66	0 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	281,66	0 ₺
7	Çocuk Sağlığı	6	281,66	1.689,96 ₺
8	Nöroşurirji	0	281,66	0 ₺
9	Nöroloji	0	281,66	0 ₺
10	Dermatoloji	0	281,66	0 ₺
11	Göz	0	281,66	0 ₺
12	Dahiliye 1	15	281,66	4.224,90 ₺
13	Dahiliye 2	12	281,66	3.379,92 ₺
14	Kadın Hastalıkları	11	281,66	3.098,26 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	281,66	0 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	281,66	0 ₺
17	Onkoloji	5	281,66	1.408,30 ₺
18	Psikiyatri	0	281,66	0 ₺
19	Üroloji 1	6	281,66	1.689,96 ₺
20	Üroloji 2	7	281,66	1.971,62 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	281,66	0 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	281,66	0 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	281,66	0 ₺
	Toplam	**62**		**17.462,68 ₺**

3.3.2.1.11. Patoloji Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Patoloji servisinde toplam 5 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 16.974,42 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 3.394,88 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak patoloji giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 92: Patoloji Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	3.394,88	0,00 ₺
2	KBB 2	0	3.394,88	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	2	3.394,88	6.789,76 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	3.394,88	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	3.394,88	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	3.394,88	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	3.394,88	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	3.394,88	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	3.394,88	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	3.394,88	0,00 ₺
11	Göz	0	3.394,88	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	3.394,88	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	3.394,88	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	3.394,88	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	3.394,88	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	3.394,88	0,00 ₺
17	Onkoloji	3	3.394,88	10.184,64 ₺
18	Psikiyatri	0	3.394,88	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	3.394,88	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	3.394,88	0,00 ₺

21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	3.394,88	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	3.394,88	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	3.394,88	0,00 ₺
	Toplam	**5**		**16.974,42 ₺**

3.3.2.1.12. Laboratuvar Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Laboratuvar servisinde toplam 1.010 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan 31.379,31 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 31,07 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak laboratuvar giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 93: Laboratuvar Tedavi Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	2	31,07	62,14 ₺
2	KBB 2	3	31,07	93,21 ₺
3	Genel Cerrahi 1	148	31,07	4.598,36 ₺
4	Genel Cerrahi 2	135	31,07	4.194,45 ₺
5	Genel Cerrahi 3	146	31,07	4.536,22 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	8	31,07	248,56 ₺
7	Çocuk Sağlığı	206	31,07	6.400,42 ₺
8	Nöroşurirji	14	31,07	434,98 ₺
9	Nöroloji	27	31,07	838,89 ₺
10	Dermatoloji	0	31,07	0,00 ₺
11	Göz	0	31,07	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	84	31,07	2.609,88 ₺
13	Dahiliye 2	106	31,07	3.293,42 ₺
14	Kadın Hastalıkları	82	31,07	2.547,74 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	31,07	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	31,07	0,00 ₺
17	Onkoloji	1	31,07	31,07 ₺
18	Psikiyatri	4	31,07	124,28 ₺
19	Üroloji 1	22	31,07	683,54 ₺
20	Üroloji 2	19	31,07	590,33 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	31,07	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	31,07	93,21 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	31,07	0,00 ₺
	Toplam	**1.010**		**31.379,31 ₺**

3.3.2.2. Destek Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Destek hizmetleri gider yeri; bilgi işlem, teknik hizmetler, çamaşırhane, terzihane, santral, eczane ve diğer gider yerlerinden oluşmaktadır.

3.3.2.2.1. Bilgi İşlem Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Bilgi işlem gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bilgi işlem gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 17.538,94 TL / 23 = 762,56 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 94: Bilgi İşlem Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	762,56 ₺
2	KBB 2	762,56 ₺
3	Genel Cerrahi 1	762,56 ₺
4	Genel Cerrahi 2	762,56 ₺
5	Genel Cerrahi 3	762,56 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	762,56 ₺
7	Çocuk Sağlığı	762,56 ₺
8	Nöroşurirji	762,56 ₺
9	Nöroloji	762,56 ₺
10	Dermatoloji	762,56 ₺
11	Göz	762,56 ₺
12	Dahiliye 1	762,56 ₺
13	Dahiliye 2	762,56 ₺
14	Kadın Hastalıkları	762,56 ₺
15	Plastik Cerrahi	762,56 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	762,56 ₺
17	Onkoloji	762,56 ₺
18	Psikiyatri	762,56 ₺
19	Üroloji 1	762,56 ₺
20	Üroloji 2	762,56 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	762,56 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	762,56 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	762,56 ₺
	Toplam	**17.538,94 ₺**

3.3.2.2.2. Teknik Hizmetler Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Teknik hizmetler gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bilgi işlem gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 9.285,53 TL / 23 = 403,72 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 95: Teknik Hizmetler Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	403,72 ₺
2	KBB 2	403,72 ₺
3	Genel Cerrahi 1	403,72 ₺
4	Genel Cerrahi 2	403,72 ₺
5	Genel Cerrahi 3	403,72 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	403,72 ₺
7	Çocuk Sağlığı	403,72 ₺
8	Nöroşurirji	403,72 ₺
9	Nöroloji	403,72 ₺
10	Dermatoloji	403,72 ₺
11	Göz	403,72 ₺
12	Dahiliye 1	403,72 ₺
13	Dahiliye 2	403,72 ₺
14	Kadın Hastalıkları	403,72 ₺
15	Plastik Cerrahi	403,72 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	403,72 ₺
17	Onkoloji	403,72 ₺
18	Psikiyatri	403,72 ₺
19	Üroloji 1	403,72 ₺
20	Üroloji 2	403,72 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	403,72 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	403,72 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	403,72 ₺
	Toplam	**9.285,53 ₺**

3.3.2.2.3. Çamaşırhane Gider Yeri giderlerinin İkinci Dağıtımı

Çamaşırhane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Çamaşırhane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 12.775,96 TL / 23 = 555,48 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 96: Çamaşırhane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	555,48 ₺
2	KBB 2	555,48 ₺
3	Genel Cerrahi 1	555,48 ₺
4	Genel Cerrahi 2	555,48 ₺
5	Genel Cerrahi 3	555,48 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	555,48 ₺
7	Çocuk Sağlığı	555,48 ₺
8	Nöroşurirji	555,48 ₺
9	Nöroloji	555,48 ₺
10	Dermatoloji	555,48 ₺
11	Göz	555,48 ₺
12	Dahiliye 1	555,48 ₺
13	Dahiliye 2	555,48 ₺
14	Kadın Hastalıkları	555,48 ₺

15	Plastik Cerrahi	555,48 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	555,48 ₺
17	Onkoloji	555,48 ₺
18	Psikiyatri	555,48 ₺
19	Üroloji 1	555,48 ₺
20	Üroloji 2	555,48 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	555,48 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	555,48 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	555,48 ₺
	Toplam	**12.775,96 ₺**

3.3.2.2.4. Terzihane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Terzihane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Terzihane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 7.380,68 TL / 23 320,90 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 97: Terzihane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Toplam Gider**
1	KBB 1	320,90 ₺
2	KBB 2	320,90 ₺
3	Genel Cerrahi 1	320,90 ₺
4	Genel Cerrahi 2	320,90 ₺
5	Genel Cerrahi 3	320,90 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	320,90 ₺
7	Çocuk Sağlığı	320,90 ₺
8	Nöroşurirji	320,90 ₺
9	Nöroloji	320,90 ₺
10	Dermatoloji	320,90 ₺
11	Göz	320,90 ₺
12	Dahiliye 1	320,90 ₺
13	Dahiliye 2	320,90 ₺
14	Kadın Hastalıkları	320,90 ₺
15	Plastik Cerrahi	320,90 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	320,90 ₺
17	Onkoloji	320,90 ₺
18	Psikiyatri	320,90 ₺
19	Üroloji 1	320,90 ₺
20	Üroloji 2	320,90 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	320,90 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	320,90 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	320,90 ₺
	Toplam	**7.380,68 ₺**

3.3.2.2.5. Santral Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Santral gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanede esas hizmet üretimi gider yerlerinde çalışan personel sayısı kullanılarak dağıtılacaktır. Santral gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 430 personele sayısı kullanılarak dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 7.026,69 TL / 430 = 16,34 TL/personel. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 98: Santral Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Personel Sayısı	Dağıtım Oranı	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	17	16,34	277,78 ₺
2	KBB 2	16	16,34	261,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	16,34	277,78 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	16,34	310,46 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	16,34	294,12 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	16,34	65,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	16,34	718,96 ₺
8	Nöroşurirji	12	16,34	196,08 ₺
9	Nöroloji	22	16,34	359,48 ₺
10	Dermatoloji	15	16,34	245,10 ₺
11	Göz	20	16,34	326,80 ₺
12	Dahiliye 1	33	16,34	539,22 ₺
13	Dahiliye 2	29	16,34	473,86 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	16,34	571,90 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	16,34	245,10 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	16,34	571,90 ₺
17	Onkoloji	5	16,34	81,70 ₺
18	Psikiyatri	19	16,34	310,46 ₺
19	Üroloji 1	12	16,34	196,08 ₺
20	Üroloji 2	12	16,34	196,08 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	16,34	179,74 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	16,34	196,08 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	16,34	130,72 ₺
	Toplam	**430**		**7.026,69 ₺**

3.3.2.2.6. Eczane Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Eczane gider yerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Eczane gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 9.855,27 TL / 23 = 428,49 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 99: Eczane Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	428,49 ₺
2	KBB 2	428,49 ₺
3	Genel Cerrahi 1	428,49 ₺
4	Genel Cerrahi 2	428,49 ₺
5	Genel Cerrahi 3	428,49 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	428,49 ₺
7	Çocuk Sağlığı	428,49 ₺
8	Nöroşurirji	428,49 ₺
9	Nöroloji	428,49 ₺
10	Dermatoloji	428,49 ₺
11	Göz	428,49 ₺
12	Dahiliye 1	428,49 ₺
13	Dahiliye 2	428,49 ₺
14	Kadın Hastalıkları	428,49 ₺
15	Plastik Cerrahi	428,49 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	428,49 ₺
17	Onkoloji	428,49 ₺
18	Psikiyatri	428,49 ₺
19	Üroloji 1	428,49 ₺
20	Üroloji 2	428,49 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	428,49 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	428,49 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	428,49 ₺
	Toplam	**9.855,27 ₺**

3.3.2.2.7. Diğer Destek Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Diğer destek hizmetleri gider yerlerinin sunduğu hizmetler, hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Diğer destek hizmetleri gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 11.073,03 TL / 23 = 481,44 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 100: Diğer Destek Hizmetleri Giderlerinin İkinci Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	481,44 ₺
2	KBB 2	481,44 ₺
3	Genel Cerrahi 1	481,44 ₺
4	Genel Cerrahi 2	481,44 ₺
5	Genel Cerrahi 3	481,44 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	481,44 ₺
7	Çocuk Sağlığı	481,44 ₺
8	Nöroşurirji	481,44 ₺
9	Nöroloji	481,44 ₺
10	Dermatoloji	481,44 ₺

11	Göz	481,44 ₺
12	Dahiliye 1	481,44 ₺
13	Dahiliye 2	481,44 ₺
14	Kadın Hastalıkları	481,44 ₺
15	Plastik Cerrahi	481,44 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	481,44 ₺
17	Onkoloji	481,44 ₺
18	Psikiyatri	481,44 ₺
19	Üroloji 1	481,44 ₺
20	Üroloji 2	481,44 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	481,44 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	481,44 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	481,44 ₺
	Toplam	**11.073,03 ₺**

3.3.2.3. Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

3.3.2.3.1. Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtımı

Fizik tedavi servisinde toplam 319 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplam işçilik giderleri 104.413,64 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 327,32 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak fizik tedavi servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 101: Fizik Tedavi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	327,32	0,00 ₺
2	KBB 2	0	327,32	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	18	327,32	5.891,76 ₺
4	Genel Cerrahi 2	26	327,32	8.510,32 ₺
5	Genel Cerrahi 3	21	327,32	6.873,72 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	9	327,32	2.945,88 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	327,32	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	327,32	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	327,32	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	327,32	0,00 ₺
11	Göz	0	327,32	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	327,32	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	327,32	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	327,32	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	33	327,32	10.801,56 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	182	327,32	59.572,24 ₺
17	Onkoloji	0	327,32	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	327,32	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	327,32	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	327,32	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	327,32	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	327,32	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	30	327,32	9.819,60 ₺
	Toplam	**319**		**104.413,64 ₺**

3.3.2.3.2. Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Anestezi 1 servisinde toplam 673 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplam işçilik giderleri 236.046,06 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 350,74 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 1 servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 102: Anestezi 1 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	14	350,74	4.910,36 ₺
2	KBB 2	17	350,74	5.962,58 ₺
3	Genel Cerrahi 1	93	350,74	32.618,82 ₺
4	Genel Cerrahi 2	88	350,74	30.865,12 ₺
5	Genel Cerrahi 3	86	350,74	30.163,64 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	79	350,74	27.708,46 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	350,74	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	12	350,74	4.208,88 ₺
9	Nöroloji	6	350,74	2.104,44 ₺
10	Dermatoloji	0	350,74	0,00 ₺
11	Göz	38	350,74	13.328,12 ₺
12	Dahiliye 1	0	350,74	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	350,74	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	92	350,74	32.268,08 ₺
15	Plastik Cerrahi	18	350,74	6.313,32 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	47	350,74	16.484,78 ₺
17	Onkoloji	0	350,74	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	350,74	0,00 ₺
19	Üroloji 1	9	350,74	3.156,66 ₺
20	Üroloji 2	12	350,74	4.208,88 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	32	350,74	11.223,68 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	350,74	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	30	350,74	10.522,20 ₺
	Toplam	**673**		**236.046,06 ₺**

3.3.3.2.3. Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Anestezi 2 servisinde toplam 832 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 207.655,00 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 249,59 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak anestezi 2 servisi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 103: Anestezi 2 Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	16	249,59	3.993,44 ₺
2	KBB 2	17	249,59	4.243,03 ₺
3	Genel Cerrahi 1	115	249,59	28.702,85 ₺
4	Genel Cerrahi 2	117	249,59	29.202,03 ₺
5	Genel Cerrahi 3	115	249,59	28.702,85 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	76	249,59	18.968,84 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	249,59	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	9	249,59	2.246,31 ₺
9	Nöroloji	8	249,59	1.996,72 ₺
10	Dermatoloji	0	249,59	0,00 ₺
11	Göz	41	249,59	10.233,19 ₺
12	Dahiliye 1	0	249,59	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	249,59	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	104	249,59	25.957,36 ₺
15	Plastik Cerrahi	26	249,59	6.489,34 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	66	249,59	16.472,94 ₺
17	Onkoloji	0	249,59	0,00 ₺
18	Psikiyatri	0	249,59	0,00 ₺
19	Üroloji 1	17	249,59	4.243,03 ₺
20	Üroloji 2	21	249,59	5.241,39 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	45	249,59	11.231,55 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	249,59	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	39	249,59	9.734,01 ₺
	Toplam	**832**		**207.655,00 ₺**

3.3.2.3.4. Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Radyoloji servisinde toplam 514 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 167.001,80 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 324,91 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak radyoloji servisinin direkt işçilik giderlerini, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 104: Radyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	324,91	0,00 ₺
2	KBB 2	0	324,91	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	18	324,91	5.848,38 ₺
4	Genel Cerrahi 2	15	324,91	4.873,65 ₺
5	Genel Cerrahi 3	19	324,91	6.173,29 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	63	324,91	20.469,33 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	324,91	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	324,91	0,00 ₺
9	Nöroloji	5	324,91	1.624,55 ₺
10	Dermatoloji	0	324,91	0,00 ₺
11	Göz	0	324,91	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	84	324,91	27.292,44 ₺
13	Dahiliye 2	76	324,91	24.693,16 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	324,91	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	324,91	0,00 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	146	324,91	47.436,86 ₺
17	Onkoloji	8	324,91	2.599,28 ₺
18	Psikiyatri	0	324,91	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	324,91	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	324,91	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	324,91	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	54	324,91	17.545,14 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	26	324,91	8.447,66 ₺
	Toplam	**514**		**167.001,80 ₺**

3.3.2.3.5. Acil Servisi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Acil serviste toplam 8.212 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 170.169,00 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 20,72 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak acil servis direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 105: Acil Servis Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	43	20,72	890,96 ₺
2	KBB 2	54	20,72	1.118,88 ₺
3	Genel Cerrahi 1	569	20,72	11.789,68 ₺
4	Genel Cerrahi 2	921	20,72	19.083,12 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.011	20,72	20.947,92 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.205	20,72	24.967,60 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.174	20,72	24.325,28 ₺
8	Nöroşurirji	46	20,72	953,12 ₺
9	Nöroloji	108	20,72	2.237,76 ₺
10	Dermatoloji	97	20,72	2.009,84 ₺
11	Göz	75	20,72	1.554,00 ₺
12	Dahiliye 1	785	20,72	16.265,20 ₺
13	Dahiliye 2	793	20,72	16.430,96 ₺
14	Kadın Hastalıkları	456	20,72	9.448,32 ₺
15	Plastik Cerrahi	36	20,72	745,92 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	632	20,72	13.095,04 ₺
17	Onkoloji	0	20,72	0,00 ₺
18	Psikiyatri	16	20,72	331,52 ₺
19	Üroloji 1	22	20,72	455,84 ₺
20	Üroloji 2	28	20,72	580,16 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	42	20,72	870,24 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	78	20,72	1.616,16 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	21	20,72	435,12 ₺
	Toplam	**8.212**		**170.169,00 ₺**

3.3.2.3.6. Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Ameliyathanede toplam 4.863 hasta inceleme ayında tedavi görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 146.059,44 TL'yi hasta

sayısına bölersek; hasta başına maliyet 30,03 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak ameliyathane direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 106: Ameliyathane Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	82	30,03	2.462,46 ₺
2	KBB 2	97	30,03	2.912,91 ₺
3	Genel Cerrahi 1	742	30,03	22.282,26 ₺
4	Genel Cerrahi 2	696	30,03	20.900,88 ₺
5	Genel Cerrahi 3	635	30,03	19.069,05 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	276	30,03	8.288,28 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	30,03	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	72	30,03	2.162,16 ₺
9	Nöroloji	36	30,03	1.081,08 ₺
10	Dermatoloji	47	30,03	1.411,41 ₺
11	Göz	355	30,03	10.660,65 ₺
12	Dahiliye 1	273	30,03	8.198,19 ₺
13	Dahiliye 2	281	30,03	8.438,43 ₺
14	Kadın Hastalıkları	416	30,03	12.492,48 ₺
15	Plastik Cerrahi	71	30,03	2.132,13 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	305	30,03	9.159,15 ₺
17	Onkoloji	119	30,03	3.573,57 ₺
18	Psikiyatri	0	30,03	0,00 ₺
19	Üroloji 1	22	30,03	660,66 ₺
20	Üroloji 2	17	30,03	510,51 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	197	30,03	5.915,91 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	30,03	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	124	30,03	3.723,72 ₺
	Toplam	**4.863**		**146.059,44 ₺**

3.3.2.3.7. Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Kan bankasında toplam 428 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 14.567,82 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 34,04 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak kan bankası direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 107: Kan Bankası Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	9	34,04	306,36 ₺
2	KBB 2	8	34,04	272,32 ₺
3	Genel Cerrahi 1	65	34,04	2.212,60 ₺
4	Genel Cerrahi 2	60	34,04	2.042,40 ₺
5	Genel Cerrahi 3	54	34,04	1.838,16 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	28	34,04	953,12 ₺
7	Çocuk Sağlığı	3	34,04	102,12 ₺
8	Nöroşurirji	6	34,04	204,24 ₺

9	Nöroloji	0	34,04	0,00 ₺
10	Dermatoloji	6	34,04	204,24 ₺
11	Göz	0	34,04	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	27	34,04	919,08 ₺
13	Dahiliye 2	28	34,04	953,12 ₺
14	Kadın Hastalıkları	37	34,04	1.259,48 ₺
15	Plastik Cerrahi	8	34,04	272,32 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	29	34,04	987,16 ₺
17	Onkoloji	14	34,04	476,56 ₺
18	Psikiyatri	0	34,04	0,00 ₺
19	Üroloji 1	3	34,04	102,12 ₺
20	Üroloji 2	1	34,04	34,04 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	21	34,04	714,84 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	34,04	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	21	34,04	714,84 ₺
	Toplam	**428**		**14.567,82 ₺**

3.3.2.3.8. Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Endoskopi servisinde toplam 186 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 15.436,00 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 82,99 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak endoskopi direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 108: Endoskopi Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	13	82,99	1.078,87 ₺
2	KBB 2	12	82,99	995,88 ₺
3	Genel Cerrahi 1	9	82,99	746,91 ₺
4	Genel Cerrahi 2	11	82,99	912,89 ₺
5	Genel Cerrahi 3	10	82,99	829,90 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	7	82,99	580,93 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	82,99	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	82,99	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	82,99	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	82,99	0,00 ₺
11	Göz	0	82,99	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	31	82,99	2.572,69 ₺
13	Dahiliye 2	33	82,99	2.738,67 ₺
14	Kadın Hastalıkları	7	82,99	580,93 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	82,99	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	82,99	0,00 ₺
17	Onkoloji	18	82,99	1.493,82 ₺
18	Psikiyatri	0	82,99	0,00 ₺
19	Üroloji 1	2	82,99	165,98 ₺
20	Üroloji 2	0	82,99	0,00 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	82,99	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	20	82,99	1.659,80 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	13	82,99	1.078,87 ₺
	Toplam	**186**		**15.436,00 ₺**

3.3.2.3.9. Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Biyokimya servisinde toplam 264 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 80.142,42 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 303,57 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak biyokimya direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 109: Biyokimya Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	13	303,57	3.946,41 ₺
2	KBB 2	10	303,57	3.035,70 ₺
3	Genel Cerrahi 1	19	303,57	5.767,83 ₺
4	Genel Cerrahi 2	17	303,57	5.160,69 ₺
5	Genel Cerrahi 3	24	303,57	7.285,68 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	11	303,57	3.339,27 ₺
7	Çocuk Sağlığı	7	303,57	2.124,99 ₺
8	Nöroşurirji	3	303,57	910,71 ₺
9	Nöroloji	0	303,57	0,00 ₺
10	Dermatoloji	6	303,57	1.821,42 ₺
11	Göz	0	303,57	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	36	303,57	10.928,52 ₺
13	Dahiliye 2	29	303,57	8.803,53 ₺
14	Kadın Hastalıkları	14	303,57	4.249,98 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	303,57	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	303,57	0,00 ₺
17	Onkoloji	28	303,57	8.499,96 ₺
18	Psikiyatri	0	303,57	0,00 ₺
19	Üroloji 1	7	303,57	2.124,99 ₺
20	Üroloji 2	11	303,57	3.339,27 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	303,57	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	17	303,57	5.160,69 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	12	303,57	3.642,84 ₺
	Toplam	**264**		**80.142,42 ₺**

3.3.2.3.10. Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Mikrobiyoloji servisinde toplam 62 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Birinci dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 34.982,76 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 564,24 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak mikrobiyoloji direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 110: Mikrobiyoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	564,24	0,00 ₺
2	KBB 2	0	564,24	0,00 ₺

3	Genel Cerrahi 1	0	564,24	0,00 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	564,24	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	564,24	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	564,24	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	6	564,24	3.385,44 ₺
8	Nöroşurirji	0	564,24	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	564,24	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	564,24	0,00 ₺
11	Göz	0	564,24	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	15	564,24	8.463,60 ₺
13	Dahiliye 2	12	564,24	6.770,88 ₺
14	Kadın Hastalıkları	11	564,24	6.206,64 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	564,24	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	564,24	0,00 ₺
17	Onkoloji	5	564,24	2.821,20 ₺
18	Psikiyatri	0	564,24	0,00 ₺
19	Üroloji 1	6	564,24	3.385,44 ₺
20	Üroloji 2	7	564,24	3.949,68 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	564,24	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	564,24	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	564,24	0,00 ₺
	Toplam	**62**		**34.982,76 ₺**

3.3.2.3.11. Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Patoloji servisinde toplam 5 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan giderler 63.887,44 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 12.777,49 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak patoloji direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 111: Patoloji Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Toplam Gider
1	KBB 1	0	12.777,49	0,00 ₺
2	KBB 2	0	12.777,49	0,00 ₺
3	Genel Cerrahi 1	2	12.777,49	25.554,98 ₺
4	Genel Cerrahi 2	0	12.777,49	0,00 ₺
5	Genel Cerrahi 3	0	12.777,49	0,00 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	0	12.777,49	0,00 ₺
7	Çocuk Sağlığı	0	12.777,49	0,00 ₺
8	Nöroşurirji	0	12.777,49	0,00 ₺
9	Nöroloji	0	12.777,49	0,00 ₺
10	Dermatoloji	0	12.777,49	0,00 ₺
11	Göz	0	12.777,49	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	0	12.777,49	0,00 ₺
13	Dahiliye 2	0	12.777,49	0,00 ₺
14	Kadın Hastalıkları	0	12.777,49	0,00 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	12.777,49	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	12.777,49	0,00 ₺
17	Onkoloji	3	12.777,49	38.332,47 ₺
18	Psikiyatri	0	12.777,49	0,00 ₺
19	Üroloji 1	0	12.777,49	0,00 ₺
20	Üroloji 2	0	12.777,49	0,00 ₺

21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	12.777,49	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	0	12.777,49	0,00 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	12.777,49	0,00 ₺
	Toplam	**5**		**63.887,44 ₺**

3.3.2.3.12. Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

Laboratuvar servisinde toplam 1.010 hasta inceleme ayında işlem görmüştür. Üçüncü dağıtım sonunda bu serviste toplanan 114.488,24 TL'yi hasta sayısına bölersek; hasta başına maliyet 113,35 TL/Hasta olarak bulunmuştur. Bu dağıtım oranını kullanarak laboratuvar direkt işçilik giderlerinin, esas hizmet üretimi gider yerlerine dağılımı aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir.

Tablo 112: Laboratuvar Direkt İşçilik Giderlerinin Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Hasta Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Toplam Gider**
1	KBB 1	2	113,35	226,70 ₺
2	KBB 2	3	113,35	340,05 ₺
3	Genel Cerrahi 1	148	113,35	16.775,80 ₺
4	Genel Cerrahi 2	135	113,35	15.302,25 ₺
5	Genel Cerrahi 3	146	113,35	16.549,10 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	8	113,35	906,80 ₺
7	Çocuk Sağlığı	206	113,35	23.350,10 ₺
8	Nöroşurirji	14	113,35	1.586,90 ₺
9	Nöroloji	27	113,35	3.060,45 ₺
10	Dermatoloji	0	113,35	0,00 ₺
11	Göz	0	113,35	0,00 ₺
12	Dahiliye 1	84	113,35	9.521,40 ₺
13	Dahiliye 2	106	113,35	12.015,10 ₺
14	Kadın Hastalıkları	82	113,35	9.294,70 ₺
15	Plastik Cerrahi	0	113,35	0,00 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	0	113,35	0,00 ₺
17	Onkoloji	1	113,35	113,35 ₺
18	Psikiyatri	4	113,35	453,40 ₺
19	Üroloji 1	22	113,35	2.493,70 ₺
20	Üroloji 2	19	113,35	2.153,65 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0	113,35	0,00 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	3	113,35	340,05 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	0	113,35	0,00 ₺
	Toplam	**1.010**		**114.488,24 ₺**

Yukarıda yapılan işlemler sonucunda ikinci dağıtım tamamlanmıştır. İkinci dağıtım sonucunda esas hizmet üretimi gider yerlerinde oluşan maliyetler, aşağıdaki gider dağıtım tablosunda belirtilmiştir.

Tablo 113: Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Fizik Tedavi	Anestezi 1	Anestezi 2	Radyoloji	Acil Servis	Ameliyathane	Kan Bankası	Endoskopi	Biyokimya	Mikrobiyoloji	Patoloji	Laboratuvar	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	0,00 ₺	831,18 ₺	725,44 ₺	0,00 ₺	365,50 ₺	2.523,96 ₺	463,68 ₺	1.628,90 ₺	1.050,40 ₺	0 ₺	0,00 ₺	62,14 ₺	**7.651,20 ₺**
2	KBB 2	0,00 ₺	1.009,29 ₺	770,78 ₺	0,00 ₺	459,00 ₺	2.985,66 ₺	412,16 ₺	1.503,60 ₺	808,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	93,21 ₺	**8.041,70 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	2.617,74 ₺	5.521,41 ₺	5.214,10 ₺	2.409,12 ₺	4.836,50 ₺	22.838,76 ₺	3.348,80 ₺	1.127,70 ₺	1.535,20 ₺	0 ₺	6.789,76 ₺	4.598,36 ₺	**60.837,45 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	3.781,18 ₺	5.224,56 ₺	5.304,78 ₺	2.007,60 ₺	7.828,50 ₺	21.422,88 ₺	3.091,20 ₺	1.378,30 ₺	1.373,60 ₺	0 ₺	0,00 ₺	4.194,45 ₺	**55.607,05 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	3.054,03 ₺	5.105,82 ₺	5.214,10 ₺	2.542,96 ₺	8.593,50 ₺	19.545,30 ₺	2.782,08 ₺	1.253,00 ₺	1.939,20 ₺	0 ₺	0,00 ₺	4.536,22 ₺	**54.566,21 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	1.308,87 ₺	4.690,23 ₺	3.445,84 ₺	8.431,92 ₺	10.242,50 ₺	8.495,28 ₺	1.442,56 ₺	877,10 ₺	888,80 ₺	0 ₺	0,00 ₺	248,56 ₺	**40.071,66 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	9.979,00 ₺	0,00 ₺	154,56 ₺	0,00 ₺	565,60 ₺	1.689,96 ₺	0,00 ₺	6.400,42 ₺	**18.789,54 ₺**
8	Nöroşurirji	0,00 ₺	712,44 ₺	408,06 ₺	0,00 ₺	391,00 ₺	2.216,16 ₺	309,12 ₺	0,00 ₺	242,40 ₺	0 ₺	0,00 ₺	434,98 ₺	**4.714,16 ₺**
9	Nöroloji	0,00 ₺	356,22 ₺	362,72 ₺	669,20 ₺	918,00 ₺	1.108,08 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	838,89 ₺	**4.253,11 ₺**
10	Dermatoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	824,50 ₺	1.446,66 ₺	309,12 ₺	0,00 ₺	484,80 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**3.065,08 ₺**
11	Göz	0,00 ₺	2.256,06 ₺	1.858,94 ₺	0,00 ₺	637,50 ₺	10.926,90 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**15.679,40 ₺**
12	Dahiliye 1	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	11.242,56 ₺	6.672,50 ₺	8.402,94 ₺	1.391,04 ₺	3.884,30 ₺	2.908,80 ₺	4.224,90 ₺	0,00 ₺	2.609,88 ₺	**41.336,92 ₺**
13	Dahiliye 2	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	10.171,84 ₺	6.740,50 ₺	8.649,18 ₺	1.442,56 ₺	4.134,90 ₺	2.343,20 ₺	3.379,92 ₺	0,00 ₺	3.293,42 ₺	**40.155,52 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	0,00 ₺	5.462,04 ₺	4.715,36 ₺	0,00 ₺	3.876,00 ₺	12.804,48 ₺	1.906,24 ₺	877,10 ₺	1.131,20 ₺	3.098,26 ₺	0,00 ₺	2.547,74 ₺	**36.418,42 ₺**
15	Plastik Cerrahi	4.799,19 ₺	1.068,66 ₺	1.178,84 ₺	0,00 ₺	306,00 ₺	2.185,38 ₺	412,16 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**9.950,23 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	26.468,26 ₺	2.790,39 ₺	2.992,44 ₺	19.540,64 ₺	5.372,00 ₺	9.387,90 ₺	1.494,08 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**68.045,71 ₺**
17	Onkoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.070,72 ₺	0,00 ₺	3.662,82 ₺	721,28 ₺	2.255,40 ₺	2.262,40 ₺	1.408,30 ₺	10.184,64 ₺	31,07 ₺	**21.596,63 ₺**
18	Psikiyatri	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	136,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	124,28 ₺	**260,28 ₺**
19	Üroloji 1	0,00 ₺	534,33 ₺	770,78 ₺	0,00 ₺	187,00 ₺	677,16 ₺	154,56 ₺	250,60 ₺	565,60 ₺	1.689,96 ₺	0,00 ₺	683,54 ₺	**5.513,53 ₺**
20	Üroloji 2	0,00 ₺	712,44 ₺	952,14 ₺	0,00 ₺	238,00 ₺	523,26 ₺	51,52 ₺	0,00 ₺	888,80 ₺	1.971,62 ₺	0,00 ₺	590,33 ₺	**5.928,11 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0,00 ₺	1.899,84 ₺	2.040,30 ₺	0,00 ₺	357,00 ₺	6.063,66 ₺	1.081,92 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**11.442,72 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	7.227,36 ₺	663,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	2.506,00 ₺	1.373,60 ₺	0 ₺	0,00 ₺	93,21 ₺	**11.863,17 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	4.362,90 ₺	1.781,10 ₺	1.768,26 ₺	3.479,84 ₺	178,50 ₺	3.816,72 ₺	1.081,92 ₺	1.628,90 ₺	969,60 ₺	0 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**19.067,74 ₺**
	Toplam	**46.392,64 ₺**	**39.957,47 ₺**	**37.725,35 ₺**	**68.793,04 ₺**	**69.817,75 ₺**	**149.700,56 ₺**	**22.050,45 ₺**	**23.305,44 ₺**	**21.331,18 ₺**	**17.462,68 ₺**	**16.974,42 ₺**	**31.379,31 ₺**	**544.890,29 ₺**

Tablo 114: Destek Hizmetleri Gider Yerleri İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Bilgi İşlem	Teknik Hizmetler	Çamaşırhane	Terzihane	Santral	Eczane	Diğer Destek Hizmetleri	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	277,78 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.230,37 ₺**
2	KBB 2	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	261,44 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.214,03 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	277,78 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.230,37 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	310,46 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.263,05 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	294,12 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.246,71 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	65,36 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.017,95 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	718,96 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.671,55 ₺**
8	Nöroşurirji	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	196,08 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.148,67 ₺**
9	Nöroloji	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	359,48 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.312,07 ₺**
10	Dermatoloji	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	245,10 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.197,69 ₺**
11	Göz	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	326,80 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.279,39 ₺**
12	Dahiliye 1	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	539,22 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.491,81 ₺**
13	Dahiliye 2	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	473,86 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.426,45 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	571,90 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.524,49 ₺**
15	Plastik Cerrahi	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	245,10 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.197,69 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	571,90 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.524,49 ₺**
17	Onkoloji	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	81,70 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.034,29 ₺**
18	Psikiyatri	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	310,46 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.263,05 ₺**
19	Üroloji 1	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	196,08 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.148,67 ₺**
20	Üroloji 2	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	196,08 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.148,67 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	179,74 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.132,33 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	196,08 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.148,67 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	762,56 ₺	403,72 ₺	555,48 ₺	320,90 ₺	130,72 ₺	428,49 ₺	481,44 ₺	**3.083,31 ₺**
	Toplam	**17.538,94 ₺**	**9.285,53 ₺**	**12.775,96 ₺**	**7.380,68 ₺**	**7.026,69 ₺**	**9.855,27 ₺**	**11.073,03 ₺**	**74.936,10 ₺**

Tablo 115: Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yeri Direkt İşçilik Giderlerinin İkinci Dağıtım Tablosu

	EHÜGY	Fizik Tedavi	Anestezi 1	Anestezi 2	Radyoloji	Acil Servis	Ameliyathane	Kan Bankası	Endoskopi	Biyokimya	Mikrobiyoloji	Patoloji	Laboratuvar	İkinci Dağıtım Toplam
1	KBB 1	0,00 ₺	4.910,36 ₺	3.993,44 ₺	0,00 ₺	890,96 ₺	2.462,46 ₺	306,36 ₺	1.078,87 ₺	3.946,41 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	226,70 ₺	**17.815,56 ₺**
2	KBB 2	0,00 ₺	5.962,58 ₺	4.243,03 ₺	0,00 ₺	1.118,88 ₺	2.912,91 ₺	272,32 ₺	995,88 ₺	3.035,70 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	340,05 ₺	**18.881,35 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	5.891,76 ₺	32.618,82 ₺	28.702,85 ₺	5.848,38 ₺	11.789,68 ₺	22.282,26 ₺	2.212,60 ₺	746,91 ₺	5.767,83 ₺	0,00 ₺	25.554,98 ₺	16.775,80 ₺	**158.191,87 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	8.510,32 ₺	30.865,12 ₺	29.202,03 ₺	4.873,65 ₺	19.083,12 ₺	20.900,88 ₺	2.042,40 ₺	912,89 ₺	5.160,69 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	15.302,25 ₺	**136.853,35 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	6.873,72 ₺	30.163,64 ₺	28.702,85 ₺	6.173,29 ₺	20.947,92 ₺	19.069,05 ₺	1.838,16 ₺	829,90 ₺	7.285,68 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	16.549,10 ₺	**138.433,31 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	2.945,88 ₺	27.708,46 ₺	18.968,84 ₺	20.469,33 ₺	24.967,60 ₺	8.288,28 ₺	953,12 ₺	580,93 ₺	3.339,27 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	906,80 ₺	**109.128,51 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	24.325,28 ₺	0,00 ₺	102,12 ₺	0,00 ₺	2.124,99 ₺	3.385,44 ₺	0,00 ₺	23.350,10 ₺	**53.287,93 ₺**
8	Nöroşurirji	0,00 ₺	4.208,88 ₺	2.246,31 ₺	0,00 ₺	953,12 ₺	2.162,16 ₺	204,24 ₺	0,00 ₺	910,71 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.586,90 ₺	**12.272,32 ₺**
9	Nöroloji	0,00 ₺	2.104,44 ₺	1.996,72 ₺	1.624,55 ₺	2.237,76 ₺	1.081,08 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	3.060,45 ₺	**12.105,00 ₺**
10	Dermatoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	2.009,84 ₺	1.411,41 ₺	204,24 ₺	0,00 ₺	1.821,42 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**5.446,91 ₺**
11	Göz	0,00 ₺	13.328,12 ₺	10.233,19 ₺	0,00 ₺	1.554,00 ₺	10.660,65 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**35.775,96 ₺**
12	Dahiliye 1	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	27.292,44 ₺	16.265,20 ₺	8.198,19 ₺	919,08 ₺	2.572,69 ₺	10.928,52 ₺	8.463,60 ₺	0,00 ₺	9.521,40 ₺	**84.161,12 ₺**
13	Dahiliye 2	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	24.693,16 ₺	16.430,96 ₺	8.438,43 ₺	953,12 ₺	2.738,67 ₺	8.803,53 ₺	6.770,88 ₺	0,00 ₺	12.015,10 ₺	**80.843,85 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	0,00 ₺	32.268,08 ₺	25.957,36 ₺	0,00 ₺	9.448,32 ₺	12.492,48 ₺	1.259,48 ₺	580,93 ₺	4.249,98 ₺	6.206,64 ₺	0,00 ₺	9.294,70 ₺	**101.757,97 ₺**
15	Plastik Cerrahi	10.801,56 ₺	6.313,32 ₺	6.489,34 ₺	0,00 ₺	745,92 ₺	2.132,13 ₺	272,32 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**26.754,59 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	59.572,24 ₺	16.484,78 ₺	16.472,94 ₺	47.436,86 ₺	13.095,04 ₺	9.159,15 ₺	987,16 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**163.208,17 ₺**
17	Onkoloji	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	2.599,28 ₺	0,00 ₺	3.573,57 ₺	476,56 ₺	1.493,82 ₺	8.499,96 ₺	2.821,20 ₺	38.332,47 ₺	113,35 ₺	**57.910,21 ₺**
18	Psikiyatri	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	331,52 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	453,40 ₺	**784,92 ₺**
19	Üroloji 1	0,00 ₺	3.156,66 ₺	4.243,03 ₺	0,00 ₺	455,84 ₺	660,66 ₺	102,12 ₺	165,98 ₺	2.124,99 ₺	3.385,44 ₺	0,00 ₺	2.493,70 ₺	**16.788,42 ₺**
20	Üroloji 2	0,00 ₺	4.208,88 ₺	5.241,39 ₺	0,00 ₺	580,16 ₺	510,51 ₺	34,04 ₺	0,00 ₺	3.339,27 ₺	3.949,68 ₺	0,00 ₺	2.153,65 ₺	**20.017,58 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	0,00 ₺	11.223,68 ₺	11.231,55 ₺	0,00 ₺	870,24 ₺	5.915,91 ₺	714,84 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**29.956,22 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	17.545,14 ₺	1.616,16 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	1.659,80 ₺	5.160,69 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	340,05 ₺	**26.321,84 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	9.819,60 ₺	10.522,20 ₺	9.734,01 ₺	8.447,66 ₺	435,12 ₺	3.723,72 ₺	714,84 ₺	1.078,87 ₺	3.642,84 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺	**48.118,86 ₺**
	Toplam	**104.413,64 ₺**	**236.046,06 ₺**	**207.655,00 ₺**	**167.001,80 ₺**	**170.169,00 ₺**	**146.059,44 ₺**	**14.567,82 ₺**	**15.436,00 ₺**	**80.142,42 ₺**	**34.982,76 ₺**	**63.887,44 ₺**	**114.488,24 ₺**	**1.354.849,62 ₺**

3.3.3. Üçüncü Dağıtımın Gerçekleştirilmesi

Üçüncü dağıtım işlemi sırasında, esas hizmet üretim gider yerlerinde birinci ve ikinci dağıtım sonucu toplanan giderlere ek olarak direkt ilk madde ve malzeme giderleri ve direkt işçilik giderlerinin dağıtımları gerçekleştirilecektir. Dağıtımların gerçekleştirilmesi sonrasında ilgili esas hizmet üretim giderlerinden yararlanan hastalara dağıtılacaktır.

3.3.3.1. Yönetim Hizmetleri Gider Yerleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Uygulamada yararlanılan özel hastanede altı tane yönetim hizmetleri gider yeri bulunmaktadır. Bu gider yerlerinin birinci dağıtım sonucu bulunan giderlerini, doğrudan dağıtım yöntemi kullanılarak ikinci dağıtımı aşağıda açıklanmıştır.

3.3.3.1.1. İdare Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

İdare gider yeri, hastanenin tüm birimlerine hizmet sunmakta ve hangi bölüme ne kadar hizmet sunduğunun net olarak belirlenmesi oldukça zor olduğundan esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Hastane içerisinde bilindiği gibi 23 esas hizmet üretimi gider yeri bulunmaktadır. Yani idari gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine eşit olarak dağıtılacaktır.

11.976,65 TL / 23 Gider Yeri = 520,72 TL/Gider şeklinde belirlenen gider aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılmıştır.

Tablo 116: İdare Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	520,72 ₺
2	KBB 2	520,72 ₺
3	Genel Cerrahi 1	520,72 ₺
4	Genel Cerrahi 2	520,72 ₺
5	Genel Cerrahi 3	520,72 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	520,72 ₺
7	Çocuk Sağlığı	520,72 ₺
8	Nöroşurirji	520,72 ₺
9	Nöroloji	520,72 ₺
10	Dermatoloji	520,72 ₺
11	Göz	520,72 ₺
12	Dahiliye 1	520,72 ₺
13	Dahiliye 2	520,72 ₺
14	Kadın Hastalıkları	520,72 ₺
15	Plastik Cerrahi	520,72 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	520,72 ₺

17	Onkoloji	520,72 ₺
18	Psikiyatri	520,72 ₺
19	Üroloji 1	520,72 ₺
20	Üroloji 2	520,72 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	520,72 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	520,72 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	520,72 ₺
	Toplam	**11.976,65 ₺**

3.3.3.1.2. Personel İşleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Personel işleri, hastane çalışanlarının maaş, döner sermaye, izin gibi işlemlerinin sağlanmasını ve takibini yapan birimdir. Personel işleri gider yerinde birinci dağıtım sonucunda toplanan giderleri dağıtırken en uygun dağıtım anahtarı personel sayısıdır. Bu nedenle esas hizmet gider yerlerindeki personel sayısını olan 430 personele, personel işleri giderleri dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 7.605,13 TL / 430 personel = 17,69 TL/personel. Bulduğumuz bu dağıtım oranını kullanarak esas hizmet üretimi gider yerindeki personel sayısı ile bulduğumuz dağıtım oranını çarparak, yapılan dağıtım aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 117: Personel İşleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Personel Sayısı**	**Dağıtım Oranı**	**Dağıtılan Gider**
1	KBB 1	17	17,69	300,73 ₺
2	KBB 2	16	17,69	283,04 ₺
3	Genel Cerrahi 1	17	17,69	300,73 ₺
4	Genel Cerrahi 2	19	17,69	336,11 ₺
5	Genel Cerrahi 3	18	17,69	318,42 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	4	17,69	70,76 ₺
7	Çocuk Sağlığı	44	17,69	778,36 ₺
8	Nöroşurirji	12	17,69	212,28 ₺
9	Nöroloji	22	17,69	389,18 ₺
10	Dermatoloji	15	17,69	265,35 ₺
11	Göz	20	17,69	353,80 ₺
12	Dahiliye 1	33	17,69	583,77 ₺
13	Dahiliye 2	29	17,69	513,01 ₺
14	Kadın Hastalıkları	35	17,69	619,15 ₺
15	Plastik Cerrahi	15	17,69	265,35 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	35	17,69	619,15 ₺
17	Onkoloji	5	17,69	88,45 ₺
18	Psikiyatri	19	17,69	336,11 ₺
19	Üroloji 1	12	17,69	212,28 ₺
20	Üroloji 2	12	17,69	212,28 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	11	17,69	194,59 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	12	17,69	212,28 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	8	17,69	141,52 ₺
	Toplam	**430**		**7.605,13 ₺**

3.3.3.1.3. Bütçe ve Mali İşler Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Bütçe ve mali işler gider yeri, yaptığı hizmetleri hastanenin tüm birimlerine sunmaktadır. Bu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar sunulduğu, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Bütçe ve mali işler gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 24.612,99 TL / 23 = 1.070,13 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 118: Bütçe ve Mali İşler Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	1.070,13 ₺
2	KBB 2	1.070,13 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1.070,13 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.070,13 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.070,13 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	1.070,13 ₺
7	Çocuk Sağlığı	1.070,13 ₺
8	Nöroşurirji	1.070,13 ₺
9	Nöroloji	1.070,13 ₺
10	Dermatoloji	1.070,13 ₺
11	Göz	1.070,13 ₺
12	Dahiliye 1	1.070,13 ₺
13	Dahiliye 2	1.070,13 ₺
14	Kadın Hastalıkları	1.070,13 ₺
15	Plastik Cerrahi	1.070,13 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	1.070,13 ₺
17	Onkoloji	1.070,13 ₺
18	Psikiyatri	1.070,13 ₺
19	Üroloji 1	1.070,13 ₺
20	Üroloji 2	1.070,13 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.070,13 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	1.070,13 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	1.070,13 ₺
	Toplam	**24.612,99 ₺**

3.3.3.1.4. Hasta İşlemleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Hasta işlemleri gider yeri, hastaların, hastaneye başvuruları, ilgili sosyal güvenlik kuruluşundan onay alınması, hastane kayıtlarının yapılması gibi işlemleri yürütmektedir. Bu nedenle hasta işlemleri maliyetlerini dağıtırken toplam hasta sayısı dağıtım anahtarı olarak kullanılacaktır. Uygulamada yararlanılan hastanede birinci dağıtım sonrası hasta işlemleri gider yerinde toplanan 15.581,30 TL olan

maliyeti, esas hizmet üretim gider yerinde yatan hasta ve poliklinik hasta sayıları toplamı olan 45.427 hastaya dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 15.581,30 TL / 45.427 hasta = 0,34 TL/Hasta Sayısı. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 119: Hasta İşlemleri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Hasta Sayısı	Dağıtım Oranı	Dağıtılan Gider
1	KBB 1	1.965	0,34	668,10 ₺
2	KBB 2	2.213	0,34	752,42 ₺
3	Genel Cerrahi 1	1.768	0,34	601,12 ₺
4	Genel Cerrahi 2	1.452	0,34	493,68 ₺
5	Genel Cerrahi 3	1.222	0,34	415,48 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	492	0,34	167,28 ₺
7	Çocuk Sağlığı	2.820	0,34	958,80 ₺
8	Nöroşurirji	1.529	0,34	519,86 ₺
9	Nöroloji	2.946	0,34	1.001,64 ₺
10	Dermatoloji	2.659	0,34	904,06 ₺
11	Göz	3.818	0,34	1.298,12 ₺
12	Dahiliye 1	7.359	0,34	2.502,06 ₺
13	Dahiliye 2	608	0,34	206,72 ₺
14	Kadın Hastalıkları	3.037	0,34	1.032,58 ₺
15	Plastik Cerrahi	791	0,34	268,94 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	3.199	0,34	1.087,66 ₺
17	Onkoloji	330	0,34	112,20 ₺
18	Psikiyatri	216	0,34	73,44 ₺
19	Üroloji 1	1.721	0,34	585,14 ₺
20	Üroloji 2	1.441	0,34	489,94 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	1.497	0,34	508,98 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	1.788	0,34	607,92 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	556	0,34	189,04 ₺
	Toplam	**45.427**		**15.581,30 ₺**

3.3.3.1.5. Sağlık Kurulu Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Sağlık kurulu gider yerinin sunduğu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar pay verildiği, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Sağlık kurulu gider yerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 7.138,21 TL / 23 = 310,36 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 120: Sağlık Kurulu Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Toplam Gider
1	KBB 1	310,36 ₺
2	KBB 2	310,36 ₺

3	Genel Cerrahi 1	310,36 ₺
4	Genel Cerrahi 2	310,36 ₺
5	Genel Cerrahi 3	310,36 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	310,36 ₺
7	Çocuk Sağlığı	310,36 ₺
8	Nöroşurirji	310,36 ₺
9	Nöroloji	310,36 ₺
10	Dermatoloji	310,36 ₺
11	Göz	310,36 ₺
12	Dahiliye 1	310,36 ₺
13	Dahiliye 2	310,36 ₺
14	Kadın Hastalıkları	310,36 ₺
15	Plastik Cerrahi	310,36 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	310,36 ₺
17	Onkoloji	310,36 ₺
18	Psikiyatri	310,36 ₺
19	Üroloji 1	310,36 ₺
20	Üroloji 2	310,36 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	310,36 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	310,36 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	310,36 ₺
	Toplam	**7.138,21 ₺**

3.3.3.1.6. Diğer Yönetim Hizmetleri Gider Yeri Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

Diğer gider yerlerinin sunduğu hizmetlerden hangi bölüme ne kadar pay verildiği, net olarak hesaplanması oldukça zor olduğundan hastanenin esas hizmet üretimi gider yerlerine eşit olarak dağıtılacaktır. Diğer gider yerlerinde birinci dağıtım sonucu toplanan giderler toplam 23 gider yerine dağıtılacaktır.

Dağıtım Oranı = 13.776,30 TL / 23 = 598,97 TL/Gider Yeri. Bu tutar aşağıdaki tabloda ilgili gider yerlerine dağıtılacaktır.

Tablo 121: Diğer Giderlerinin Üçüncü Dağıtımı

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**Toplam Gider**
1	KBB 1	598,97 ₺
2	KBB 2	598,97 ₺
3	Genel Cerrahi 1	598,97 ₺
4	Genel Cerrahi 2	598,97 ₺
5	Genel Cerrahi 3	598,97 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	598,97 ₺
7	Çocuk Sağlığı	598,97 ₺
8	Nöroşurirji	598,97 ₺
9	Nöroloji	598,97 ₺
10	Dermatoloji	598,97 ₺
11	Göz	598,97 ₺
12	Dahiliye 1	598,97 ₺
13	Dahiliye 2	598,97 ₺
14	Kadın Hastalıkları	598,97 ₺
15	Plastik Cerrahi	598,97 ₺

16	Ortopedi ve Travmatoloji	598,97 ₺
17	Onkoloji	598,97 ₺
18	Psikiyatri	598,97 ₺
19	Üroloji 1	598,97 ₺
20	Üroloji 2	598,97 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	598,97 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	598,97 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	598,97 ₺
	Toplam	**13.776,30 ₺**

3.3.3.2. Hastane Direkt Giderlerinin Belirlenmesi

Hastane işletmelerindeki hizmet üretimi sonucunda ortaya çıkan mamülü sağlığına kavuşturulmuş insan olarak kabul edersek; direkt gider kavramını da hastanın sağlığına kavuşturulurken yapılmış ve her hastaya doğrudan yüklenebilen maliyetler olarak tanımlamak mümkündür. Bu durumda direkt giderler; direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik giderlerinden oluşmaktadır.

Direkt ilk madde ve malzemeler hasta maliyetine doğrudan yüklenebilen ve her hasta için ne kadar tüketildiği kolayca bulunabilen maliyetlerdir. Çalışmada her bir esas hizmet gider yerinde kullanılan ilaç, tıbbi sarf tüketimlerini direkt ilk madde ve malzeme olarak kabul edilmiştir. Bu ilaç tüketimlerini belirlemek için her bir esas üretim gider yerinde tedavi gören her hasta için hasta fişlerinin kullanılması sağlanmıştır. Böylece kullanılan ilaç ve tıbbi sarf maliyetleri hesaplanabilmektedir. Bu hesaplama aşağıda belirtilmiş olan tabloda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Tablo 122: Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	**İlaç ve Tıbbi Sarf Giderleri**
1	KBB 1	22.481,46 ₺
2	KBB 2	14.575,18 ₺
3	Genel Cerrahi 1	52.740,52 ₺
4	Genel Cerrahi 2	60.914,76 ₺
5	Genel Cerrahi 3	46.791,96 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	7.911,18 ₺
7	Çocuk Sağlığı	42.038,28 ₺
8	Nöroşurirji	53.084,08 ₺
9	Nöroloji	53.993,86 ₺
10	Dermatoloji	8.777,62 ₺
11	Göz	18.249,74 ₺
12	Dahiliye 1	77.100,34 ₺
13	Dahiliye 2	41.097,14 ₺
14	Kadın Hastalıkları	30.675,62 ₺
15	Plastik Cerrahi	31.448,86 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	43.362,50 ₺
17	Onkoloji	10.097,08 ₺
18	Psikiyatri	2.711,04 ₺
19	Üroloji 1	25.892,58 ₺

20	Üroloji 2	19.726,60 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	422.516,94 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	422.654,60 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	17.777,80 ₺
	Yardımcı Hizmet Üretim Gider Yerleri	
1	Fizik Tedavi	14.120,96 ₺
2	Anestezi 1	23.402,24 ₺
3	Anestezi 2	22.346,32 ₺
4	Radyoloji	3.782,66 ₺
5	Acil	81.680,76 ₺
6	Ameliyathane	347.317,74 ₺
7	Kan Bankası	228,72 ₺
8	Endoskopi	20.018,94 ₺
9	Biyokimya	24.410,20 ₺
10	Mikrobiyoloji	442,26 ₺
11	Patoloji	729,98 ₺
12	Laboratuvar	209.386,00 ₺
	Toplam	**1.496.486,52 ₺**

Aşağıdaki tabloda birinci ve ikinci dağıtım sonucu Esas hizmet üretim gider yerlerinde toplanan giderler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 123: Birinci, İkinci ve Üçüncü Dağıtım Sonuçları

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci Dağıtımdan Gelen	İkinci Dağıtımdan Gelen	Üçüncü Dağıtımdan Gelen	Toplam
1	KBB 1	44.640,92 ₺	28.697,13 ₺	25.950,47 ₺	**99.288,52 ₺**
2	KBB 2	41.144,86 ₺	30.137,08 ₺	18.110,82 ₺	**89.392,76 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	51.036,59 ₺	222.259,69 ₺	56.142,55 ₺	**329.438,83 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	52.368,69 ₺	195.723,45 ₺	64.244,73 ₺	**312.336,87 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	47.326,09 ₺	196.246,23 ₺	50.026,04 ₺	**293.598,36 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	28.039,04 ₺	152.218,12 ₺	10.649,40 ₺	**190.906,56 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	54.582,19 ₺	75.749,02 ₺	46.275,62 ₺	**176.606,83 ₺**
8	Nöroşurirji	36.263,46 ₺	20.135,15 ₺	56.316,40 ₺	**112.715,01 ₺**
9	Nöroloji	35.622,05 ₺	19.670,18 ₺	57.884,86 ₺	**113.177,09 ₺**
10	Dermatoloji	37.045,29 ₺	11.709,68 ₺	12.447,21 ₺	**61.202,18 ₺**
11	Göz	48.838,48 ₺	54.734,75 ₺	22.401,84 ₺	**125.975,07 ₺**
12	Dahiliye 1	58.492,16 ₺	128.989,85 ₺	82.686,35 ₺	**270.168,36 ₺**
13	Dahiliye 2	49.393,67 ₺	124.425,82 ₺	44.317,05 ₺	**218.136,54 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	141.777,01 ₺	141.700,88 ₺	34.827,53 ₺	**318.305,42 ₺**
15	Plastik Cerrahi	47.603,23 ₺	39.902,51 ₺	34.483,33 ₺	**121.989,07 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	49.822,22 ₺	234.778,37 ₺	47.569,49 ₺	**332.170,08 ₺**
17	Onkoloji	60.775,42 ₺	82.541,13 ₺	12.797,91 ₺	**156.114,46 ₺**
18	Psikiyatri	34.095,49 ₺	4.308,25 ₺	5.620,77 ₺	**44.024,51 ₺**
19	Üroloji 1	34.636,57 ₺	25.450,62 ₺	29.190,18 ₺	**89.277,37 ₺**
20	Üroloji 2	30.326,48 ₺	29.094,36 ₺	22.929,00 ₺	**82.349,84 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	51.773,80 ₺	44.531,27 ₺	425.720,69 ₺	**522.025,76 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	54.846,70 ₺	41.333,68 ₺	425.974,98 ₺	**522.155,36 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	35.470,98 ₺	70.269,91 ₺	20.608,54 ₺	**126.349,43 ₺**
	Toplam	**1.125.921,39 ₺**	**1.974.676,01 ₺**	**1.607.310,32 ₺**	**4.707.907,72 ₺**

Bilindiği gibi üçüncü dağıtım, esas hizmet üretim gider yerlerinde toplanan giderlerin ilgili gider yerinde üretilen mamüllere dağıtılmasıdır. Çalışmanın önceki bölümlerinde belirtildiği üzere hastane işletmelerinde mamül, tedavi gören hasta olarak kabul edilmektedir.

Hastane işletmelerinde tedavi gören hastaların bir kısmı yatan hasta bir kısmı, poliklinik hastasıdır. Çalışmamızda esas hizmet üretim gider yerlerinde tedavi olan, yatan hasta ve poliklinik hasta birim maliyetleri bir arada hesaplanmış ve birim ortalama hasta maliyeti bulunmuştur.

3.3.3.3. Hastane Birim Hasta Maliyeti

Üçüncü dağıtım sırasında, her bir esas hizmet üretim gider yerinde toplanan giderleri, ilgili serviste tedavi gören yatan ve poliklinik hasta sayısına bölerek bir hastanın ortalama birim maliyetleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 124: Yatan ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyeti Tablosu

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birinci, İkinci ve Üçüncü Dağıtım Toplamı	Poliklinik Hasta Sayısı	Birim Hasta Maliyeti
1	KBB 1	99.288,52 ₺	1.965	**50,53 ₺**
2	KBB 2	89.392,76 ₺	2.213	**40,39 ₺**
3	Genel Cerrahi 1	329.438,83 ₺	1.768	**186,33 ₺**
4	Genel Cerrahi 2	312.336,87 ₺	1.452	**215,11 ₺**
5	Genel Cerrahi 3	293.598,36 ₺	1.222	**240,26 ₺**
6	Çocuk Cerrahisi	190.906,56 ₺	492	**388,02 ₺**
7	Çocuk Sağlığı	176.606,83 ₺	2.820	**62,63 ₺**
8	Nöroşurirji	112.715,01 ₺	1.529	**73,72 ₺**
9	Nöroloji	113.177,09 ₺	2.946	**38,42 ₺**
10	Dermatoloji	61.202,18 ₺	2.659	**23,02 ₺**
11	Göz	125.975,07 ₺	4.091	**30,79 ₺**
12	Dahiliye 1	270.168,36 ₺	7.359	**36,71 ₺**
13	Dahiliye 2	218.136,54 ₺	608	**358,78 ₺**
14	Kadın Hastalıkları	318.305,42 ₺	3.037	**104,81 ₺**
15	Plastik Cerrahi	121.989,07 ₺	791	**154,22 ₺**
16	Ortopedi ve Travmatoloji	332.170,08 ₺	3.199	**103,84 ₺**
17	Onkoloji	156.114,46 ₺	330	**473,07 ₺**
18	Psikiyatri	44.024,51 ₺	216	**203,82 ₺**
19	Üroloji 1	89.277,37 ₺	1.721	**51,88 ₺**
20	Üroloji 2	82.349,84 ₺	1.441	**57,15 ₺**
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	522.025,76 ₺	1.497	**348,71 ₺**
22	Göğüs Hastalıkları	522.155,36 ₺	1.788	**292,03 ₺**
23	Göğüs Cerrahisi	126.349,43 ₺	556	**227,25 ₺**
	Toplam	**4.707.907,72 ₺**	**45.427**	**103,64 ₺**

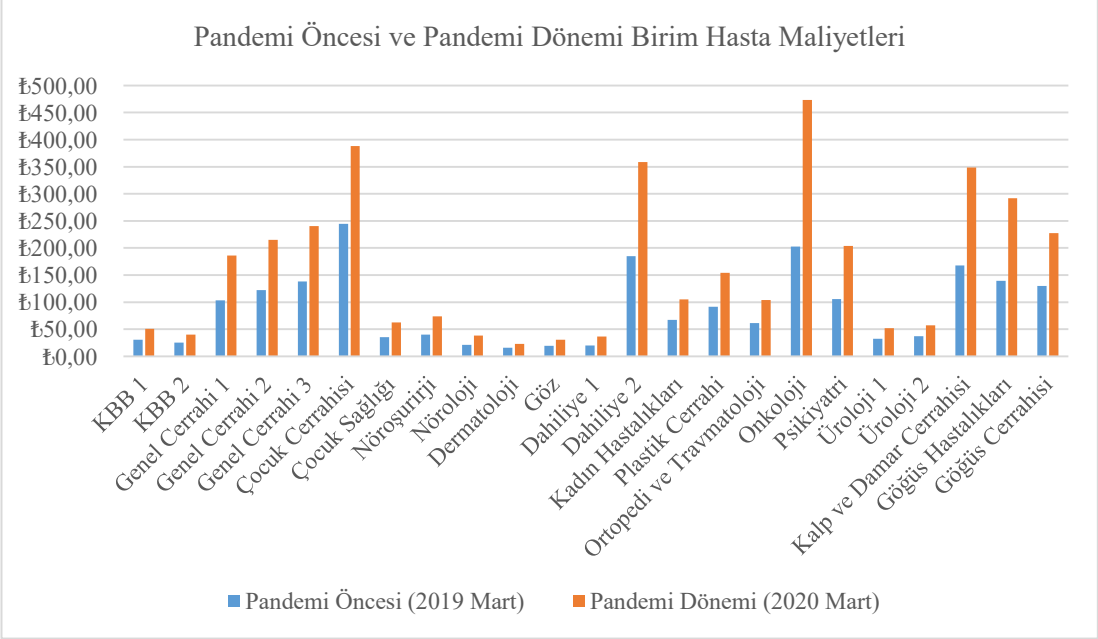
3.4. COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİ VE ÖNCESİ BİRİM HASTA MALİYETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Günlük hayatın her anında üretilen, kullanılan veya satın alınan mal ya da hizmetlerin üretilmesi ve bizlerin kullanımına sunulmasına kadar geçen zamanda ürün ya da hizmetin her aşamasında katlanılan bir maliyetin olduğu bilinmektedir. Maliyet muhasebesinin hayatımızın her anında rol oynaması bizleri sağlık

sektöründeki hizmetlerin maliyeti konusunda merak uyandırarak bu çalışmanın yapılması ihtiyacını doğurmuştur.

Diyarbakır'da faaliyet gösteren bir özel hastanede yapılan faaliyetler örnek alınmış olup uygulama alanı olarak seçilmiştir. Seçilme nedeni hastanede yapılan tedavilerin hastaneye maliyetinin ne kadar olduğu ve pandemi öncesi ve pandemi yılı içinde zamana bağlı olarak maliyetin ne derecede değiştiği belirlenmeye çalışılmıştır.

Pandemi döneminde bu maliyetlerin nasıl değişiklik gösterdiğini öğrenmek için Diyarbakır'da faaliyet gösteren bir özel hastanenin faaliyetleri örnek alınmış olup uygulama alanı olarak seçilmiştir. Bu özel hastanenin, pandemi döneminde ve pandemi öncesinde yatan ve poliklinik hastaların toplamından birim hasta maliyet analizi yapılarak ulaşılan sonuçların birbirleriyle kıyaslanması amaçlanmış ve yapılan analizler sonucunda ulaşılan değerler aşağıda belirtilmiş olan grafikte paylaşılmıştır.

Grafik 3.1: Pandemi Öncesi ve Pandemi Dönemi Birim Hasta Maliyetlerinin Karşılaştırılması (2019-2020 Mart)

Yukarıda belirtilmiş olan grafik değerlendirildiğinde pandemi döneminde birim hasta maliyet oranlarının pandemi öncesinde göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Aşağıda belirtilmiş olan tabloda esas hizmet üretim gider yerlerinin birim hasta maliyet rakamları daha net bir şekilde belirtilip karşılaştırılmıştır.

Tablo 125: Yatan ve Poliklinik Toplam Hasta Maliyetlerinin Karşılaştırılması

	Esas Hizmet Üretim Gider Yerleri	Birim Hasta Maliyeti (2019 Mart)	Birim Hasta Maliyeti (2020 Mart)
1	KBB 1	30,65 ₺	50,53 ₺
2	KBB 2	25,46 ₺	40,39 ₺
3	Genel Cerrahi 1	103,54 ₺	186,33 ₺
4	Genel Cerrahi 2	122,32 ₺	215,11 ₺
5	Genel Cerrahi 3	137,97 ₺	240,26 ₺
6	Çocuk Cerrahisi	244,76 ₺	388,02 ₺
7	Çocuk Sağlığı	35,53 ₺	62,63 ₺
8	Nöroşurirji	39,83 ₺	73,72 ₺
9	Nöroloji	21,34 ₺	38,42 ₺
10	Dermatoloji	16,05 ₺	23,02 ₺
11	Göz	19,38 ₺	30,79 ₺
12	Dahiliye 1	19,90 ₺	36,71 ₺
13	Dahiliye 2	184,89 ₺	358,78 ₺
14	Kadın Hastalıkları	67,55 ₺	104,81 ₺
15	Plastik Cerrahi	91,24 ₺	154,22 ₺
16	Ortopedi ve Travmatoloji	61,61 ₺	103,84 ₺
17	Onkoloji	202,63 ₺	473,07 ₺
18	Psikiyatri	105,97 ₺	203,82 ₺
19	Üroloji 1	32,25 ₺	51,88 ₺
20	Üroloji 2	37,09 ₺	57,15 ₺
21	Kalp ve Damar Cerrahisi	167,74 ₺	348,71 ₺
22	Göğüs Hastalıkları	139,12 ₺	292,03 ₺
23	Göğüs Cerrahisi	129,89 ₺	227,25 ₺
	Toplam	**57,33 ₺**	**103,64 ₺**

Öncelikli olarak yukarıdaki tabloda belirtilmiş olan dahiliye 1 ve dahiliye 2 giderlerinin birbirinden çok farklı olmasının nedeni dahiliye 2 esas hizmet üretim gider yerinin çok az sayıda hasta kabul etmesinden kaynaklıdır.

Yukarıda belirtilmiş olan rakamlar esas hizmet üretim gider yerleri bazında değerlendirildiğinde pandemi döneminde birim maliyetlerin %40-%45 oranında yükseldiği anlaşılmaktadır.

Bunun nedenleri değerlendirildiğinde en önemli nedenlerin başında pandemi öncesi dönemde yatan hasta sayısının çok daha fazla olması söylenebilmektedir. Pandemi dönemi öncesi ve sonrası çalışan personel sayısı da maliyetleri etkilemektedir. Pandemi öncesi dönemde incelenen hastane de 770 personel

çalışırken, pandemi döneminde bu rakam 850'ye yükselmiştir. Bu durum maliyetlerin yükselmesinde en önemli kriter olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bunun yanı sıra diğer nedenler değerlendirildiğinde temizlik ve direkt ilk madde ve malzeme giderlerinin de pandemi döneminde yükseldiği görülmektedir. Bu hususlar da birim hasta maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Pandemi döneminde özelikle ilaç ve sarf malzemede, temizlik malzemelerinde, sağlık ve işçi ücretlerindeki artışlar dikkat çekicidir. Bu artışlar muhakkak ki pandemi döneminde hastanelerin birim hasta maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Bir diğer etken ise pandemiden dolayı hastanenin kullanmış olduğu tıbbi cihazların ve sağlık personelinin artmış olmasıdır. Hastane poliklinikleri normal seyirde çalışamamış, dolayısıyla ne cerrahiye ne de diğer teşhis ünitelerine hasta kaynağı yaratılamamıştır. Bu sebeple birim hasta maliyetleri pandemi öncesi dönemlere göre yüksek değerlerde tespit edilmiştir.

Tablo ve grafik incelendiğinde tüm esas hizmet üretim gider yerlerinin birim hasta maliyetlerinin pandemi döneminde yükseldiği görülmektedir. Buradan hareketle pandemi döneminde özel hastanelerin neredeyse tüm bölümlerinin zarar ettiği yorumu yapılabilmektedir.

Türkiye'de pandemi döneminde hastaneye başvurular yarı yarıya düşmüştür. Covid-19 bulaşmasından endişe eden vatandaşlar hastanelere gitmek istememişlerdir. Bu durum hastaneye başvuran hasta sayılarından çok net bir şekilde anlaşılmaktadır. Bu durum hastanelerin pandemi döneminde birim maliyetlerinin artmasında etkili olan bir diğer husus olmuştur.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde birim hasta maliyetlerinin pandemi döneminde oldukça yükseldiği ve hastanelerin bu durumdan ciddi zararlar gördüğü söylenebilmektedir.

SONUÇ

Hastaneler işlevlerini yerine getirirken maliyetlerinin belirlenmesi ve yönetilmesi de önem kazanmaktadır. Sağlık ihtiyaçlarının artması sonucu oluşan rekabetçi piyasada hastane maliyetlerinin belirlenmesi ve yönetilmesi hastanelere rekabete devam edebilme, yaşamını sürdürme olanağı getirecektir. Ayrıca özel hastanelerinde kâr amacı öncelik olsa bile maliyetlerin belirlenmesi ve yönetilmesi, kaynakların etkin biçimde kullanılması açısından önemlidir.

Günümüzde insanların ortalama yaşam süresi önceki yıllara göre artış göstermektedir. Bu durum insanların sağlık gereksinimlerinin de artmasına neden olmuştur. Sağlık ihtiyaçlarının artması hastanelerin önemini daha da arttırmış, özel hastane sektörün de sağlık hizmetlerindeki payının yükselmesine neden olmuştur. Dolayısıyla rekabetçi bir sağlık piyasası oluşmuştur.

Sağlık kurumlarının, küreselleşen dünyadaki piyasa koşullarına uyum sağlayabilmeleri, sektörde rekabet ve kâr elde edebilmeleri için maliyet yönetimi yapmaları büyük önem arz etmektedir. Maliyet yönetiminde en önemli bilgi kaynağı maliyet muhasebesidir.

Sağlık sektörü, her geçen gün artan taleple birlikte hızlı gelişim gösteren dinamik bir sektör haline gelmiştir. Bu sektörde faaliyet gösteren hastane işletmelerinin, mali bakımdan sürdürülebilirliklerini sağlayabilmeleri ve kâr elde edebilmeleri için, maliyetlerini etkin bir şekilde yönetebilmeleri gerekmektedir. Bu bakımdan, bütün mal ve hizmet üreten işletmelerde olduğu gibi hastane işletmelerinde de maliyet analizi son derece önemlidir.

Pandemi döneminde özel hastanelerin birim maliyetlerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığı bu araştırma kapsamında incelenmiş olup farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Hastaneler farklı meslek gruplarının bir arada çalıştığı işletmelerdir. Hekimlerin birden fazla gider yerinde çalışıyor olmaları ayrıca bazı hekimlerin yönetim görevlerinin de bulunması direkt işçilik giderleri ile dolaylı işçilik giderlerinin hesaplanmasını zorlaştırmıştır. Çalışma sırasında hastane işletmelerinde iş gücü maliyetlerinin, toplam maliyetler içinde oldukça önemli bir paya sahip olduğu belirlenmiştir.

Çalışmada yemekhane giderlerinin belirlenmesi sırasında zorluklarla karşılaşılmıştır. Yemekhane de personel, hasta ve refakatçiler yemek yemektedirler. Hastaların bir kısmına perhiz yemekleri sunulurken, bir kısmına normal yemekler verilmekte ayrıca refakatçilerin yemekleri ile ilgili sağlıklı bir takip yapılamamaktadır. Hasta ve refakatçiler üç öğün yemek yerken, hastane çalışanları bir öğün yemek yemektedirler.

Çalışma sonunda oldukça büyük ve karmaşık hizmet işletmelerinin de maliyet muhasebesi sistemini etkin olarak kullanabilecekleri, her bir hasta için birim maliyet hesaplayarak doğru fiyatlandırma yapılabileceği görülmüştür.

Yapılan araştırma sonucunda pandemi döneminde pandemi dönemi öncesine göre birim hasta maliyetlerinin %70-%80 oranında arttığı tespit edilmiştir.

Hasta birim maliyet rakamlarının artmasının en önemli nedenlerinin başında pandemi öncesi dönemde yatan hasta sayısının çok daha fazla olması söylenebilmektedir. Pandemi dönemi öncesi ve sonrası çalışan personel sayısı da maliyetleri etkilemektedir. Pandemi öncesi dönemde incelenen hastane de 770 personel çalışırken, pandemi döneminde bu rakam 850'ye yükselmiştir. Bu durum maliyetlerin yükselmesinde en önemli kriter olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bunun yanı sıra diğer nedenler değerlendirildiğinde temizlik ve direkt ilk madde ve malzeme giderlerinin de pandemi döneminde yükseldiği görülmektedir. Bu hususlar da birim hasta maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Pandemi döneminde özelikle ilaç ve sarf malzemede, temizlik malzemelerinde, sağlık ve işçi ücretlerindeki artışlar dikkat çekicidir. Bu artışlar

muhakkak ki pandemi döneminde hastanelerin birim hasta maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Bir diğer etken ise pandemiden dolayı hastanenin kullanmış olduğu tıbbi cihazların ve sağlık personelinin artmış olmasıdır. Hastane poliklinikleri normal seyirde çalışamamış, dolayısıyla ne cerrahiye ne de diğer teşhis ünitelerine hasta kaynağı yaratılamamıştır. Bu sebeple birim hasta maliyetleri pandemi öncesi dönemlere göre yüksek değerlerde tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda tüm esas hizmet üretim gider yerlerinin birim hasta maliyetlerinin pandemi döneminde yükseldiği görülmektedir. Buradan hareketle pandemi döneminde özel hastanelerin neredeyse tüm bölümlerinin zarar ettiği yorumu yapılabilmektedir.

Türkiye'de pandemi döneminde hastaneye başvurular yarı yarıya düşmüştür. Covid-19 bulaşmasından endişe eden vatandaşlar hastanelere gitmek istememişlerdir. Bu durum hastaneye başvuran hasta sayılarından çok net bir şekilde anlaşılmaktadır. Bu durum hastanelerin pandemi döneminde birim maliyetlerinin artmasında etkili olan bir diğer husus olmuştur.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde birim hasta maliyetlerinin pandemi döneminde oldukça yükseldiği ve hastanelerin bu durumdan ciddi zararlar gördüğü söylenebilmektedir.

Yapılan çalışma bir başlangıç olup önümüzdeki dönemlerde pandeminin tamamen yok olması sonrasında pandemi dönemi ve sonrası şeklinde bir araştırmanın yapılması öneri olarak sunulabilmektedir.

KAYNAKÇA

Ağırbaş, İ. (1993). Hastanelerde Maliyet–Performans Analizi ve TCDD Ankara Hastanesinde Bir Uygulama. (Yayınlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Akdoğan, N. (2009). Tek Düzen Muhasebe Sisteminde Maliyet Muhasebesi Uygulamaları. Ankara: Gazi Kitabevi.

Akdoğan, N. (2009). Tek Düzen Muhasebe Sisteminde Maliyet Muhasebesi Uygulamaları. Gazi Kitabevi.

Akdoğan, N., Aktaş, R., Deran, A., Erhan, U., Acar, V. (2011). Sektörel Muhasebe. Ankara: Gazi Kitabevi.

Akdoğan, N., Gündüz, E., Sevim, A. (2012). Maliyet Muhasebesi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Akdoğan, N., Sevilengül, O. (2017). Türkiye Muhasebe Standartlarına Uyum İçinTekdüzen Hesap Planında Yapılması Gereken Değişiklikler. Mali Çözüm Dergisi. 84: 29-70.

Akdur, Recep (2006). Sağlık Sektörü Temel Kavramlar Türkiye ve Avrupa Birliği'nde Durum ve Türkiye'nin Birliğe Uyumu, 2. Baskı, Ankara: Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi.

Akgün, A. (2017). Üretim Sistemlerinin Gerekli Kıldığı Maliyet Hesaplama Yöntemi Olarak Standart Maliyetler ve Sapma Analizlerinin İncelenmesi. Çankırı Karatekin Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 1: 35-64.

Akıncı, N., Erdoğan, N. (2015). Maliyet Muhasebesi. İzmir: Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi.

Akuzun, Hasan (2018). Hastane Bilişim Sisteminin Uygulanmasına Yönelik Bir Değerlendirme: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi Örneği, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Amilcare Gentili (2014). Cost Accounting for the Radiologist, American Journal of Roentgenology, 202(5) 1040-1058.

Amzat, Jimoh ve Razum, Oliver (2014). Medical Sociology in Africa, Switzerland: Springer International Publishing.

Andrew, Kaskiw, Pamela, Hanlon ve Pat, Wulf (1987). Cost Accounting in Health Care: Fad or Fundamental? Hospital and Health Services Administration, 32(4), 437-458.

Arslan, S. (2008). Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Bir Hastane İşletmesi Üzerinde Uygulama. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aslan, Sevil ve Ramazan, Erdem (2017). Hastanelerin Tarihsel Gelişimi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2(27), 1-16.

Atamanalp, C., Karcıoğlu, R., Orhan, S. (2016). Tek Düzen Hesap Planına Uygun Maliyet Muhasebesi. Erzurum: Aktif Yayınevi.

Babacan, M. (2012). İlkeler ve İşlevlerle İşletme. Detay Yayıncılık.

Basık, F. O., Kaya, İ., Yanık, S. (2016). Maliyet Muhasebesi Çözümlü Problemler ve Uygulaması. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Başara Berrak, Bora (2020). T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2019, Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü.

Biçer, Baha (2016). Sağlık Kurumları ve Maliyet Muhasebesi ile İlgili Temel Kavramlar", Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi, Editör: H. Cem Sayın, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Bilgen, Y. (2014). Kömür İşletmelerinde Maliyet Analizi ve Hesaplaması. Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bragg, S. (2001). Cost Accounting Acomprehensive Guide. Hoboken, North America: Wiley Publish.

Bruce R. Neumann ve Keith E. Boles (1998). Management Accounting For Healthcare Organizations, 5. Baskı, Chicago USA: Healthcare Financial Management Association.

Büyükışık, E. (2016). Standart Maliyet Yönetimi. Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi. 4: 109-138.

Büyükmirza, K. (2017). Maliyet ve Yönetim Muhasebesi. Ankara: Gazi Kitabevi.

Büyükmirza, Kamil (2016). Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Tek Düzen'e Uygun Bir Sistem Yaklaşımı, 21. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.

Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, Madhav V. Rajan, Cost Accounting: A Managerial Emphasis, 14. b., Upper Saddle River, N.J: Prentice Hall, 2011, s. 4.

Coşğun, Selman (2018). İkinci ve Üçüncü Basamak Tedavi Edici Sağlık Hizmeti Sunan Kuruluşların (Hastanelerin) Verdikleri Hizmetlere Göre Karşılaştırılması, İstanbul Arel Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Çalışkan, Zafer (2008). Sağlık Ekonomisi: Kavramsal Bir Yaklaşım, H.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 26(2), 14-30.

Çetin, B., Tipi, T. (2017). Tarım Muhasebesi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Çetiner, E. (2016). Üretimde Maliyet Teori ve Uygulama. Ankara: Gazi Kitabevi.

Çetiner, E. (2018). Maliyet Muhasebe Teori ve Uygulaması. Ankara: Gazi Kitabevi.

Drury, C. (2017). Management And Cost Accounting: Management & Cost Accounting. Cengage Learning EMEA.

Ekergil, V. (1999). Safha Maliyeti Sisteminde Üretim Kayıplarının Değerlendirilmesi ve Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eminsoy, M.G., (2008). Paket Ameliyatlarda Laparoskopik Kolesistektominin Hizmet Maliyetlerinin Belirlenmesi ve BUT-SUT Fiyatlarıyla Karşılaştırılması. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erdamar, C. (2015). Tarım İşletmelerinde Muhasebe Düzeni. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları.

Erdoğan, N. (2002). Maliyet Muhasebesi. İzmir: Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi.

Erdoğan, N. (2012). Maliyet Muhasebesi: Tek Düzen Muhasebe Sistemine Göre Giderlerin Maliyete Dönüşümü. İzmir: Fakülteler Kitabevi.

Erkoç Yasin (2011). *Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi Sözlüğü*, Ankara: Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

Ersoy, A. (1990). Maliyet Muhasebesi Uygulamasına İlişkin bir Anket Araştırması ve Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.

Esmeray, A. (2006). Hastanelerde Maliyetleme ve Faaliyete Dayalı Maliyetlemeye İlişkin Bir Uygulama, (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Financial Protection (30.03.2021), Ulaşılabilir URL: https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/current-health-expenditure-(che)-as-percentage-of-gross-domestic-product-(gdp)-(-)

Gençoğlu, Ü. G. (2007). Türkiye Muhasebe Standartları ve Uygulamalar. İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Gökgöz, A. (2012). Tarımsal Faaliyetlerde Gerçeğe Uygun Değerin Tespiti ve Muhasebeleştirilmesi. İşletme Araştırmaları Dergisi. 4(4):95-108.

Görmüş, Ayhan (2013). Sağlık Sisteminde Dönüşüm ve Sağlık İnsan Gücü Üzerindeki Etkileri, Ankara: Siyasal Kitabevi.

Güngörmüş, A.H. (2007). İşletmelerde Maliyet Siteminin Oluşturulması. İzmir serbest Muhasebeci Mali Müşavir Odası Dayanışma Dergisi. 95: 112-122.

Gürsoy, C. T. (2014). Yönetim ve Maliyet Muhasebesi. İstanbul: Beta Yayınları.

Güven, Enes Ahmet (2017). Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin Bazı Polikliniklerine Başvuran 18 Yaş Üstü Kişilerin Aile Hekimliği Sistemi Hakkında Bilgi Düzeylerinin, Sağlık Hizmeti Alma Konusundaki Tutum ve Davranışlarının, Sağlık Sistemiyle İlgili Düşüncelerinin İncelenmesi, Gazi Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Hacırüstemoğlu, R., Pekdemir, R., Türker, M., Aslan, E. (1996). Tekdüzen Hesap Planı Açıklamaları ve Mali Tablolar. Ankara: Türmob Yayınları.

Haftacı, V. (2009). Maliyet Muhasebesi. Umuttepe Yayınları.

Jacson, S. R., Sawyers, R. B., Jenkins, J. G. (2018). Managerial Accounting: A focus on Ethical Decision Making. Cengage Learning.

Jesse, T., Barfield, Cecily A. ve Michael R. Kinney (2002). Cost Accounting: Traditions and Innovations, 5. Baskı.

Jiambalvo, J. (2015). Managerial Accounting TB D3. John Wiley & Sons Inc.

Karakaya, M. (2007). Maliyet Muhasebesi. Ankara: Gazi Kitapevi.

Karakaya, M. (2017). Maliyet Muhasebesi. Ankara: Gazi Kitabevi.

Katherine A. Conrad, Constance B. Nagle ve Robert J. Jr. Wunar (1996). Cost Accounting Helps Ensure Group Practice Profitability", Healthcare Financial Management, 50(11), 33-64.

Kavuncubaşı, Şahin ve Yıldırım, Selami (2015). Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi, 4. Baskı Ankara: Siyasal Kitabevi.

Kaygusuz, S. Y. (2006). Faaliyet Tabanlı Maliyet Yöntemine Göre Genel Üretim Giderleri Fark Analizi. Muhasebe ve Finansman Dergisi. 30: 152-162.

Kaygusuz, Sait Yüksel ve Dokur, Şükrü (2014). Maliyet Muhasebesi, 2. Baskı, Bursa: Dora.

Kılınç, Tutar (2015). Türkiye'nin Sağlık Sektöründeki Ekonomik Gelişmişlik Potansiyeli ve Farklı Ülke Örnekleriyle Mukayesesi.

Kırlı, M., Kayalı, N. (2017). Stratejik Maliyet Yönetimi ve Kısıtlar Teorisi: Bir Uygulama. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 8(2):93-114.

Kısakürek, M. M. (2010). Hastane İşletmelerinde Bölüm Maliyet Analizi: Cumhuriyet Üniveristesi Tıp Fakültesi Hastanesinde Bir Uygulama. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi.24(3):229-256.

Koçyiğit, S. (2006). Faaliyete Dayalı Maliyet Yöntemi ve Hastane Uygulaması. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Küçüksavaş, N. (2015). Bilgisayar Uygulamalı Maliyet Muhasebesi. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.

Larson K., Chiappetta, B. (2013). Fundamental Accounting Principles. Irwin Book Team. Fourteenth Edition.

Lazol, İ. (2014). Maliyet Muhasebesi. Bursa: Ekin Kitabevi.

Ludavica, B., Monica, A., Sorin, N. (2017). Accounting On The Particularities That Concession Agricultural Units. The Journal of the Faculty of Economics. 1(1):873-879.

Luiza, Piersiala (2017). Cost Accounting For Management Of Health Services in A Hospital, Folia Oeconomica, 3(329), 205-226.

Marianne L. Muise ve Bonnie A. Amoia (2006). Step up to the Step-down Method, Healthcare Financial Management: Journal of the Healthcare Financial Management Association, 60(5), 60-72.

Menderes, M. (1994). Hastanelerde Maliyet Hesaplaması(ss.265-275). I. Ulusal Sağlık Kuruluşları ve Hastane Yönetimi Sempozyumu, Aydın: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları. 4-7 Mayıs 1994.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri, (2020). http://www.ismmmo.org.tr Erişim Tarihi: 08.12.2020

Neumann, Bruce R. ve Keith E. Boles (1998). Management Accounting For Healthcare Organizations, 5. Baskı, Chicago USA: Healthcare Financial Management Association.

Okay, Ayla (2016). Sağlık İletişimi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Öz, M. (2007). Özel Hastanelerde Maliyet-Hacim- Kar Analizlerinin Uygulanabilirliği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özcan, Orhan (2015). Türkiye'de Sağlıkta Dönüşüm Programının 2003-2015 Yılları Arasında Ülkemize Katkısının İncelenmesi, Atılım Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Özgülbaş, N. ve Tarcan, M. (2013). Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Özkan, A., Aksoylu, S. (2016). TFRS'ye Göre Tarım Sektöründe Gerçek Değer Muhasebesi (TMS-41): Hayvancılık Örneği: Bir Yanılgı Uyarısı I. Yaklaşım Dergisi. 234: 161-166.

Pazarçeviren, S. Y. (2016). Maliyet Muhasebesi. Sakarya Kitabevi.

Sargutan, Erdal (2005). Sağlık Sektörü ve Sağlık Sistemlerinin Yapısı, Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, 8(3), 385-403.

Schult R. ve Alton, C. J. (1976). The Management Of Hospital, Company, New York: McGraw Hill Book.

Seçim, H. ve Pekelman, T. (1995). Hastanelerde Verimliliği Yükseltici Uygulamalar: Biyomedikal Mühendislik Hizmetleri.

Seldüz, Hakan (2013). Sağlık İşletmelerinde Faaliyet Haritaları Temelinde Faaliyete Dayalı Maliyet Yönetimi, 1. Baskı, Bursa: Ekin Yayınevi.

Sevgener, S., Hacırüstemoğlu R. (2015). Yönetim Muhasebesi. Alfa Basım Yayın Dağıtım.

Shepard, S., Hodgkin D. ve Anthony, Y. (29 Eylül 1998). Analysis of Hospital Costs: Amanuel for Managers Institute for Health Policy Heller School Brandeis University.

Şener, R. (2018). Maliyet Yöntemleri Muhasebesi ve Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulaması. Ankara: Gazi Kitabevi.

Takak, İrfan Onat (2019). Hastanelerde Sağlık Bilişimi Hizmetlerinin Verilmesinde Hekimlerin Bilgi Teknolojileri Becerilerinin Değerlendirilmesi İçin Bir Yapı Önerisi, Ufuk Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Tarım Kanunu. (2020). Tarım Plus http://www.tarimplus.com.tr Erişim Tarihi: 11.12.2020

Taş, F. (2017). Meslek Yüksekokulları İçin Maliyet Muhasebesi. Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Taştan, H. (2013). Büyükbaş Canlı Varlık İşletmelerinde Muhasebe Düzeni, Ankara: Detay Yayınevi.

TDK, Türk Dil Kurumu, Sözlük (27.06.2019), Ulaşılabilir URL: https://sozluk.gov.tr/.

Tekin, Ayşe (2007). Sağlık-Hastalık Olgusu ve Toplumsal Kökenleri (Burdur Örneği), Süleyman Demirel Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Tokat, M. (2001). Sağlık Ekonomisi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

Tutar, Filiz ve Kılınç, Nurcan (2007). Türkiye'nin Sağlık Sektöründeki Ekonomik Gelişmişlik Potansiyeli ve Farklı Ülke Örnekleriyle Mukayesesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 9(1) 20-31.

Uragun, M. (2013). Maliyet Muhasebesi ve Mali Tablolar. Ankara: Yetkin Basımevi. USDA United States Department of Agriculture

Uslu, S. (2014). Maliyet Muhasebesi. Çözüm Yayıncılık.

Utku, B. D. (2019). Çağdaş Sorumluluk Muhasebesi. Detay Yayıncılık.

Uysal, Selver (2019). Bilişim Teknolojileri ve Hastane Bilgi Yönetim Sistemlerinin Çalışanlar Tarafından Verimli Kullanımı Üzerine Bir Araştırma: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Uygulama Araştırma Hastanesi Örneği, Beykent Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

WHO (2020). Basic Documents, Forty-Eighth Edition, Geneva: WHO Press.

Yakar, N. (2010). Bir Konfeksiyon İşletmesinde Sipariş Maliyet Sistemi Uygulaması. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yazgan, Murat (2009). Sağlık İşletmelerinde, Hizmet Kalitesinin Sağlık Hizmeti Sunan ve Sağlık Hizmeti Alan Taraflarca Değerlendirilmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Yeğinboy, Yasemin (1993). Ulusal Düzeyde Sağlık Hizmetlerinin Değerlendirilmesi, 1. Baskı, İzmir: Doğruluk Matbaacılık.

Yereli, A. N., Kayalı, N., Demirlioğlu, L. (2012). Maliyetlerin Tespitinde Normal Maliyet Yöntemi: TMS 2 Stoklar Standardı ile Vergi Mevzuatı'nın Karşılaştırılması ve Uyumlaştırılması. Mali Çözüm Dergisi. 110: 21-41.

Yereli, A. N., Kayalı, N., Demirlioğlu, L. (2018). Karma Maliyet Yöntemi ve Bir Tekstil İşletmesinde Uygulama, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(2): 437-464.

Yiğit, V. ve Ağırbaş, İ. (2003). Hastanelerde Maliyet-Performans Analizi: Sağlık Bakanlığı Tokat Doğum ve Çocuk Bakımevi Hastanesi'nde Bir Uygulama. Ankara. Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi.6(3):141-162.

Yücel, Gülşin (2010). Sağlık Bilişim Sistemleri Etkinliğinin Bulanık Modellemesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Yükçü, S. (2013). Yönetim Açısından Maliyet Muhasebesi.İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

Yüksel, İ. (2013). Hastanelerde Maliyet Muhasebesi ve Karlılık. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Zimmerman, J. (2015). Accounting For Decision Making and Control. McGraw Hill International Edition.

EKLER

Ek 1. İntihal Raporu

